

KONSEKVENSGREIING

KULTURMINNE OG KULTURMILJØ

JÆRNETTET

VERSJON: 19.06.2017

Lyse Elnett AS, 2017

RÅDGJEVANDE ARKEOLOGAR

ECOFAC AS – PROSJEKTIL AS

DOKUMENTINFORMASJON	
Tittel: Konsekvensutgreiing. Jærnett – kulturminne og kulturmiljø. Sandnes, Klepp, Time og Hå k. 19.06.2017	Dato: 19.06.2017
	Versjon: 2.B.
Forfattar: Ørjan Engedal	Rapportnr:
Referanse: Engedal, Ø. 2017: Konsekvensutgreiing. Jærnett – kulturminne og kulturmiljø. Sandnes, Klepp, Time og Hå k. 19.06.2017. <i>Rådgjevande Arkeologar. Rapport 2017.</i>	
Oppdragsgjevar: Lyse Elnett AS, for Prosjektil AS/Ecofact AS	Kontaktperson oppdragsgjevar: Torbjørn Grødem
Samandrag: Utgreiinga definerer 71 kulturmiljø som kan bli råka, direkte (fysisk) eller indirekte (visuelt), av tiltaket. Kapittel 4.5 presenterer særskild metodikk for vurdering av kraftleidningar i høve til kulturminne. I kapittel 7 vert kulturmiljøa presenterte og verddivurderte, og i kapittel 8 vert omfang og konsekvens for kvart av kulturmiljøa vurdert. I kapittel 9 vert konsekvensane stilt saman og rangert for dei ulike delstrekningane. Kapittel 10 omfattar ei vurdering av potensialet for funn av automatisk freda kulturminne i heile influenssona. Endeleg vert det gjort greie for utfordringar knytt til temaet i anleggsfasen og forslag til avbøtande tiltak i kapittel 11-12. For alle delstrekningane er det mogleg å kombinere alternative traséar slik at ein unngår stor negativ konsekvens. Størst utfordringar er knytt til strekningane Tjøtta-Håland og Holen-Opstad, begge med minimum middels-stor negativ konsekvens med optimale kombinasjonar av alternativa. For strekninga Tjøtta-Håland er den sentrale konflikta i høve til eit større gardsanlegg i KM 19, truleg også i høve til KM 17. Den siste er i viss grad avhengig av resultata frå sannsynlege §9 undersøkingar (høgt potensial som i tilfelle vil styrke samanhengar i KM 17 og heve konsekvensen frå middels til middels-stor negativ). For strekninga Holen-Opstad har alternativ 2.0 med optimale kombinasjonar middels-stor negativ konsekvens i høve til KM 70, Åna fengsel. Alternativ 1.0 med optimale kombinasjonar har middels-stor negativ konsekvens for KM 68	
Framsidaillustrasjon: <i>Utsyn frå Krosshaug, Klepp k. Foto: Ørjan Engedal.</i>	
Produsert av: RÅDGJEVANDE ARKEOLOGAR ANS 6953 Leirvik i Sogn Tlf. 91329417 / 95882320 E-post: post@arkeoraad.no Internett: www.arkeoraad.no	

INNHALD

Innhald	3
Figurliste	11
1. Innleiing	15
2. Samandrag	16
3. Bakgrunn	17
4. Teori og metode	18
4.1 Kulturminne - definisjonar	18
Kulturminne	18
Automatisk freda kulturminne	18
Nyare tids kulturminne	19
4.2 Kulturminne - Forvalting og ansvarsfordeling	19
Forvalting	19
Ansvarsfordeling	19
Nasjonale, regionale og lokale målsetjingar for forvalting	19
4.3 Metodikk Statens vegvesen handbok V-712	20
Verdi	20
Omfang	21
Konsekvensar	22
4.4 Definisjon av plan- og influensområde	23
4.5 Metodikk for konsekvensvurdering av kraftleidningar	24
4.6 Datagrunnlag	24
5. Områdeskildring	26
6. Kulturhistorisk utvikling	27
6.1 Eldre tid	27
6.2 Nyare tid	28
6.3 Kulturminne på Jæren – særdrag, prioriteringar og utfordringar	30
Eldre jernalders øydegardsanlegg	30
Stakktufter/Alvedans	30
Jærhuset og midtgangshuset	31
7. Kulturmiljø og verddivurdering	31
7.1 Delområde 1: FAGRAFJELL-HATTELAND-KLEPPEMARKA	32
KM 1	33
KM 2	41
KM 3	43
KM 4	44
KM 5	45
KM 6	47
KM 7	52
KM 8	53
KM 9	56
Fjerne objekt i influenssona i delområdet	60
7.2 Delområde 2: HATTELAND-TJØTTA-HÅLAND	63
KM 10	58
KM 11	64

KM 12.....	68
KM 13.....	71
KM 14.....	77
KM 15.....	79
KM 16.....	80
KM 17.....	82
KM 18.....	86
KM 19.....	88
Fjerne objekt i influenssona i delområdet.....	92
7.3 Delområde 3: FAGRAFJELL - KALBERG – HOLEN	93
KM 20.....	94
KM 21.....	100
KM 22.....	102
KM 23.....	105
KM 24.....	109
KM 25.....	110
KM 26.....	112
KM 27.....	119
KM 28.....	124
KM 29.....	125
Fjerne objekt i influenssona i delområdet.....	125
7.4 Delområde 4: HOLEN-HÅLAND-OPSTAD	128
KM 31.....	130
KM 32.....	133
KM 33.....	134
KM 34.....	135
KM 35.....	136
KM 36.....	138
KM 37.....	141
KM 38.....	144
KM 39.....	146
KM 40.....	149
KM 41.....	150
KM 42.....	152
KM 43.....	154
KM 44.....	154
KM 45.....	155
KM 46.....	156
KM 47.....	158
KM 48.....	158
KM 49.....	161
KM 50.....	162
KM 51.....	164
KM 52.....	166
KM 53.....	168
KM 54.....	169
KM 55.....	170
KM 56.....	171

KM 57.....	174
KM 58.....	175
KM 59.....	176
KM 60.....	177
KM 61.....	178
KM 62.....	180
KM 63.....	182
KM 64.....	184
KM 65.....	185
KM 66.....	187
KM 67.....	190
KM 68.....	191
KM 69.....	195
KM 70.....	196
KM 71.....	201
8. Omfang- og konsekvensvurdering	210
0-alternativet	210
KM 1.....	210
Alt. Fagrafjell-Hatteland 1.0	210
Alt. Fagrafjell-Hatteland 1.2	210
KM 2.....	211
Alt. Kalberg-Hatteland 1.0.....	211
KM 3.....	211
Alt. Fagrafjell-Hatteland 1.2	211
KM 4.....	212
Alt. Fagrafjell-Hatteland 1.2	212
KM 5.....	212
Alt. Fagrafjell-Hatteland 1.0	212
KM 6.....	212
Alt. Fagrafjell-Hatteland 1.0	212
Alt. Fagrafjell-Hatteland 2.0	213
KM 7.....	213
Alt. Fagrafjell-Hatteland 1.0	213
Alt. Fagrafjell-Hatteland 1.1	213
KM 8.....	214
Alt. Hatteland-Kleppemarka 1.0 dobbeltkurs	214
Alt. Hatteland-Kleppemarka 1.1 dobbeltkurs	214
Alt. Hatteland-Kleppemarka 1.0 enkeltkurs	214
Alt. Hatteland-Kleppemarka 1.1 enkeltkurs	215
Alt. Hatteland-Kleppemarka 2.0 dobbeltkurs	215
Alt. Hatteland-Kleppemarka 2.0 enkeltkurs	215
Alt. Hatteland-Kleppemarka 3.0 dobbeltkurs	216
Alt. Hatteland-Kleppemarka 3.0 enkeltkurs	216
Alt. Hatteland-Kleppemarka 3.1 dobbeltkurs	217
KM 9.....	217
Alt. Hatteland-Kleppemarka dobbeltkurs 1.0	217
Alt. Hatteland-Kleppemarka dobbeltkurs 3.0	217
Alt. Hatteland-Kleppemarka enkeltkurs 1.0	218

Alt. Hatteland-Kleppemarka enkeltkurs 3.0	218
KM 10.....	218
Alt. Jordkabel Hatteland-Kleppemarka	218
KM 11.....	219
Alt. Hatteland-Tjøtta 1.0	219
Alt. Hatteland-Tjøtta 2.0	219
Alt. Hatteland-Tjøtta 2.1	219
KM 12.....	220
Alt. Hatteland-Tjøtta 2.0	220
Alt. Hatteland-Tjøtta 2.1	220
KM 13.....	220
Alt. Hatteland-Tjøtta 1.0	220
Alt. Hatteland-Tjøtta 2.0	221
KM 14.....	221
Alt. Hatteland-Tjøtta 1.0	221
KM 15.....	222
Alt. Hatteland-Tjøtta 1.0	222
Alt. Hatteland-Tjøtta 2.0	222
Alt. Hatteland-Tjøtta 2.0 (til stasjon 2).....	222
Alt. Stasjon Tjøtta 2	223
Alt. Stasjon Tjøtta 3	223
KM 16.....	223
Alt. Hatteland-Tjøtta 2.0	223
KM 17.....	224
Alt. Tjøtta-Håland 1.0	224
Alt. Tjøtta-Håland 1.1 (og 1.0).....	224
Alt. Tjøtta-Håland 1.2 (og 1.0).....	224
KM 18.....	225
Alt. Tjøtta-Håland 1.0	225
Alt. Tjøtta-Håland 1.1	225
Alt. Tjøtta-Håland 1.2	225
KM 19.....	226
Alt. Tjøtta-Håland 1.0 og 1.1	226
Alt. Tjøtta-Håland 1.2	226
KM 20.....	226
Alt. Fagrafjell – Kalberg (Stasjon 2)	226
Alt. Fagrafjell – Kalberg (Stasjon 4)	227
Alt. Kalberg (stasjon 4) – Holen 2.0.....	227
Alt. Kalberg (stasjon 4) – Holen 3.0.....	227
KM 21.....	228
Alt. Kalberg (stasjon 3/5) – Holen 1.0.....	228
Alt. Kalberg (stasjon 3) – Holen 2.0.....	228
Alt. Kalberg (stasjon 3) – Holen 3.1.2.....	228
Alt. Kalberg (stasjon 2) – Holen 2.0.....	229
KM 22.....	229
Alt. Kalberg (stasjon 2) – Holen 2.0.....	229
Alt. Kalberg (stasjon 2) – Holen 3.0.....	230
KM 23.....	230

Alt. Kalberg – Holen 1.0	230
Alt. Kalberg – Holen 1.0 med 2.0	230
Alt. Kalberg – Holen 3.0	231
KM 24.....	231
Alt. Kalberg – Holen 1.0	231
Alt. Kalberg – Holen 3.0	231
KM 25.....	232
Alt. Kalberg – Holen 1.0	232
KM 26.....	232
Alt. Kalberg – Holen 1.0	232
Alt. Kalberg – Holen 1.0 med 1.1	233
KM 27.....	233
Alt. Holen (stasjon 1) - Håland 1.0.....	233
Alt. Holen (stasjon 1) - Håland 2.0.....	233
Alt. Holen (stasjon 1) - Håland 2.1.....	234
Alt. Holen (stasjon 2) - Håland 1.0.....	234
Alt. Holen (stasjon 3) - Opstad 1.0.....	234
Alt. Holen (stasjon 3) - Opstad 2.0.....	235
Alt. Holen (stasjon 1) - Opstad 1.0.....	235
Alt. Holen (stasjon 1) - Opstad 2.0.....	235
Alt. Stasjon Holen 1	235
Alt. Stasjon Holen 2	236
Alt. Stasjon Holen 3	236
Alt. Stasjon Holen 4	236
KM 28.....	237
Alt. Holen (stasjon 2) - Håland 1.0.....	237
KM 29.....	237
Alt. Holen (stasjon 1) - Opstad 2.0.....	237
Alt. Holen (stasjon 3) - Opstad 2.0.....	237
KM 30.....	238
Alt. Holen - Opstad 2.0	238
KM 31.....	238
Alt. Holen - Opstad 1.0	238
Alt. Holen - Opstad 2.0	238
KM 32.....	239
Alt. Holen - Opstad 2.0	239
KM 33.....	239
Alt. Holen - Opstad 1.0	239
KM 34.....	240
Alt. Holen - Opstad 2.0	240
KM 35.....	240
Alt. Holen - Opstad 1.0	240
KM 36.....	240
Alt. Holen – Håland (stasjon 4) 1.0	240
Alt. Holen (stasjon 6) – Håland 1.0	241
Alt. Holen (stasjon 5) - Håland 1.1 (med 1.0)	241
Stasjon Håland 6	242
KM 37.....	242

Stasjon Håland 1-6	242
Stasjon Håland 1	242
Stasjon Håland 2	242
Stasjon Håland 3	243
Alt. Tjøtta - Håland (stasjon 1) 1.0	243
Alt. Tjøtta - Håland (stasjon 4/6) 1.0	243
Alt. Håland (stasjon 4) – Nærbø 1.0	243
Alt. Håland (stasjon 1)– Nærbø 1.0	244
KM 38	244
Alt. Håland (stasjon 6) – Nærbø 2.0	244
Alt. Håland – Nærbø 3.0	244
KM 39	245
Alt. Håland – Nærbø 2.0	245
Alt. Håland – Nærbø 3.0 (med 2.0)	245
KM 40	246
Alt. Håland – Nærbø 2.0	246
KM 41	246
Alt. Holen – Opstad 1.0	246
KM 42	246
Alt. Holen – Opstad 1.0	246
KM 43	247
Alt. Holen – Opstad 2.0	247
KM 44	247
Alt. Holen – Opstad 2.0	247
KM 45	247
Alt. Holen – Opstad 2.0	247
KM 46	248
Alt. Holen – Opstad 1.0	248
KM 47	248
Alt. Håland – Nærbø 2.0	248
KM 48	249
Alt. Håland – Nærbø 1.0	249
KM 49	249
Alt. Håland – Nærbø 1.0	249
KM 50	249
Alt. Holen – Opstad 1.0	249
KM 51	250
Alt. Holen – Opstad 1.0	250
KM 52	250
Alt. Holen – Opstad 2.0	250
KM 53	250
Alt. Holen – Opstad 1.0	250
KM 54	251
Alt. Holen – Opstad 1.0	251
KM 55	251
Alt. Holen – Opstad 2.0	251
KM 56	252
Alt. Nærbø - Opstad 3.0	252

Alt. Holen – Opstad 1.0.....	252
KM 57.....	252
Alt. Nærbø – Opstad 3.0	252
KM 58.....	253
Alt. Nærbø – Opstad 2.0	253
Alt. Nærbø stasjon 4.....	253
KM 59.....	253
Alt. Nærbø – Opstad 1.0	253
Alt. Nærbø – Opstad 2.0	254
KM 60.....	254
Alt. Nærbø – Opstad 1.0	254
Alt. Stasjon Nærbø 1.....	254
Alt. Stasjon Nærbø 2.....	255
KM 61.....	255
Alt. Nærbø – Opstad 1.0	255
KM 62.....	255
Alt. Jordkabel Håland – Nærbø 1.0.....	255
Stasjon Nærbø 1.....	256
Stasjon Nærbø 2.....	256
KM 63.....	256
Alt. Nærbø – Opstad Jordkabel 1.1	256
Alt. Nærbø – Opstad Jordkabel (heile vegen).....	257
KM 64.....	257
Alt. Nærbø – Opstad Jordkabel 1.1	257
KM 65.....	257
Alt. Nærbø – Opstad Jordkabel 1.1	257
Alt. Nærbø – Opstad 1.0	258
KM 66.....	258
Alt. Nærbø – Opstad 2.0	258
Alt. Nærbø – Opstad 3.0	259
KM 67.....	259
Alt. Nærbø – Opstad 3.0	259
Alt. Nærbø – Opstad 3.1 (med 3.0)	259
Alt. Holen – Opstad 1.0.....	260
KM 68.....	260
Alt. Nærbø – Opstad 2.0	260
Alt. Nærbø – Opstad 3.0	260
Alt. Holen – Opstad 1.0.....	261
Alt. Nærbø – Opstad 3.1	261
Alt. Holen – Opstad 2.0.....	261
KM 69.....	262
Alt. Nærbø – Opstad 1.0	262
Alt. Nærbø – Opstad 2.0	262
KM 70.....	262
Alt. Holen – Opstad 2.0.....	262
Alt. Nærbø – Opstad 2.1	263
Alt. Nærbø-Opstad 1.0/ Holen-Opstad 1.0.....	263
Alt. Jordkabel Nærbø-Opstad (heile vegen)	263

Stasjon Opstad 1	264
Stasjon Opstad 2	264
Stasjon Opstad 3	264
KM 71.....	265
Alt. Holen – Opstad 2.0.....	265
Alt. Nærbø – Opstad 2.1	265
9. Samanstilling	265
0-alternativet	269
Fagrafjell-Hatteland og stasjon Hatteland	269
Hatteland-Kleppemarka, stasjon Kleppemarka	270
Hatteland-Tjøtta, Tjøtta stasjon.....	270
Tjøtta-Håland, stasjon Håland.....	270
Fagrafjell-Kalberg, stasjon Kalberg	271
Fagrafjell-Kalberg, stasjon Kalberg	271
Kalberg-Holen, stasjon Holen	271
Holen-Håland, stasjon Håland.....	271
Håland-Nærbø, stasjon Nærbø	271
Nærbø-Opstad, stasjon Opstad.....	272
Holen-Opstad, stasjon Opstad	272
10. Vurdering av potensial for funn av automatisk freda kulturminne	273
Potensial for funn frå fangststeinalderen	274
Potensial for funn frå jordbrukande tid	276
Konklusjon.....	277
11. Anleggsfasen.....	277
12. Avbøtande tiltak.....	278
Fagrafjell-Hatteland, stasjon Hatteland	278
Hatteland-Kleppemarka, stasjon Kleppemarka	278
Hatteland-Tjøtta, Tjøtta stasjon.....	278
Tjøtta-Håland, stasjon Håland.....	279
Fagrafjell-Kalberg, stasjon Kalberg	279
Kalberg-Holen, stasjon Holen	279
Nærbø-Opstad, stasjon Opstad.....	279
Holen-Opstad, stasjon Opstad	279
13. Kjelder	280
Skriftlege kjelder.....	280
Kjelder på internett	282
14. Vedlegg: Temakart og potensialvurdering	282

FIGURLISTE

Figur 1. Tabellframstilling av beste kombinasjon, vest.....	16
Figur 2. Tabellframstilling av beste kombinasjon, aust.....	16
Figur 3. Nasjonale målsetjingar	20
Figur 4. Kriterium for verddivurdering, frå Statens vegvesen handbok v-712.	21
Figur 5. Kriterium for vurdering av omfang, frå Statens vegvesen handbok V-712.....	22
Figur 6. Konsekvensvifta".....	23
Figur 7. Oppsummering av konsekvensalternativ og tilhøyrande symbol.....	23
Figur 8. Teoretiske avstandsmål for direkte og indirekte påverknad på kulturminne frå kraftleidning/-mast.....	24
Figur 9. Oversyn over området med delområde brukt i denne utgreiinga.....	26
Figur 10. Tidslinje: dei vanlegaste periodenamna, forkortingar og tidfesting i vanlege kalenderår og C-14 år.....	27
Figur 11. Kart, delområde 1.....	33
Figur 12. Utsyn frå ASK 44848, over steinbrotet, med ASK 15183 på kulturbeiteit og i planteskogen bakanfor, KM 4 over elva bak til høgre. Mot nordvest.....	34
Figur 13. ASK 15183, gravfelt, med einskildminne nr. 27, gravminne, på høgda i framgrunnen. Mot nord.....	34
Figur 14. Utsyn frå ASK 44848, ASK 54606 midt i biletet bakom tjørna. Mot sør.	35
Figur 15. Utsyn frå Sandskallen (ASK 5352). ASK 44848 og ASK 15182 midt i biletet. Mot vest.....	35
Figur 16. ASK 34828, på åsen midt i biletet. Mot vest.	36
Figur 17. ASK 44847, gardsanlegg. Mot vest.....	36
Figur 18. ASK 34827, rydningsrøyslokalitet, ¾ bortdyrka før 2002. Mot nord.	37
Figur 19. ASK 3551, botnlag av gravminne. Mot nord.....	37
Figur 20. ASK 60874, gravfelt med rydningsrøys, gravminne nr. 1 synleg til høgre ved granene. Mot nordaust.....	38
Figur 21. ASK 60874, gravfelt med rydningsrøys. Mot sør-søraust.....	38
Figur 22. Ruin, grunnmur i grov kampestein, synleg på ortofoto 1937. Mot aust.	39
Figur 23. Ruin, grunnmur i betong, synleg med tak på ortofoto 1937. Mot nord.	39
Figur 24. Nordleg del av rydningsrøysfeltet, ASK 54090, Mot nordaust.....	42
Figur 25. Oversyn kulturmiljøet, fjerna gravminne i nord markert. Mot sør.	42
Figur 26. ASK 61017, gravfelt, sterkt tilvakse. Mot aust.....	43
Figur 27. Kulturbeite med ASK 61018, rydningsrøysfelt, heilt bakarst under lina. Mot aust.....	44
Figur 28. ASK 61018, rydningsrøysfelt. Mot nordaust.....	45
Figur 29. ASK 216629, lokalitet med tre rydningsrøys, mot nord.	46
Figur 30. Utsyn frå ASK 216291 mot ASK 216289 og trafostasjon. Mot nordaust.....	47
Figur 31. SEFRAK 11200002025 i gardstunet på Orstad gbnr. 9/565. Mot nordaust.....	49
Figur 32. SEFRAK 11200002025 lengst til venstre, ASK 14614 i bakken lengst til høgre. Mot nordaust.....	50
Figur 33. ASK 54085 som svak forhøgning til venstre, ASK 14614 i horisonten til høgre, SEFRAK 11200002025 ligg bak skogholtet. Mot aust.....	50
Figur 34. S 1, rydningsrøys i kulturbeite. Mot nord.....	51
Figur 35. ASK 14609, gravfelt, på åsryggen midt i biletet. Mot sør.	51
Figur 36. S 2, eldre våningshus/driftsbygning i relasjon til kulturbeite. Mot nord.....	52
Figur 37. ASK 64468, gravrøysrest. Mot nordvest.....	53
Figur 38. ASK 5268, nordlegaste parti av Kongevegen. Mot vest.....	54
Figur 39. ASK 5268, nordleg parti av Kongevegen, og ASK 156551. rydningsrøyslokalitet. Mot nordaust.....	54
Figur 40. ASK 156548, gardsanlegg. Mot aust.....	55
Figur 41. ASK 34748, rest av gravfelt, i skogholtet til venstre for trafostasjonen. Mot nord.....	55
Figur 42. ASK 54079, gravfelt. Mot søraust.....	57
Figur 43. ASK 54079, gravfelt. Mot sørvest.....	57
Figur 44. Kart, delområde 2.....	64
Figur 45. ASK 54075. Mot nordaust.....	58
Figur 46. ASK 64460. Mot nord.....	59
Figur 47. SEFRAK 11200005128, løe i byggjefelt. Mot nord.....	65
Figur 48. ASK 24453, den sørvestlegaste gravhaugen. Mot nordaust.....	66
Figur 49. ASK 54099, gravminne. Utsyn frå ASK 24454, sikta mot ASK 24453 hindra av planteskog. Mot sørvest.....	66
Figur 50. Utsyn frå ASK 54100, dei to austlegaste gravhaugane i ASK 24453 synleg. Mot sørvest.....	67
Figur 51. SEFRAK 11200008043, våningshuset med svart tak, mot nordaust.....	67
Figur 52. ASK 14619, bautastein, SEFRAK 11200008039 og 11200008041. Mot nordaust.....	69
Figur 53. Utsyn frå ASK 44328, gravminne, mot SEFRAK 11200008041 og S 3 (gardfjøs). Mot nord.....	69
Figur 54. ASK 44328, gravminne, i granfeltet ved sidan av vegen. Mot nordvest.....	70
Figur 55. ASK 44329, gravminne. Mot aust.....	70
Figur 56. Situasjonsskart – avgrensing av KM 13 mot nordvest.....	72
Figur 57. Utsyn mot ASK 5302, Grimshaug, frå nord (standpunkt i alt. 1.0). Mot sør.....	72
Figur 58. ASK 5302, gravminne. Mot søraust.....	73
Figur 59. ASK 24462, gravminne. Mot sørvest.....	73
Figur 60. Utsyn frå ASK 44337, Tinghaug, kretstunet på Dysjane ASK 54113 midt i biletet. Mot nord.....	74
Figur 61. Utsyn frå ASK 34304, Krosshaug. Mot nord.....	74
Figur 62. ASK 14635. Mot sørvest.....	75
Figur 63. ASK 5297, gravminne, i løvskogholtet til høgre for midten, ASK 5302 og ASK 5298 på høgda bak granene i midten. Mot sørvest.....	75

Figur 64. ASK 34305, gravfelt (oppdyrka). Mot vest.	77
Figur 65. SEFRAK 200011055, våningshus, ASK 34305 i skogholtet til høgre for dette, oversyn. Mot nordaust.	78
Figur 66. SEFRAK 200011055, våningshus. Mot sør.	78
Figur 67. ASK 34307, gravminne, berre nordlegaste del under steingarden er i dag bevart. Mot vest.	79
Figur 68. ASK 72075, gravminne, synleg som kratt i hjørnet av dyrka teig. Mot aust.	80
Figur 69. ASK 64482, rest av gravminne. Mot søraust.	81
Figur 70. Utsyn frå ASK 64482, rest av gravminne. Alt. 2.0 går diagonalt over midten av teigen. Mot nordvest.	81
Figur 71. ASK 14630, rest av gravminne under steingarden midt i biletet. Mot nordvest.	82
Figur 72. ASK 219640, gardsanlegg, på kulturbeitet. Mot aust.	83
Figur 73. ASK 24936 i skogholtet på høgda til venstre, ASK 5801 i skogholtet på høgste punktet i dagens linetrasé, og dei fjerna haugane i ASK 14271 på åsryggen til høgre. Utsyn frå Grødelandsvegen. Mot sør-søraust.	83
Figur 74. ASK 5801 ved strammasta på høgda. Mot nord.	84
Figur 75. ASK 24936 i skogsholtet midt i biletet. Mot nord.	84
Figur 76. ASK 24937, gardsanlegg i kulturbeitet midt i biletet. Mot søraust.	85
Figur 77. ASK 5803, gravfelt. Haugen til venstre er av ny dato. Mot vest.	85
Figur 78. Husmannsplassen Trædet (SEFRAK 11210002032-33). Mot nordvest.	87
Figur 79. Husmannsplassen Trædet (SEFRAK 11210002032-33). Mot sør.	87
Figur 80. ASK 44828, gardsanlegg. Mot nordaust.	88
Figur 81. ASK 34797, gravminne. Mot sør.	89
Figur 82. ASK 54584, gravminne. Mot sørvest.	89
Figur 83. ASK 160652, lokalitet med dyrkingslag og kokegroper under markoverflate Mot aust.	90
Figur 84. ASK 16055, lokalitet med dyrkingslag under markoverflate Mot vest.	90
Figur 85. Kart, delområde 3.	94
Figur 86. ASK 60871 i granfeltet midt i biletet, ASK 44846 tett venstre for granfeltet. Mot søraust.	95
Figur 87. ASK 60871 i granfeltet yil venstre, ASK 24968 i skogsholtet til høgre, Mot søraust.	96
Figur 88. ASK 34826 i skogsholtet ved vegen til venstre, ASK 24968 litt til høgre for midten. Mot nordvest.	96
Figur 89. ASK 5367 med tufter i skogsholtet ved vegen til venstre, sørvestre del av ASK 60872 i bakgrunnen.	97
Figur 90. Utsyn frå ASK 60872, ASK 129145 midt i biletet i kanten av planteskogen under lina. Mot aust.	97
Figur 91. Utsyn frå ASK 60872, ASK 44846 på høgda til venstre framfor granfeltet, ASK 60871 i granfeltet. Mot sørvest.	98
Figur 92. ASK 5368 i bakken midt i biletet, sett frå søndre del av ASK 5367. Mot aust.	98
Figur 93. ASK 14265, rydningsrøys i framgrunnen, ASK 60873 på høgda til venstre. Mot aust.	100
Figur 94. Utsyn frå ASK 60873. ASK 24969 i skogen i hjørnet av dyrka teig til venstre, ASK 24967 i skogen midt i biletet bak, del av ASK 217098 på kulturbeite i høgre biletkant. Mot søraust.	101
Figur 95. Våningshus, SEFRAK 11210006088. Mot sørvest.	102
Figur 96. Ruin, truleg etter kvernhus, SEFRAK 11210006020. Mot nordvest.	103
Figur 97. ASK 53664, gravminne, midt i biletet. Mot aust.	103
Figur 98. ASK 217100, røyser av uviss art. Mot aust.	104
Figur 99. ASK 53663 med ASK 217100 bakom. Mot vest.	104
Figur 100. Utsyn frå ASK 141489, Brekkenuten. Mot nord.	105
Figur 101. Utsyn frå ASK 141489, Brekkenuten. Mot nordvest.	106
Figur 102. ASK 141484 omfattar høgda midt i biletet og bakken bort i framkant. Mot vest.	106
Figur 103. ASK 141484 omfattar høgda med steinblokka midt i biletet. Mot aust.	107
Figur 104. ASK 54622 omfattar haugen til venstre og det oppdyrka området bak steingarden. Mot nord.	107
Figur 105. ASK 24984 på høgdedraget på kulturbeitet og på dyrka mark, midt i biletet. Frå Brekkenuten, mot sørvest.	108
Figur 106. ASK 141443. Mot søraust.	109
Figur 107. ASK 141440. Mot nordaust.	110
Figur 108. Njågarden. Utklypp frå Time kommune sin kulturminneplan.	111
Figur 109. Tunet på Njågarden med SEFRAK 11210006085, og eksisterande kraftleidning. Mot søraust.	111
Figur 110. ASK 34837, rest av gravminne, bak gjerdet midt i biletet. Mot nord.	112
Figur 111. ASK 24958 i og rundt planteskogen midt i biletet. Mot vest.	113
Figur 112. ASK 64513, gardsanlegg. Mot sørvest.	113
Figur 113. ASK 15176, gravminne. Mot søraust.	114
Figur 114. Utsyn frå ASK 60865, gravminne. Mot nordaust.	114
Figur 115. ASK 60868, gardsanlegg. Mot aust.	115
Figur 116. ASK 34819, gardsanlegg, og overdyrka ASK 64514, gardsanlegg. Mot sørvest.	115
Figur 117. Inne i ASK 34823, gardsanlegg. Mot sørvest.	116
Figur 118. ASK 15178, gravminne. Mot nordvest.	116
Figur 119. ASK 15177, gravminne. Mot vest.	117
Figur 120. ASK 54599, gravfelt, til venstre, og eksisterande trafostasjon på Holen til høgre. Mot nordaust.	120
Figur 121. Tunet på Norheim gbnr 19/9 med eldre våningshus og driftsbygning (SEFRAK 12210003063-64). Mot nordvest.	120
Figur 122. Utklypp frå Time kommune sin kulturminneplan.	121
Figur 123. ASK 60864, gardsanlegg. Mot nordaust.	121
Figur 124. Tunet på Norheim gbnr. 19/1, med eldre bygningsmasse (SEFRAK 11210003061-62). Mot aust.	122
Figur 125. Tunet på Norheim gbnr. 19/1, med eldre bygningsmasse (SEFRAK 11210003061-62). Mot vest.	122
Figur 126. Utklypp frå Time kommune sin kulturminneplan.	123
Figur 127. ASK 64510, gravminne, midt i biletet. Mot nord.	124
Figur 128. Tunet på Holen gbnr. 21/1, med eldre smie/verkstadbygg (SEFRAK 11210003030), midt i biletet. Mot nordvest.	125
Figur 129. Kart, delområde 4.	128
Figur 130. ASK 60870, 34825, 15180, 24966, rekkje med markante gravminne. Mot aust.	129
Figur 131. ASK 132129 og ASK 132135, begge busetjing/aktivitetsområde under markoverflata. Mot søraust.	130
Figur 132. Time kyrkje, klokkargarden til venstre for kyrkja, og prestegarden til høgre.	131
Figur 133. Utklypp frå Time kommune sin kulturminneplan.	131
Figur 134. Utklypp frå Time kommune sin kulturminneplan.	131

Figur 135. Tunet på Skrudland gbnr. 17/11, med eldre våningshus (SEFRAK 11210003056-57). Mot nord	132
Figur 136. Tunet på Skrudland gbnr. 16/2, med eldre våningshus (SEFRAK 11210003070). Mot nord.	133
Figur 137. ASK 24951 i KM 32. Ortofoto. Temakart Rogaland.	134
Figur 138. ASK 24951. Mot aust.	135
Figur 139. Utklipp frå Time kommune sin kulturminneplan.	135
Figur 140. ASK 54593, gravminne. Mot vest.	136
Figur 141. Utsyn frå ASK 34815. Mot sørvest.	137
Figur 142. ASK 34815 i framgrunnen, med ASK 64502 og ASK 5344 bakgrunnen. Mot aust.	137
Figur 143. ASK 60860 og ASK 60859, begge gravminne. Mot aust.	139
Figur 144. ASK 134559, gardsanlegg. Mot aust.	139
Figur 145. ASK 173917, stakktuft og rydningsrøys. Mot nordaust.	140
Figur 146. ASK 44834, bergkunstlokalitet (stein med skålgroper) og ASK 214047, stakktuft. Mot sør.	140
Figur 147. ASK 24940, gravfelt. Mot vest.	142
Figur 148. ASK 24940, gravfelt, sørleg grense. Mot nord.	142
Figur 149. Utsyn frå sørleg kant av ASK 24940. ASK 15157 og ASK 44826, begge gravfelt. Mot aust.	143
Figur 150. ASK 44826. Mot søraust.	143
Figur 151. ASK 34809 og SEFRAK 11210002008. Mot sør.	144
Figur 152. ASK 64495. Mot aust.	145
Figur 153. SEFRAK 11210002008. Mot søraust.	145
Figur 154. ASK 64496. Mot aust.	146
Figur 155. ASK 34807, gravfelt. Mot nordaust.	147
Figur 156. ASK 54587, gravminne, i hagen bak granene, tett ved huset. Mot nordaust.	147
Figur 157. Overdyrka lokalitetar ASK 60858 og 24946, med intakt ASK 54591 bak steingarden på åskammen. Mot nordaust.	148
Figur 158. Utsyn frå ASK 54591. Mot sørvest.	148
Figur 159. Tunet på Sveholen gbnr. 9/81 med eldre våningshus (SEFRAK 11210002036) midt i biletet. Mot sørvest.	150
Figur 160. ASK 161170, lokalitet med to kokegroper under dyrka mark midt i biletet. Mot nord.	151
Figur 161. ASK 161175, lokalitet med ei enkelt kokegrop under dyrka mark midt i biletet. Mot nordaust.	151
Figur 162. ASK 161181, lokalitet med ei enkelt kokegrop (snitta) under dyrka mark midt i biletet. Mot nord.	152
Figur 163. ASK 44837. Mot nordaust.	153
Figur 164. ASK 24949. Mot nordvest.	154
Figur 165. ASK 61128, gravfelt, tett til venstre for våningshuset. Mot nordvest.	155
Figur 166. Fosse bru, bygd 1898. Mot sørvest.	156
Figur 167. Utklipp frå kulturminneplanen for Time kommune.	156
Figur 168. ASK 4455 er oppdyrka bortsett frå åkerholmen midt i biletet. Frå golfbana, mot aust.	157
Figur 169. ASK 44831. Mot sør.	159
Figur 170. ASK 34803 i framgrunnen med ASK 15162 bak granfeltet. Mot søraust.	159
Figur 171. ASK 34456 og rest av ASK 53812 som åkerholmar. Mot aust.	160
Figur 172. ASK 54617, gardsanlegg, midt i biletet, ASK 146690, busetjings-/aktivitetsområde under dyrka mark til høgre. Mot søraust. ..	162
Figur 173. ASK 53728, gravminne og SEFRAK 11210004039, løe, Mauland. Mot nord.	164
Figur 174. ASK 24975, gravminne, i dag ikkje lenger synleg. Mot nordaust.	165
Figur 175. ASK 4875. Gardsveg gjennom lokaliteten. Mot søraust.	166
Figur 176. ASK 14234, gravminne og rydningsrøysar og ASK 53683, gravfelt. Mot sørvest.	167
Figur 177. ASK 34488 i høve til eksisterande line. Mot sørvest.	168
Figur 178. ASK 34489, gravminne. Mot nordaust.	169
Figur 179. ASK 34487, gravfelt. Mot vest.	170
Figur 180. SEFRAK 11190213011, driftsbygning. Mot sør.	171
Figur 181. Utsyn frå ASK 65722 (framgrunnen), ASK 65721, gravfelt, bak. Mot nordaust.	172
Figur 182. ASK 65721, gravfelt med to gravhaugar. Mot nord.	172
Figur 183. ASK 61065, gardsanlegg. Mot søraust.	173
Figur 184. ASK 65724, gravminne. Mot vest.	173
Figur 185. ASK 24172. Mot søraust.	175
Figur 186. ASK 65716, gravfelt, og ASK 65717, utmarkskulturminne. Mot aust.	176
Figur 187. ASK 53823. Mot nordaust.	177
Figur 188. ASK 65719, stakktuft. Mot søraust.	178
Figur 189. ASK 24171, rest av gravminne. Mot aust.	179
Figur 190. ASK 44071. Mot vest.	179
Figur 191. Ein av gravhaugane i ASK 44069, gardsanlegg. Mot nordaust.	180
Figur 192. Eldre jernbanespor. Mot nord.	181
Figur 193. ASK 34479, gravminne. Mot sørvest.	183
Figur 194. ASK 44070, gravminne, og ASK 212217 busetjings-/aktivitetsområde under dyrka mark. Mot vest.	183
Figur 195. ASK 212216, busetjings-/aktivitetsområde under dyrka mark i framgrunnen, med eldre bygningar bak.	185
Figur 196. 14836, gravplass, til venstre og ASK 14835, gravminne, til høgre. Mot sørvest.	186
Figur 197. Innhegning til ASK 14836, Bø kyrkjestad, til venstre, langsetter vegfare. Mot søraust.	187
Figur 198. Oversyn, ASK 53846, ASK 44095, ASK 24302. Mot aust.	188
Figur 199. ASK 44095 og ASK 24203 på kulturbeitet i framgrunnen, med ASK 53846 bak til venstre. Mot vest.	188
Figur 200. ASK 53846, gravminne. Mot søraust.	189
Figur 201. Våningshus, Grødem (SEFRAK 1190213015). Mot vest.	190
Figur 202. ASK 34490. Mot sør.	191
Figur 203. ASK 44096. Mot nordvest.	192
Figur 204. ASK 34509. Mot nordvest.	192
Figur 205. ASK 34510, gravminne, midt i biletet. Mot nord.	193
Figur 206. ASK 24200, gardsanlegg. Mot vest.	193
Figur 207. ASK 24201 i framgrunnen. Mot nordvest.	194

Figur 208. Stakktuft i ASK 44097. Mot nord.....	195
Figur 209. ASK 24204. Mot aust.	196
Figur 211. Åna fengsel, Anstaltvegen (KM 70-2) til høgre. Mot aust.....	198
Figur 212. KM 70 Åna fengsel, Opstadvegen og eksisterande trafostasjon til høgre. Mot sør.	199
Figur 213. KM 70-3, Pumpehuset midt i biletet. Mot søraust.	199
Figur 214. KM 70 Åna fengsel, det sentrale fengselsområdet sett frå Opstadvegen. Mot aust.	200
Figur 215. KM 70 Åna fengsel, grensa mot nord. Mot nordaust (Google StreetView).	200
Figur 216. ASK 53803, gravhaug til høgre, mindre rydningsrøyser til venstre. Mot vest.	201
Figur 217. Samanfattande tabell over konsekvensar for traséalternativa.....	268
Figur 218. Samanfattande tabell over konsekvensar for traséalternativa.....	269
Figur 219. Tabellframstilling av beste kombinasjon, vest.	272
Figur 220. Tabellframstilling av beste kombinasjon, aust.	273
Figur 221. Strandlinediagram for munninga av Håelva. Rådgjevande Arkeologar 2016 (basert på Prøsch-Danielsen 2006: Fig. 70).	274
Figur 222. Figgjo i steinalderen med 10 m (lilla) høgare havnivå. (Rådgjevande Arkeologar 2016).	275
Figur 223. Horpestadvatnet i steinalderen med 10 m (lilla) høgare havnivå. (Rådgjevande Arkeologar 2016).	275
Figur 224. Håelva i steinalderen med 10 m (lilla) høgare havnivå. (Rådgjevande Arkeologar 2016).	276

1. INNLEIING

Denne konsekvensutgreiinga er utført av Rådgjevande Arkeologar som underkonsulent for Prosjektil AS og Ecofact AS, på oppdrag frå Lyse Elnett AS.

Synfaring vart gjort av Ørjan Engedal i veke 42-43 2016, med tilleggssynfaringar i veke 16 2017. Ørjan Engedal har vore oppdragsleiar, og Oddhild Dokset Engedal har kvalitetssikra arbeidet. Alle foto er tekne av Ørjan Engedal på synfaringa, om ikkje anna er nemnt.

Ørjan Engedal
Oppdragsleiar

Oddhild Dokset Engedal
Kvalitetssikring

2. SAMANDRAG

Utgreiinga definerer 71 kulturmiljø som kan bli råka, direkte (fysisk) eller indirekte (visuelt), av tiltaket. Kapittel 4.5 presenterer særskild metodikk for vurdering av kraftleidningar i høve til kulturminne. I kapittel 7 vert kulturmiljøa presenterte og verdivurderte, og i kapittel 8 vert omfang og konsekvens for kvart av kulturmiljøa vurdert. I kapittel 9 vert konsekvensane stilt saman og rangert for dei ulike delstrekningane. Kapittel 10 omfattar ei vurdering av potensialet for funn av automatisk freda kulturminne i heile influenssona. Endeleg vert det gjort greie for utfordringar knytt til temaet i anleggsfasen og forslag til avbøtande tiltak i kapittel 11-12.

For alle delstrekningane er det mogleg å kombinere alternative traséar slik at ein unngår stor negativ konsekvens. Størst utfordringar er knytt til strekningane Tjøtta-Håland og Holen-Opstad, begge med minimum middels-stor negativ konsekvens med optimale kombinasjonar av alternativa. For strekninga Tjøtta-Håland er den sentrale konflikta i høve til eit større gardsanlegg i KM 19, truleg også i høve til KM 17. Den siste er i viss grad avhengig av resultatata frå sannsynlege §9 undersøkingar (høgt potensial som i tilfelle vil styrke samanhengar i KM 17 og heve konsekvensen frå middels til middels-stor negativ). For strekninga Holen-Opstad har alternativ 2.0 med optimale kombinasjonar middels-stor negativ konsekvens i høve til KM 70, Åna fengsel. Alternativ 1.0 med optimale kombinasjonar har middels-stor negativ konsekvens for KM 68.

Beste kombinasjon: VEST (FAGRAFJELL -HATTELAND-OPSTAD)					
1	FAGRAFJELL-HATTELAND	1.2/1.0		MIDDELS NEGATIV	--
	STASJ. HATTELAND	1-5		UBETYDELEG	0
	HATTELAND-KLEPPEMARKA	jordkabel		MIDDELS POSITIV	++
	STASJ. KLEPPEMARKA	1-3		UBETYDELEG	0
	HATTELAND-TJØTTA	2.0/2.1/1.0/2.0/2.0 med sørleg arm til st.2		LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--
	STASJ. TJØTTA	1		UBETYDELEG	0
	TJØTTA-HÅLAND	1.0/1.2/1.0		MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
	STASJ. HÅLAND	4,5		UBETYDELEG	0
	HÅLAND-NÆRBØ	1.0, TIL STASJ.1/2		MIDDELS NEGATIV	--
	STASJ. NÆRBØ	2		MIDDELS NEGATIV	--
	NÆRBØ-OPSTAD	jordkabel heile vegen		LITEN NEGATIV	-
	STASJ. OPSTAD	2		UBETYDELEG	0

Figur 1. Tabellframstilling av beste kombinasjon, vest.

Beste kombinasjon: AUST (FAGRAFJELL -KALBERG-OPSTAD)					
1	KALBERG-HATTELAND	1.0		MIDDELS NEGATIV	--
	STASJ. KALBERG	1-5		UBETYDELEG	0
	KALBERG-HOLEN	2.0/2.1/3.0/1.0		MIDDELS NEGATIV	--
	STASJ. HOLEN	1,4		UBETYDELEG	0
	HOLEN-OPSTAD	1.0/1.1/2.0		MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
	STASJ. OPSTAD	2		UBETYDELEG	0
	HOLEN-HÅLAND	Holen st. 1/1.0/Håland st.4		LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--
	STASJ. HÅLAND	4		UBETYDELEG	0
	HÅLAND-NÆRBØ	1.0, TIL STASJ.1/2		MIDDELS NEGATIV	--
	STASJ. NÆRBØ	2		MIDDELS NEGATIV	--
	NÆRBØ-OPSTAD	jordkabel heile vegen		LITEN NEGATIV	-
	STASJ. OPSTAD	2		UBETYDELEG	0

Figur 2. Tabellframstilling av beste kombinasjon, aust.

3. BAKGRUNN

Eit aukande effektuttak på Sør-Jæren saman med trong for reinvesteringar i eksisterande nett som følgje av alder, gjer til at det er trong for å gjennomføre tiltak for å sikre framtidig straumforsyning og forsyningstryggleik for området. Det er vurdert ulike moglege tiltak, og det er konkludert med at det er trong for å gjennomføre ei spenningsoppgradering frå 50 kV til 132 kV i Jærnettet. Dette vil sikre forsyninga til området fram mot minimum 2060. Ei slik spenningsoppgradering kan ikkje gjennomførast med gjenbruk av eksisterande infrastruktur, og planane omfattar bygging av nye transformatorstasjonar og nytt samband mellom desse.

Lyse Elnett AS har sent melding til NVE med forslag til utreiingsprogram i medhald av plan- og bygningslova §14, jfr. Energilova §2-1, for ei spenningsoppgradering frå 50 kV til 132 kV i eksisterande regionalnett mellom Vagle i Sandnes kommune og Opstad i Hå kommune. Tiltaket vil råke kommunane Sandnes, Klepp, Time og Hå i Rogaland fylke (Lyse Elnett 2016ab).

4. TEORI OG METODE

4.1 KULTURMINNE - DEFINISJONAR

KULTURMINNE

Kulturminnelova (LOV 1978 nr. 50 Lov om kulturminne) definerer **kulturminne** som: «alle spor etter menneskelig aktivitet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til».

Når eit eller fleire kulturminne inngår i ein vidare heilskap eller samanheng, kan ein tale om eit **kulturmiljø**. Vurderingar av kulturhistorie, tidsdjupne, einskilte kulturminne, siktliner og landskap ligg til grunn når eit kulturmiljø vert definert og avgrensa.

Ein skil også mellom **faste-** og **lause kulturminne**. Faste kulturminne er gjerne nettopp faste og integrerte i landskapet – som ein steingard, ei gravrøys eller ei kokegrop. Sjølv om dei let seg flytte, reknar ein óg ståande bautasteinar og steinkrossar til denne kategorien. Lause kulturminne er dei som kan skiljast frå landskapet og setjast i ein monter i eit museum – som ein pilspiss, eit vevlodd eller eit klesplagg.

Ein skil óg mellom kulturminne som er synlege på overflata, og slike som ikkje er det. **Synlege kulturminne** kan vere t.d. steingardar, ruinar eller helleristingar. **Ikkje-synlege kulturminne** er slike som er skjulte under sand, grus, stein, jord, torv eller anna vegetasjon. I prinsippet kan alle typar kulturminne finnast slik, men det er ofte tale om eldstader, steinsetjingar, pløyespor, graver eller bygningspor. Ei §9 undersøking, dvs. ei overflaterregistrering eller registrering med prøvestikk og sjakter, i regi av fylkeskommunen, har som hovudmål å kartlegge slike ikkje-synlege, eller ikkje kjende-, kulturminne i eit utbyggingsområde. Ein reknar med at berre kring 10% av dei automatisk freda kulturminna er kjende i dag – resten finst, men er vanskeleg- eller ikkje synlege, eller av andre grunnar ikkje kjende.

Grunnlaget for å verne kulturminne er at dei har verdi som:

- kjelder til kunnskap
- grunnlag for oppleving
- ressurs for bruk

Automatisk freda kulturminne og kulturminne freda gjennom vedtak har i utgangspunktet alltid høg verdi.

AUTOMATISK FREDA KULTURMINNE

Kulturminnelova (LOV 1978 nr. 50 Lov om kulturminne) gjev visse kulturminne eit automatisk vern, dvs. at dei er automatisk freda. Dette gjeld alle kjende og ukjende kulturminne eldre enn 1537 (reformasjonen), ståande bygg og myntar eldre enn 1650, kulturminne i sjø, vatn og vassdrag eldre enn 100 år, og samiske kulturminne eldre enn 100 år. Om ikkje anna er bestemt av vernestyresmaktene, gjeld fredinga sjølve kulturminnet og ei sone på 5m rundt kulturminnet. Andre kulturminnekategoriar kan fredast ved særskilde vedtak, og ein talar då om vedtaksfreda kulturminne. *Automatisk freda kulturminne*, *førreformatoriske kulturminne* og *forminne* vert brukte synonymt i mange samanhengar.

NYARE TIDS KULTURMINNE

Med nyare tids kulturminne meiner ein kulturminne yngre enn 1537 (reformasjonen). I røynda finst det ikkje ei nedre tidsavgrensing for kulturminne. Med unntak av ståande bygg og myntar eldre enn 1650, kulturminne i sjø, vatn og vassdrag eldre enn 100 år, og samiske kulturminne eldre enn 100 år, har nyare tids kulturminne ikkje automatisk vern. Gjennom vedtak kan Riksantikvaren også frede nyare tids kulturminne.

4.2 KULTURMINNE - FORVALTING OG ANSVARSFORDELING

FORVALTING

Kulturminnelova §9 slår fast at før utbygging kan starte skal det undersøkast om tiltaket kan komme i konflikt med til no ukjende automatisk freda kulturminne. Desse undersøkingane vert omtala som **§9 undersøkingar** eller **registreringar**, og inneber ofte **prøvestikking** (50cm x 50 cm manuelt gravne testruter) og/eller **sjakting** (3m breie sjakter gravne med gravemaskin). Om tiltak, t.d. eit byggjeprojekt, kjem i konflikt med automatisk freda kulturminne, må planane endrast eller det må søkjast om **dispensasjon** frå kulturminnelova. Ein slik dispensasjon vert ofte gjeven med krav om at dei aktuelle kulturminna skal granskast og dokumenterast før tiltaket kan setjast i gang. Ei slik fullskala gransking er det som vert omtala som ei **arkeologisk gransking** eller **arkeologisk utgraving**.

ANSVARSFORDELING

Forskrift om fagleg ansvarsfordeling mv. etter kulturminnelova §6, sler fast kva instansar som har plikt og mynde til å utføre dei sentrale oppgåvene i kulturminneforvaltinga.

Riksantikvaren er direktorat for kulturminneforvalting og er fagleg rådgjevar for miljøverndepartementet i utforming av den statlege kulturminnepolitikken. Riksantikvaren er såleis øvste faglege styresmakt i forvaltinga, og er den som kan gje dispensasjon frå kulturminnelova.

Registrering, dvs. §9 undersøkingar, skal utførast av-, eller på oppdrag for-, Fylkeskommunen eller Sametinget, i dette tilfellet **Rogaland fylkeskommune (og Stavanger Sjøfartsmuseum)**. Om dispensasjon vert gjeven, med krav om at kulturminnet skal granskast før utbygging kan starte, skal denne granskinga utførast av eitt av forvaltingsmusea, i dette tilfellet **Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger**. Når det gjeld automatisk freda kyrkjer og kyrkjegardar ligg forvaltingsansvaret direkte under **Riksantikvaren**.

NASJONALE, REGIONALE OG LOKALE MÅLSETJINGAR FOR FORVALTING

§1 i Kulturminnelova av 9. juni 1978, slår fast fylgjande formål med lova:

”Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning. Det er et nasjonalt ansvar å ivareta disse ressurser som vitenskapelig kildemateriale og som varig grunnlag for nålevende og fremtidige generasjoners opplevelse, selvforståelse, trivsel og virksomhet”.

Utover retningslinene i Kulturminnelova er dagens kulturminnepolitikk tufta på føringar i stortingsmelding nr. 16 (2004-2005) «Leve med kulturminner», med særskilt vedlegg NOU 2002: «1 Fortid former framtid». Her vert fylgjande målsetjingar skissert:

Nasjonalt strategisk mål:	Mangfoldet av kulturminner og kulturmiljøer skal forvaltes og tas vare på som bruksressurser og som grunnlag for kunnskap, opplevelse og verdiskaping. Et representativt utvalg av kulturminner og kulturmiljøer skal tas vare på i et langsiktig perspektiv
Nasjonalt resultatmål 1	Det årlige tapet av verneverdige kulturminner og kulturmiljøer som følge av at de fjernes, ødelegges eller forfaller, skal minimaliseres. Innen 2020 skal tapet ikke overstige 0,5 prosent årlig.
Nasjonalt resultatmål 2	Fredete og fredningsverdige kulturminner og kulturmiljøer skal være sikret og ha ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020
Nasjonalt resultatmål 3	Den geografiske, sosiale, etniske, næringsmessige og tidsmessige bredden i de varig vernete kulturminnene og kulturmiljøene skal bli bedre, og et representativt utvalg skal være fredet innen 2020.

Figur 3. Nasjonale målsetjingar

I det strategiske målet ligg altså ei avgrensing av *kva* som skal takast vare på: ”Et **representativt utvalg** av kulturminner og kulturmiljøer [...]». I nasjonalt resultatmål 1 vert det signalisert ei strammare line i høve til tap av verneverdige kulturminne og kulturmiljø: «Det årlige tapet [...] skal **minimaliseres**».

På regionalt plan gjeld eventuelle fylkesplanar som omhandlar kulturminne. Fylkesdelplan for friluftsliv, idrett, naturvern og kulturvern (FINK) frå 2005 er ikkje oppdatert eller vidareført for kulturvernfeltet (vidareført som Regionalplan for friuftsliv og naturforvaltning).

På lokalt nivå er det mogleg for kommunane å skissere mål for forvaltning av kulturminne i kommuneplanen eller i særskilde tema/ sektor/delplanar for kulturminne. Prosjektet omfattar kommunane Sandnes, Klepp, Time og Hå kommunar. Sandnes, Time og Hå har kulturminneplanar, Klepp k. har ikkje.

4.3 METODIKK STATENS VEGVESEN HANDBOK V-712

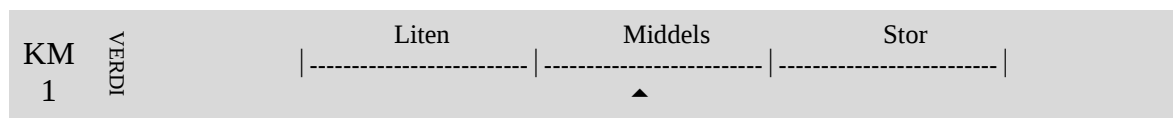
Konsekvensutgreiinga er gjort i samsvar med metodikk for vurdering av ikkje prissette konsekvensar, skildra i Statens vegvesen handbok V-712. Metoden har tre steg. Første steget er å kartlegge og *verdivurdere* kulturminne og kulturmiljø innanfor plan- og influensområdet. Andre steget går ut på *omfangsvurdering*, og tredje steget er *konsekvensvurderinga*. Vidare har retningslinjer i Riksantikvaren sine rettleiarar *Kulturminne og kulturmiljø i konsekvensutgreiingar* (2003) og *Kulturminner, kulturmiljøer og landskap. Plan- og bygningsloven* (2010), vore rettleiande i vurderingane som er gjort.

VERDI

Kulturminnelova gjev ein vid definisjon på *kva* som er eit kulturminne og eit kulturmiljø. Dette tyder ikkje at alle kulturminne eller kulturmiljø kan eller skal vernast. Retningslinene for

forvaltinga av kulturminne går ut på at mangfaldet av kulturminne og kulturmiljø skal takast vare på, og at eit representativt utval skal prioriterast for vern. Grunngevinga for å ta vare på kulturminne og kulturmiljø er at dei har verdi som *kjelde til kunnskap*, som *grunnlag for oppleving*, og som *bruksressurs*.

På denne bakgrunnen vert det i konsekvensutgreiinga gjort ei *verdivurdering* av dei ulike kulturminna/kulturmiljøa. Denne verdivurderinga er gjort i samsvar med kriteria lista i tabellen henta frå Statens vegvesen handbok V-712 og Riksantikvaren sin rettleiar (2003). Verdien sett på eit kulturmiljø er ein *gjennomsnittsverdi*, dette tyder *ikkje* at alle einskildminna i miljøet har denne verdien. Ein del med høg verdi kan såleis bli gøymd i verdivurderinga og på temakartet, men vil komme for ein dag i omfangsvurderinga (jf. under).

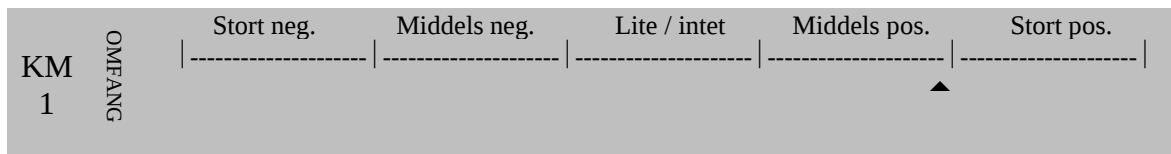

Type kulturmiljø	Liten verdi	Middels verdi	Stor verdi
Fornminner/samiske kulturminner (automatisk fredet)	-vanlig forekommende enkeltobjekter ute av opprinnelig sammenheng	-representative for epoken/funksjonen og inngår i en kontekst eller i et miljø med noe tidsdybde -steder det knytter seg tro/tradisjon	-sjeldent eller spesielt godt eksempel på epoken/-funksjonen og inngår i en svært viktig kontekst eller i et miljø med stor tidsdybde -spesielt viktige steder som det knytter seg tro/tradisjon til
Kulturmiljøer knyttet til primærnæringene (gårdsmiljøer/fiskebruk/småbruk og lignende)	-miljøet ligger ikke i opprinnelig kontekst -bygningstilstand er vanlig forekommende eller inneholder bygninger som bryter med tunformen -inneholder bygninger av begrenset kulturhistorisk/arkitektonisk betydning	-miljøet ligger delvis i opprinnelig kontekst -enhetlig bygningstilstand som er representativt for regionen, men ikke lenger er vanlig og hvor tunformen er bevart -inneholder bygninger med kulturhistorisk/arkitektonisk betydning	-miljøet ligger i en opprinnelig kontekst -bygningstilstand som er sjeldent eller særlig godt eksempel på epoken/-funksjonen og hvor tunformen er bevart -inneholder bygninger med stor kulturhistorisk/arkitektonisk verdi
Kulturmiljøer i tettbygde områder (bymiljøer, boligområder)	-miljøet er vanlig forekommende eller er fragmentert -inneholder bygninger som har begrenset kulturhistorisk betydning	-enhetlig miljø som er representativt for epoken, men ikke lenger vanlig -inneholder bygninger med arkitektoniske kvaliteter og/eller kulturhistorisk betydning	-enhetlig miljø som er sjeldent eller særlig godt eksempel på epoken -inneholder bygninger med spesielt store arkitektoniske kvaliteter og/eller av svært stor kulturhistorisk betydning
Tekniske og industrielle kulturmiljøer og rester etter slike (industri/samferdsel)	-miljøet er vanlig forekommende -inneholder bygninger uten spesielle arkitektoniske kvaliteter	-miljøet er representativt for epoken, men ikke lenger vanlig -inneholder bygninger med arkitektoniske kvaliteter	-miljøet er sjeldent og et spesielt godt eksempel på epoken -inneholder bygninger med spesielt store arkitektoniske kvaliteter
Andre kulturmiljøer (miljøer knyttet til spesielle enkeltbygninger, kirker, kulturlandskap, parker og lignende)	-miljøet er vanlig forekommende og/eller fragmentert -bygninger uten spesielle kvaliteter -vanlig kulturlandskap med endret topografi	-miljø som er representativt for epoken, men ikke lenger vanlig -bygninger/objekter med arkitektoniske/kunstneriske kvaliteter -vanlig kulturlandskap med noe endret topografi	-miljø som er sjeldent og/eller et særlig godt eksempel på epoken -bygninger/objekter med svært høy arkitektonisk/kunstnerisk kvalitet -sjeldent/gammelt kulturlandskap

Figur 4. Kriterium for verdivurdering, frå Statens vegvesen handbok v-712.

OMFANG

Omfangsvurderingane er vurderingar av kor store negative eller positive endringar tiltaket vil medføre for dei einskilte kulturminna/kulturmiljøa. Omfanget vert vurdert i høve til 0-alternativet, og rangert på ein trinnlaus skala frå stort negativt til stort positivt, i samsvar med figuren under.

I vurderingane av omfang har me lagt til grunn kriteria i figuren under, henta frå Statens vegvesen handbok V-712.

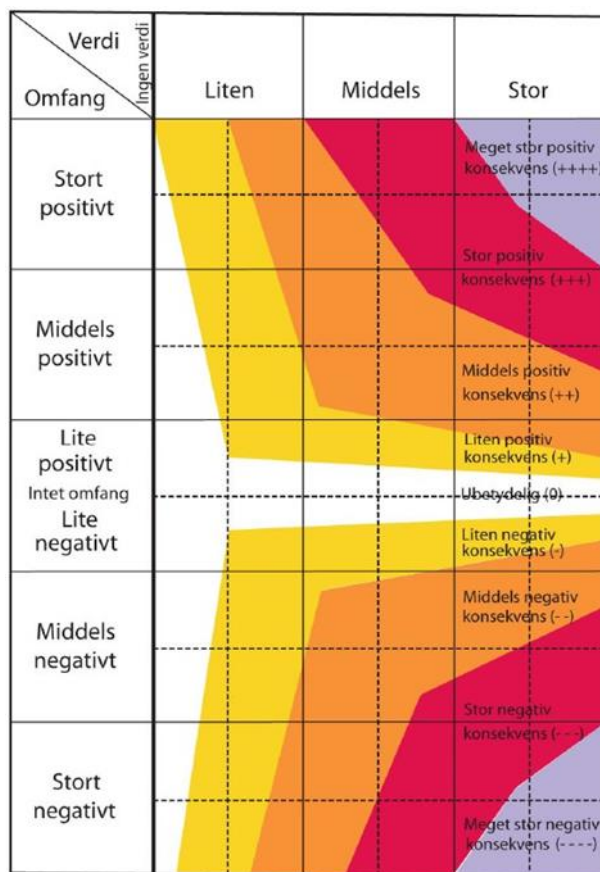
	Stort positivt omfang	Middels positivt omfang	Lite/intet omfang	Middels negativt omfang	Stort negativt omfang
Kulturminner og – miljøers endring og lesbarhet	-Tiltaket vil i stor grad bedre forholdene for kulturminner/miljøer -Tiltaket vil i stor grad øke den historiske lesbarheten	-Tiltaket vil bedre forholdene for kulturminner/miljøer -Tiltaket vil øke den historiske lesbarheten	-Tiltaket vil stort sett ikke forandre kulturminner/miljøer -Tiltaket vil stort sett ikke endre den historiske lesbarheten	-Tiltaket vil medføre at kulturminner/miljøer blir skadet -Tiltaket vil redusere den historiske lesbarheten	-Tiltaket vil ødelegge kulturminner/miljøer -Tiltaket vil ødelegge den historiske lesbarheten
Historisk sammenheng og struktur	-Tiltaket vil i stor grad styrke den historiske sammenhengen mellom kulturmiljøer og deres omgivelser -Tiltaket vil i stor grad forsterke historiske strukturer	-Tiltaket vil styrke den historiske sammenhengen mellom kulturmiljøer og deres omgivelser -Tiltaket vil forsterke historiske strukturer	-Tiltaket vil stort sett ikke endre den historiske sammenhengen mellom kulturmiljøer og deres omgivelser -Tiltaket vil stort sett ikke endre historiske strukturer	-Tiltaket vil svekke den historiske sammenhengen mellom kulturmiljøer og deres omgivelser -Tiltaket vil redusere historiske strukturer	-Tiltaket vil bryte den historiske sammenhengen mellom kulturmiljøer og deres omgivelser -Tiltaket vil ødelegge historiske strukturer

Figur 5. Kriterium for vurdering av omfang, frå Statens vegvesen handbok V-712.

Omfangsvurderinga må ta omsyn til at ulike delar av eit kulturmiljø kan ha ulik verdi, og anna verdi enn gjennomsnittsverdien. Dette vert gjort ved at omfanget vert rekna som større dersom ein del med høg verdi vert råka på same måten som ein del med låg verdi. På denne måten kan ikkje einskildminne med høg verdi gøymast ved inkludering i vidare miljø.

KONSEKVENSAAR

Siste steget i konsekvensutgreiinga er å stille verdien av eit kulturminne/-miljø opp mot omfanget av endringar tiltaket vil føre med seg for dei einskilte kulturminna/-miljøa. Dette gjer me ved hjelp av "konsekvensvifta" i diagrammet under.

Figur 6. Konsekvensvifta".

Konsekvensvifta viser korleis verdi og omfang vert samanstilte for å vurdere konsekvens. Denne samanstillinga gjev resultat på ein skala frå meget negativ konsekvens til meget positiv konsekvens. Dei ulike kategoriane er illustrerte ved å bruke symbola "-" og "+".

Symbol	Beskrivelse
++++	Meget stor positiv konsekvens
+++	Stor positiv konsekvens
++	Middels positiv konsekvens
+	Liten positiv konsekvens
0	Ubetydelig/ingen konsekvens
-	Liten negativ konsekvens
- -	Middels negativ konsekvens
- - -	Stor negativ konsekvens
- - - -	Meget stor negativ konsekvens

Figur 7. Oppsummering av konsekvensalternativ og tilhøyrande symbol.

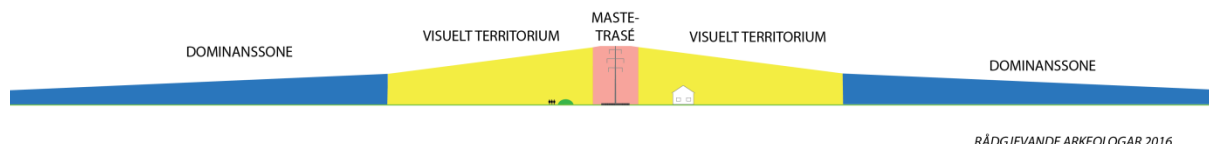
4.4 DEFINISJON AV PLAN- OG INFLUENSOMRÅDE

Definisjon av omgrepa **planområde** og **influensområde**:

- Planområdet er alle dei område som vert direkte råka av arealbeslag av den planlagde utbygginga.
- Influensområdet er areal utanfor det definerte planområdet, men som likevel vert påverka av tiltaket, til dømes gjennom visuell innverknad.

4.5 METODIKK FOR KONSEKVENSVURDERING AV KRAFTLEIDNINGAR

Særskilt viktig i analyse av verknader av kraftleidningar er å skilje mellom direkte (fysiske) og indirekte (visuelle) verknader, og verknader i anleggsfasen versus driftsfasen. Kraftleidningar tek opp relativt lite jordareal i driftsfasen. Den store høgda på mastene i sentralnettet og regionalnetta, gjer til at det er trong for tilretteleggingar i form av anleggsveggar i anleggsfasen (transport og montering). Høgda gjer og til at dei er synlege på lang avstand, og er visuelt dominerande på kortare avstandar.

Figur 8. Teoretiske avstandsmål for direkte og indirekte påverknad på kulturminne frå kraftleidning/-mast.

Mastene har eit fotavtrykk eller sokkel på kring 8-15m vidde, avhengig av høgde og mastetype. Alternativa inneheld ikkje forslag til plassering av mastene, og me lyt ta høgde for plassering av mastene langs heile traséen. Dette beltet på 15m breidde kallar me **mastetraséen**.

Me reknar eit **visuelt territorium**, der mastene okkuperer omgjevnadane, til 3 gongar høgda av mastene. Høgde og type master er ikkje avklart, og me brukar difor eit overslag på 75m på kvar side av traséen. Vidare reknar me ei nærverknadsone eller **visuell dominanssone** på 8-10 gonger mastehøgda, her sett til 200m på kvar side av trasélina. I dette beltet må ein også rekne fare for direkte, fysiske øydeleggingar i anleggsfasen (Lindblom & Jerpåsen 2009).

Influenssona definerer me generelt som identisk med dominanssona. Innanfor dette beltet på 400m vil me ta med og vurdere alle kjende kulturminne og kulturmiljø. I særlege tilfelle med kulturmiljø av høg verdi, og/eller særlege topografiske tilhøve, kan det gjerast vurderingar også utanfor dominanssona, altså at influenssona vert utvida. Om særskilt viktige kulturmiljø blir råka vil det bli vurdert å lage visualiseringar av tiltaket.

4.6 DATAGRUNNLAG

Utgreiinga samanfattar offentleg tilgjengeleg informasjon om kjende kulturminne i plan- og influensområdet.

Askeladden	Riksantikvaren sin landsomfattande fornminnedatabase. I omtale av kjende automatisk freda kulturminne refererer me til denne databasen med "ASK ID".
SEFRAK	Landsomfattande register over bygningar eldre enn 1900 og andre faste kulturminne yngre enn 1537 (Rogaland fylkeskommune sin reviderte versjon via Temakart Rogaland).
UNIMUS	Landsdelsmusea sine databasar over lause kulturminne (gjenstandar) integrerte i felles søkemotor (www.unimus.no).
Landsverneplanar	Landsverneplanar for kulturminne i dei statlege sektorane.
Lokalhistorisk litteratur	Bygdebøker mm.
Arkeologisk faglitteratur	Oversiktsverk, spesiallitteratur, registreringsrapporter mm.

Vidare har internetbaserte ortofoto, eldre og nye kart vore nytta, særskilt kartverktøyet til Rogaland fylkeskommune «Temakart Rogaland». Når det gjeld SEFRAK er det vesentleg å understreke at *det er registrert revidert av kulturavdelinga ved fylkeskommunen som er brukt*, ikkje det opphavlege tilgjengeleg via Askeladden, Miljøstatus m.fl. Det er ikkje tale om nye objekt, men revisjon med vurdering i nye verneklassar. I våre temakart har me brukt dei same fargekodane, men trekantsymbol som i det landsdekkande registeret, istadenfor sirkelsymbol som i Temakart Rogaland.

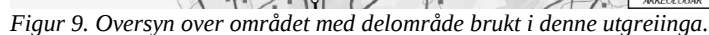
Eit vesentleg moment i dette arbeidet har vore å skilje vekk objekt og miljø som har endra status etter siste oppdatering i Askeladden og SEFRAK. For objekt i Askeladden gjeld dette i stor grad objekt som står registrert som synlege på overflata i Askeladden, men som i dag faktisk er planert og overdyrka og ikkje lenger synlege. For SEFRAK gjeld dette at objekt er fjerna. Slike, saman med objekt som i Askeladden er registrert som fjerna, er ikkje tekne ut av kartgrunnlaget, men er samla i eigne tabellar til sist i gjennomgangen av kvart av dei fire delområda.

Objekt som ikkje finst i Askeladden eller SEFRAK har fått kode S. Dette omfattar fylgjande:

- Nokre objekt som vart oppdaga på synfaring.
- Objekt i lokale kulturminneplanar, dersom desse ikkje også finst i Askeladden/SEFRAK.

Synfaring av plan- og influensområdet vart gjort veke 42-43 2016, i all hovudsak i skya opphaldsvér, med nokre kortare periodar med regn. Tilleggsynfaringar vart gjort i veke 16 i 2017, i skya opphaldsvér.

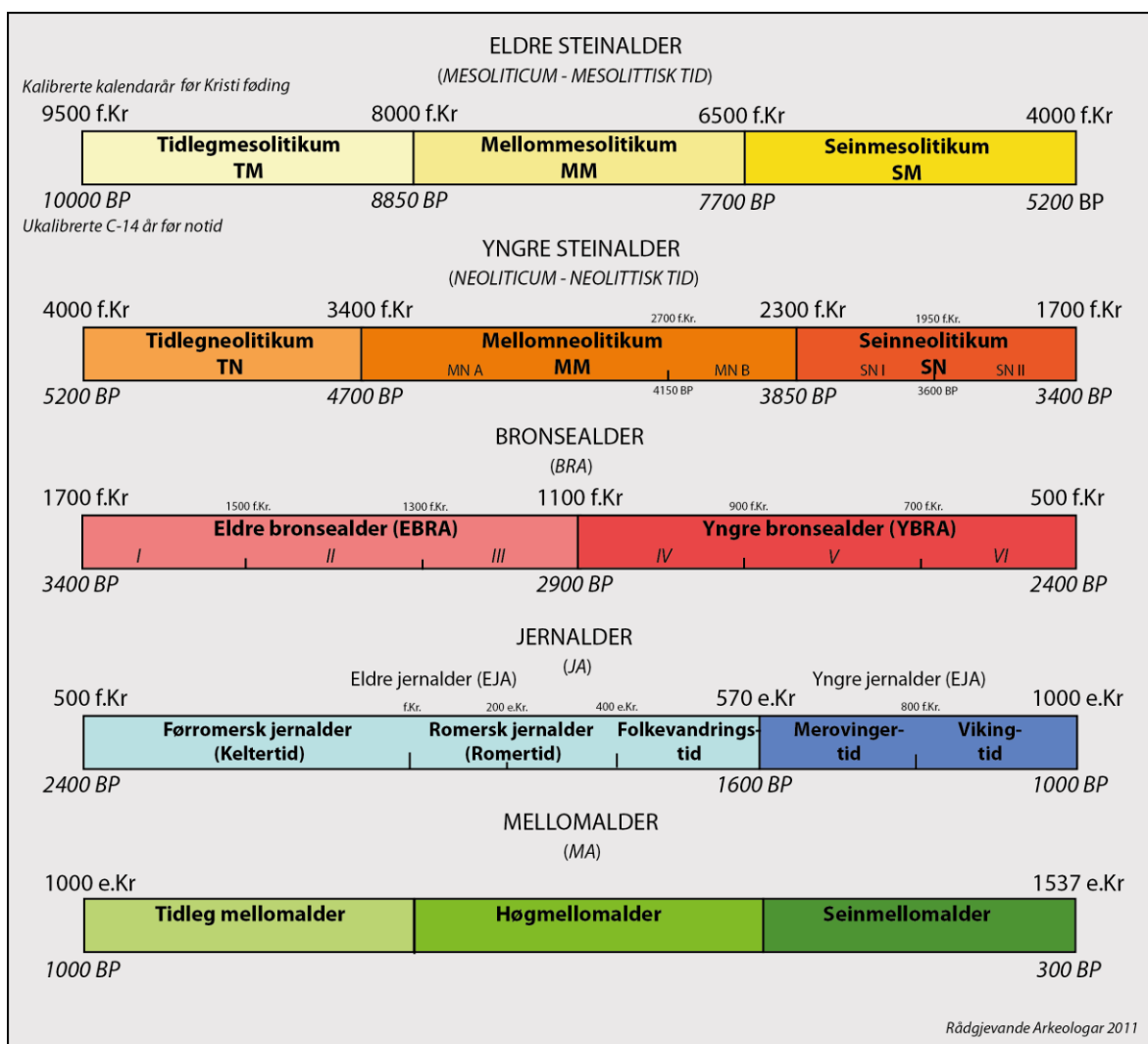
Området ligg i dei overordna landskapsregionane Jæren og Lista (19) og Heibygdene i Dalane og Jæren (18). Traséalternativa går i hovudsak i underregionen Lågjæren, frå grensetraktene mot underregion Jæren Fjellbygd, partiet Fagrafjell-Kalberg svingar innom denne, sørover mot, men ikkje inn i, underregion Høggjæren (nasjonale landskapsregionar, NIBIO). Influenssona, eller rettare –sonene, er dominerte av landbruksområde med innslag av tettstad- og industriområde. Dei strekkjer seg som to belter nord-sør, eit aust og eit vest for Frøylandsvatnet.

6. KULTURHISTORISK UTVIKLING

6.1 ELDRE TID

Då isen smelta etter siste istid vart det sett i gang eit innfløkt samspel mellom hav og land. Til den isfrie kysten kom så planter, dyr og dei første menneska. Den tunge breen hadde pressa ned landet, og utan denne børa byrja landet å heve seg. Samstundes gjorde alt smeltevatnet til at havnivået steig. Ei kartlegging av denne prosessen, dvs. kor høgt stranda låg til ei kvar tid, i ulike område, er avgjerande for at ein har klart å finne buplassane til menneska i steinalderen. Desse livnærte seg som jegrar og fiskarar og var nær knytte til strandsonen. Fangstbuplassar er også å finne i høg fjellet.

Figur 10. Tidslinje: dei vanlegaste periodenamna, forkortingar og tidfesting i vanlege kalenderår og C-14 år.

Sjølv om menneska heldt fram med jakt og fiske fram i moderne tid, skjedde det eit sentralt skifte i økonomisk tilpassing i slutten av steinalderen. Då jordbruket fekk sitt gjennombrøt kring 2000 f.Kr., med større og meir solide hus, husdyr, åkrar, og gjerde, vart folk meir stadbundne enn før, og no bundne til dei gode jordbruksområda heller enn til stranda. Overgangen til jordbruk førte med seg ei lang rekkje nye kulturminnekategoriar, mange av dei lokaliserte til historisk innmark.

I bronsealderen vart jordbruket sterkare fundamentert og samfunna synest å verte meir komplekse med varehandel over lange avstandar, metallteknologi og ulik maktfordeling – noko som viser seg i dei store og prangande gravhaugane og gravrøysane frå denne perioden. Sjølv om ein kjenner få rike graver frå fyrste halvdel av eldre jernalder, veit me i dag at dette var ein ekspansjonsfase i jordbruk og busetjing som heldt fram utan opphald frå yngre bronsealder. Frå siste halvdel av den eldre jernalderen kjenner ein til ei mengd gravfunn, og ei rekkje gardsanlegg som sidan har lege øyde. Her står Jæren i ei særstilling med ei stor mengd gardsanlegg der hustufter, geilar og gjerde framleis er synlege på overflata i dag.

Rike gravfunn og skattefunn, i tillegg til skriftlege kjelder, kastar lys over den yngre jernalderen med vikingtid. Gardsanlegg er tvert om sær sjeldsynte, truleg fordi ein har hatt kontinuitet i tun frå yngre jernalder gjennom mellomalder og inn i nyare tid. Dette vil seie at husa og tuna frå vikingtid og mellomalder ligg i tunet til den historiske garden, og er slik ofte øydelagde. Med mellomalderen forsvinn dei heidenske gravrituala, og med dei ein viktig arkeologisk kjeldekategori. Mellomalderen utanfor mellomalderbyane og kyrkjestadane er dårleg kjend gjennom arkeologiske kjelder. Folkeauka som prega yngre jernalder heldt fram i mellomalderen, men frå omlag 1300 er det fleire teikn til stagnasjon og tilbakegang. Dette altså før den store krisa med Svartedauden frå 1349 og stadige pestutbrot framover. Pestane førte til eit hundreår med dramatisk nedgang i folketalet. Sjølv om pestane ikkje forsvant heilt før kring 1650, byrja folketalet å stige att noko før 1500. På denne tida låg mange gardar øyde, og nokre vart aldri tekne opp att. I røynda rudde også krisa grunnen for den rivande utviklinga på 1500-talet: jord var billeg og rikeleg og adelen var sterkt svekka.

I tidleg mellomalder, nokre stader kanskje i løpet av vikingtid, endra hus og tun seg: heller enn eitt stort og langt hus, bygde ein mange mindre hus med ulike funksjonar. Ei mogleg årsak var at lafteteknikken kom til, iallefall i våningshusa, og bruk av tømmer gjorde det like greitt å byggje fleire små hus som eitt stort. Våningshuset, eller stova, var typisk timra, utan glas og med åre eller røykomn, og utan himling i taket, med ei ljore for røyk og lys i taket.

Allereie i vikingtid vart det knapt med jord på Vestlandet. Frå omlag 1150 vart bønder flest leiglendingar hjå dei store jordeigarane kyrkja, kloster og adel. Parallelt med dette vart trælehaldet avvikla. Utover i mellomalderen vart stadig fleire gardar delte opp i stadig fleire bruk. Desse brukarane hadde oftast husa samla i eit felles tun. På gardar med mange bruk fekk ein då det ein kallar *klyngetun*. Deling av einbølte gardar i fleire bruk, førte også til oppdeling av åkrar, bøar og beite, det ein kallar *teigblanding*. Teigblandinga hadde også negative sider som vart betre synleg etterkvart som fenomenet auka. Reiskapane på garden var i stor grad dei same som i yngre jernalder. Ei viktig nyvinning var vasskverna, men det er vanskeleg å vite i kva grad denne fanst utanfor byane, kloster og storgardane. Frå kvernsteinsbrota veit vi at produksjonen av handkverner heldt fram for fullt gjennom mellomalderen. Dei eldste skriftlege kjeldene er for mange bygder av lite verdi, og arkeologiske granskingar av gardstun og hus frå mellomalder er sær sjeldsynte - resultatet vert difor at bygdene fell mellom to stolar i denne perioden.

6.2 NYARE TID

1537 fungerer som ei praktisk grense i kulturminneforvaltinga. Objekt eldre enn 1537 er automatisk freda. For ståande bygg er denne grensa 1649. Nyare tid er tvillaust den bolken med dei raskaste og mest gjennomgripande endringane - materielt og samfunnsmessigt. Eit

vesentleg bakteppe er den store folkeauka: 1500-talet var ein vekstperiode og henta inn og passerte folketalet frå før Svartedauden. Slutten av 1600-talet bar med seg stagnasjon og nedgang, medan 1700-talet vart ei betring att. Trass i kriseår tidleg på 1800-talet ser ein i dette hundreåret ein eksplosjon i folketalet, ei doubling frå ein million til to, i tillegg til at nesten ein million utvandra til Amerika.

Den industrielle revolusjonen og det store hamskiftet i jordbruket kan setjast som skiljeveggar mellom det gamle og det nye. Mange stader gjorde ikkje maskinene inntog i sjølve jordbruket før etter siste krigen. I tillegg handla ikkje desse prosessane berre om maskiner og teknologi, dei var også vovne inn i vidare kulturelle, sosiale, politiske og åndelege skifte. I denne samanhengen er fokuset på dei materielle spora som vart sette.

Eitt er at gamle kategoriar vart gjorde i nytt formspråk - våningshusa, uthusa, sjøhusa, kyrkjene, båtane, vart bygde annleis. Folkeauken førte med seg framveksten av husmannsvesenet som nådde eit maksimum kring 1850, og var avvikla kring 1900. Husmannsvesenet førte mellom anna med seg spor av gardsdrift i randsonane kring dei gamle gardane. Den store eigedomsutskiftinga var ein sentral del av hamskiftet, og denne førte mellom anna til ei endring i plassering av hus og tun - gardane med mange bruk hadde hatt felles tun som kunne få nærast landsbypreg. Desse vart no splitta opp med eigne hus på eigne tun med eigne teigar samla kring. Mellom dei første store tekniske nyvinningane på bygdene var oppgangssaga. Men saga plank og bord var framleis dyrt, og det meste av sagbruksproduksjonen vart eksportert. På skogfattige Jæren var material kostbart og flytting av hus og oppattbruk av material var vanleg. Ein reknar at det særmerkte *jærhuset* oppsto på 1600-talet, og tok opp i seg nye drag kring 1800, samtidig som *midtgangshuset* breidde om seg.

Eit anna moment er at det kjem nye kategoriar med nye funksjonar. Når det gjeld bygningar er slike som er meinte for nye typar felleskap viktige. Den nye tida er nettopp prega av framvekst av nye felleskap: misjonsrørsla, fråhaldsrørsla, målrørsla, lese- og samtalelag og ungdomslag. Og ein ukjend filosof skal ha sagt at: "hus byggjer lag" – ei fellesnemning for desse bygningane er gjerne *foreiningshus*. Eit anna kollektiv som kom til var skulen og skuleklassane. Etter Fastskulelova frå 1860 skulle alle norske born i skule, og skulen skulle i regelen vere ein fastskule og ikkje ein omgangsskule. Og med det sprang ein ny markant bygningstype opp i bygdene: *skulehuset*.

Andre verdskrigen med tysk okkupasjon av Noreg 1940-45 sette merke på Jæren - i einskildminne og folkeminne, og i landskapet. Båtar, hus og radioar vart kverrsatte av okkupasjonsmakta, sjøfolk vart liggande ute heile krigen, matvarer vart rasjonerte, og nokre miste livet. Det som i særleg grad bringa okkupasjonen tett på folket på Jæren var etableringa av tyske festningsverk. Krigsminne i form av festningsverk er monumentale og godt synlege kulturminne. Dei er særleg pedagogiske i at føremålet oftast kan lesast og skjønast på staden: kanonstillingar plasserte i terrenget slik at ein kan rette eld mot trafikk langs kommunikasjonsårer. Dei var, og er framleis, kontroversielle med emne som: lokal bistand til arbeid på festningane og norske jenter som heldt seg med tyske soldatar på festningane. Festningsverka er eit viktig kompliment til andre kjelder og anna kunnskap om andre verdskrigen. Det må også understrekast at krigsminne er av særleg nasjonal og internasjonal interesse. Forsvarsverket på Jæren var del av Festung Norwegen, og slik ein del av Atlantikwall (Atlantehavsvollen) som strakte seg frå Nordkapp til Biscaya. Det er ei sterkt aukande interesse for festningsverka i Noreg og i Europa, som viser seg i ei rekkje nye forskning- og dokumentasjonsprosjekt.

6.3 KULTURMINNE PÅ JÆREN – SÆRDRAG, PRIORITERINGAR OG UTFORDRINGAR

ELDRE JERNALDERS ØYDEGARDSANLEGG

I periodar av fortida med stor folkevekst, spreidde busetjinga seg ut forbi dei beste jordbruksområda. Når det så skjedde ein nedgang i folketalet, eventuelt endringar i driftsformer eller organisasjon av drifta, kunne tidlegare gardsbruk bli liggjande øyde – såkalla *øydegardar*. Slike kjenner me frå folkevandringstida kring 500 e.Kr., frå høgmellomalderen før Svartedauden, og også frå seinare periodar. Særmerkt for Jæren er den store mengda øydegardsanlegg synlege på overflata frå folkevandringstid. Dei ligg typisk i mark seinare nytta berre som beitemark.

Øydegardsanlegga frå eldre jernalder omfattar typisk eit tun med ei eller fleire *hustufter*. Dette har vore langhus med steinmurar langs veggane, og takberande stolpar innanfor. Frå hustuftene leiar ei fegate eller *geil* gjennom innmarka med åkrar til grensa mot utmarka. Dette er to låge, parallelle steingjerde. På innmarka kring husa ligg typisk *gravhaugar* eller *gravrøyser* og åkrar. Opparbeiding av åkrane førte med seg *rydningsrøyser* i kasteavstand. Pløying av åkrane i hellande terreng førte til *åkerreiner*, knekkar i terrenget av oppsamla jord frå pløyinga. Rundt innmarka, gjerne i tilknytning til geilen, går system av steingjerde, såkalla *gardfar*. Ullandhaug utanfor Stavanger er eit døme på eit slikt anlegg som vart arkeologisk granska og seinare rekonstruert.

Desse anlegga, særskilt dei som ligg i beitelandskap med autentisk preg, med alle dei sentrale kategoriane representert (hustuft, gravminne, geil, rydningsrøys og åkerrein), har høg opplevingsverdi og høg kunnskapsverdi. Særskilt lokalitetar som truleg har lege i utkanten eller eit stykke frå tunområdet, med berre rydningsrøyser og eller gardfar, står i stor fare for å forsvinne på grunn av nydyrking.

STAKKTUFTER/ALVEDANS

Ei *stakktuft*, også kalla *alvedans*, er spor etter ein særmerkt praksis for lagring av fôr, i form av gras eller lyng, utandørs. Tufta er skapt ved at det er grave ei grøft til drenering rundt ein firkanta eller rund tomt der gras eller lyng vart sett i ein stabel eller stakk.

Slike grøfta lagringsplassar for gras eller lyng var i vanlig bruk på Jæren frå yngre jernalder til rundt 1830. Stakktufter var også i sporadisk bruk fram til 1970-talet (Lillehammer 2005: 218; Bang Andersen 2005). For mange kulturminnekategorier kan det finnast inntakte restar av kulturminnet under overflata, dersom nydyrking/pløying ikkje har gått for djupt. Med dagens standardmetodar for arkeologisk gransking er kunnskapsverdien i stakktufter å rekne som låg. Mellom anna er dei vanskelege å tidfeste. Sidan ein reknar brukstida frå om lag 800 til 1830, 1000 år, må truleg også ein viss del av dei vere yngre enn 1537, og difor ikkje automatisk freda.

Stakktuftene er eit særmerkt drag ved det jærsk beitelandskapet. Dei er, saman med rydningsrøysene, i dag særleg trua av nydyrking.

JÆRHUSET OG MIDTGANGSHUSET

Jærhuset representerer ein særmerkt byggjeskikk på Jæren med røter tilbake til det førhistoriske langhuset. Jærhuset slik me kjenner det i dag, og i fylgje dei fleste definisjonar, tok form på 1600-talet. Dei eldste hadde truleg bakvegg og gavlveggar bygde i stein. Mellom murane og reisverket i tre vart det danna kaldare rom, såkalla *skutar* eller *svoler*. Desse romma vart nytta som lager for torv, ved og anna. Den trebygde kjernen av huset hadde ein eller to lafta kassar eller rom. Jærhus etter ein slik streng definisjon finst det berre att eitt døme på, husmannsplassen Træet i Time. Betre økonomi, påverknad frå byarkitektur, og betre tilgang til materialar, førte til endringar mot det Jærhuset me kjenner best i dag. Ein vidare definisjon som vart nytta i Jærhusprosjektet, definerer Jærhuset som (Måseidvåg 2002):

- Eit ganske lågt hus
- Det har skutar og/eller svoler – halvkalde eller kalde rom utanfor den tømra kjernen
- Det er i hovudsak bygd før 1900

Skutane og svolene skil Jærhuset frå *midtgangshuset*, men mange jærhus er *også* midtgangshus. Midtgangsplanen, med ein gang og kjøkken i midtaksen med ei stove på kvar side, eventuelt også med kammers bak kvar av stovene, er eit sær vanleg bygningsplan over store delar av landet. Dette var ein byggjeskikk som breidde om seg på 1800-talet, og bak midtgangsplanet låg ei samanbygging av stova og eit av dei tidlegare uthusa, *bua*. Bua kom til å danne ei av dei to stovene på kvar side av midtgangen.

I kulturminnevernet i Rogaland har tradisjonelt jærhuset hatt høgare verneverdi enn midtgangshuset – rekna som yngre, med mindre regionalt særpreg, og mindre autentisk. I dag er også midtgangshuset frå 1800-talet i ferd med å forsvinne på Jæren, og det er naudsynt å oppjustere verneverdien til desse.

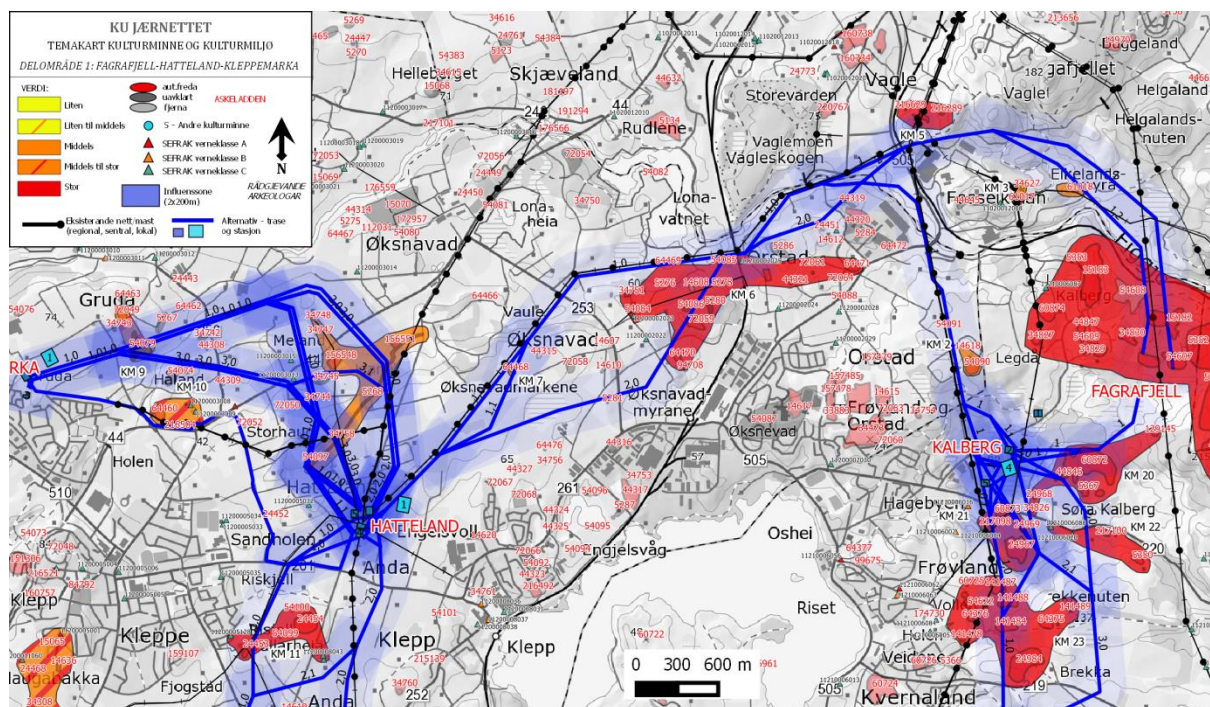
7. KULTURMILJØ OG VERDIVURDERING

Me reknar influenssona som tilsvarande *nærvirkningssona* eller den *visuelle dominanssona*. Denne er sett til 200m på kvar side av traséen (sjå kap. 4.5). Mange av kulturmiljøa har delar

som ligg både innanfor og utanfor influenssona. Kulturmiljøa er definerte i temakarta, her framgår også alle enkeltminne, også utanfor influenssona. I tabellane og verdivurderinga nedanfor vert det fokusert på enkeltminna *innanfor* influenssona. Eit vesentleg moment i arbeidet har vore å skilje vekk objekt som er fjerna utan at dette er nedfelt i Askeladden og SEFRAK-registeret. Når det gjeld fornminna er det ofte vanskeleg å avgjere om objektet er heilt eller berre delvis fjerna, og det er til sjuande og sist vernestyresmaktene ved Rogaland fylkeskommune som skal avgjere vernestatus for automatisk freda kulturminne. Objekt som i databasen er rekna som synlege kulturminne, typisk gravminne, stakktufter, rydningsrøyser, tufter, gardfar, men som i dag er planerte, overdyrka og ikkje lenger synlege på overflata, har me flytta til eigne tabellar saman med objekt som allereie er definerte som fjerna i databasen («fjerna, automatisk freda»), til sist under gjennomgang av kvar delområde. Desse er mindre relevante når det gjeld opplevingsverdiar og visuell forstyrring. I mange tilfelle kan desse framleis ha kunnskapsverdiar intakte under markoverflata. Til skilnad frå lokalitetar påviste under markoverflata ved arkeologisk registrering (desse er også ikkje-synlege kulturminne), er kunnskapsverdiar ikkje sikkert påviste. Vår løysing her er å ikkje ta desse lokalitetane med i definerte kulturmiljø, men å late dei vise på temakarta. *Det er avgjerande at det likevel vert teke omsyn til desse ved fysiske inngrep, både plassering av mastene og stasjonsbygga, men også fysiske inngrep som er avgrensa til anleggsfasen.*

Alle lokalitetar i Askeladden og alle objekt i SEFRAK er inkluderte i kartmaterialet. Tabellane under kvart kulturmiljø inneheld tekst importert direkte frå SEFRAK og Askeladden, henta ut i oktober 2016.

7.1 DELOMRÅDE 1: FAGRAFJELL-HATTELAND-KLEPPEMARKA

Figur 11. Kart, delområde 1.

KM 1

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) 12 lokalitetar med ei stor mengd fornminne. Dei fire austlegaste og høgastliggjande omfattar utelukkande rydningsrøyser. Lokaliteten vest for desse omfattar i tillegg til rydningsrøyser, eit gardfar. Vest for denne ligg to gardsanlegg med eit variert tilfang av fornminnetypar, og eit gravfelt med tre gravminne. På høgda vest i miljøet ligg eit gravfelt, ein rest av ein gravhaug, og ein rydningsrøyslokalitet. I aust er miljøet prega av eksisterande kraftleidning (300kV, sentralnett). Denne skal ikkje fjernast som del av Jærnettprosjektet. Lengst vest i miljøet er også opplevingsverdiene reduserte grunna eksisterande kraftleidning (15/22kV). Denne skal heller ikkje fjernast. Sjølv om miljøet også omfattar eit større grustak, er siktlinene og samanhengane gode, og miljøet har samla stor verdi.

Figur 12. Utsyn frå ASK 44848, over steinbrotet, med ASK 15183 på kulturbeitet og i planteskogen bakanfor, KM 4 over elva bak til høgre. Mot nordvest.

Figur 13. ASK 15183, gravfelt, med einskildminne nr. 27, gravminne, på høgda i framgrunnen. Mot nord.

Figur 14. Utsyn frå ASK 44848, ASK 54606 midt i biletet bakom tjørna. Mot sør.

Figur 15. Utsyn frå Sandskallen (ASK 5352). ASK 44848 og ASK 15182 midt i biletet. Mot vest.

Figur 16. ASK 34828, på åsen midt i bildet. Mot vest.

Figur 17. ASK 44847, gardsanlegg. Mot vest.

Figur 18. ASK 34827, rydningsrøyslokalitet, $\frac{3}{4}$ bortdyrka før 2002. Mot nord.

Figur 19. ASK 3551, botnlag av gravminne. Mot nord.

Figur 20. ASK 60874, gravfelt med rydningsrøyser, gravminne nr. 1 synleg til høgre ved granene. Mot nordaust.

Figur 21. ASK 60874, gravfelt med rydningsrøyser. Mot sør-søraust.

Figur 22. Ruin, grunnmur i grov kampestein, synleg på ortofoto 1937. Mot aust.

Figur 23. Ruin, grunnmur i betong, synleg med tak på ortofoto 1937. Mot nord.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 1			Verne-status	
ASK ID	5351	Nord-kalberg	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Bunlag av rundhaug. Foten bra markert. I midten en stor flat jordfast rundkamp. Endel rundkamp synlig ellers gresskledd. D.ca.10 m, h.0,3 m.
ASK ID	15183	Kvednaheio	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	3 gravhauger. Lengst i N:a. Rundhaug, oppkastet omkring en stor rundkamp. Vanskelig å avgrense. V-del endel utgravet. Skog- og lyngkledd. D.9 m, h. 1 m.10 m S for haug a:b. Bunlag av rundhaug. Vanskelig å avgrense p.g.a. skogen. Skog- og lyngkledd. D.ca.10 m.20 m S for haug b: c.Rundhaug. Bra bevart, vanskelig å avgrense. Skog- og lyngkledd. D.ca.11 m, h.1,5 m
.2015/2016: Befaring og kontrollregistrering i forbindelse med Tverrforbindelsen Sandnes-Time resulterte i oppdagelsen av flere nye gravrøyser og ett gardfar i skogholtet lokaliteten ligger i. Røysene ligger på hver sin side av en grusvei som er anlagt gjennom skogen. Gardfaret starter rett nordvest for den nordligste av de opprinnelig registrerte haugene på lokaliteten, fortsetter videre nordvest mot grusveien, før den fortsetter langs grusveien mot nord. På vestsiden av grusveien kan det se ut til at en forgreining av gardfaret fortsetter. I nord, på østsiden av veien, ligger en tidligere registrert gravrøys, Id 24970. Den er nå innlemmet i denne lokaliteten. Tett skog og vanskelige GPS-forhold medførte ujevn innmåling med RTK som falt ut hele tiden. Innmålingene er derfor noe omtrentlige. Oppdagelsen av flere røyser, påfølgende utvidelse av lokalitetsgeometri, samt innmåling av røyser og gardfar av nærliggende lokalitet Id 64361, førte til en sammenslåing av de to lokalitetene. Id 15183 inkluderer derfor tidligere lokaliteter Id 24970 og 64361, samt gravminne Id 16001 som lå innenfor Id 64361. Denne var også beskrevet i Id 64361, men lå inne som egen lokalitet. Id 64361 utgjorde moreneryggen nord for anleggsveien som går fra vest mot øst gjennom nåværende lokalitetsgeometri, mens Id 15183 og 24970 lå i hver sin ende av skogholtet på sørsiden av veien. Hver gang området sør for anleggsveien er blitt besøkt, enten i form av befaring, registrering eller innmåling, er det funnet nye røyser i skogholtet. Det er derfor stor mulighet for at det finnes ytterligere røyser eller andre enkeltminner i området. Lokalitetsgeometrien inkluderer derfor store, tilsynelatende tomme områder. På grunn av den tette skogen er det også vanskelig å se på LIDAR om det finnes flere. På nordsiden av anleggsveien (tidligere Id 64361) ligger gravrøyser og rydninger om hverandre. Det er mulig at flere av rydningene er graver, eller omvendt. Opprinnelige beskrivelser: Id 24970: "Rundhaug. Vanskelig å avgrense p.g.a. skog. Kra- ter i midten. Oppbygd steinmur her, men det er gjort i nyere tid iflg. eieren. Haugen ser ut til å bestå av stein. Kanten av haugen skog- og lyngkledd. D.ca. 14 m, h.2 m" (Reg. 09.08.1966) Id 64361: 3 gravhauger. Lengst i NØ:1) Rundhaug. Bra markert, på NV-siden er det tatt bort torv. Enkelte rundkamp synlig. Gresskledd. D. 11 m, h. 1,5 m.30 m V for haug a:2) Bunlag av rundhaug. I midten to store jordfaste rundkamp. En mengde små rundkamp synlig, ellers gresskledd. D.10 m, h. 0,5 m. 30 m SV for haug a:3) Rundhaug. Bra bevart. Endel rundkamp synlig, ellers gresskledd. L. 5 m, h. 0,5 m.50 m SØ for disse og ca. 10 m N for planteskog.4. Rundhaug. Bra markert. Fordypning i midten, ellers godt bevart. Noen rundkamp synlig. Gresskledd. D.15 m, h. 2 m.På hele moreneryggen:Gardfar og rydningsrøyser som går over hele moreneryggen. I S begrenses feltet av planteskog, det har antagelig fortsatt inn i skogen. (Reg. 09.08.1966) Id 16001: Rundhaug. Bra markert. Fordypning i midten, ellers godt bevart. Noen rundkamp synlig. Gresskledd. D.15 m, h. 2 m. (Reg. 09.08.1966).De gamle lokaliteten er nå slettet.						
ASK ID	60874	Nord-kalberg	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	1. Rundhaug. Bare kanten igjen. Mye rundkamp synlig, ellersgresskledd. D.ca.15 m, nåv.h.1,5 m (N-kant).Ca. 80 m NV for 1) og ca. 300 m NNV for husene på eierbruket.2-3: 2 bunlag av rundkamp, 1 m mellom dem. Begge er nokså dårlig markert. Endel rundkamp synlig i begge, ellers gresskledd. Haugen i V har d. 8 m, h.0,3 m. Haugen i Ø: d.9 m, h.0,5 m. På kulturbveietet ligger en mengde små gresskledd rydningsrøyser. D.2-3 m.
ASK ID	34827	Nord-kalberg	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	ca. 10 små rydn.røyser, gresskledd med enkelte små rundkamp synlig. D. 2-3 m.
ASK ID	44847	Nord-kalberg	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	Gårdsanlegg, 2 hustufter 2 geiler, 1 gardfar og 5 gravhauger. Lengst i S: 2 parallelle hustufter, orientert NNV-SSØ:a) Den vestligste har 3 rom. L.8 m.,8 m og 10 m, br.5-6 m (indre mål). Veggene er endel utraste, enkelte reiste rundkamp, mye rundkamp synlig, ellers gresskledd.
Veggene br.2-3 m, h.ca.0,5 m.Fra nordre kant av tuften går det ut en geil ca. 25 m mot SV hvor den forsvinner i dyrket mark. Geilen er noe utrast.9 m Ø for tuft a):b) tuft med 3 rom, 11 m, 4 m og 4 m, br.ca. 3 m (indre mål) Veggene endel utraste. Mye rundkamp synlig ellers gresskledd, br.1-2 m, h.opptil 0,5 m.Fra tuftens N-kant går det en geil ca. 50 m mot NNØ, hvor den ender i gårdsvei. Geilen er endel sammenrast.Mellom tuftens N-kant går det et gardfar. Det har antagelig vært innhegning mellom tuftene.5 m V for tuft a:c) Rundhaug. Bra markert. Svak fordypning i midten ellers uskadd. Endel tilkjørt rundkamp opp på haugen. Gresskledd. D.ca. 12 m, h.1,5 m.10 m N for tuft a:d) Langhaug, orientert NNV-SSØ. Bra markert. Noe omrota enkelte steder opp på haugen. I S-kant står 1 reist rundkamp. Opprinnelig har det stått 2. Endel rundkamp synlig. Gresskledd. L. 20 m, br.7 m, h.1 m.4 m V for haug d:e) Ruhdhaug, bra markert. Oppkastet omkring en stor jordfast stein. Muligens bare rydningsrøys. Gresskledd. D.ca.5 m, h.0,8 m.2 m Ø for haug d:f) Rundhaug, bra markert. Ser nokså uskadd ut. Endel stor rundkamp synlig foruten noen små, ellers gresskledd. D. 8 m, h. 1,5 m.6 m NNØ for haug f:g) Rundhaug, bra markert. Nokso uskadd, endel mindre rundkamp er kastet opp på haugen. Gresskledd. D. 10 m, h. 2 m.						

ASK ID	54609	Nord-kalberg	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Rest av rundhaug. Vanskelig å avgrense, usikker haug. Ø- og V-del igjen, endel rundkamp synlig, ellers gresskledd. D. ca. 10 m, nåværende h. 0,5 m.
ASK ID	34828	Varden	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	
4 gravhauger. 3 ligger oppå moreneryggen, 1 i NV-siden av ryggen. Lengst i NV ligger: a. Rundhaug. Bra markert. Forkjeden viser. Toppen noe avkuttet. NØ- og Ø-siden noe ødelagt. Rundkampsamling i midten. Gresskledd. D. 12 m, h. 1,5 m. 10 m S for haugen: b. Langhaug, orientert NV-SØ. Dårlig markert, men tydelig i terrenget. Vanskelig å avgrense. Bra bevart. Usikker haug. I SØ-kanten er svær rundkamp. Endel større rundkamp synlig. Gresskledd. L. 18 m, br. 14 m, h. ca. 2 m. 30 m VSV for haug b: c. Rundhaug, bra markert. Noe omrotet i midten. Endel rundkamp synlig. Gresskledd. D. 13 m, h. 1-1,5 m. 25 m V for haug a: d. Rundhaug i NV-siden av moreneryggen. Noe usikker. Vanskelig å avgrense, da det er svært omrotet på haugen og omkring. Skiftegrjerde mellom 30: 5,10 og 30; 4,6 går over haugen. I SØ kant rundkampsamling ellers endel rundkamp synlig. Gresskledd. D. ca. 10 m, h. 1 m. Hauge a og b ligger på 5;10, haug c på 4;6, og haug d i skiftet mellom dem.						
ASK ID	34830	Småbakk	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Et gardfar og ca. 10-15 rydningsrøyser. Gardfaret begynner ved en bergnabbe og går ca. 40 m mot S, deretter svinger det SV-over ca. 50 m hvor det forsvinner i gamle geilen. Rundkamp synlig i gardfaret, ellers gresskledd. S og SØ for gardfaret ligger rydningsrøysene som er ca. 2-3 m i d.
ASK ID	44848	Sandshodl	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	En mengde rydningsrøyser, gresskledd. D. 2-3 m.
ASK ID	15182	Nord-kalberg	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	10-15 rydningsrøyser delvis gresskledd. D: 2-3 m.
ASK ID	54607	Nord-kalberg	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	10-12 rydningsrøyser, delvis gresskledd. D. 2-3 m.
ASK ID	54606	Nord-kalberg	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	En mengde rydningsrøyser. Noen få ligger på 30; 5,10 resten på 30; 4,6. D. 2-3 m.
S 4						Ruin i betong, synleg med tak på ortofoto frå 1937. Ukjent alder og funksjon.
S 5						Ruin, grunnmur i grov kampestein, uvisst funksjon. Synleg på ortofoto frå 1937.

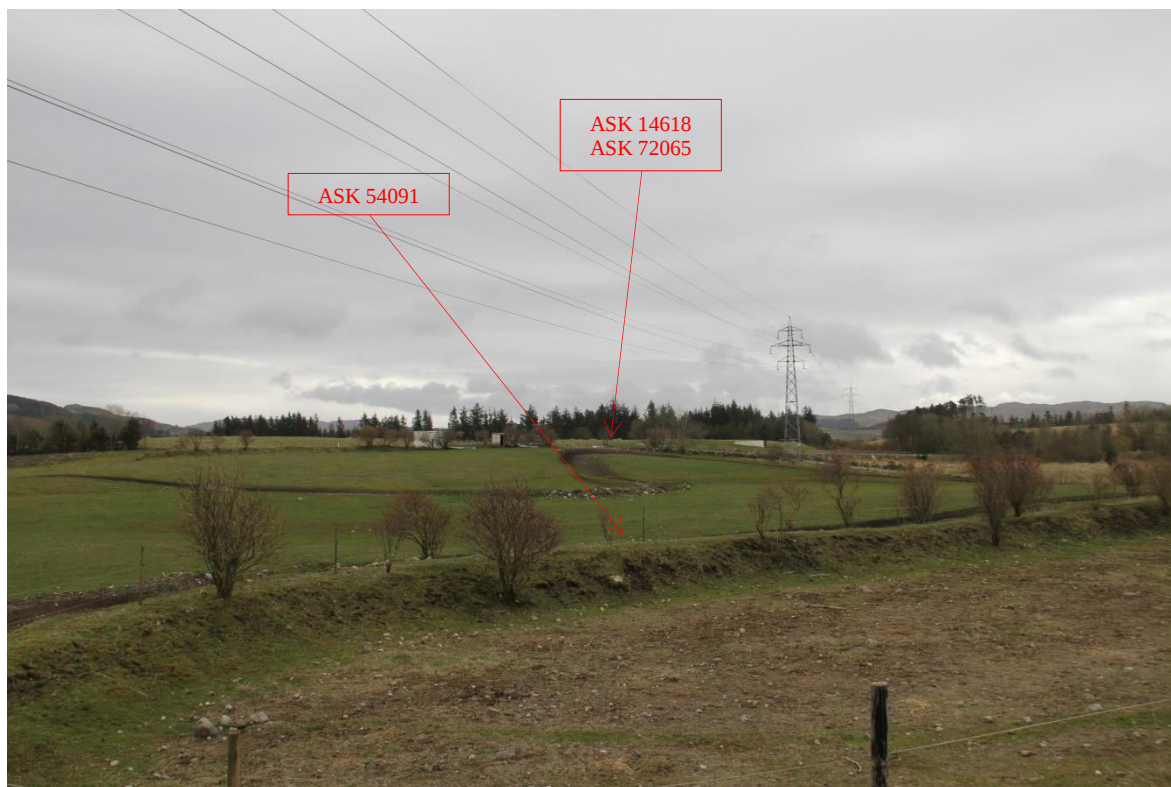
KM 2

Kulturmiljøet omfattar eit automatisk freda rydningsrøysfelt med 16 røyser, samt moglege restar av 3 gravhaugar, desse med uavklart vernestatus. Gravhaugane skal alle ha vore fjerna før 1940. Største delen av rydningsrøysfeltet ASK 54090 er tilplanta med skog. Gravhaugresten ASK 54091 nord for miljøet er ikkje lenger synleg og er her rekna som fjerna. Haugrestane ASK 14618 og 72065 ligg i kulturbeite og er rekna til miljøet, sjølv om det er vanskeleg å avgjere om botnlaga framleis er synlege. Ein køyreveg skjer gjennom rydningsrøysfeltet. Traseen går parallelt med eksisterande 50kV, 30m nærare miljøet, og skal erstatte denne.

Figur 24. Nordleg del av rydningsrøysfeltet, ASK 54090, Mot nordaust.

Figur 25. Oversyn kulturmiljøet, fjerna gravminne i nord markert. Mot sør.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 2			Verne-status	
ASK ID	14618	Orstad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart ●	I. Lyngkledd rundhaug, litt opprotet. D.8,5 m, h. ca 1 m. Ca 20 skritt V for I ligger: II. Bunnlag av en rundhaug med samme tverrmål som I. Iflg. eier fjernet før krigen. Intet ble funnet. Der fornminnene har ligget, er det nå kulturbeite.
ASK ID	72065	Orstad	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart ●	Rundhaug av stein. D. 12,5 m. I 1909 var bare bunnlaget tilbake. Eieren opplyser at da dette ble fjernet ble der funnet trekull.
ASK ID	54090	Orstad	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet ●	Alle gresskledd med en del synlig rundkampstein. Enkeltlagt opp om jordfast stein. Runde eller tilnærmet run- de. Innenfor det avmerkede området finnes minst 16 røyser. D. 1-3,5 m, h. 0,15-0,4 m

KM 3

Kulturmiljøet omfattar eit gravfelt med tre gravminne og ein rydningsrøyslokalitet med 10 rydningsrøyser. Rydningsrøysene er av uvisss datering, og har uavklart vernestatus. Opplevingsverdiane er redusert av eksisterande kraftliner. Dette er kraftliner (15/22kV) som ikkje skal fjernast som del av Jærnettprosjektet. Heile miljøet er sterkt tilvakse, dels med gran, dels med kratt, som gjorde synfaring og fotografering vanskeleg.

Figur 26. ASK 61017, gravfelt, sterkt tilvakse. Mot aust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 3			Verne-status	
ASK ID	34627	Foss-eikeland	Arkeologisk minne	Rydningssrøyslokalitet	Uavklart ●	Spredt i skråningen på begge sider av sti1 - 10. Rydningsrøyer. Runde. Klart markerte. Tydelige i terrenget. Overtorvet. D: 2-4 m, h: 0,2 - 0,5 m.
ASK ID	61017	Foss-eikeland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet ●	Samling gravhauger består av 3 gravhauger.1. Langhaug. Orientert Ø-V. Klart markert. Tydelig i terrenget. Bevokst med mose, lyng og gran. Ødelagt i V kant. Lengde 9 m, h: 1 m, bredde 6 m.Inntil og i østkant av 1:2. Gravhaug. Rund. Klart markert, tydelig i terrenget. Bevokst med mose, lyng og grantrær. D: 5 m, h: 0,7 m.V for 1: 3. Mulig gravhaug. Trolig rund. Uklart markert. Utydelig i terrenget. Sterkt overtorvet. Antatt d: 5 m, h: 0,5.Hele området er bevokst med gran og ved vår registrering var det nylig hugget endel som lå på haugene og gjorde registreringen svært vanskelig.

KM 4

Kulturmiljøet omfattar ein rydningsrøyslokalitet med minst 9 røyer, og kringliggjande kulturbeite. Opplevingsverdiane er reduserte av eksisterande kraftliner. Dette er kraftliner (15/22kV) som ikkje skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

Figur 27.Kulturbeite med ASK 61018, rydningsrøysfelt, heilt bakarst under lina. Mot aust.

Figur 28. ASK 61018, rydningsrøysfelt. Mot nordaust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 4			Verne-status	
ASK ID	61018	Foss-eikeland	Arkeologisk minne	Rydningsrøyslokalitet	Automatisk fredet	Spredt på beitet ligger minst 9 rydningsrøyser. 1 - 9 rydningsrøyser. Runde. Klart markerte, tydelige i terrenget. Overtorvet. D: 1-4 m, h. 0,2 - 0,4 m.

KM 5

KM 5 ligg innanfor influenssona til det samla tiltaket (alle alternativa). Miljøet omfattar tre automatisk freda lokalitetar med rydningsrøyser og gravrøyser. Gravrøysene finst i den austlegaste lokaliteten, moglegvis også i den midtarste. ASK ID 21629 omfattar berre rydningsrøyser. Miljøet er i dag sterkt prega av eksisterande kraftleidningar og trafostasjon, med tre master tett kring ASK 216291, og to linespenn, ei av dei dobbeltkurs, gjennom lokaliteten. Verdiane er vurdert å vere høgare i aust, lågare i vest, gjennomsnittsverdi er sett til stor verdi.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 5			Verne-status	
ASK ID	216629	Bekkjene	Arkeologisk minne	Rydnings-røyslokalitet	Automatisk fredet ●	3 røyser, alle trolig rydninger. Det ligger muligens ytterligere en røys innenfor lokaliteten, men den var meget usikker.
ASK ID	216289	Bekkjene	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet ●	Gravfelt med 10 røyser, noen mer tydelige enn andre. Ligger i svakt hellende terreng. En av røysene er litt mer usikker og kan være en rydning i forbindelse med traktorvei. Innmålingene ble gjort uten fast RTK noe som førte til ujevne resultater. Kartfestingen av enkeltminnene er derfor noe omtrentlige, men uten store avvik.
ASK ID	216291	Bekkjene	Arkeologisk minne	Røysfelt	Automatisk fredet ●	Røysfelt med 14 røyser. De fleste er rydningsrøyser, men ett par kan være graver. Sentralt på lokaliteten går det også en "renne" fra sør mot nord som kan være rest av et veifar, anleggsvei (til fjerning av stein, frakt av materialer til master e.l.) eller kanskje et bekkefar. Trolig er det menneskeskapt, men det er uvisst hvorvidt det er før- eller etterreformatorsk. "Renna" er ikke målt inn, men ligger innenfor lokalitetsgeometrien.

Figur 29. ASK 216629, lokalitet med tre rydningsrøyser, mot nord.

Figur 30. Utsyn frå ASK 216291 mot ASK 216289 og trafostasjon. Mot nordaust.

KM 6

Dei viktigaste verdiane i KM 6 innanfor influenssona er dei automatisk freda lokalitetane ASK 34751 ASK 72059, og ASK 64470, tre gravfelt. Av desse omfattar ASK 34751 berre to røyser, begge særleg sterkt skadde. Lokaliteten ASK 72059 Elisberget er sterkt tilgrodd noko som gjorde synfaring og fotografering vanskeleg. Dette er eit gravfelt med seks gravminne og ei stakktuft, og namnet skriv seg frå bruk som husmannsplass i nyare tid (etter husmannsenkja Elisa, ref. informant på staden). Kulturmiljøet omfattar vidare to bygningar i verneklasse C, våningshus i tuna på Orstad gbnr. 8/4 og 9/565 (tidlegare bruk 20). Endeleg vart det på synfaringa registrert to objekt, S1 er eit eldre våningshus i tunet på Orstad gbnr 8/6, truleg bygd i perioden 1900-1937, med autentisk preg. S 2 er ei rydningsrøys, eigentleg teke med som representant for miljøet ho ligg i – kulturbeite med rydningsrøysar, vegfar og steingardar. I tillegg omfattar lokaliteten fornminnelokalitetar med uavklart vernestatus, fleire av desse bør handsamast som automatisk freda (ASK 34752, 54085, 5280, 64469).

KM	VERDI	Liten			Middels			Stor		
			-----			-----			-----	
6							▲			

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 6			Verne-status	Skildring
ASK ID	14614	Orstad	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	I. Tydelig markert i terrenget. Delvis gressbevokst. Mye rund- kampstein av varierende størrelse synlig. Består av flere gardfar av ulik oppbygning og størrelse som tilsammen danner en slags innhegning. Farete somme steder dobbelt, andre steder enkelt. Enkelte steder meget utrast. Br. 0,5-2,5 m. Samlet l. 170 m. 20 m S for l ligger: II. Tydelig markert. Delvis gresskledd. Ø halvdel har mye synlig stein, V halvdel nesten uten stein. Utrast. Synes å ha vært dobbelt. Br. ca 1,5 m, h. ca 0,25 m, l. 48 m.
ASK ID	54085	Kvednahodnet	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart	Meget dårlig markert i terrenget, lyngkledd. En del middelsstor rundkampstein synlig i midtpartiet som er en del opprotet. Ellers ingen synlige skader. D. 9 m, h. ca 0,65 m.
ASK ID	5280	Storabakken	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Uavklart	
1) Tålig bra markert. Gress-mose- og lyngkledd. Uten synlig stein. Veggene meget utraste, br. mellom 2,5 og 3 m, største h. ca 0,4 m. Ett rom. Rekt., orientert SSØ-NNV. Indre mål: 8 x 2,5 m, ytre mål: 13,5 x 7,5 m. 2) Vanskelig å få øye på i terrenget. Lyng-mose- og gress- kledd. Uten synlig stein. Tydelig grøft, ca 0,25 m dyp, rundt tuften på Ø, S og V side, lav jordvoll utenfor denne. Rekt., orientert N-S. 6 x 4,5 m. 3) Vanskelig å se i terrenget. Lyng-, mose- og gresskledd. Liten furubusk i V del. Uten synlig stein. Bra markert grøft, ca 0,25 m dyp, rundt hele tuften og lav jordvoll på utsiden. Tilnærmet kvadr., s = 5 m. 4) Tydelig markert, men vanskelig å få øye på i terrenget. Lyng- og mosekledd. I NV del står et lite furutre. Meget ty- delig grøft, opptil 0,4 m dyp, rundt hele tuften og med bred voll på utsiden. Rektangulær, orientert N-S. 6 x 5 m. 5) Meget vanskelig å se i terrenget, men tydelig markert. Ly- ng- og gresskledd, uten synlig stein. Like ved SV hjørne står en bjørk. Grøft rundt hele tuften, ca 0,25 m dyp, med lav jordvoll på utsiden. Tilnærmet rund. D. 5 m. 6) Tålig bra markert i terrenget. Lyng- og mosekledd uten eller med få synlige steiner. Storparten runde eller tilnær- met runde. Gj.snitts størrelse: D. 2,5 m, h. 0,4 m						
ASK ID	72059	Elisberg	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	
1): (H.13) ligger tålig bra markert i lysning i skogen. Gress- og mosekledd. I haugen står enkelte stubber etter nedhogde furutrær. To store runde steiner synlig i midten, ellers uten synlig stein. Meget svak forsenkning i sentrum. Ingen andre synlige skader. D. 6 m, h. ca 0,8 m. 2): (H.14a) vanskelig å se i terrenget. Mose-gress-og lyng- kledd. En mengde liten rundkamp og enkelte større steiner syn- lig. Midtpartiet omrotet og nedgravd i en d. av 4 m, kun ytt- erkanten synes intakt. D. 12 m, h. ca 0,8 m. 3): (H.15) ligger tålig bra markert på naturlig dannet forhøy- ning. Gress- og lyngkledd. En del stor og middels stor rund- kampstein synlig. Omtrent i midten ligger en kjempestor jord- fast stein. Kraftig nedgravning rundt sentrumssteinen. Bare ytterkanten synes intakt. D. 13 m, h. ca 0,9 m. 4): Tålig bra markert i terrenget. Gress-, mose- og lyngkledd. S del bevokst av furu-, rogn- og grantrær. I N del en mengde middels stor og liten rundkampstein synlig. Omtrent midt over røysen går skiftegrødet av stein. Storeskader, kun bunnlaget og deler av ytterkanten intakt. Hele midten, unntatt partiet under steingjerdet, gjennomrotet. D. 12 m, h. ca 0,75 m. 5): (H.14b) meget dårlig markert i terrenget. Gresskledd. Noen få mindre steiner synlig i V del, hvor det er gjort en inngravning i bunnlaget. Nåv. d. 7 m, h. ca 0,35 m. 6): (H.14 c) utgravd i midten. Lengde mellom armspissene 11,5 m. 7): vanskelig å se. Gress-, mose- og lyngkledd. I N del ligger en stor jordfast stein. Grøft med svak voll på utsiden rundt hele tuften. Tilnærmet rund, d. 7 m.						
ASK ID	94708	Øksnevad øvra	Arkeologisk minne	Dyrkingsspor	Uavklart	Mangler beskrivelse. To intakte rydningsrøyer og to uavklarte stakktufter (enkeltminner).
ASK ID	64470	Øksnevad øvre	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	1) Tålig bra markert. Gress- og mosekledd. Enkelte middels-store og små steiner synlig i midtpartiet. I SV og S kant sto- re jordfaste steiner. Stor nedgravning omtrent i midten. Over- flaten meget ujevn og tilrotet. Tilnærmet rund. D. 6 m, h. ca 0,7 m. 2) Klart markert. Gresskledd. En del stein av ulik form og størrelse synlig. Svakere forsenkning omtrent i midten. Over- flaten noe ujevn. D. 7 m, h. ca 0,9 m. 3) Dårlig markert i terrenget. Gress- og mosekledd. Enkelte middels store steiner synlig. Ingen ytre sakder. Meget lav, er muligens kun en rydningsrøys. D. 4,5 m, h. ca 0,4 m.
ASK ID	64469	Øsnevad øvre	Arkeologisk minne	Bosetning- aktivitetsområde	Uavklart	Dårlig markert i terrenget. Mosekledd og busk- bevokst. INV del vokser regnetrær. Uten synlig stein. Klart markert, men uregelmessig grøft (dybde 0,2 m) på V. N og Ø side. Tilnærmet kvadr. med avrundede hjørner. S=6 m.

ASK ID	34752	Øsnevad øvre	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart ●	1): (H.8a) Meget tydelig markert i terrenget. Gress og mosekledd. En rekke bjørketrær plantet langs S ytterkant. Røysen ellers bevest av små rognetrær. En mengde liten og middels stor rundkampstein synlig, særlig i midtpartiet og i SV del. Overflaten er meget ujevn og en god del stein synes å være fjernet. Midtpartietsterkest skadd. D. 11 m, h. ca 2 m.
ASK ID	34751	Øsnevad øvre	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet ●	1): (H.7a) Klart markert. Gresskledd. V, S og Ø kant bevest av furutrær. I midtpartiet vokser mindre hyll- og rognetrær. En del middels stor rundkampstein synlig, særlig i midten. Sterkt skadd ved dyp inngravning i S del og ved en stor forsenkning i midtpartiet. N del av røysen også noe skadd. Skiftelinjen går over denne del iredning Ø-V. D. 21 m, h. ca 3,5 m. I V kant av 1 på bnr 3 ligger 2): (H7b) Tålig bra markert. Bevest av bar- og løvtrær. Uten synlig stein. Meget sterkt rasert, kun bunnlaget og V del intakt. Spor etter dyp nedgravning i sentrum og mindre nedgravning i NV del. D. 14 m, h. ca 3 m.
SEFRAK ID	11200 00202 7	BUSTADHUS, ORSTAD KLEPP ST.			C ▲	
SEFRAK ID	11200 00202 5	BUSTADHUS, ORSTAD KLEPP ST.			C ▲	

Figur 31. SEFRAK 11200002025 i gardstunet på Orstad gbnr. 9/565. Mot nordaust.

Figur 32. SEFRAK 11200002025 lengst til venstre, ASK 14614 i bakken lengst til høgre. Mot nordaust.

Figur 33. ASK 54085 som svak forhøgning til venstre, ASK 14614 i horisonten til høgre, SEFRAK 11200002025 ligg bak skogholtet. Mot aust.

Figur 34. S 1, rydningsrøys i kulturbeite. Mot nord.

Figur 35. ASK 14609, gravfelt, på åsryggen midt i bildet. Mot sør.

Figur 36. S 2, eldre våningshus/driftsbygning i relasjon til kulturbeite. Mot nord.

KM 7

KM 3 omfattar ASK 64468, botnlaget av ei gravrøys. Lokaliteten framstår som åkerholme i dyrka mark.

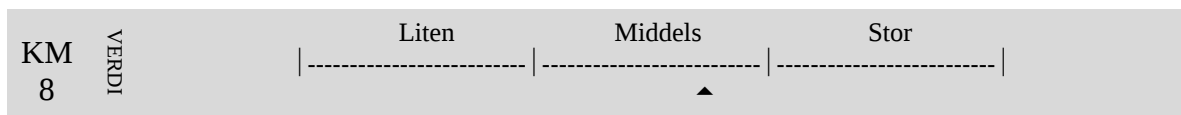
Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 7			Verne-status	
ASK ID	64468	Kråkerudlå	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart ●	Dårlig markert i terrenget. Gress-mose- og lyng- kledd. Engod del middels stor rundkampstein synlig. Kun et lavt og noe uregelmessig bunnlag tilbake. D. 12 m, h.ca 0,75 m.

Figur 37. ASK 64468, gravrøysrest. Mot nordvest.

KM 8

Veganlegget ASK 5268 strekkjer seg vel 1400m i retning SV-NØ. Skildringa i Askeladden er ikkje heilt oppdatert. Her står 565m veglengde under dyrka mark. Etter denne tid er også vegstykket på gbnr. 11/1 oppdyrka (her er dessutan kartfestinga i Askeladden noko upresis, jmf. ortofoto Stavanger 1937). I dag er om lag 870m av vegfarete under dyrka mark med om lag 370m synleg vegfar i kulturbeite i nordaustre ende og 86m i sørvestleg ende. Samanhengen i miljøet i armen mot sørvest mot synleg del av ASK 5268 i sørvest er såleis svak. Kulturmiljøet omfattar også tre andre lokalitetar med rydningsrøysar, anna røys, og ei stakktuft. Størst verdi er knytt til det mest intakte partiet av holvegen ASK 5268 i nord. Samla verdi for miljøet er vurdert til middels verdi.

Figur 38. ASK 5268, nordlegaste parti av Kongevegen. Mot vest.

Figur 39. ASK 5268, nordleg parti av Kongevegen, og ASK 156551. rydningsrøyslokalitet. Mot nordaust.

Figur 40. ASK 156548, gardsanlegg. Mot aust.

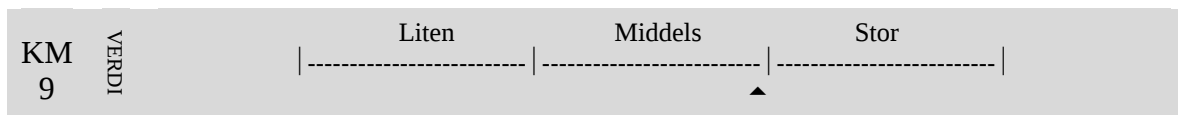

Figur 41. ASK 34748, rest av gravfelt, i skogholtet til venstre for trafostasjonen. Mot nord.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 8			Verne-status	
ASK ID	5268	Storhaug	Arkeologisk minne	Veganlegg	Automatisk fredet	
Tydelig markert i terrenget. Gresskledd. Enkelte større rundkampsteiner synlig, særlig langs kantene. Tegner seg som en lang, dyp forsinking i terrenget. Enkelte steder brutt av dyrket mark. Gj.sn.mål: br. 3 m, dybde 0,5 m. Veiens løp fra S mot NØ: Starter likebak knausen S for R 6-514 C 8. Går 60 m i NV-lig retning over udyrket mark på gnr 11/7. Er her mindre bra markert over beiteland på gn. 11/1, kommer inn på gnr 4/4 og går 60 m over dyrket mark, fortsatt i retning NØ. Har så fortsatt 370 m i samme retning. Her er nå åker og veien er helt fjernet. Går under N-S gående gårdsvei og kommer til syne ved densØ kant. Fortsetter over steinet beiteland i retn. NNØ 64 m. Er noe kronglet her. Går under 3 m br. kjerrevei og forts. nedover skråningen 33 m mot NNØ. Neste 70 m helt el. delvis gjenfylt med stor bruddstein. Forts. 56 m noe uklart markert ned mot skiftet med gn. 5. Har gått 115 m over delvis dyrket terreng på gnr 5/6 i retning NØ. Kommer ig- jentilsyne i SV hjørne på eiendommen tilh. gnr 5/4. Tydelig markert. Går over steinet beiteland 50 m i retn. NNØ, dreier mer nordlig og går 60 m i denne retning. Dreier så mot NØ. Blir dårligere markert i en lengde av 72 m. Går så 25 m mot ØNØ, delvis gjenfylt med jord og stein, men tydelig markert. Forts. 45 m i samme retning. Forsviner så inn på dyrket mark, hvor veien har løpt ca 80 m parallelt med ØNØ-gående stein- gjerde. Kommer inn på beitemark på gnr 7/4 og går 66 m i ret- ning ØNØ for å ende under landevei. Samlet lengde: 1421 m, hvorav 565 m under dyrket mark. Veifaret kalles Kongsveien						
ASK ID	15655 1	Rydningrøysl okalitet	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Automatisk fredet	Flaten med rydningsrøys som ligger på en rygg som stikker ut mot NV midt på stykket 5/9. Flaten heller svakt mot NV og blir i dag blir benyttet som beitemark. Flaten synes ryddet for jordfaste stein dersom man sammenligner med områdene rundt, men dette kan skyldes torvtilekst på flaten. Det er kun 30 meter opp til hulveien som ligger i uryddet mer kupert mark SØ for sjakten hvor rydningsrøysen ble funnet
ASK ID	15654 8	Mæland	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	Ligger på en tidligere større rygg på 5/2 like S for huset på 5/11. Steinete beitemark som ikke er ryddet i moderne tid. De øverste meter av vestre halvdel av ryggen ble gravd bort ifm etablering av vei og sykkelvei. Gjennom dette arbeidet ble også en stakketuft fjernet (ID 34746). Her ble det funnet en rydningsrøys (røys 1) i sjakt 3.1 og 3 rydningsrøysers ellers på marken (røys 2-4). Disse viste seg i overflaten som svake forhøyning med enkelte stein synlig, jordbør ble brukt å inspisere disse. Det ble funnet en mulig rydningsrøys/gravrøys (røys5) og en stakketuft (stakketuft1) på ryggen.
ASK ID	34748	Mæland	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Uavklart	1) Dårlig markert i terrenget. Gress-, lyng- og mosekledd. Delvis bevakst av gran- og rognetrær. Enkelte middels stor rundkampsteiner synlig. Steingjerde går over røysen, retn. N-S. Midtpartiet omrotet. Ø ytterkant bortskåret av gårdsvei. 2) Meget dårlig markert i terrenget. Mosekledd. Bevakst av tett granskog. S del dekket av nedfelt granbar. P.g.a. vegetasjonens art ikke mulig å måle opp. Iflg. Helliesen firkan- tet. 12,5 x 7,5 m

KM 9

Kulturmiljøet omfattar ASK 54079. Delar av lokaliteten er i dag oppdyrka og lokaliteten har uavklart vernestatus. Lokaliteten har omfatta to gravminner lengst sørvest og eit gardfar med to delarmar, frå nord med ein arm mot gravminna i sørvest og ein arm mot søraust. Området med gravminna i sørvest synest intakt medan gardfaret no i all hovudsak er fjerna (heile søraustleg delfar og hovudarmen i nord). Miljøet omfattar også ASK 72049 like utanfor influenssona i nord. Avstanden mellom denne og intakte delar av ASK 54079 er om lag 250m, og samanhengen i miljøet med dagens vegetasjon er svak (plantefelt og hekk).

Figur 42. ASK 54079, gravfelt. Mot søraust.

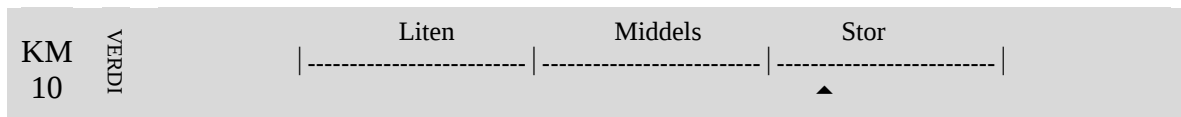

Figur 43. ASK 54079, gravfelt. Mot sørvest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 9			Verne-status	
ASK ID	54079	Grude	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart	Ca 30 m NV for kjerrevei: 1) Rundhaug. Tydelig markert i terrenget. Enkelte større rund- kamp og bruddstein synlig. Midtpartietutgravd i en del av 5 m NV del av haugen sterkt skadd. Synes å være en steinblan- det jordhaug. Større furutre vokser i midten. Gresskledd. Kal- les Bruhaug. D. 14 m, h. ca 2 m Under NØ-SV gående skifte med bnr 16 og 17: 2) Tvilsom rest etter gravhaug. Tålig bra markert. Enkelte større bruddstein synlige. Utgravd langs sidten. Overflaten noe ujevn. Kun SØ del tilbake. Avlang, orientert NV-SØ. Gress- og delvis mosekledd. Nåværende 1.: 7 m, br. 6,5 m, h. ca 1 m 7 m SV for 2, like i SØ kant av skiftet: 3) Gardfar. Tydelig markert. Utrast og med stor del rundkamp- stein synlig. Gress og delvis mosekledd. Går først 30 m i SØ-retning, snur mer S-lig og fortsetter 30 m Dreier så over mot SSV og forts. 70m i denne retn. Her deler det seg, og et far tar av vinkelrett i retn. ØSØ. Hovedfaret fortsetter ca 100 m mot SSV og ender like SV for 1. Bifaret løper 85 m noe kronglet i retn. ØSØ og stanser ved kjerrevei. Br. opptil 3,5 m, gj.sn. h. 0,3 m, samlet 1. ca 315 m

KM 10

Kulturmiljøet omfattar eit automatisk freda gardsanlegg (ASK 64460) og ein automatisk freda gravhaug (ASK 54075). Dei to bygningane i tunet som er registrert i SEFRAC, er rivne. Særskilt gardsanlegget i vest er prega av eksisterande kraftline.

Figur 44. ASK 54075. Mot nordaust.

Figur 45. ASK 64460. Mot nord..

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 10			Verne-status	
ASK ID	64460	Håland østre	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Automatisk fredet	48 m SV for skiftegrødet: 1) Hustuft, bra markert i terrenget. En del større rundkamp- stein synlig i S og Ø hjørne og flere andre steder. I SØ del steinheller synlig. Har to markante forsenkninger med stein- vegg mellom Den SØ-ligste dypest. Markerer trolig to rom Gresskledd. Veggene meget utraste, br.opptil 3 m, h. ca 0,7 m. Rommenesindre mål: 3 x 2 og 3 x 1,5 m Tuften er tilnærmet rektangulær, orientert NV-SØ. Ytre mål: 9,5 x 8,5 m 2) Hustuft. Mindre bra markert i terrenget. Et par større rundkampstein synlig i veggene. Ingen synlige skader. Veggene meget lave og utraste, vanskelige å skille ut. 1 rom Tilnær- met rektangulær, orientert NV-SØ. Gresskledd. Ytre mål: ca 5 x 4 m, h.ca 0,3 m 25 m VNV for 1 og 12 m SSØ for 2: 3) Rundhaug. Tålig bra markert i terrenget. Noen få større steiner synlige. Ingen synlige skader. Gress- og delvis mosekledd. D. 4 m, h. ca 0,5 m Er muligens kun en rydnings- røys. N for 1, nærmere opp mot skiftet: 4) Minst 7 rydningsrøys. Storparten dårlig markerte og praktisk talt uten synligstein. Runde eller tilnærmet runde. Gress- og mosekledd. Vanlig størrelse: D. 2,5 m, h. 0,35 m NV og SV for 1: 5) 2 mulige gardfar. 2 steinrekker kan såvidt skimtes, er muligens rester etter gardfar. Er vanskelige å skille ut fra det omliggende terreng. Synes ikke å stå i direkte forbindelse med tuften
ASK ID	54075	Håland østre	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Rundhaug. Tydelig markert. En mengde stein av ulik form og størrelse synlig, heriblandt en del heller. Synes å være en steinblandet jordhaug. Meget sterkt skadd, stor ned- gravning, d. 5 m i S del. Nedgravning også i NV del. Inngrav. i N og V ytterkant. Overflaten er meget ujevn. D. 13 m, h. opp til 1,7 m

FJERNA OBJEKT I INFLUENSSONA I DELOMRÅDET

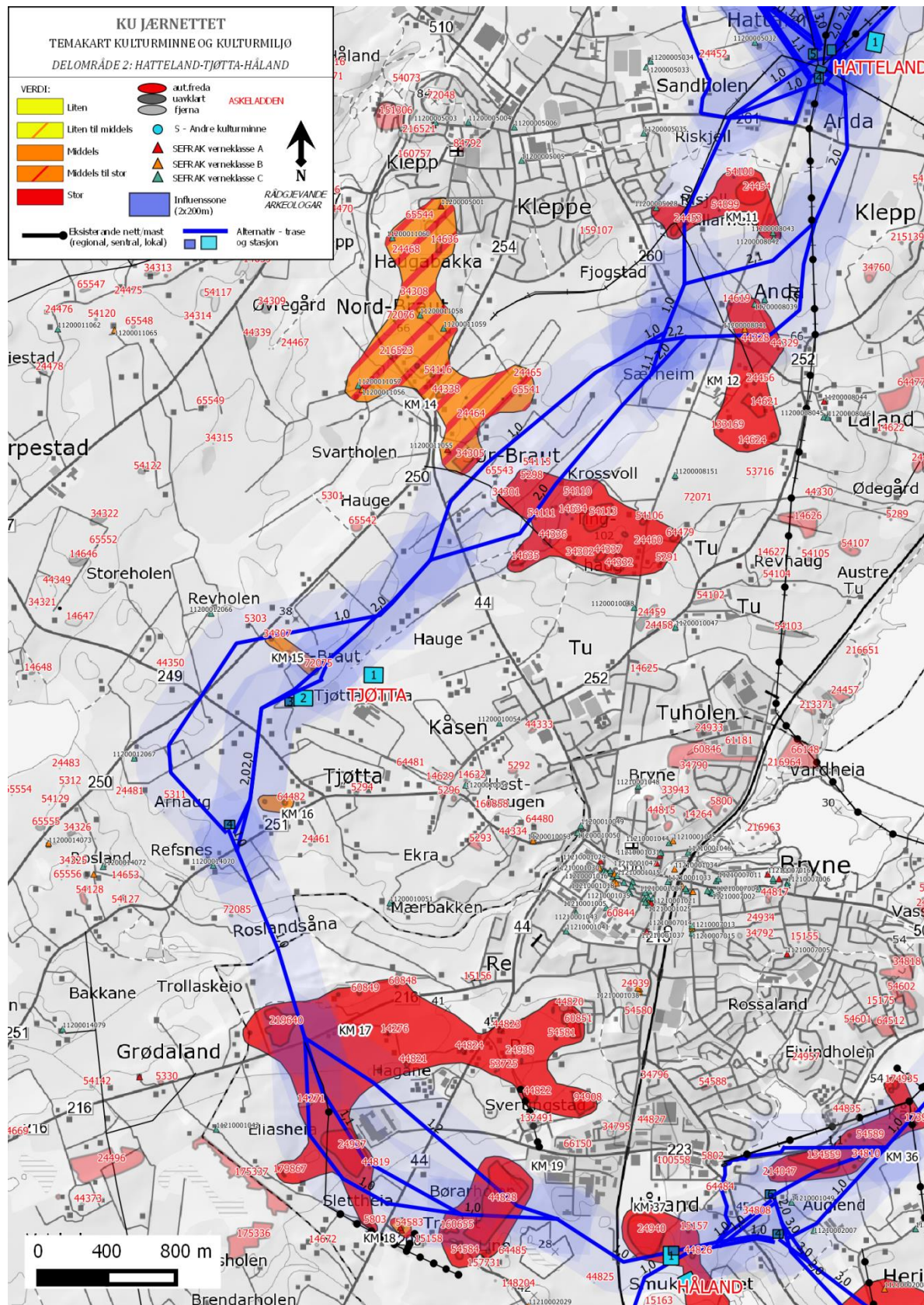
Ei stor mengd objekt i Askeladden og SEFRAK innanfor influenssona er ikkje rekna til kulturmiljøa ovanfor men skilde ut som fjerna i tabellen under. For fornminna gjeld det at det som var synlege fornminne no ikkje lenger er synlege, oftast grunna dyrking og planering. Opplevingsverdiene er såleis rekna å vere sterkt reduserte. I kva grad det kan finnast bevarte spor med kunnskapsverdiar er uråd å vite utan arkeologiske granskingar.

Enkeltminne ID		Andre Askeladden/SEFRAK i influenssona			Verne-status	
ASK ID	44319	Orstad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart	I. (H.27) Lyngkledd. Utgravd. D. 12,5 m, h. ca 1,5 m. Iflg. eieren fjernet ca 1920. Aske ble funnet i midten. ØSØ for III har ligget: II. (H.25) Lyngkledd. Liten. D. 4 m. Ikke gjenfunnet under reg. Iflg.eier fjernet. Intet funnet.ØSØ for I har ligget: III. (H.26) 4-kantet, 6 x 4 m.
ASK ID	5283	Orstad	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Automatisk fredet	
31 m NV for NØ-SV gående steingjerde ligger:I. Dårlig markert i terrenget. Gresskledd. Bare 3 synlige steiner (middelsstor rundkamp). Bare et tilroteret bunnlag til- bake. Tilnærmet rundt. D. 4,5 m, h. 0,3 m.I NØ kant av VNV-ØSØ gående skiftegrjerde med bnr 5 ligger:II. Klart markert i terrenget. Gresskledd. En del liten og middelsstor rundkamp synlig. Virker noe ujevn. Tilnærmet rund. S. kant virker noe skadd. Lav. D. 6 m, h. ca 0,4 m.5 m NNØ for II ligger:III. Markering og utseende omtrent som II. Liten nedgravning i Ø kant. D. 4,5 m, h. ca 0,5 m.10 m V for III, like i NØ kant av skiftegrjerdet ligger:IV. Markering og utseende omtrent som II. En del av V side fjernet. Temmelig tilroteret. D. 4 m, h. ca 0,4 m.10 m NV for IV, 2 m NØ for skiftegrjerdet ligger: V. Markering og utseende omtrent som II. I VSV kant ligger en større stein. D. 4,5 m, h. ca 0,4 m.NNV for V, 1 m S for Ø-V gående steingjerde ligger:VI: /Tålig bra markert. Gresskledd. En del mindre rundkampstein synlig. Svak forsenkning i midten. D. 4 m, h. ca 0,4 m.6 m SV for VI ligger:VII. Godt synlig. Delvis gresskledd. En mengde mindre rund- kampstein synlig, særlig i midtpartiet. Noe tilroteret. D. 4 m, h. ca 0,35 m.19 m VSV for VII ligger:VIII. Tålig bra markert. Noen få synlige rundkampstein langs kanten. Gresskledd. Tilroteret. D. 4 m, h. ca 0,4 m.4 m S for Ø-V gående steingjerde ligger:IX. Tydelig markert i terrenget. Gresskledd. En mengde stein av ulik størrelse synlig i veggene, som er ca 1,5 m b. og opptil 0,7 m h. S. vegg er dårlig bevart. Inngang i NØ hjørne. Trolig ikke særlig gammel. Tilnærm. kvadratisk. Indre mål: ca 5 x 5 m, ytre mål: ca 9 x 9 m. X. Innenfor det avmerkede område finnes minst 18 stkr. (rydningrøys). Form og størrelse vurderer. Alle gresskledd med en del synlig rundkampstein. Størsteparten lagt opp om jordfast stein. Runde eller tilnærm. runde D. 1,5 - 4 m, h. 0,2 - 0,5 m.						
ASK ID	44320	Orstad	Arkeologisk minne	Dyrkingsspor	Uavklart	Flere små røys, formodentlig rydningrøys. Den største er 7 m i d. Røysene er fjernet ved dyrking. Intet ble funnet.
ASK ID	5285	Orstad	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Lyngkledd. Temmelig opproteret. D. 15 m, h. nær 1 m. Fjernet, intet ble visstnok funnet.
ASK ID	24451	Orstad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart	I. Lyngkledd rundhaug. Utgravd på flere steder, især på S siden. D. 18,5 m, h. ca 1,8 m.25 skritt N for I ligger: II. Mindre rundhaug-rest.30 skritt V for I ligger: III. Enrommet hustomt. Muligens ikke gammel. De ovennevnte fornminner er fjernet i mellomkrigstiden. Etter sigende ble intet funnet
ASK ID	14612	Orstad	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart	Steinrøys, muligens en rydningrøys. D. 7,5 m. Fjernet. Folkene på bruket har ikke kjennskap til den.
ASK ID	54091	Orstad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart	I. Lyngkledd rundhaug av stein. D. 6 m.I nærheten ligger: II. En noe mindre haug. Iflg. eieren fjernet før 1940. Trekull ble visstnok funnet..
ASK ID	5286	Varden	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart	Lengst i N, på bnr 1, har ligget: I. Lyngkledd. Nesten gjennomgravd langs midten fra NV mot SØ. D. ca 24 m, h. ca 3 m.Like SSV for I har ligget: II. Lav. Utgravd i midten. D. 7,5 m.Et par skritt SV for II. III. Likner II. Har en stor jordfast stein i midten.SØ for I, på bnr 8,15: IV-VI: Små rundhauger.Større kjegleformet stein (S 6436) har stått på haug I. Ved reg. var haugen helt fjernet. Eieren sier at han ikke har kjennskap til den. II-III fjernet, uvisst når. IV-VI utjevnet før 1906.

ASK ID	5278	Øksnevad øvre	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Lyngkledd rundhaug dannet omkring en stor jord- fast stein. Merker etter tidligere utgravning. D. 12,5 m.
ASK ID	54086	Øksnevad øvre	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart	1) ligger på naturlig forhøyning, mindre bra markert. Gress- og mosekledd. I midtpartiet en del mindre stein synlig. Her større nedgravning. Bare et ujevnt bunnlag til- bake. D. 9,5 m, h. ca 0,4 m. 2): mindre bra markert. Gress- og mosekledd, uten synlig ste- in. Små nedgravninger i N, V og S del, ellers uten skader. Noe ujevnoverflate. Lav. D. 7,5 m, h. ca 0,5 m. 3): dårlig markert i terrenget. Gress- og mosekledd. Praktisk talt uten synlig stein, kun et lavt bunnlag og rester etter ytterkanten tilbake. D. 12 m, h. ca 0,4 m
ASK ID	14608	Øksnevad øvre	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet)	1): (H.9) Lyngkledd rundhaug, meget opprotet. D. 17,5 m, h. 1,5 m. Et stykke SSØ for 1) lå: 2): (H.10) Bunnlaget av en rundhaug.D. 12,5 m, h. 0,7 m.
ASK ID	5276	Øsnevad øvre	Arkeologisk minne	Bosetning- aktivitetsområde	Uavklart	Tålig bra synlig i terrenget. Gress- og mosekledd Jordfaste steiner i 3 av hjørnene, ellers uten synlig stein. Tydelig grøft, ca 0,2m dyp rundt hele tuften. Rekt./oval, orientert VSV-ØNØ. L. 6 m, br. 5 m.
ASK ID	14611	Øsnevad øvre	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart	En rundhaug (H. 21 a) Noen få skritt S for rund- haugen lå en avlang haug (H.21 b).
ASK ID	5277	Øksnevad øvre	Arkeologisk minne	Rydningssøys lokalitet	Uavklart	1): meget tydelig markert. Gresskledd. Meget tydelig grøft, ca 0,4 m dyp, rundt tuften og lav jordvoll utenfor denne. Tilnærm. rund, d. 6 m. 13 m NØ for 1 ligger: 2): mindre tydelig markert. Gress- og mosekledd. Uten synlig stein. Noe utydelig grøft, opptil 0,2 m dyp, rundt tuften og meget lav jordvoll utenfor. Tilnærmet rund, diam. ca 8m. 4 m SV og 6 m SSØ for 1 ligger: 3): tydelig markerte. Gress- og mosekledd. Enkelte få middel- store steiner synlig. Tilnærmet sirkelrunde. D. 3 m, h. ca 0,4 m.
ASK ID	14609	Øksnevad øvre	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart	Klart markert i terrenget. Gress- og mosekledd. En delmiddels stor rundkampstein synlig i midtpartiet. Dypt krater med d. 2 m etter tidligere nedgravning i midten. Ellers ingen synlige skader. D. 9 m, h. ca 0,85 m.
ASK ID	44315	Øksnevad øvre	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Fjernet (aut. fredet)	1): Lyngkledd, adskill.opprotet, lav. D. 12,5 m, h. ca 0,7m. 2): Ingen.
ASK ID	14610	Øksnevad øvre	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart	1) Bra markert i terrenget. Gresskledd. En del større steinsynlig, særlig i V langvegg. Ingen synlige skader. 1 rom. Inn- gang i S del av Ø langvegg. Veggene meget utraste, opptil 4 m br. og ca 0,6 m h. Rektangulær, orientert N-S. Indre mål: 13 x 4 m, ytre mål 19 x 9 m. 2) Meget dårlig markert. Gresskledd. Enkelte store jordfaste steiner i tuften. Noe ujevn overflate. Grunn grøft, ca 0,15 m dyp, rundt heletuften. Tilnærmet kvadratisk, S = 7 m.
ASK ID	5281	Øksnevad øvre	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart	Dårlig markert. Gresskledd. Enkelte middels storerundkampsteiner synlig. Noe uregelmessig overflate. Bare bunn- laget tilbake. D. 9 m, h. ca 0,45 m.
ASK ID	34758	Hatteland	Arkeologisk minne	Bosetning- aktivitetsområde	Uavklart	Meget vanskelig å se i terrenget, men tydelig markert.Gresskledd, uten synlig stein. Tydelig grøft, ca 0,3 m dyp, å N. V og Ø side. S del gjennomskåret av drene- ringsgrøft, orientert Ø-V. Tuften tilnærmet oval, orientert NNØ-SSV. L. 10 m, br.7 m.
ASK ID	34744	Storhaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart	Lyngkledd. Betydelig utgravd. D. 13,5 m, h. 1,5 m.

ASK ID	64464	Storhaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart 	Bunnlaget av en rundhaug. D. 7,5 m, h. ca 0,7 m. Haugenskal være fjernet ca 1925. Intet ble funnet.
ASK ID	34745	Storhaug	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart 	I (H.3) Rest av lyngkledd rundhaug. D. 11,5 m. II. (H.4) Lyngkledd rundhaug, utgravd i midten. D. 16,5 m, h. 1,5 m. III. (H.5) Lyngkledd rundhaug, utgravd i midten. D. 11 m, h. ca 1 m. Haugene ble iflg. eierens far fjernet ca 1917. Etter sigende ble intet funnet
ASK ID	34746	Mæland	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Uavklart 	Tålig bra markert. Gresskledd. NV-del bevoskt av grantrær. Uten synlig stein. Grøft rundt hele tuften. Ni- vået inni tuften ca 0,3m høyere enn nivået utenfor. Tilnær- met oval, orientert N-S. L. 8,5 m, br. 7 m.
ASK ID	34747	Mæland	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart 	Meget tydelig markert i terrenget. Gresskledd. I SØ-deltokser et furutre. Ifølge Helliesen utgravd i midten. En mengde rydningsstein er lesset opp på haugen, som nå har fått en spiss profil. Overflaten noe ujevn. Nåværende mål: D. 11 m, h. ca 2,3 m.
ASK ID	44308	Håland	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Uavklart 	1) Rundhaug. Utgravd i midten, lyngkledd. D. 14 m, h. ca 1 m Et par skritt N for 1: 2) Hustuft. L. 18,5 m, br. 7,5 m
ASK ID	34742	Håland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart 	1) Rundhaug, utgravd i midten. Lyngkledd. D. 11,5 m, h. ca 1 m Ca 1 skritt SSV for 1): 2) Tuft. Rektangulær, 7,5 x 4 m Like SV for1): 3) Rundhaug. Et par store jordfaste steiner stikker ut av haugen. Utgravd i midten og i N side. Gresskledd. D. ca 16 m, h. 1,8 m Fornminnene er fjernet, uvisst når. Potteskår finnes av og til på stedet.,
ASK ID	24444	Grude	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Uavklart 	1) Lyngkledd noe avlang haug. Noe utgravd. L. 14 m, br. 10 m, h. 1,5 m Ved dens S ende lå: 2) En liten torommet tomt (?), 6,5 x 5,5m i firkant. Iflg. eier ble området dyrket før 1925.
ASK ID	5267	Grude	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart 	Fra N mot S: 1) Liten rundhaug som kaltes Ljoshaug. Utjevnnet i 1853. S for 1, der hvor låvebygningen nå står: 2) 2 trearmede stjernehauger. Utjevnnet i 1825. Like Ø for 2: 3) Liten haug. Like S for 2: 4) 2 trearmede stjernehauger. Utjevnnet 1861. S for 4: 5) En haug.
ASK ID	64462	Grude	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart 	Rundhaug kalt Reinshaug. Iflg. litteratur utjevnnet ca 1855. Intet ble funnet
ASK ID	34743	Taralsrudlå	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Uavklart 	1) Muligens en rest av en gravhaug som kalles Taralsrudlå. Merker etter gamle utgarder. 2) Hustuft, orientert omtrent N-S. L. 12-15 m, br. ca 8 m
ASK ID	54074	Gamla Håland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart 	Fra Ø mot V: 1) Lav, lyngkledd forhøyning, som muligens er naturlig. 2) Rest av rundhaug. Ligger på innmark. 3) Rundhaug med fordypning i midten. Gresskledd. D. 14 m, h. ca 2 m. 4) Rundhaug. Toppener bar, muligens etter rydningsstein fra omliggende marker. Gresskledd. D. 10 m, h. 1,8 m Haugene er fjernet, uvisst når.
ASK ID	44309	Håland	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart 	Langhaug. Tilspisset mot endene. Utgravd et par steder. L. 25,5 m, h. 1,3 m, br. på midten 5 m Iflg. eier fjernet for 5 år siden. Intet ble funnet.
ASK ID	72050	Storhaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	En meget stor gravhaug. Haugen har sannsynligvis het Storhaugen, hvoretter gården har fått sitt navn- Iflg. Helliesen fjernet ca 1825
SEFRAK ID	11200 00202 2	ØKSNEVAD BEDEHUS, ORSTAD, KLEPP			C 	Flytta til jordbruksskolen for om lag 10 år sidan (lokal informant).
SEFRAK ID	11200 00301 3	BUSTADHUS, RI KSV 44			C 	Rive i 1987 (merknad påført originalskjema).
SEFRAK ID	11200 00301 5	BUSTADHUS, RI KSV.44.			C 	Rive kring 1985 (merknad påført originalskjema).

7.2 DELOMRÅDE 2: HATTELAND-TJØTTA-HÅLAND

Figur 46. Kart, delområde 2.

KM 11

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) eit eldre våningshus, ei eldre løe, og fem gravhaugar. Samanhengen mellom løa, SEFRAK 11200005128, og dei andre minna er svak grunna terreng, bygningar og vegetasjon.

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
11				▲

Figur 47. SEFRAK 11200005128, løe i byggjefelt. Mot nord.

Figur 48. ASK 24453, den sørvestlegaste gravhaugen. Mot nordaust.

Figur 49. ASK 54099, gravminne. Utsyn frå ASK 24454, sikta mot ASK 24453 hindra av planteskog. Mot sørvest.

Figur 50. Utsyn frå ASK 54100, dei to austlegaste gravhaugane i ASK 24453 synleg. Mot sørvest.

Figur 51. SEFRAK 11200008043, våningshuset med svart tak, mot nordaust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 11			Verne-status	
ASK ID	24453	Toftehaugene	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	
	I. Godt markert gresskledd rundhaug. Haugen er en del omrotet. I Ø er innskåret en grop 5 m dyp og 5 m bred. Innerst i dennesees et gravka-mer, orientert NV-SØ. Den NØ langsida er fjernet. En stor helle dekker kammeret. Veggene er oppbygget av heller. Haugens N del sterkt forstyrret. På toppen står et trigonometrisk punkt. D. 25 m, h. 3 m. 35 m NNØ for I ligger: II. Godt markert gresskledd rundhaug. På haugens topp er bygget en tra.fo.stasjon. Dette har gjort att haugensØ del er noe ødelagt. Noen bartrær vokser på S.siden. D.20 m, h.4 m. 70 m ØNØ for II og 70 m NV for våningshus: III. Godt markert gresskledd rundhaug. En del omrotet på toppen. Mye utgravet i S og Ø. I SØ sees et gravkammer. Over ligger en svær helle. Kammeret orientert N-S. Veggene er oppbygget av heller. Den Ø langsida fjernet. D. 17m, h. 2,5m					
ASK ID	54099	Anda	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Godt markert gresskledd rundhaug. I N er den utgravet i flukt med terrenget 7 m inn mot sentrum. I NV en jord- fast stein. D. 13 m, h. 1,5 m.
ASK ID	54100	Anda	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Bunnlaget av rundhaug. På V-siden er påfylt en del store steiner. Haugen er lite markert. D. 8 m, h. 0,5 m.
SEFRAK ID	11200 00512 8	LØE			C ▲	
SEFRAK ID	11200 00804 3	BUSTADHUS,A NDA KLEPP ST			C ▲	

KM 12

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) to gravminne, ein bautasteinlokalitet, to eldre våningshus og ein gardfjøs, og strekkjer seg vidare sørover. Bautasteinen, Pigghedlå, var tidlegare eit markant og godt synleg monument i vid omkrins. Denne står no tett ved ein driftsbygning, og det visuelle sambandet er redusert.

KM 12	VERDI	Liten	Middels	Stor
		-----	-----	----- ▲

Figur 52. ASK 14619, bautastein, SEFRAK 11200008039 og 11200008041. Mot nordaust.

Figur 53. Utsyn frå ASK 44328, gravminne, mot SEFRAK 11200008041 og S 3 (gardfjøs). Mot nord.

Figur 54. ASK 44328, gravminne, i granfeltet ved sidan av vegen. Mot nordvest.

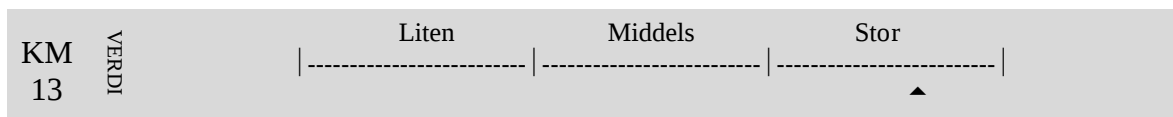

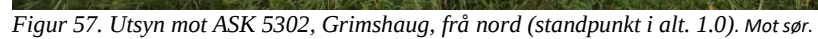
Figur 55. ASK 44329, gravminne. Mot aust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 12			Verne-status	
ASK ID	14619	Anda	Arkeologisk minne	Bautasteinslokalitet	Automatisk fredet 	Bautastein kalles Pigghedlå. Synlig i minst 1 km,s omkrets. Flatsiden orientert Ø-V. H.ca 3,20 m b.ca 1,20 m, t. 0,35 m.
ASK ID	44328	Særheim	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	På grunn av vegetasjon er haugen svært uoversikt- lig. Den skal være 15 m i d. og 1,8 m høy. Den er utgravd til bunns i midten.Haugen består av stein og mold. Kalles Brushaug (Brusen)
ASK ID	44329	Gunnarshaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Uoversiktlig p.g.a. skogen. Ifølge Helliesen skal haugen være 20 m i d. og ca 2,5 m høy. Ugravd i midten. Der ble påtruffetgravkammer, men intet ble funnet.
SEFRAK ID	11200 00803 9	BUSTADHUS,KLEPP ST ANDA			C 	
SEFRAK ID	11200 00804 1	BUSTADHUS,ANDAKLEPP ST			B 	
S 3		Gardfjøs				Registrert på befarig oktober 2016, Ø. Engedal.

KM 13

Kulturmiljøet rundt Krosshaug-Tinghaug-Dysjane har særskilde utfordringar knytt til visuell forstyring. Dette av di dei sentrale kulturminneverdiane ligg på det høgaste punktet på Låg-Jæren, og er også eit viktig utsynspunkt. Kulturminna har såleis visuell kontakt og samanheng med kulturminne i eit vidt område i kring. I denne samanhengen er det avgrensinga mot nordvest som er avgjerande. Lokaliteten ASK 34305 har sterkt reduserte opplevingsverdiar, og det er uvisst i kva grad kunnskapsverdiar er intakte (oppdyrka, sjå KM 14). ASK 65643 er fjerna og det er bygd hus på staden. Til saman utgjer desse eit tomrom som kan nyttast til ei avgrensing av miljøet mot nordvest. Det vert då ein avstand på 460 meter mellom næraste synlege fornminne (ASK 5302 og ASK 24464 i KM 9). Sentralt i kulturmiljøet ligg dei skilta og tilrettelagde kulturminna Krosshaug, Tinghaug og krinstunet Dysjane, alle frå jernalderen, men miljøet strekkjer seg vidare mot aust og vest.

Figur 58. ASK 5302, gravminne. Mot søraust.

Figur 59. ASK 24462, gravminne. Mot sørvest.

Figur 60. Utsyn frå ASK 44337, Tinghaug, kretstunet på Dysjane ASK 54113 midt i bildet. Mot nord.

Figur 61. Utsyn frå ASK 34304, Krosshaug. Mot nord.

Figur 62. ASK 14635. Mot sørvest.

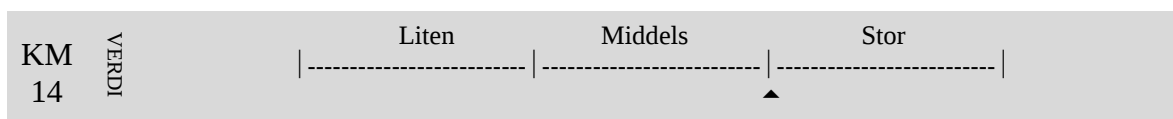
Figur 63. ASK 5297, gravminne, i løvskogholtet til høgre for midten, ASK 5302 og ASK 5298 på høgda bak granene i midten. Mot sørvest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 13			Verne-status	
ASK ID	34304	KROSSHAUG	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Godt markert rundhaug. Haugen var i sin tid dekket av et jordlag. Men i tidsrommet 1845 - 1870 er hele torvlaget og en god delstein fjernet. I dag er haugen en stor steinrøys. På toppen av haugen står et steinkors, h. 2,10 m, br. 0,40 m, tykkelse 0,10 m Selve krossen ca 75 cm lang. I V sees et åpent gravkammer. Oppbygget av heller og en del større stein. L.: 4,8 m, br. 0,96 m, dybde 0,90 m I dette kammer ble det gjort en rekke viktige funn som for det meste ble ødelagt avutgraveren. Resten finnes i Bergens Museum I øst, inn mot krossen, er bygget en hytte. 4 m innunder haugen fyllmasse. D. 30 m, h. 2 m Se forøvrig Helliesen: Hauge nr. 10. Haugen kalles Krosshaug.
ASK ID	14634	Hauge	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Rest av langhaug. Haugen er gresskledd. Den er orientert NØ-SV. Diagonalt over haugen går et gardfar. 15 mØNØ for haugen ender det i dyrket mark. VSV for haugen blir det borte. Hagens mål: L. 25 m, br. 5 m, h. fra 0,3 til 1 m
ASK ID	72074	Hauge	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Markert gresskledd rundhaug. I N stikker fjellet frem Kloss i haugensØ kant går en gardsveg. D. 11 m, h. 0,75 m
ASK ID	24462	Hauge	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Bra markert gresskledd rundhaug. Den er flat på toppen. Jordfast stein i V. D. 10 m, h., 0,5 m
ASK ID	5297	Hauge	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Bra markert gresskledd rundhaug. Flat på toppen. I N tangeres den av steingard. D. 10 m, h. 0,6 m
ASK ID	24463	Hauge	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Godt markert gresskledd rundhaug. Haugen ligger på fjellgrunn. Gårdsveg går kloss i haugensØ. kant. D. 7 m, h. 0,8 m
ASK ID	44336	Hauge	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	I. Godt markert gresskledd rundhaug. I SØ og i NØ er haugen sterkt utgravet. Midt i haugen er gravet et hull 2 m ned. NØ-over fra dette hull er det nedgravet en gang helt til haugens periferi, 10 m lhaugen står en dobbel høyspentstolpe. Over haugens V del går skiftegrødet mellom Sven Hauge og Ivar Hauge (19,5) orientert N-S. D. 25 m, h. 4 m 4 m N for I: II. Godt markert gresskledd rundhaug. Skiftegrødet går over haugen. I midten er utgravet et dypt hull ca 1,5 m I senere tid er det fylt i en del stein i dette hullet. D. 15 m, h.1,8 m
ASK ID	14635	Hauge	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet ●	I. Rundhaug, sterkt forstyrret og utgravet. Gresskledd, en del lauvtrær på haugen. Den er delvis oppbygget av store steiner. Et gravkammer i S: L. 5 m, br. 1 m h. 1 m Et gravkammer i Ø: horisontalttverrsnitt halvsirkelformet. D: 1,5 m, dybde 0,8 m Et gravkammer i N: L. 2 m, br. 1 m, d. 1 m Hagens d. 30 m, h. 5 m 40 m V for I: II. Gresskledd rundhaug, godt markert fra V. I SV del gravd en halvsirkelformet grøft. D. 13 m, h. 2 m
ASK ID	54111	Hauge	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Godt markert gresskledd langhaug. Haugen er sterkt omrotet. Den er orientert N-S. I N er innskåret og bygget en kjeller. I S erstore deler av haugen fjernet. L. 25 m, br. 7 m, h. 1 m
ASK ID	5298	Hauge	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet ●	I. Rest av rundhaug. I S er påfylt en del større stein. Skiftegrødet med Sør Braut tangerer haugen i N, orientert NØ-SV. Hagens diam 12 m, h. 0,7 m 3 m S for I: II. sterkt omrotet ovalformet gravhaug. IØ et stort krater. L. 16 m, br. 12 m, h. 0,8 m
ASK ID	5302	Grimshaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Flott markert gresskledd rundhaug. Fra NØ er inngravet en sjakt. Skiftegrødet med Hauge tangerer haugen i S. D. 18 m, h. 3 m.

					●	
ASK ID	65541	Sør-braut	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet ●	Hustuft orientert NNV-SSØ. Østre langvegg best markert. L.15 m, br. 7 m. h. 0,75 m.

KM 14

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) eit gardstun med eit eldre våningshus i verneklasse A (SEFRAK 200011055), samt den overdyrka lokaliteten ASK 34305. I denne er ingen fornminne lenger synlege, og opplevingsverdiane er sterkt redusert (bør vurderast å få status som fjerna).

Figur 64. ASK 34305, gravfelt (oppdyrka). Mot vest.

Figur 65. SEFRAK 200011055, våningshus, ASK 34305 i skogholtet til høgre for dette, oversyn. Mot nordaust.

Figur 66. SEFRAK 200011055, våningshus. Mot sør.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 14			Verne-status	
ASK ID	34305	Sør-braut	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	3 hauger og 2 hustufter fjernet ca. 1915 p.g.a. nydyrkning. I. Torummet hustuft 11 + 19 m.l., 5 m.br. II. Rester av rundhaug III. Rundhaug, d. 17,5 m, h.l m. IV. Langhaug. kalt Resen 60 m.l., 7,5 m.b., 1 m.h. V. Hustuft 30 m.l., 5 m.b.
SEFRAK ID	11200 01105 5	BUSTAD, BRAUT BRYNE			A ▲	

KM 15

Kulturmiljøet omfattar to gravminne, begge sterkt skadde. Kartfestinga i Askeladden på ASK 34307 er moglegvis noko for langt sør, dersom ikkje skildringa i databasen viser til ein steingard som ikkje lenger eksisterar (dagens steingard synleg tilbake til 1937, ortofoto). Opplevingsverdiane er størst ved den søraustlege haugen, ASK 72075, men denne vart fagleg utgraven kring 1900, og kunnskapsverdiane må reknast som reduserte.

KM 15	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
			▲	

Figur 67. ASK 34307, gravminne, berre nordlegaste del under steingarden er i dag bevart. Mot vest.

Figur 68. ASK 72075, gravminne, synleg som kratt i hjørnet av dyrka teig. Mot aust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 15			Verne-status	
ASK ID	72075	Dildarhaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Rundhaug på dyrket mark. Det dyrkes og brukes maskiner oppå haugen. D. 13 m, h. 1 m. Utgravd av Jan Petersen 1927.
ASK ID	34307	Sør-braut	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gresskledd rundhaug. Sterkt omrotet. Steingard går over haugens N. del. D. 11 m, h. 0,8 m.

KM 16

Kulturmiljøet omfattar to gravminne, begge skadde. Noko større verdiar er knytte til den austlegaste (ASK 64482).

Figur 69. ASK 64482, rest av gravminne. Mot søraust.

Figur 70. Utsyn frå ASK 64482, rest av gravminne. Alt. 2.0 går diagonalt over midten av teigen. Mot nordvest.

Figur 71. ASK 14630, rest av gravminne under steingarden midt i bildet. Mot nordvest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 16			Verne-status	
ASK ID	14630	Tjøtta	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart ●	Lite markert gresskledd rundhaug. På Ø-siden av haugen er påfylt en mengde større steiner etter oppdyrkning av jordet. På haugen er tømt en del småstein. D.10m , h.0,5 m
ASK ID	64482	Tjøtta	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Rest av gresskledd rundhaug. Skiftegrødet har sitt krysningsspunkt på haugen orientert NS og ØV. En stolpe står midt på haugen. På S-siden er haugen fjernet og der står nå et hønseshus. Oppr.d. 13 m, h.1 m

KM 17

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) fem fornminnelokalitetar. To av desse er større gardsanlegg med ei stor mengd einskildminne: hustufter, gardfar, gravminne, åkerreiner og rydningsrøyser. To av dei andre lokalitetane er enkle gravminne, medan den siste er eit gravfelt med tre gravminne og eit gardfar. Kraftlina som går gjennom miljøet i dag er 15/22kV og skal ikkje fjernast som del av Jærnettprosjektet.

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	----- ▲
17				

Figur 72. ASK 219640, gardsanlegg, på kulturbeitet. Mot aust.

Figur 73. ASK 24936 i skogholtet på høgda til venstre, ASK 5801 i skogholtet på høgste punktet i dagens linetrasé, og dei fjerna haugane i ASK 14271 på åsryggen til høgre. Utsyn frå Grødelandsvegen . Mot sør-søraust.

Figur 74. ASK 5801 ved straummasta på høgda. Mot nord.

Figur 75. ASK 24936 i skogsholtet midt i biletet. Mot nord.

Figur 76. ASK 24937, gardsanlegg i kulturbeittet midt i biletet. Mot søraust.

Figur 77. ASK 5803, gravfelt. Haugen til venstre er av ny dato. Mot vest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 17			Verne-status	
ASK ID	219640	Grødaland	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	Gårdsanlegg bestående av 52 røyser, 2 tufter og 1 gardfar. 6 av røysene tolkes som graver, resten er rydninger. Gardfaret sern ut til å innegne en ryddet flate, hvor 20 av rydningsrøysene befinner seg. Det antas at lokaliteten strekker seg lenger ø, og er kun ansett å være avgrenset mot NV V SV og S. Generelt er området overvokst med gress og løvetann, men de fleste røyser er godt synlige, da de aller fleste er veldig hvelvet. Noen røyser er mer flate, og kommer ikke fullstendig til syne før man kommer tettere på.
ASK ID	24936	Re	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Markert, graskledd rundhaug. Utgravd i toppen og særlig i S.helv-del. D: 32 m, h: 4,5 m. Kalles Ramshaug.
ASK ID	5801	Re	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Markert, graskledd rundhaug. Særlig utgravd i toppen og i søndre del. D: 15 m, h: 2,5 m.
ASK ID	24937	Hanaland	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	
Feltet består av 2 hustufter, geil, gardfar, gravhauger, åkerrein, røyser. I feltets ø del 2 parallele hustufter.1. Den NØ-ligste består av 2 rom. Murene er bygget av kult- og løftestein, delvis grasbevokset. Br. 2 m, h. 1 m, inngang i NØ. Orientert NV-SØ. L. 20 m, br. 8 m. Ca 2 m SV for 1: 2. ditto tuft, består av 2 rom. Bygget på samme måte som 1. Inngang i NØ. Orientert NV-SØ. L. 12 m, br. 6 m. 3. Fra tuftenes NV-ende: geil, orientert NV-SØ, L. 130 m, br. 6-10 m. Den begrenses av et tverrgjerde, 1. ca 8 m, br. 1 m, h. 0,3 m. Som innhegning går geilen rundt tuftene.4. Geilen fortsetter som utgard, det SV-ligste gjerdet mot NV, ender i dyrka mark, det NØ-ligste mot NNV i dyrka mark. Begges 1. ca 75 m, br. 1 m, h. 0,3 m.5. På SV-side av geilen løper et gardfar mot SV ca 70 m NV for tuftene. Gjerdestein er tatt bort. L. 50 m, br. 1 m, h. 0,3 m.6. På SV-side av geilen, ca 10 m SØ for tverrgjerdet, løper et gardfar mot VNV. L. 3 m, br. 0,8 m, h. 0,2 m.7. På ØNØ av den NØ-ligste utgard, ca 8 m NØ for tverrgjerdet, løper et gardfar mot ØNØ, buet så mot N, ender i dyrka mark. L. 90 m, br. 1 m, h. 0,3 m.200 m VNV for tuftene:8. Markert, graskledd, steinblandet rundhaug. I toppen litt utgravd. D. 11 m, h. 1,3 m.9. Rett NV for tuft i gravhaug eller fortsettelse av tuft. 2 store fordypninger er gravet i midten. L. 25 m, br. 10 m, h. 1 m. Rett SØ for 5 og rett V for tuft 1:10. 4 markert graskledd, steinblandete rundhauger. Den SØ under steingard, ØNØ-VSV. D. 3-6 m, h. 0,6-1 m. Ca. 80 m SV for tuft 2:11. Markert, graskledd, steinblandet langhaug. NV del delvis fjernet. Stor reist stein i S- hjørne. Orientert SV-NØ. L. 21 m, br. 4,5 m, h. 1,2 m.80 m VSV for tuft 1:12. Markert åkerrein, orientert NV-SØ. L. 60 m, br. 1 m, h. 0,2 m fra NØ.1 m fra SV.13. Spredt på feltet ligger ca 20 delvis graskledd røyser. D. 2,5 m, h. 0,2-0,5 m						
ASK ID	5803	Line	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	
I. Tålig bra markert i terrenget. Gresskledd. En del synlig stein (rundkamp av ulik størrelse). Inni resten ligger flere større jordfaste steiner. Sterkt skadd, bare bunnlaget og litt av haugens N ende tilbake. Spor etter flere mulige nedgravninger. Avlang, orientert N-S. L. 12 m, b. 4 m, største h. ca 0,7 m. Ca. 30 m SØ for I ligger:II. Dårlig markert i terrenget. Gresskledd. Kun 2-3 synlige steiner (liten rundkamp). Sterkt skadd, bare bunnlaget tilbake. I midten forsøknig etter tidligere gravning. D. 3,5 m, h. ca 0,4 m.12 m SØ for II ligger:III. Godt markert i terrenget. Gresskledd. Enkelte mindre rundkamp synlig. På V side noe av torven fjernet, ellers ingen synlige skader. D. 4 m, h. ca 0,9 m. IV. Går mellom I og II og mellom II og III. Tålig bra markert i terrenget. Gresskledd, uten synlig stein. Den N-ligste del (mellom I og II) meget utrast. B. ca 1,5 m, h. ca 0,2 m, l. ca 30 m. Den S-ligste del (mell. II og III) synes å være dobbelt. B. for hver steinrekke ca 0,5 m, l. 12 m..						

KM 18

Kulturmiljøet omfattar våningshus og løe på husmannsplassen Trædet, med kulturbeite i kring. Våningshuset er det eldste og mest alderdommelege jærhuset som står att i dag. Bygningane er i verneklasse A.

Figur 78. Husmannsplassen Trædet (SEFRAK 11210002032-33). Mot nordvest.

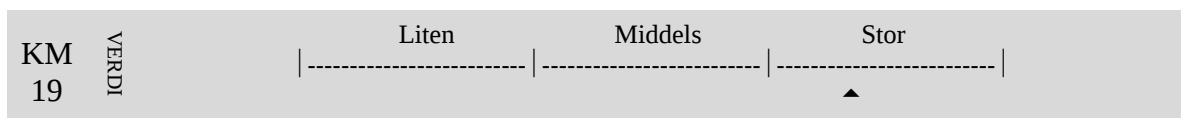

Figur 79. Husmannsplassen Trædet (SEFRAK 11210002032-33). Mot sør.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 18			Verne-status	
SEFRAK ID	11210 00203 2	VÅNINGSHUS/ LØE, TRÆET, LINE			A ▲	
SEFRAK ID	11210 00203 3	UTHUS, TRÆET, LINE			A ▲	

KM 19

Kulturmiljøet omfattar fem automatisk freda lokalitetar. To av desse er ikkje synlege kulturminne – dyrkingslag og kokegroper påviste ved maskinell sjakting. To av lokalitetane er synlege og godt markerte gravminne, medan den siste lokaliteten er eit gardsanlegg som omfattar ei stor mengde einskildminne over eit stort område. Einskildminna er ikkje kartfesta i Askeladden. Miljøet, med vekt på dei synlege minna, er vurdert til stor verdi.

Figur 80. ASK 44828, gardsanlegg. Mot nordaust.

Figur 81. ASK 34797, gravminne. Mot sør.

Figur 82. ASK 54584, gravminne. Mot sørvest.

Figur 83. ASK 160652, lokalitet med dyrkingslag og kokegroper under markoverflate Mot aust.

Figur 84. ASK 16055, lokalitet med dyrkingslag under markoverflate Mot vest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 19			Verne-status	
ASK ID	16065 5	Line	Arkeologisk minne	Dyrkingsspor	Automatisk fredet	
	Lokaliteten ligger på gnr. 5, bnr. 2, og innenfor den samme dyrka marka som 160652. Avstanden mellom de to lokalitetene er om lag 85 m. Lokaliteten ligger helt NV på jordet, rett Ø for tunet på gnr. 4, bnr. 2 og om lag 40 m N for Hauglandsvegen. Lokaliteten ligger i en kupert helling som går fra S-N og SV-NØ. Lokaliteten består av funn i form av dyrkingslag i sjaktene 9.9 og 9.10. Lokaliteten avgrensnes mot V og NV av et steingjerde. På motsatt side av steingjerdet er det en grusvei og tunområde. I Ø retning avgrensnes det av funntom sjakt (9.8), i tillegg til at det kun er registrert dyrkingslag i de siste 2,5 m i N av sjakt 9.9. Avgrensningen mot N og NØ, samt S og SV er usikker.					
ASK ID	16065 2	Line	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	
	Lokaliteten ligger i dyrka mark på Line, gnr. 5, bnr. 2, like på N og NØ sida av Hauglandsvegen, om lag 20 m N for tunet på gnr. 5, bnr. 14, 150 m VNV for tunet på gnr. 5, bnr. 2 og 140 m ØSØ for tunet på gnr. 5, bnr. 1. Terrenget er småkupert, tilnærma flatt med veldig svak helling fra VSV-ØNØ. N og NV for lokaliteten blir hellinga gradvis litt større. Lokaliteten kan strekke seg lenger i retning V, N og NØ enn den avgrensninga som er satt. Lokaliteten består av funn fra sjaktene 9.3 og 9.4. Funna består av rester av 2 kokegroper fra sjakt 9.3 og 1 dyrkingslag som ligger under den moderne matjorda i deler av sjakt 9.4. Overdekninga på lokaliteten besto av om lag 30 cm med moderne matjord. I den delen av sjakt 9.4 hvor det ble dokumentert dyrkingslag, var den totale dybden på sjakta om lag 40 cm.					
ASK ID	44828	Line	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	
	Feltet består av en rekke fornminner, som antageligvis representerer forskjellige faser. Men minst en av fasene må utgjøres av et gårdsanlegg. For detaljert beskrivelse av alle fornminnene se innberetning og kart i AmS top.ark. De 4 gravhaugene ligger alle på på det sørlige høydedraget. Lengst mot N ligger "Trodlahaug". Klart markert, og tydelig i terrenget. I toppen et nå gjenfylt krater. D. 15 m, h. 1,8 m. (Haugen er identisk med Helliesen nr. 4) De tre andre gravhaugene ligger S for "Trodlahaug". 2 er runde med d. 4,5 m og h. 0,45 m og d. 5 m og h. 0,4 m. Den fjerde haugen er nærmest oval, or. N-S l. 8 m, br. 6 m, h. 0,3 m. Steinlegningen ligger på SV kant av toppen av det nordlige høydedraget. Den ligger rundt en ca. 1x1,5 rund jordfast stein. Den synes bare å bestå av ett til to lag stein. D. 5 m, h. 0,15 m. Hustufta ligger inntil dyrka mark på NV kant av det nordlige høydedraget. Bare deler SØ kortvegg og SV langvegg er bevart i en lengde av henholdsvis 3,2 m og 6 m. Flertallet av rydningsrøysene, 104 stk, ligger på det nordlige høydedraget, de fleste i på toppen og i SØ skråning av dette. De er alle torvdekte med stein i dagen. Noen ligger inntil eller på jordfaste stein. D. 1,5- 4 m, h. 0,1 - 0,35 m. Et av gardfarene synes å avgrense feltet mot NV, selv om det ligger to rydningsrøysen NV for dette, og ligger i NV skråningen av det nordlige høydedraget. Et gardfar går omtrent VNVN-ØSSØ i søkket mellom de to høydedragene. De andre 6 gardfarene ligger på det sørlige høydedraget og representerer tydelig flere forskjellige faser. To av de tre stakktuftene ligger på det nordlige høydedraget, den ene i NØ skråningen, den andre i SV skråningen. Den tredje ligger på det sørlige høydedraget omalg, V for "Trodlahaug" og er i NØ-kant overdekket av et gardfar. Alle er rektangulære og omgitt av en grøft. Steinpakningene ligger inntil store flyttblokker. En ligger inntil en stor blokk i SØ kant av det nordlige høydedraget. To ligger inntil to store flyttblokker NV og NØ for "Trodlahaug" og en ligger sør i feltet. Det er uvisst om det dreier seg om rydningsstein eller om det er steinlegninger. Åkerreinen ligger alle på det sørlige høydedraget. De er i snitt 0,3 m h, men en enkelt går opp i 1 m h. "Grøften" går på tvers av V-kanten av det sørlige høydedraget i en svak bue N-S. Funksjon og alder uvisst.					
ASK ID	34797	Kyrkjehaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	
	1. Meget tydelig markert i terrenget. Gresskledd. En del synlig rundkampstein, særlig på V og SØ side, hvor torvlaget er fjernet. Sterkt skadd, stor nedgravning i midten (d. 3 m, dybde ca 1,5 m), en del jordfjernet fra haugens V og SV side. Mindre nedgravning i N side. D. 26 m, h. ca 4,5 m. Kalles Kyrkjehaug. I slutten av 1880-årene ble der gravd i haugen; midt i haugen, omtrent på bunnen ble der observert et gravkammer, ca 1,2 m. l. og 0,6 m b. og h., fylt med kullblandet jord. 2. 3-4 Ffot Ø for 1 lå det fram til 1913 en en langhaug orientert NNØ-SSV, l. 7,5 m br. 4 m. I 1913 ble der funnet et enegget sverd, en jerncelt og en skiferbryne i denne haugen (S.3673 a-c).					

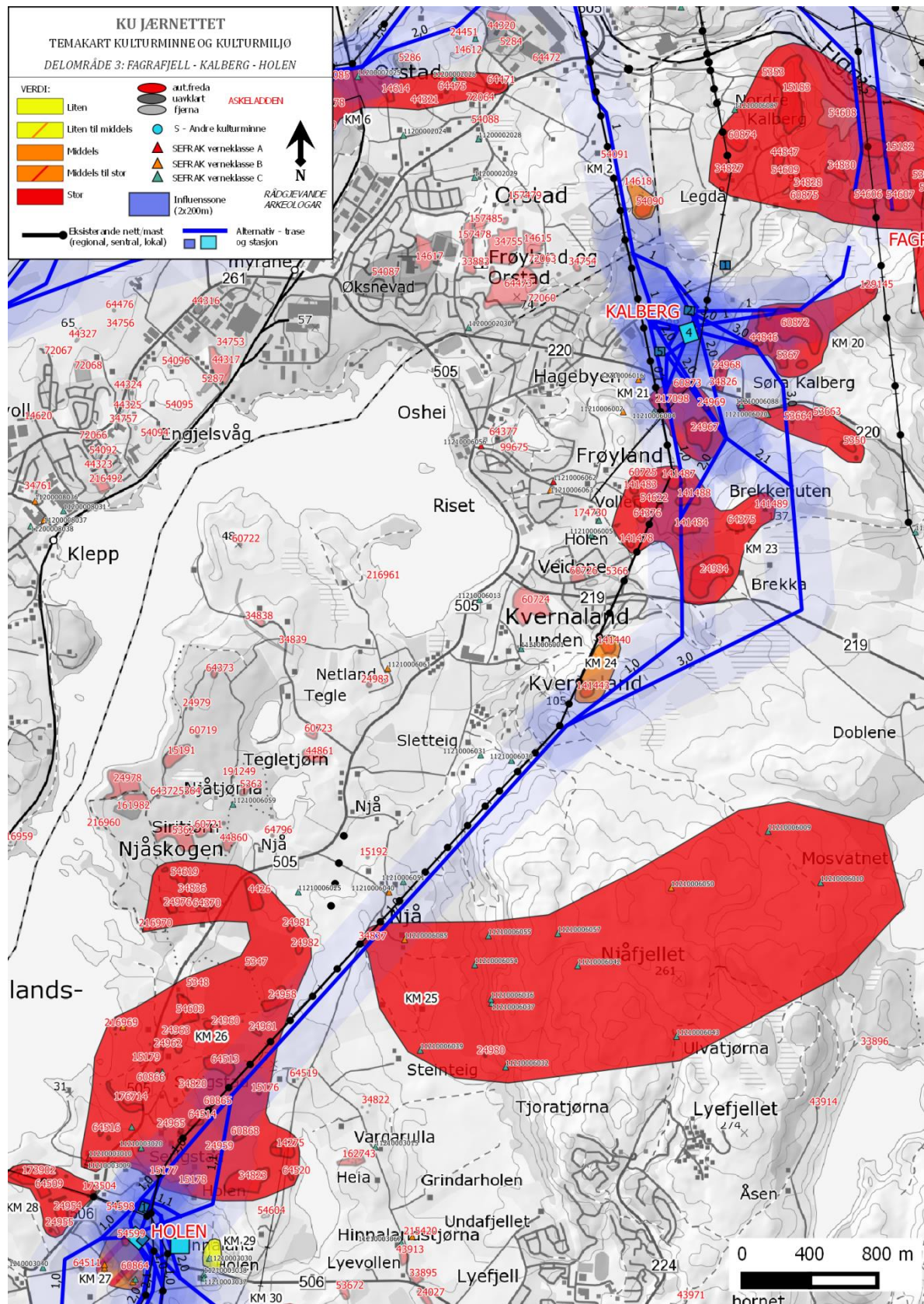
ASK ID	54584	Grønhaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	I. Vanskelig å se i terrenget. Gresskledd. Tre- og buskbevokset langs hele kanten, og omtrent i midten står en nypebusk. En del mindre rundkamp synlig, særlig nederst i SV kant. Store skader: hele midtpartiet har vært utgravd (nå gjenfylt), V kant en del skadd av innebygget hus (nå fjernet), mindre nedgravning i SV del (her vises en mindre helle). D.21 m, h.ca 2,3 m.I skogkanten like SØ for I:II. Meget dårlig markert i terrenget. ØSØ del gress- og lyng- kledd, VNV del bevokst av grantrær og dekket av barnåler. Enkelte store, jordfaste steiner synlig i Ø kortvegg. Synes å være rektangulær, orientert ØSØ-VNV. Dens størrelse er meget usikker, (iflg. Helliesen: 16,5 x 6 m). I. kalles Grønhaug.
--------	-------	----------	-------------------	-----------	--	--

FJERNA OBJEKT I INFLUENSSONA I DELOMRÅDET

Enkeltminne ID		Andre Askeladden/SEFRAK i influenssona			Verne-status	
SEFRAK	1120 0003 008	Bustadhus, Kvaliberg garden				Komm: Rive (påført originals kjema)
SEFRAK	1120 0003 009	Løe, Kvaliberg garden				Komm: Rive (påført originals kjema)
ASK ID	5311	Arhaug	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Fjernet (aut. fredet) 	Lengst i V, på bnr 4: 1): Rest av en rundhaug, hvori sees endepartiet av et gravkammer. Like Ø for 1), på bnr 3: 2): Hustuft (?), 17,5 m l. og 6 m br. Har muligens vært lenger. Sideveggene er delt i to. Er muligens 4 gravhauger. Uvisst når fjernet. Eierne har intet kjennskap til fornminnene.
ASK ID	14645	Arhaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart 	Rundhaug. Ligger som åkerholme, bra markert i terrenget. Endel middels stor rundkampstein samt en steinhelle synlig i overflaten. Er sterkt steinblandet. V ytterkant noe avskåret ved dyrkning. Midtpartiet noe utplanert. Overflaten ujevn. Gresskledd. Nåv. mål: d. 14 m, h. ca. 1,8 m. Kalles Maihaugen.
ASK ID	72085	Skankeland	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Uavklart 	Avlang, lav lyngkledd haug, 17,5 m l., nær 6 m b. og 0,5 m h. Straks vestenfor sees utgarden og en liten tomt, 6,5 x 5 m i firkant. Langhaug og tomt ikke gjenfunnet ved registreringen. Området hvor de formodes å ha ligget er nå dyrket, så fornminnene må kunne ansees som fjernet. Grunneieren har ikke kjennskap til dem. Rester etter gamle gardar eksisterer enda i området.
ASK ID	65541	Sør-braut	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet 	Hustuft orientert NNV-SSØ. Østre langvegg best markert. L. 15 m, br. 7 m. h. 0,75 m.
ASK ID	14271	Re	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet) 	2 gravhauger fjernet ved registreringen 1966. Av Helliesen oppgit å være henholdsvis 11,5 m i d. og 1 m h, og 8, 5 m i d. og 0,8 h.
ASK ID	44819	Hanaland	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Fjernet p.g.a. dyrkning.

ASK ID	54583	Linekrossen	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	En liten gravhaug. Utjevnnet i 1880-årene. Her ble etter sigende funnet en pålstav av bronse, B.4911.
ASK ID	5303	Sør-braut	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Langhaug, delvis fjernet ca. 1950, bare bunnlaget tilbake (?) etter eierens utsagn.
ASK ID	15158	Line	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Klart markert i terrenget. Gress- og mosekledd. En del større rundkampstein synlig langs ryggen. Ingen synlige skader. Avlang, orientert V til VNV - Ø til ØSØ. L.29 m, b. 5 m, h.ca 0,8 m. Er muligens kun en rydningsrøys.Ca. 60 skritt mot SØ har der ligger en liknende dannels. Fjernet i beg. av 30-årene, intet ble funnet
ASK ID	5804	Line	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet) 	I. Langhaug. Gresskledd. Oppgravet i midten og i hver ende. L.ca 33,5 m, b. 3,5 m og h. ca 1 m.II. Liten rundhaug. I. Uvisst når denne ble fjernet. Iflg. Einar Line, brnr.3, skal en gullring Være funnet her. II. Utjevnnet før 1909. Omkring 1890 ble der her funnet bruddstykker av en leirkrukke som sto mellom noen store steiner
ASK ID	34798	Line	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Fjernet (aut. fredet) 	I. Lyngkledd, i midten utgravd nesten til bunns. D. 9 m, h. ca 1 m.6 skritt mot V:II. 4-kantet haug (?), i midten er en liten fordypning. Ca. 6 x 5 m i firkant og 0,7 m h.Mellom II og R 17-514 F 6:III. Tomtlignende 4-kant, 8,5 x 4 m i firkant. Ifølge eier ble ovennevnte fornminner fjernet under dyrkning i 1922.
SEFRAK ID	11200 00804 2	FOLGEHUS/BU STADHUS,KJEL LEBAKKEN,AN DA KLEPP			C 	Rive, merknad påført originalskjema
SEFRAK ID	11200 00804 0	REDSKAPSHUS ,ANDA KLEPP ST			C 	Rive, overdyrka.
SEFRAK ID	11200 01206 7	BUSTAD, HORPESTAD BRYNE			C 	Rive mellom 2002 og 2007, ortofoto.
SEFRAK ID	11200 01407 0	BUSTAD,REFS NES,BRYNE			C 	Mykje tilbygd i aust og sør, nytt tak, nye glas mm. Andre høgda vart tilbygd i 1957.

7.3 DELOMRÅDE 3: FAGRAFJELL - KALBERG – HOLEN

Figur 85. Kart, delområde 3.

KM 20

Kulturmiljøet omfattar 8 lokalitetar med ei stor mengde fornminne. Sentralt i miljøet ligg tre lokalitetar som kan reknast som eitt stort gardsanlegg med hustufter, innhegningar, stakktufter og ei stor mengd rydningsrøyser (ASK 60872, ASK 5367 og ASK 5368). Lengst nord i dette området er det god visuell samanheng austover til ASK 129145 med to rydningsrøyser. Sørvestover frå gardsanlegget går ei rekje med til saman fem gravhaugar (ASK 44846, ASK 60871, ASK 24968 og ASK 34826). Trass i grustaket tett vest for gardsanlegget, har miljøet stor opplevingsverdi.

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
20				▲

Figur 86. ASK 60871 i granfeltet midt i biletet, ASK 44846 tett venstre for granfeltet. Mot søraust.

Figur 87. ASK 60871 i granfeltet yil venstre, ASK 24968 i skogsholtet til høgre, Mot søraust.

Figur 88. ASK 34826 i skogsholtet ved vegen til venstre, ASK 24968 litt til høgre for midten. Mot nordvest.

Figur 89. ASK 5367 med tufter i skogsholtet ved vegen til venstre, sørvestre del av ASK 60872 i bakgrunnen.

Figur 90. Utsyn frå ASK 60872, ASK 129145 midt i biletet i kanten av planteskogen under lina. Mot aust.

Figur 91. Utsyn frå ASK 60872, ASK 44846 på høgda til venstre framfor granfeltet, ASK 60871 i granfeltet. Mot sørvest.

Figur 92. ASK 5368 i bakken midt i bildet, sett frå søndre del av ASK 5367. Mot aust. .

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 20			Verne-status	
ASK ID	60872	Søra kalberg	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Automatisk fredet	
En mengde små helt og delvis gresskledd rydningsrøysar som strekker seg over heile moreneryggen og et stykke V for ryggen. Noen av røysene er bygd inntil eller på jordfaste blokker. D. 2-3 m. Her er også et par små kvadratiske tomter 6 x 6 m. V-del av feltet ligger på 29; 2,7, resten på 29; 5,8. Ved kontrollen i 1996 ble feltet oppmålt og følgende fornminner registrert: 1. Rydningsrøys, gresskledd, med jordfast stein. Inngravning i SV kant. D. 4,5 m h. 1/3 m. 2. Innhening, orientert NØ-SV, med åpning i NØ-hjørnet. Veggene er ca 1 m br. og 0,2 m h. L. 10 m br. 9 m. 3. Rydningsrøys, rund, gresskledd. D. 4,5 m h. 0,2 m. 4. Do., d. 3,5 m h. 0,3 m. 5. Do., stor jordfast stein i midten. D. 4 m, h. 0,3 m. 6. Do., d. 2,5 m, h. 0,1 m. 7. Do., d. 2,5 m, h. 0,1 m. 8. Do., d. 4 m, h. 0,25 m. 9. Do., d. 5 m, h. 0,3 m. 10. Rydningsrøys, gresskledd, orientert Ø-V 4,5 x 2,5 m, h. 0,3 m. 11. Rydningsrøys, rund, gresskledd, d. 2 m, h. 0,1 m. 12. Do., d. 2,5 m, h. 0,25 m. 13. Do., d. 1,5 m, h. 0,1 m. 14. Do., d. 2,5 m, h. 0,2 m. 15. Do., d. 4 m, h. 0,2 m. 16. Do.,						

d. 2 m, h. 0,2 m.17. Do., d. 2,5 m, h. 0,25 m.18. Do., d. 4 m, h. 0,25 m.19. Do., d. 4 m, h. 0,25 m.20. Do., d. 3,5 m, h. 0,25 m.21. Do., d. 4 m, h. 0,25 m.22. Do., d. 3,5 m, h. 0,2 m.23. Do., d. 3 m, h. 0,2 m.24. Do., d. 1,5 m, h. 0,1 m.25. Do., d. 3 m, h. 0,2 m.26. Do., d. 4 m, h. 0,3 m.27. Do., d. 4 m, h. 0,25 m.28. Do., d. 4 m, h. 0,1 m.29. Do., d. 1,5 m, h. 0,1 m.30. Do., d. 2 m, h. 0,1 m.31. Do., d. 1,5 m, h. 0,25 m.32. Do., d. 1 m, h. 0,1 m.33. Do., d. 1 m, h. 0,2 m.34. Do., d. 3 m, h. 0,1 m.35. Do., d. 2,5 m, h. 0,1 m.36. Do., d. 1,5 m, h. 0,1 m.37. Do., d. 2 m, h. 0,1 m.38. Do., d. 1,5 m, h. 0,1 m.39. Rydningsrøys, avlang, grasskledd, orientert NNV-SSØ, l. 4 m, br.2,5 m, h. 0,25 m.40. Rydningsrøys, rund, grasskledd. D. 3,5 m, h. 0,1 m.41. Do., d. 1,5 m, h. 0,1 m.42. Do., d. 2,5 m, h. 0,2 m.43. Do., d. 2 m, h. 0,1 m.44. Do., d. 3 m, h. 0,1 m.45. Do., d. 2,5 m, h. 0,1 m.46. Do., d. 3,5 m, h. 0,2 m.47. Innhegning, rektangulær, med lave ca. 1 m br. og 0,1 m h. voller. Orientert N-S, l. 10 m br. 9m.48. Rydningsrøys, rund, grasskledd. D. 2,5 m, h. 0,2 m.49. Do., d. 2 m, h. 0,1 m.50. Do., d. 2,5 m, h. 0,25 m.51. Do., d. 4 m, h. 0,25 m.52. Do., d. 6 m, h. 0,5 m.53. Do., d. 5 m, h. 0,5 m.54. Do., d. 2,5 m, h. 0,2 m.55. Do., d. 2 m, h. 0,2 m.56. Do., d. 3 m, h. 0,25 m.57. Do., d. 2 m, h. 0,2 m.58. Do., d. 1,5 m, h. 0,1 m.59. Do., d. 1 m, h. 0,1 m.60. Do., d. 2 m, h. 0,25 m.61. Do., d. 2,5 m, h. 0,2 m.62. Do., d. 2 m, h. 0,2 m.63. Do., d. 1,5 m, h. 0,1 m.64. Do., d. 4 m, h. 0,25 m.65. Do., d. 3 m, h. 0,2 m.66. Do., d. 5 m, h. 0,25 m.67. Do., d. 4 m, h. 0,25 m.68. Innhegning, rektangulær, grasskledd, orientert N-S. Vollene ca. 1 m br. og 0,2 h. l. 10 m, br. 5 m.69. Rydningsrøys, rund, grasskledd. D. 4 m, h. 0,25 m.70. Do., d. 4 m, h. 0,25 m.71. Do., d. 4,5 m, h. 0,25 m.72. Do., d. 2,5 m, h. 0,1 m.73. Do., d. 3,5 m, h. 0,25 m.74. Do., d. 3 m, h. 0,2 m.75. Do., d. 3,5 m, h. 0,3 m.76. Do., d. 4 m, h. 0,3 m.77. Do., d. 4,5 m, h. 0,2 m.78. Do., d. 4 m, h. 0,5 m.79. Do., d. 3,5 m, h. 0,3 m.80. Do., d. 3,5 m, h. 0,25 m.81. Do., d. 4,5 m, h. 0,5 m.82. Do., d. 4,5 m, h. 0,5 m.83. Do., d. 3,5 m, h. 0,25 m.84. Do., d. 2,5 m, h. 0,2 m.85. Do., d. 3 m, h. 0,2 m.86. Do., d. 2 m, h. 0,1 m.87. Do., d. 2 m, h. 0,1 m.88. Do., d. 2,5 m, h. 0,2 m.89. Do., d. 2,5 m, h. 0,25 m.90. Do., d. 2,5 m, h. 0,25 m.91. Do., d. 2 m, h. 0,2 m.92. Do., d. 2 m, h. 0,2 m.93. Do., d. 2,5 m, h. 0,2 m.94. Do., d. 2 m, h. 0,1 m.95. Do., d. 2,5 m, h. 0,2 m.96. Do., d. 2 m, h. 0,25 m.97. Hustuft, kvadratisk, grasskledd, synlig stein i veggene, mulig rester av ildsted i NØ-hjørne. Veggene br. 1 m, h. 0,3 m. Tuftas l. og br. 8 x 8 m.98. Rydningsrøys, rund, grasskledd. D. 3,5 m, h. 0,3 m.99. Rydningsrøys, avlang, grasskledd. L. 4 m, br. 3 m, h. 0,25 m.100. Rydningsrøys, rund, grasskledd. D. 2 m, h. 0,2 m.101. Do., d. 2 m, h. 0,3 m.102. Do., d. 3 m, h. 0,3 m.103. Utgård.104. Rydningsrøys, rund, grasskledd. D. 3,5 m, h. 0,25 m.105. Do., d. 2 m, h. 0,2 m.106. Do., d. 4 m, h. 0,3 m.107. Do., d. 3,5 m, h. 0,25 m. Ved befarig 26.9. ble det registrert ytterligere 22 rydningsrøys, 1 innhegning og et gardfar. Slik at feltet ved kart revisjon må utvides mot NØ og NV og mot SV.SPESIALKART: AmS top. ark. Oppmåling ved Interconsult 1996.Fornminnene er nummerert 1-108, 110-134,200-201.						
ASK ID	129145	Rydningsrøysl okallitet	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	To rydningsrøys. Røys 1, den østre, måler 4x4 m i plan og har en høyde på ca. 40 cm. Den er sammensatt av noe større stein. Stort sett håndball til fotballstore. Røysen ligger på en liten flate i et ellers ulendt terreng. På flaten finnes to rydningsrøys. Røys 2, den vestre, måler 3x3 m i plan og har en høyde på ca 40-50 cm. Den er sammensatt av noe større stein. Stort sett håndball til fotballstore. Røysen er bygd opp rundt en større jordfast stein i vest.
ASK ID	5367	Søre kalberg	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	
1) Kvadratisk tuft. Veggene er noe avrundet. 2 rom Det NV-liste av tufta er 8x6 m, det andre 3x6 m. Opp på SV veggen går det en skiftesgard. Veggene gras- og mosekledd med enkelte synlige rundkamp. br. 1-2m, h. 0,5 m.Ved kontroll 26.9. ble det i tillegg funnet:2) Rydningsrøys ved jordfast blokk, grasskledd D.3 m, h. 1/2 m.3) Rydningsrøys, rund grasskledd D. 2,5 m, h.1/4 m.4) Do. d. 2 m, h. 1/4 m.5) Do. d. 1,5 m. h. 1/4 Ligger ved jordfast stein6) Do. d. 1,5 m, h. 1/4 m.7) Rydningsrøys, avlang grasskledd. L. 3 m, br. 1 m, h.1/10 m.8) Rydningsrøys, rund, d. 2,5 m, h. 1/5 m.9) Do., d. 3 m, h. 1/4 m.10) Do., d. 2 m, h.1/4 m.11) Do., d. 4 m, h. 1/4 m.12) Do. d. 2 m, h.1/5 m.13) Do. d. 2 1/4 m, h. 1/3 m.14) Do. d. 3 m, h.1/4 m. Utkastet15) Do. d. 3 m, h. 1/10 m. Utkastet 15) Do. d. 3 m, h. 1/5 m. Utkastet.SPESIALKART: AmS top. ark. Oppmåling ved Interconsult 1996.Fornminnene er nummerert 202-213 og 224-226.						
ASK ID	5368	Søre kalberg	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	
Felt bestående av 8 rydningsrøys og 2 stakktufter.Lengst i N: 1) Rydningsrøys, rund, grasskledd. D. 4 m, h. 1/3 m.2) Do. d. 5 m., h. 1/4 m. Noe utkastet.3)Do. d. 4 m, h. 1/4 m. 4) Do. d. 3 m, h. 1/4 m. Noe utkastet.5) Do. d. 3,5 m, h. 1/2 m.6) Stakktuft, rund. D. 8,8 m, h.1/10 m.7) Stakktuft, rektangulær 8x9 m. Grøft rundt br.1/2 m, dybde 1/3 m.8. Rydningsrøys, rund. D. 3,5 m, h.1/2 m.9) Do. d. 3,5 m, h. 1/3 m.10) Do. d. 3 m, h. 1/3 m.SPESIALKART: AmS top. ark. Oppmåling ved Interconsult 1996.Fornminnene er nummerert 214-223 på kartet.						
ASK ID	44846	Søra kalberg	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	2 gravhauger. Lengst i NV:a) Rundhaug. Bra markert. Endelutgravd i S-kanten. Rundkamp-samling her. Noen rundkamp synlig ellers. Gresskledd. D. 7 m, h. 1 m.20 m SØ for haug a:b) Rundhaug. Bra markert. Endel utgravd i midten. En steingard går kloss i haugen, på S-siden. Enkelte rundkamp synlig, ellers gresskledd. D. 5 m, h. 0,5 m.
ASK ID	60871	Søra kalberg	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Bunlag av rundhaug. Avgrenset av synlig fotkjede. Ellers enkelte rundkamp synlig. Gress- og lyngkledd. D. 10 m, h. 0,8 m.
ASK ID	24968	Søra kalberg	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Rundhaug. Dårlig markert, men tydelig i terrenget. Fordypning i midten. En del rundkamp synlig ellers gresskledd. D.ca.8 m, h.1 m.
ASK ID	34826	Søra kalberg	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Rundhaug. Umulig å avgrense, da en tilkjørt steinsamling ligger rundt og delvis opp på haugen. Haugen er gresskledd med et par trær på. Ikke mulig å oppgi diameter på den, h.2 m.

KM 21

Kulturmiljøet omfattar fire lokalitetar med til saman ei stor mengd fornminne, samt to lokalitetar med hustufter av uviss alder og uavklart vernestatus. I sør ligg eit større gravfelt med 8 gravminne med eit gardfarsystem mellom (ASK 24967). Nordaust for dette, eit gravfelt med 4 gravminne og ei hustuft (ASK 24969), og på høgdedraget nordvest for dette, eit gravfelt med tre gravminne (ASK 60873). I nordvestre del ligg ei einskild rydningsrøys (ASK 14265) og 5 hustufter med uavklart tidfesting og vernestatus (ASK 217098, ASK 217099). Størst verdiar er knytt til gravfelta i aust, lågare verdiar til objekta i nordvest. Vestre del av miljøet er i dag forstyrra av eksisterande 50 kV kraftleidning (nord-sør). Denne skal fjernast som del av Jærnettprosjektet. Miljøet er også forstyrra av eksisterande 15/22kV kraftledning, som ikkje skal fjernast.

Figur 93. ASK 14265, rydningsrøys i framgrunnen, ASK 60873 på høgda til venstre. Mot aust.

Figur 94. Utsyn frå ASK 60873. ASK 24969 i skogen i hjørnet av dyrka teig til venstre, ASK 24967 i skogen midt i bildet bak, del av ASK 217098 på kulturbeite i høgre biletkant. Mot søraust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 21			Verne-status	
ASK ID	60873	Søra kalberg	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	3 gravhauger. På toppen av morenehøyden:a. Rundhaug. Dårlig markert, vanskelig å avgrense. Utjevnet i kantene. Virker noe omrotet. Over haugen går et gardfar som ikke kan være så veldig gammelt. Haugen er gresskledd med noen trær på. D. ca.9 m, h. 1,5 m.2 m NØ for haug a:b. Rundhaug, dårlig markert, vanskelig i avgrense. Ser relativt uskadd ut. Lyngkledd med noen trær på. D.ca.9 m, h.1 m. Ca. 40 m Ø for haug b nede i skråningen av morene:c. Bunnlag av rundhaug, dårlig markert. Ø-halvdel utjevnet. Ligger igjen en stor rundkamp her. Gress og skogkledd. D. 8 m, h. 0,5 m.Haug a ligger på 29;3 og haugene b og c på 29;4
ASK ID	24969	Søra kalberg	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	4 gravhauger og 1 hustuftrest.Lengst i NV: a.Rundhaug, bra markert. Utgravd i midten, enkelte rundkamp synlig, ellers gress- og skogkledd. D.14 m, h. 1,5 m.1 mØ for haug a:b. Bunnlang av rundhaug, dårlig markert. Gress- og skogkledd. D.ca.8 m, h.0,3 m.1
ASK ID	217098	Hustufter	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Uavklart	4 hustufter funnet under Aksjon jærvassdrag i 1996. Ingen videre opplysninger oppgitt.
ASK ID	14265	Frøyland	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Automatisk fredet	Rydningrøys. Flat og rektangulær. den er dekket av vegetasjon i ØSØ. Steinene består av hodestore og knyttnevestore stein, hvor enkelte ligger løst på fast mark. L. 9 x 2 m, orientert SØ-NV.LITTERATUR :AmS top.ark. Rapport 15.3.1998 v/ L. Julshamn, RfK.
ASK ID	217099	Hustuft	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Uavklart	Hustuft funnet under Aksjon jærvassdrag i 1996. Ingen videre opplysninger gitt.
ASK ID	24967	Søra kalberg	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	

5 langhauger, 3 rundhauger og gardfarsystem. I N-kant av åker: a) Langhaug orientert NV-SØ. Bra markert, svakt fordypning i midten, ellers uskadd. I SØ-enden en stor rundkamp. Skog- og grenskeledd. L. 11 m, br. 6 m. h. 1 m. 1 m SØ for haugen: b) Rundhaug, usikker, virker noe rar i formen. Ø-siden nesten rett. Ser uskadd ut. Skog- og gresskledd. D. 7 m, h. 1 m. 45 m S for haug: c) Langhaug med tverre ender, orientert N-S. Bra markert. I hjørnene står reiste rundkamp. Noe omrotet midtetter. Mose- og skogkledd. L. 19 m, br. 5 m, h. 1 m. 10 m SØ for haug: d) Langhaug med tverre ender, orientert SSV-NNØ. Bra markert. S-halvdel noe utjevnet. Hjørnesteiner. Enkelte rundkamp synlig. Lyng- og skogkledd. L. 16 m, br. 5 m, h. 1 m. 20 m SV for haug: e) Langhaug med tverre ender, orientert NV-SØ. Bra markert. Noe omrotet midtetter. S-kantendel utjevnet. Fotkjeden synlig enkelte steder. Lyng- og skogkledd. L. 12 m, br. 4 m, h. 1 m. 45 m SØ for haug: f) Rundhaug, bra markert: Noe utgravd i midten og på sidene. Enkelte rundkamp synlig. Lyng- og skogkledd. D. 10 m, h. 1,5 m. 30 m NØ for haug: g) Bunnlag av rundhaug. Dårlig markert, enkelte rundkamp synlig. Gress- og skogkledd. D. 7 m, h. 0,5 m. 7 m N for haug: h) Langhaug. Tverr i endene, orientert N-S. Dårlig markert. Et 2 m bredt steingjerde går N-S over haugen. Det dekker Ø-siden av haugen. Fotkjeden viser på V-siden og i S-enden. N-kanten er vanskelig å avgrense p.g.a. steingjerdet. Enkelte rundkamp synlig. Gresskledd. L. ca. 25 m, br. 6 m, h. 1,5 m. Ca. 40 m NØ for langhaug a: Begynner en geil. Den står muligens i forbindelse med tuften i fornminnefeltet R 18 - 514 C 14. Mellom tuften og geilen er det ca. 50 m. Her er det dyrket mark nå. Geilen er ca. 4 m br. og går i en bue mot S ca. 50 m. Deretter greiner det seg ut. Se skisse:

KM 22

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) eit gravminne, to lokalitetar med rydningsrøyser, ei kvernhusruin ved elva og gardstunet lengst vest med eldre våningshus (begge i verneklasse C). Miljøet held fram austover frå influenssona til ein større rydningsrøyslokalitet og eit gardsanlegg lengst aust. Størst verdi er knytt til gravrøysa, men samanhengane austover er vesentlege.

KM 22	VERDI	Liten	Middels	Stor
		-----	-----	-----

Figur 95. Våningshus, SEFRAK 11210006088. Mot sørvest.

Figur 96. Ruin, truleg etter kvernhus, SEFRAK 11210006020. Mot nordvest.

Figur 97. ASK 53664, gravminne, midt i biletet. Mot aust.

Figur 98. ASK 217100, røyser av uviss art. Mot aust.

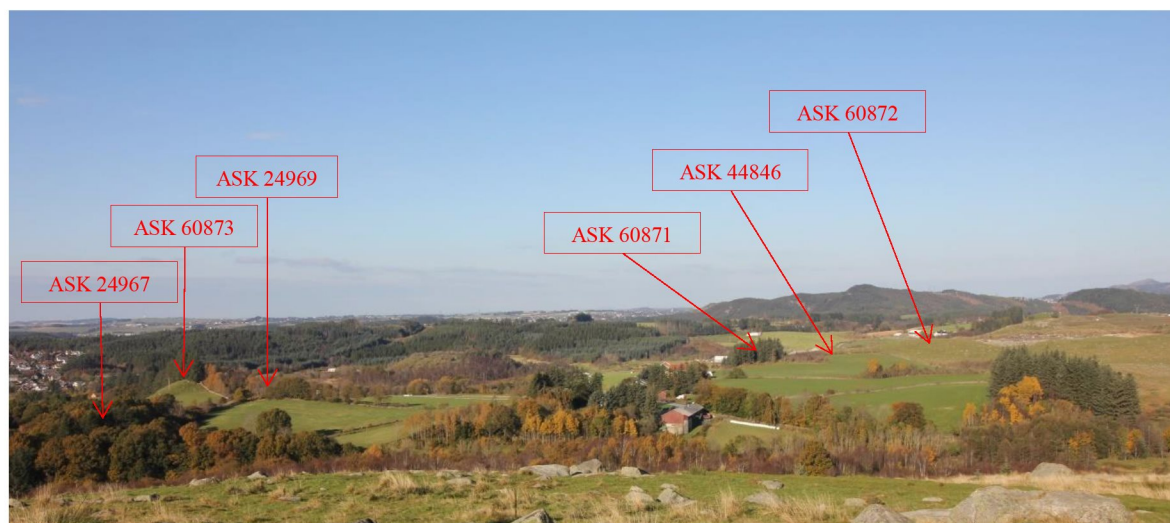
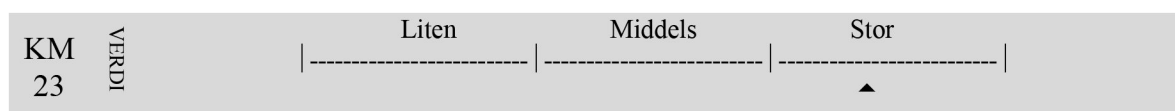

Figur 99. ASK 53663 med ASK 217100 bakom. Mot vest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 22			Verne-status	
ASK ID	53664	Søra kalberg	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Gravhaug, d. ca. 6m, h.o,4 m. Røysa er grasbevokst. I sentrum er det spor etter nedgravning etter ei telefon- eller el.stolpe som ikkje er der i dag. Røysa er tydleg, til trass for at det er lite stein synleg.
ASK ID	21710 0	4 røyser	Arkeologisk minne	Annen arkeologisk lokalitet	Uavklart ●	4 Røyser funnet under Aksjon jærvassdrag. Ingen videre opplysninger gitt.
ASK ID	53663	Søra kalberg	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Automatisk fredet ●	Rydningrøysene har ein d. 2-7 m, og ei maksimumsh. på 64 cm. Minst to av røysene er anlagt rundt ein stor stein. Røysene er gras og mosekledde. 2 av røysene vart arkeologisk undersøkt i samband med IVAR-projektet.
SEFRAK ID	11210 00608 8	VÅNINGSHUS, KALBERG			C ▲	
SEFRAK ID	11210 00602 0	RUIN ETTER KVERNHUS, KALBERGSLUNDEN			C ▲	

KM 23

Kulturmiljøet omfattar ei stor og variert mengd fornminne vest og sørvest for Brekkenuten. Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) lengst sør eit større gravfelt med 9 gravminne, stakktufter og rydningsrøysar (ASK 24984), nord for dette 3 store rydningsrøyslokalitetar, med eit gravminne lengst nord (ASK 141484, ASK 141488, ASK 141487 og ASK 15193). Vest for desse ligg det som var eit større gravfelt, men der $\frac{3}{4}$ av lokaliteten er oppdyrka (alt innanfor influenssona, eit gravminne viser att på den oppdyrka delen). Vestover frå influenssona omfattar miljøet ein gravhaug (ASK 64376), og to rydningsrøyslokalitetar sørvest, og to gravminne i nordvest. Vestre del av miljøet er i dag forstyrta av eksisterande 50 kV kraftleidning. Denne skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

Figur 100. Utsyn frå ASK 141489, Brekkenuten. Mot nord.

Figur 101. Utsyn frå ASK 141489, Brekkenuten. Mot nordvest.

Figur 102. ASK 141484 omfattar høgda midt i biletet og bakken bort i framkant. Mot vest.

Figur 103. ASK 141484 omfattar høgda med steinblokka midt i biletet. Mot aust.

Figur 104. ASK 54622 omfattar haugen til venstre og det oppdyrka området bak steingarden. Mot nord.

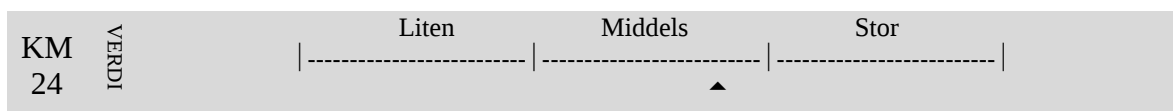
Figur 105. ASK 24984 på høgdedraget på kulturbeitet og på dyrka mark, midt i biletet. Frå Brekkenuten, mot sørvest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 23			Verne-status	
ASK ID	141489	Frøyland	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug.
ASK ID	15193	FLOARHEIO	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Rundhaug som er svært mykje utgravd i midten. 11 m i diameter.
ASK ID	141487	Frøyland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Kulturminnefeltet omfatter gravrøys ID15193 i nord, sør for denne røysa ble det under registreringen i mai 2000 registrert flere rydningsrøysar. Disse har tidligere hatt idnr.514.D13-X1.
ASK ID	141488	Frøyland	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	10-15 rydningsrøysar registrert i kulturbeite.
ASK ID	54622	Frøyland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	
28. Rundhaug. Diameter 8,5 m, h. ca.1 m. Svært godt bevart. kanten godt markert. 29a. Rest av rundhaug. Den ligg på toppen av ein morenehaug og då toppen av steinhaugen er tatt bort og delvis kasta utover er det vanskeleg å fastsetja diameteren, men den har truleg vore 11 m. Med morenehaugen som basis blir haugen svært høg. Steinhaugen er idag 1 m høg, men har truleg vore høgare. Ligg 40 m NV for haug 28. 29b. Truleg rundhaugsrest, ligg på ein morenehaug som 29a. Ikkje mykje stein att og det er derfor vanskeleg å setja omfanget av haugen m, men diameter truleg 9 m. ligg 25 m N for 29b. 29d. Ei samling med rydningsrøysar som ligg spreidd utover det beitet der haugane 28 og 29a-c ligg på. Dei fleste røysane er svært små. Etter kontrollregistrering i 2000 ble det klart at østre del av feltet er fjernet ved dyrking av området på 1980-tallet. ei gravrøys ligger att.						
ASK ID	64376	Frøyland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	11. Rundhaug. Diameter 9 m, høgde 1,75 m. Litt utgravd i toppen.12. Rundhaug, diameter 7 m og høgde 1 m Brabevart. Ligg 15 m ANA for haug 11 og like inntil vegen som er nemt under haug 11.
ASK ID	141484	Frøyland	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	36 rydningsrøysar, flere kan være mittingsmoldsrøysar.

ASK ID	24984	Frøyland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	
					●	
Etter Helligens nummerering ligger fornminna slik: På bnr. 1:21. Rest av rundhaug. Diameter 13,5 m. Ein del stein syner i midten, i kantane er stein borttatt. Over austre kant av haugen går eit steingjerde. Haugen ligg 300 m V for husa på Frøylandsbrekko. På bnr. 2: 17. Rundhaug. D. 7 m, h. 1/2 m. Bare litt øydelagd. Ligg 125 m NV for husa på Frøylandsbrekko. 18a. Låg delvis øydelagd rundhaug. Diameter 6 m. Ligger 125 m V for husa på Frøylandsbrekko og 10 m A for eit steingjerde. 18b. Låg rundhaug som truleg har vore høgare. Diameter 7 m. Ein litt større stein i midten syner. Også noen steinar i kanten syner. Ligg 10 m NNA av 18a og 15 m VSV for haug 17.19. Rest av rundhaug. Diameter 8 m. I midten ein storjordfast stein. Ellers er ein del stein tatt bort. ligg 150 m V for husa på Frøylandsbrekko og 3 m vest av steingjerde. 26. Rest av rundhaug. Diameter 5 m. krater i midten. Ligg 200 m nord av husa på Frøylandsbrekko. Ligg 50 m V av haug 19.27. Botnlaget av rundhaug. Diameter 7 m. Ligg 25 m sør av haug 26. På bnr. 6:20. Rundhaug. Diameter 10 og h. 0,75 m. Noe øydelagt. Ligg 250 m V av husa på Frøylandsbrekko og 50 m A av eit gjerde. 25. Høystakktuft. Grøfta omkring er godt synleg. den er 9 m lang og 8 m brei. Det ligg noen mindre stein på vestsida rett inn av grøfta. Tufta ligg 250 m NV for husa på Frøylandsbrekko. På bnr. 1,4:2:6:24. Ein god del rydningsrøysar som ligg på høgdedraget vest av husa på Frøylandsbrekko. Ofte ein eller fleire steiner i midten. Omkring ligg haugene 17-21. Ved kontrollregistrering av feltet i april 2000 ble det registrert flere stakktufter og rydningsrøysar som ligger utenfor tidligere feltavgrensing.						

KM 24

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) ein lokalitet med ei rydningsrøys og to stakktufter (ASK 141443). Miljøet held fram nordover og omfattar ein lokalitet med 6 rydningsrøysar og ei stakktuft (ASK 141440). Miljøet er i dag forstyrra av eksisterande 50 kV kraftleidning. Denne skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

Figur 106. ASK 141443. Mot søraust.

Figur 107. ASK 141440. Mot nordaust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 24			Verne-status	
ASK ID	14144 3	Kverneland	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Automatisk fredet	En rydningsrøys og to stakktufter.
					●	
ASK ID	14144 0	Kverneland	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Automatisk fredet	6 rydningsrøysar og en stakketuft (alvedans)
					●	

KM 25

Kulturmiljøet omfattar Njågarden med våningshus, tun og kringliggjande innmark og gravhaugen ved vegen (influenssona), men strekkjer seg austover og omfattar ei stor mengd eldre stølsanlegg i utmarka. Våningshuset på Njågarden er på prioritert liste i Time kommune sin kulturminneplan (nr. 57). Andre SEFRAK-objekt i nord er fjerna (SEFRAK 11210006040, 11210006051). Vestleg del av miljøet er i dag forstyrta av eksisterande 50 kV kraftleidning. Denne skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

57. Njågården - gnr.24/1 - på Njå. Stort og staseleg gardshus, bygd 1870. Restaurert av nåv. eigar. Huset vert i dag brukt som serveringsstad. Kulturvernprisen 2004. KPL

Figur 108. Njågården. Utklypp frå Time kommune sin kulturminneplan.

Figur 109. Tunet på Njågården med SEFRAK 11210006085, og eksisterande kraftleidning. Mot søraust.

Figur 110. ASK 34837, rest av gravminne, bak gjerdet midt i bildet. Mot nord.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 25			Verne-status	
ASK ID	34837	Njå	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Kanten av en rundhaug. Bare i nord og aust noko att. Haugen skal ha vore ca. 15 m i diameter. Haugmassen er bortkøyr til vegfyll for lang tid tilbake.
SEFRAK ID	11210 00608 5	VÅNINGSHUS, NJÅ			B 	

KM 26

Dette er eit større kulturmiljø aust for Frøylandsvatnet. Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) eit større gardsanlegg med gravminne, hustufter, innhenging og rydningsrøyser på høgda Eiriksvarden (ASK 24958), sør for denne, eit gardsanlegg med rest av gravminne, innhegning, rydningsrøyser og stakktufter (ASK 24961, bortdyrka vestre del), sør og aust for dette, enkle gravminne (ASK 34820, ASK 15177, ASK 15178, ASK 24959, ASK 60865), og rest av eit gardsanlegg med gravminne og hustuft (ASK 34819), og heilt sør eit større gardsanlegg med gravminne, gardfar, innhegning, stakktuft og åkerrein (ASK 34823). Fleire lokalitetar i Askeladden er bortdyrka (sjå eiga liste bakerst i kap.7.3). Miljøet strekkjer seg vestover og austover frå influenssona. Miljøet er i dag forstyrra av eksisterande 50 kV kraftleidning. Denne skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

KM 26	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	----- ▲

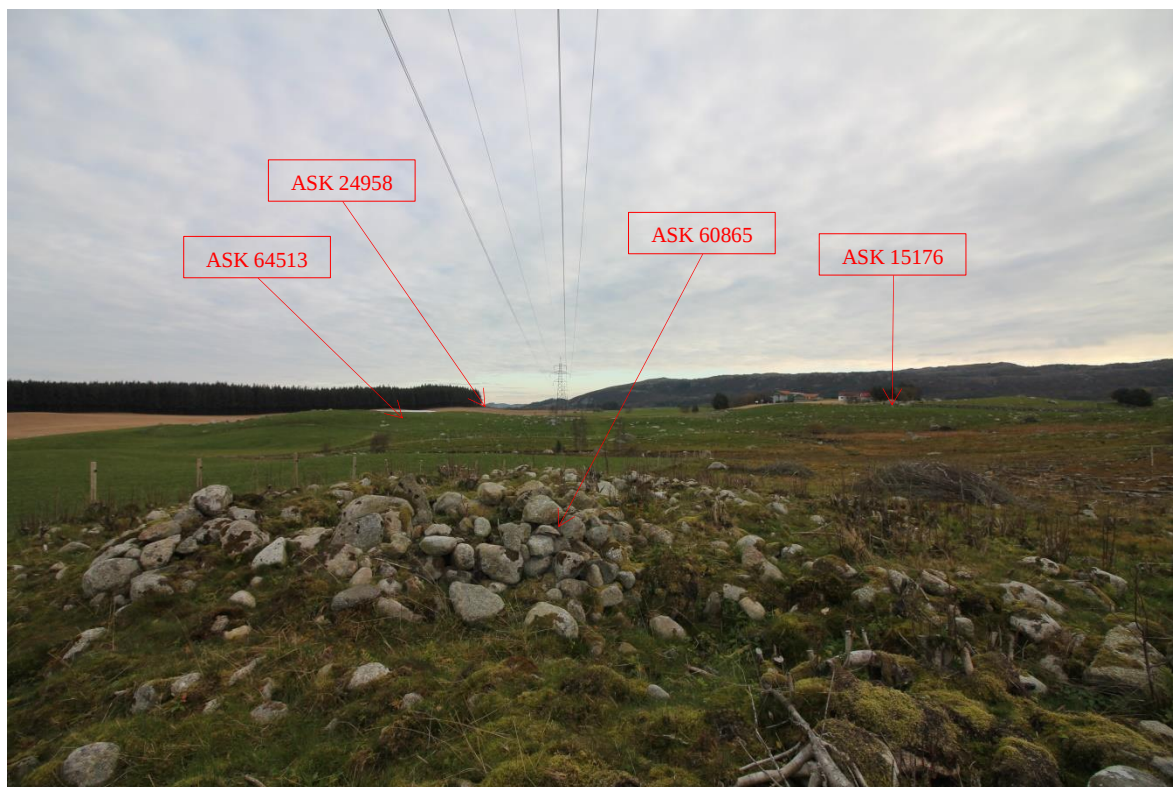
Figur 111. ASK 24958 i og rundt planteskogen midt i bildet. Mot vest.

Figur 112. ASK 64513, gardsanlegg. Mot sørvest.

Figur 113. ASK 15176, gravminne. Mot søraust.

Figur 114. Utsyn frå ASK 60865, gravminne. Mot nordaust.

Figur 115. ASK 60868, gardsanlegg. Mot aust.

Figur 116. ASK 34819, gardsanlegg, og overdyrka ASK 64514, gardsanlegg. Mot sørvest.

Figur 117. Inne i ASK 34823, gardsanlegg. Mot sørvest.

Figur 118. ASK 15178, gravminne. Mot nordvest.

Figur 119. ASK 15177, gravminne. Mot vest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 26			Verne-status	
ASK ID	24958	Njåskogen	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	
	I skogkanten, på skiftet med bnr. 9 + 15 ligger:I. (H.16a). Gravrøys.Tydelig markert i terrenget. Ytterkanten mose- og lyngkledd, ytterst i NV kant vokser en del busker og småtrær. En mengde rundkampstein av varierende størrelse synlig. Overflaten noe ujevn. Sikre nedgravninger i Ø og NV del av midtpartiet. En del stein synes fjernet fra SØ side av røysen. Skiftegrjerde av stein skiller ut den NV del. D: 20 m, h: i SØ minst 3,5 m. Kalles Eriksvarden.6 m V for I ligger:II. (H.16b). Hustuft. Dårlig markert i terrenget. Gress- mose- og lyng- kledd. Bevokst av høye furutrær og små gran-og rognetrær. Praktisk talt uten synlig stein. Skader i et partre mindre nedgravninger i Ø og V langvegger. Ø side synes å bestå av to parallelle vegger med ca 1 m mellomrom. Veggene meget utrase, b.opptil 3,5 m, h. opptil 0,6 m. Enrommet. Rektangulær, orientert N-S. Ytre mål: L.19,5 m, b. inkl. dobbeltveggen: 9 m. Indre mål: L. 12,5 m, b. 3,5 m.Mellom I og II ligger:III. (H.16b). Hustuft. Dårlig markert i terrenget. Gress- mose- og lyngkledd. Bevokst av 2 høye furutrær og underskog og dekket av nedfelte grener. Består av noen korte steinrekker stilt i 4-kant og kan oppfattes som en tuft. En del stein (omtrent hodestore) synlig i veggene, som er noe utrase, vel 1 m b og ca.0,3 m h. Tilnærmet kvadratisk. Ytre mål 5 x 5 m. Er muligens ikke særlig gammel.45 m VSV for II, 10 m NNV for skiftet med bnr. 9 + 15, ligger:IV. (H.15) Gravrøys, Meget dårlig markert. Gress- og lyngkledd. Bevokst av høye furutrær og underskog, midtpartiet delvis dekket av nedfelte grener. En del mindre rundkampstein synlig. Praktisk talt hele midtpartiet fjernet, noen steder helt til bunns. Bunnlaget, som ligger tilbake, er en del tilrotet. D: 11 m, h: ca.0,6 m.17 m NNV for IV, 11 m ØNØ for kjerrevei, ligger:V. (H.14). Gravrøys. Dårlig markert i terrenget. Gress- og lyngkledd. Ytterkantene bevokst av høye furutrær, røysen ellers av underskog. En del nedfelte grener ligger omtrent i midten. Mye rundkampstein synlig omtrent i midten, størrelsen varierer meget. Midtpartiet sterkt nedgravd og tilrotet. En god del stein må være fjernet fra røysen. D 13 m, h. 1,4 m.35 m NØ for I ligger:VI. Kve. Dårlig markert. Mose og gresskledd. En del større stein så vidt synlig. I kveets N del viser litt av en stor flat stein. Veggens br. opptil 1 m, h. ca. 0,2 m. Avrundete hjørner, tilnærmet kvadratisk, s= 7,5 m.N og NØ for I ligger:VII. 3 rydningsrøys. Tålig bra markert. Mose og lyngkledd med enkelt synlig rundkampstein. Samtlige lagt opp om jordfast stein. Runde eller tilnærmet runde. D. 3 m, h. ca. 0,5 m					
ASK ID	64513	Serikstad	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	

	I. Gravhaug. Dårlig markert i terrenget. Gress- og mosekledd. Noen få middels store rundkampsteiner synes. Bare et lavt, noe tilrotet bunnlag ligger tilbake. D. 9 m, h.ca. 0,45 m. Like N, Ø og S for I ligger II. Steinlegning. Tålig bra markert. Gresskledd. Enkelte få rundkampstein synlig. I de fleste ringene er nivået inni lavere enn utenfor. Runde eller tilnærmet runde. D. 3,5 -6 m, h. opptil 0,3 m. Ca. 25 m VNV for I, i bakke sterkt skrånende ned mot VNV: III. Srtakktuft. Tålig bra markert. Gress- og mosekledd. Tydelig grøft langs kantene. Meget svak voll på innsiden. Uten synlig stein. Tilnærmet rektangulær med avrundede hjørner, orientert N-S. Måler 9 x 7 m, h.ca. 0,25 m. 30 m V for III ligger: IV. Stakktuft. Noe uklart markert. Gress- og mosekledd. Lav, bred voll på innsiden. Nivået inni tuften ligger forholdsvis lavt, her er endel jordfaste steiner og andre forhøyninger. Tilnærmet rund, d. 4 m. 35 m SV for IV ligger: V. Stakktuft. Dårlig markert. Gresskledd. Grøft (tildels uklar) rundt hele tuften. Ikke tegn til jordvoll. Enkelte jordfaste steiner inni tuften. Tilnærmet oval, orientert VNV-ØSØ. Mål: 7 x 4,5 m. Like N for III ligger: VI. Rydningsrøys. 5 stkr. Tydelig markert. Gresskledd. Noen med enkelte rundkampsteiner synlig. Runde eller tilnærmet runde. Gj.snitts størrelse: D.3 m, h.ca. 0,4 m. Like V og NV for IV, innenfor VII ligger et nytt felt på 3 stk. Markering, form og størrelse omtrent som for de foregående. To av dem er lagt opp om jordfast stein. Gjennom IV og V løper: VII. Bra markert. Delvis gresskledd. Mye synlig stein (overveiende større rundkamp). Danner en slags innhegning. Utrast, b.opptil 2,5 m, gj.sn. h. 0,3 m, 1.ca. 140 m.					
ASK ID	15176	Serikstad	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	Tålig bra markert. Gress- og mosekledd. Tydelig grøft rundt hele tuften. Bred, meget lav jordvoll på innsiden av grøften. Tilnærmet oval, orientert N-S. Mål: 9 x 7 m, h.ca. 0,2 m.
ASK ID	60865	Njåskogen	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Dårlig markert i terrenget. Ytterkanten lyng- og mosekledd. Røysen delvis bevakst av mindre furu- og rognetrær. En mengde rundkampstein, overveiende liten, synlig. Overflaten er meget tilrotet og synes å ha et par mindre nedgravninger. D: 13 m, h: ca.1 m
ASK ID	34819	Serikstad	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	1) Tålig bra markert rundhaug. Gress- mose- og lyngkledd. Bevakst av små rogn- og bjørketrær. Uten synlig stein på overflaten. Mindre inngravning i SØ kant. (Se 2) Svak forsenkning i midten. V- siden helt fjernet (Her kan plukkes frem brent trekull fra haugen) Består vesentlig av stein. Er egentlig temmelig lav, men er også lagt opp på en naturlig sandhaug, slik at den virker høyere. > D. 19 m, h. inklusivt den naturlige haugen ca 2 m. Gravd inn i haugens SØ-kant ligger: 2) Hustuft. Markering og bevakning som 1. Uten synlig stein. Veggene utrase. br. ca 2 m, h. ca 0,4 m. Inngangen synes å ha vært i SØ-hjørnet. Tilnærmet kvadratisk. Innvendig mål: S. 3 m.
ASK ID	60868	Serikstad	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	I. Gravhaug. Tålig bra markert i terrenget. Gresskledd. Enkelte rundkampsteiner synlig, særlig i kanten. Bare et lavt tilrotet bunnlag er tilbake. Grunn nedgravning i N del av midtpartiet. D: 10 m, h: ca.0,6 m. 27 m V for I ligger: II. Stakktuft. Vanskelig å få øye på i terrenget. Gresskledd. Tydelig grøft rundt hele tuften. Utenfor denne ligger en meget utydelig voll av jord. Midt i tuften ligger en rydningsrøys av liten stein lagt oppom en større jordfast stein. Tuften er tilnærmet rund. D. ca.6 m.
ASK ID	24959	Serikstad	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	I. Dårlig markert i terrenget. Gresskledd. En større sel rundkampstein av meget varierende størrelse synlig. I V kant ligger en jordfast stein. Hele midtpartiet fjernet nesten til bunns, kun en del av ytterkanten tilbake. D: 10 m, h: ca.0,5 m. II. Ut fra N kant av I går en rund steinrekke, som sannsynligvis er en inngjerding. Meget dårlig markert i terrenget. Gress- kledd. Synes å bestå av større rundkampstein, men bare litt av toppen er nå synlig over jorden. Steinrekkens b. opptil 1 m, h.ca.0,15 m. Kvedet er tilnærmet rundt med d. 7 m.
ASK ID	34823	Holen	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	

På bnr.2, 25 m SØ for skiftet med bnr.7, ligger:1) (Helliessen nr.4) Gravhaug tålig bra markert. Gresskledd. Stein synlig bare i midtpartiet. I NV del av midtpartiet er en ring av mindre stein, d.3,5 m, i ringens sentrum ligger en samling større stein (muligens fra nyere tid). Midtpartiet er meget flatt, en del av haugen må være fjernet herfra. D. 16 m, h.ca.1,5 m.Påbnr.7, 35 m N for 1), ligger:2)Gravhaug, tålig bra markert: Gress- og mosekledd. En del rundkamp-stein av ulik størrelse synlig i V side. SØ kant noe avkappet av kjerrevei, her viser enkelte steiner. Ingen andre synlige skader D.5 m, h.ca.0,8 m. Fra 2) og ca 50 m mot NV ligger det to tre flere lignende hauger som nr. 2, denne haugrekken avgrenses i NV av et dyrket felt med steingard (der to hjørner på de to dyrkede felter som ligger hhv. NØ og NV for haugrekken møtes). Ca.80 m VSV for 1) og dermed lengst VSV i feltet, på bnr.1, ligger: 3) Gravhaug klart markert men lite synlig, gress- og mosekledd. Ikke synlig stein. Overflaten er noe ujevn, men ingen påviselige skader ligger i skrånende terreng. D. 5 m, h.ca.0,9 m. Ca. 80 m NØ for 1) og 60 m ØNØ for 2) og med start i dagens steingard ca 32m SV for stor steinblokk som avgrenser dagns gjerde i NØ: 4) liten stump av gardfar, lite synlig, lite markert, orientert NNØ-SSV ca 10 m langt, 0,2 m høyt og 0,5 m bredt. Utgående fra NV-kvadranten av nr. 1: 5) Gardfar klart markert og godt synlig, 0,6 m bredt og 0,4 m høyt. Fra nr. 1 løper dette gardfar 30 m mot NV til gjerdet som avgrenser mot bnr. 7, gardfaret fortsetter på bnr 7 30 m mot NV i en lett bue, fra dette punktet kan det følges 35 m i rett nordlig retning til gjerdet i N som avgrenser beitemarken og en dyrket teig i NV for beitet. På flyfoto kan det se ut som om det også er gardfar i beiteområdet N for denne dyrka teigen - ca. 40 m NØ for der nr. 5) slutter i den dyrka teigen, men dette er ikke registrert som en del av fornminneområdet, hele området inklusive bnr. 7 og kanskje inn på gnr 20 bnr. 3 bør kontrollregistreres. Lengst NØ i feltet, dvs. ca 140 m NØ for 1) og 65 m Ø for 4) ligger: 6) Gravhaug. Godt markert i terrenget. Gresskledd, en del større stein synlig i V-side. I midtpartiets Ø-del ligger eb stor jordfast stein. Størsteparten av Ø-siden er fjernet, resten er tålig bra bevart. D. 11m, h. ca. 1,5 m (nr 6 er nr. 1 i tidligere Id34824 som etter nyregistreringer må oppfattes som en del av Id 34823. Ca. 17 m S for nr. 6: 7) Stakktudt, gresskledd, i NV-del av tomten to store, jordfaste steiner. Tydelig grøft i NØ- og SV-side, dårlig markert grøft i SØ-side, ingen grøft i NV-side. Tilnærmet kvadratisk, sidelengden 4 m, 45 m SSV for 6): 8) Innhegning, tålig bra markert, gresskledd. Enkelte større steiner synlig i veggene, som er utrast, 1m brede vegger og ca. 0,3 m høye. S-vegg noe uklar. Tilnærmet oval, orientert VSV-ØNØ, hjørnene avrundet. Ytre mål: 12 x 10 m. Registreringen av nr. 7 ble ikke bekreftet i 1990 eller 2001, men den ble gjenfunnet i 2011 med presisering av lokaliseringen som følge. Ca. 25 m SV for 8 og 75 m Ø for 1: 9) Åkerrein. Dette er den nordligste enden av åkerreinen som herfra strekker seg ca 60 i en svak bue mot S til gjerdet som avgrenser dyrka mark i S. Åkerreinen tegner seg som en kant i terrenget der hellingen blir brattere Ø for den, stikk med jordbor viser at jordsmonnet er tykkere i åkerreinen enn på begge sider av den. Innenfor det avmerkede området finnes i tillegg ca. 35 mindre, gresskledd røyser, sannsynligvis rydningsrøyser, gresskledd med lite synlig stein. Enkelte lagt opp om jordfast stein. Runde eller tilnærm. runde. Vanlig størr.: d.2,5 m, h.ca.0,4 m. Det kan være flere slike småhauger enn det som er sett nå. Hele feltet, og da inklusive de udyrkede områdene nord for det, bør kontrollregistreres med bruk av god GPS. LITTERATUR. SMÅ 1909. Helliessen: Oldtidslevninger, Time s., Holen nr.4.						
ASK ID	15178	Serikstad	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	I. Gravhaug. Meget dårlig markert i terrenget. Gress-, mose- og lyngkledd. Bevokst av en mengde små rognetrær. Omtrent i midten ligger en stor, jordfast stein som haugen må ha vært bygget opp om. Ellers er det synlig et par større rundkampstein i haugresten. Meget store skader, bare en meget tilrotet rest tilbake. D: ca. 9 m, h: opptil 0,6 m.Ut fra SØ del av I fører:Gardfar II. i retning mot skiftet med Holen, hvor det slutter. Dårlig markert. Helt dekket av høyt gress. Enkelte få rundkampsteiner dog synlig. Utrast, b: ca.1 m, h: ca.0,15 m, l: 12 m.
ASK ID	15177	Serikstad	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Uklart markert i terrenget. Gress- og mosekledd. En del stein av ulik form og størrelse synlig. Bare en uklar og meget tilrotet rest er tilbake. Haugen var opprinnelig rund, resten synes nå nærmest 3-kantet. D: anslagsvis 10 m, h: ca. 0,5 m.

KM 27

Kulturmiljøet omfattar to gardstun, kvart av dei med eldre våningshus og uthus (SEFRAK 1121003061-64), eit gardsanlegg med gravminne, hustuffer, geil og gardfar (ASK 60864), og på høgda lengst nord eit gravfelt med tre gravminne (ASK 54599). Begge gardstuna er prioriterte i Time kommune sin kulturminneplan (nr. 58, 78). Austleg del av miljøet er i dag påverka av eksisterande 50 kV kraftleidning. Denne skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

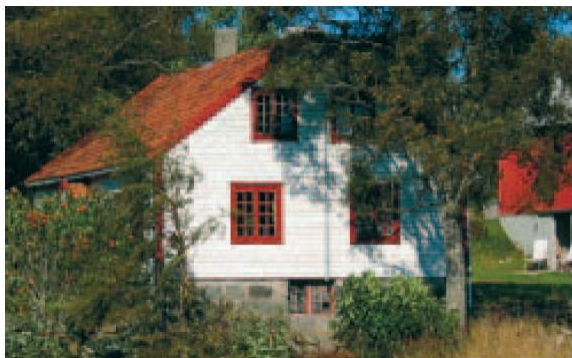
KM 27	VERDI	Liten	Middels	Stor
		-----	-----▲-----	-----

Figur 120. ASK 54599, gravfelt, til venstre, og eksisterande trafostasjon på Holen til høgre. Mot nordaust.

Figur 121. Tunet på Norheim gbnr 19/9 med eldre våningshus og driftsbygning (SEFRAK 12210003063-64). Mot nordvest.

72. Norheim – gnr. 19/9 – vart bygd i 1872.
Godt bevart jærhus utan skutar. Huset ligg vakkert til i
gammal hage med steingard på framsida.
KPL

Figur 122. Utklypp frå Time kommune sin kulturminneplan.

Figur 123. ASK 60864, gardsanlegg. Mot nordaust.

Figur 124. Tunet på Norheim gbnr. 19/1, med eldre bygningsmasse (SEFRAK 11210003061-62). Mot aust.

Figur 125. Tunet på Norheim gbnr. 19/1, med eldre bygningsmasse (SEFRAK 11210003061-62). Mot vest.

58. Norheimsgarden – gnr.19/1 – gardsanlegg med driftsbygning og våningshus, bygd 1840.

Kulturvernprisen 2001.

KPL

Figur 126. Utklipp fra Time kommune sin kulturminneplan.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 27			Verne-status	
ASK ID	54599	Norheim	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	
Lengst i N, like Ø for kjerrevei, ligger:1). (H.14a) Dårlig markert. Gress-mose og lyngkledd. Delvis dekket av nedfelte greiner. Bevakst av underskog og furutrær. Ikke synlig stein. Meget sterkt utgravd i midten. D.7,5 m, h.ca.1 m.1 m S for 1) ligger:2) (H.14b) Markering og bevoksning som1). Noen få middelsstor rundkampstein synlig i midtpartiet. I midten og i SSV del ligger 2 større jordfaste steiner. Hele midtpartiet, unntagen V del, utgravd. D.10 m, h.ca.1 m.35 m S for 2) ligger:3) (H.15a) Markering og bevoksning som 1). Praktisk talt uten synlig stein på overflaten. 3 dype nedgravninger, i midten 3 x 1 m), i N og S del (d.1,5 m). Avlang, orientert N-S. L. 16 m, b.4 m, h.ca.0,5 m.3 m Ø for 3), like Ø for kjerrevei, ligger:4) (H.15b) Markering og bevoksning som 1). Enkelte få store rundkampstein synlig i midtpartiet, som er helt utgravd. D. 6,5 m, h.ca.0,7 m.						
ASK ID	60864	Norheim	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	
1) Meget tydelig markert i terrenget. Delvis gress- og mosekledd. V, S og SØ kant bevokst av løvtrær, N.del av bjørk, ØNØ kant av grantre. En mengde middels stor rundkampstein synlig, særlig i midtpartiet, som er meget tilrotet. En stor del stein synes fjernet herfra. Den ytre kant er godt bevart og uten synlige skader. D.21 m, h. i SV ca.3,5 m.Like i S kant av 1) ligger:2) Noe uklart markert. Gress-og mosekledd. Bevakst av bjørk-og ospetrær. I Ø kant viser enkelte rundkamp og bruddstein. En del jordfast stein synlig, i NØ del stor stein, i SØ og VSV del mindre stein. Overflaten meget uregelmessig. Tilnærmet rund. D.ca.14 m, h.1,5-2 m.20 m N for 1) ligger:3) Gress- og mosekledd uten synlig stein. Ytterst i S kant liten nedgravning, ellers ingen synlige skader.Tilnærm.rund D.3,5 m, h.ca.0,7 m.Like VNV for 1) ligger:4) Godt markert. Gress-og mosekledd. Hele tuften bevokst av løvtrær. En del synlig stein, større rundkamp i veggene, en stor jordfast stein midt i tuften, endel liten rundkamp i NV del av tuften. Veggene meget utraste, b.opptil 4 m. H.meget rarerende, opptil 1 m. Inngang i Ø hjørne. Avlang, orientert NV-SØ. De to langveggene er ikke helt parallelle. Mål: ytre: 26 x 10-13 m, indre: 18 x 5,5-7,5 m.1 m SSØ for 1) ligger:5) Dårlig markert. Gresskledd. Bevakst av løvtrær. Ikke synlig stein. Veggene utraste, b.ca.1 m, h. 0,2-0,5 m. L.30 m. Tilnærmet oval.6) Fra tomtens inngen går to gardfar ut, ett omtr. mot NV, et annet mot NØ. Disse danner tilsammen engjeil.Like N for 3) går et annet gardfar omtr. Ø-V. Farene synes somme steder å ha bestått av en dobbel steinrekke. Alle er gresskledd med en del synlig stein. H. 0,25 - 0,4 m. Samlet lengde ca. 120 m.						
SEFRAK ID	11210 00306 4	DRIFTSBYGNIN G, NORHEIM			C	Prioritert i Kulturminneplan for Time kommune (nr. 72)
SEFRAK ID	11210 00306 3	VÅNINGSHUS, NORHEIM			B	Prioritert i Kulturminneplan for Time kommune (nr. 72)
SEFRAK ID	11210 00306 1	VÅNINGSHUS, NORHEIM, LENSMAANSG ÅRDEN			B	Prioritert i Kulturminneplan for Time kommune (nr.58)
SEFRAK ID	11210 00306 2	VERKSTAD/GA RASJE, NORHEIM, LENSMAANSG ARDEN			B	Prioritert i Kulturminneplan for Time kommune (nr.58)

KM 28

Kulturmiljøet omfattar eit gravminne innanfor influenssona (ASK 64510), miljøet har stor utstrekning mot nord, mellom anna med gravfelt og gardsanlegg.

KM 28	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
				▲

Figur 127. ASK 64510, gravminne, midt i bildet. Mot nord.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 28			Verne- status	
ASK ID	64510	Norheim	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Godt markert i terrenget. Delvis gress og mose- kledd. Litesynlig stein på overflaten. I midten stor, jord- fast stein. SV sektor meget sterkt skadd ved nedgravning. Her viser mye stein av ulik form og størrelse. S-siden også noe skadd, resten av haugen virker ujevn og tilrotet. Nåv.diam. 11,5 m, h.ca.2,2 m.

KM 29

Kulturmiljøet omfattar eit gardstun med eldre smie-/verkstadbygg (SEFRAK 11210003030).

Figur 128. Tunet på Holen gbnr. 21/1, med eldre smie/verkstadbygg (SEFRAK 11210003030), midt i bildet. Mot nordvest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 29			Verne-status	
SEFRAK ID	11210003030	SMIE/VERKSTED, HOLEN			C ▲	

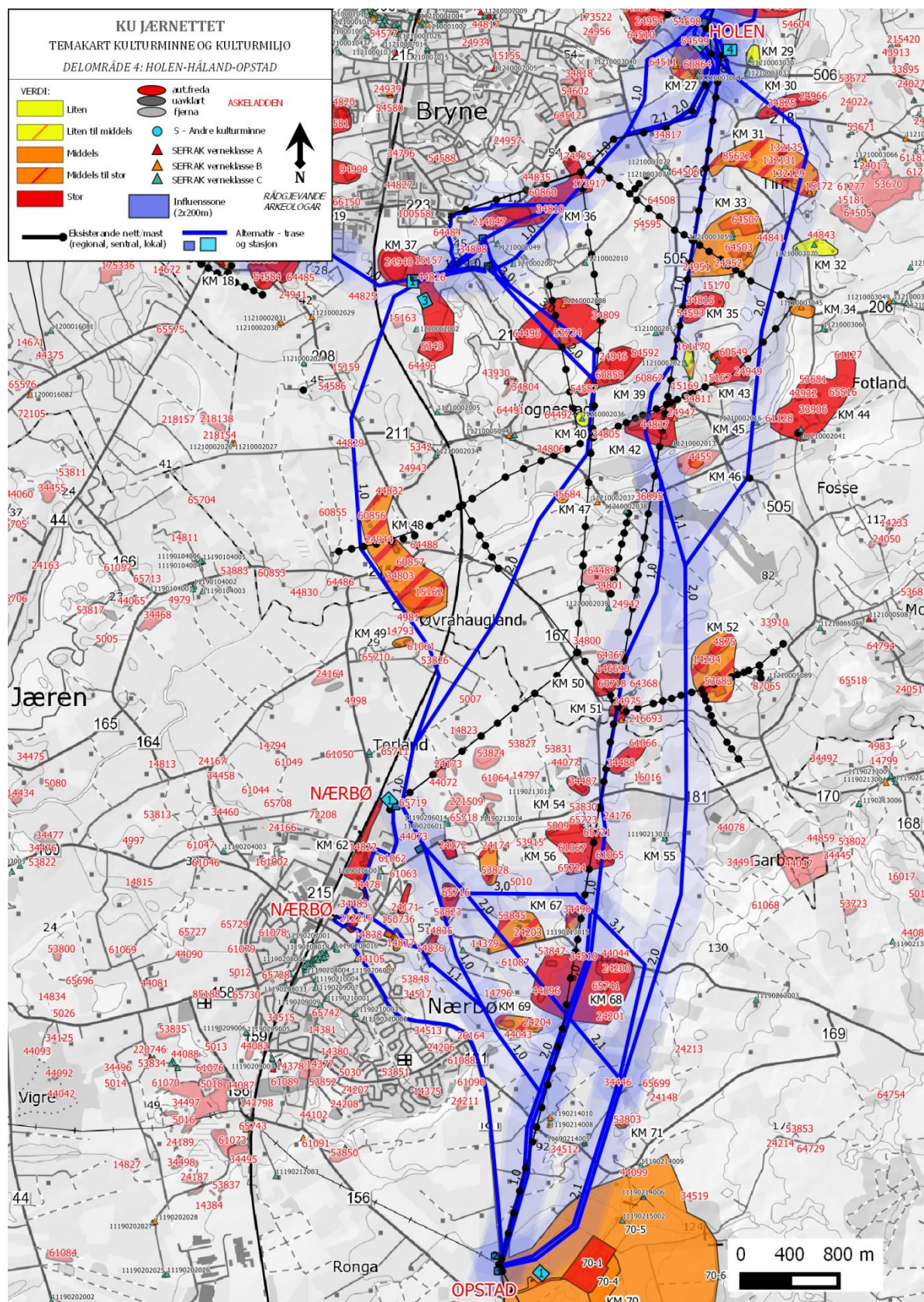
FJERNA OBJEKT I INFLUENSSONA I DELOMRÅDET

Enkeltminne ID		Andre Askeladden/SEFRAK i influenssona			Verne-status	
ASK ID	34829	Småbakk	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet) ●	3 rundhauger som er fjernet. To av dem skal være utgravd av Stavanger Museum før siste krig. De lå lengst i SV av feltet og berørte hverandre. Begge var omgitt av fotsteiner og var like i størrelse. D.15 m, h.1 m. Et stykke mot Ø lå den tredje som er gått med i dyrkning. Helliesen har ingen mål på den i sin registrering, da en stor del av den var bortryddet.

ASK ID	5353	Kvednaheio	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Bunnslag av rundhaug. Haugen er nesten utjevnnet p.g.a. gårdsvei som går over S-kant av haugen. Vanskelig å avgrense. Endel rundkamp synlig ellers skog- og lyngkledd. D. 12 m, h. 0,5 m.
ASK ID	60875	Nord-kalberg	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Rundhaug. Bra markert. Så å si uskadd. Gresskledd med enkelte trær på. D. 8 m, h. 0,5 m.
ASK ID	54608	Nord-kalberg	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Fjernet (aut. fredet) 	En mengde rydningsrøysar, delvis gresskledd. D. 2-3 m. Feltet er fjernet ved nydyrking av området i 1966. Det anses som lite sannsynlig at det er spor i bakken etter utplanering/oppdyrking.
ASK ID	24961	Serikstad	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet 	
I. Kve.Tålig bra markert. Gress- og mosekledd. Toppene av en del større stein synlig. Inngang muligens i NV. Steinrekken b. 0,5 - 1 m, gj.sn.h. ca. 0,2 m. Kveet tilnærmet rundt, d. 8 m.30 m ØSØ for I ligger II. Stakktuft Tålig bra markert. Gress- og mosekledd. 4 jordfaste steiner synlig. Meget tydelig grøft rundt tuften, svak jordvoll på innsiden. Nivået inni tuften høyere enn utenfor. Tilnærmet kvadratisk med avrundede hjørner. Tverrmål 7 m, h.ca.0,2 m. I. Gravhaug. Dårlig markert i terrenget. Gress-og mosekledd. Noen få middels store rundkampsteiner synes. Bare et lavt, noe tilrotet bunnslag ligger tilbake. D. 9 m, h.ca. 0,45 m.Like N, Ø og S for I liggerII. Steinlegning. Tålig bra markert. Gresskledd. Enkelte få rundkampstein synlig. I de fleste ringene er nivået inni lavere enn utenfor. Runde eller tilnærmet runde. D. 3,5 -6 m, h. opptil 0,3 m.Ca. 25 m VNV for I, i bakke sterkt skrånende ned mot VNV:III. Srtakktuft. Tålig bra markert. Gress- og mosekledd. Tydelig grøft langs kantene. Meget svak voll på innsiden. Uten synlig stein. Tilnærmet rektangulær med avrundede hjørner, orientert N-S. Måler 9 x 7 m, h.ca. 0,25 m.30 m V for III ligger:IV. Stakktuft. Noe uklart markert. Gress- og mosekledd. Lav, bred voll på innsiden. Nivået inni tuften ligger forholdsvis lavt, her er endel jordfaste steiner og andre forhøyninger. Tilnærmet rund, d. 4 m.35 m SV for IV ligger:V. Stakktuft. Dårlig markert. Gresskledd. Grøft (tildels uklart) rundt hele tuften. Ikke tegn til jordvoll. Enkelte jordfaste steiner inni tuften. Tilnærmet oval, orientert VNV-ØSØ. Mål: 7 x 4,5 m.Like N for III ligger:VI. Rydningsrøys. 5 stkr. Tydelig markert. Gresskledd. Noen med enkelte rundkampsteiner synlig. Runde eller tilnærmet runde. Gj.snitts størrelse: D.3 m, h.ca. 0,4 m.Like V og NV for IV, innenfor VII ligger et nytt felt på 3 stk. Markering, form og størrelse omtrent som for de foregående. To av dem er lagt opp om jordfast stein.Gjennom IV og V løper: VII. Bra markert. Delvis gresskledd. Mye synlig stein (overveiende større rundkamp). Danner en slags innhegning. Utrast, b.opptil 2,5 m, gj.sn. h. 0,3 m, 1.ca. 140 m.						
ASK ID	64514	Serikstad	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet 	II. Tydelig markert. Gress- og mosekledd. En del stein, vesent- lig stor rundkamp, synlig i faret. Er lagt opp om enkelte jordfaste steiner. Utrast, b.ca.2 m, h. 0,3 - 0,4 m. L.ca.180 m.Inneslutet av I ligger:II. Tydelig markert. Gress-og mosekledd. Noen uten synlig stein, andre har en del liten og middels stor stein synlig. Et par-tre røysar er lagt opp om jordfaste steiner. Runde el- ler tilnærmet runde. Tilsammen 15 stkr. D. var fra 1,5 -3,5 m, h.fra 0,3 - 0,7 m.
ASK ID	24965	Serikstad	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetssområde	Fjernet (aut. fredet) 	Rester av en hustomt. Fjernet i 1954, intet ble funnet. Skal etter sigende ikke ha vært eldre enn fra 1800-tallet.
ASK ID	64515	Serikstad	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Rundhaug, d.ca.11 m. I 1909 var bare bunnslaget igjen. Dette fjernet i 1959 av brukseieren. Syntes å bestå av bare liten stein. Intet ble funnet.
ASK ID	64511	Norheim	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetssområde	Automatisk fredet 	Meget dårlig markert i terrenget. Gress- og mosekledd. Bevoxt av rogn- og bjørketrær og et nærmest ugjennom- trengelig bringebær-kratt, som vanskeliggjør oppmåling og beskrivelse. En del stein synlig i langveggene, som er utrase, (b.2-2,5 m, h.ca.0,4 m.) Tuftens avslutning i N er uklart, her mangler kortveggen og N del av V langvegg. Avlang, orientert omtrent N-S. Ytre mål: L.ca. 22 m, b.ca.8 m.
ASK ID	54598	Norheim	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Dårlig markert. Delvis gress- og mosekledd. Dekket av furunåler og nedfelts greiner. Kantene bevoxt av høye furutrær. I midten ligger en stor, jordfast stein, som haugen er bygget opp om, ellers ingen synlig stein. Store nedgravninger i den V og S del.

ASK ID	24955	Norheim	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet) 	Lengst i N, NNV for R 3 -514 E 12:1) (H.9) Lyngkledd. Lav. D.7,5 m, h.0,5 m.Ø for R 3-514 E 12:2) (H.11) Lyngkledd. Utgravd i midten. L.16,5 m, b.4 m, h.ca. 1,6 m.Lengst i S, SSØ for 2):3) (H.12) Lyngkledd. Flat. Noe opprotet i midten. D.8,5 m, h. ca.0,5 m.Iflg.Helliesen er to yngre j.a. gravfunn (S.336-350) muligens gjort i haug 2 og 3). Alle tre haugene ble iflg. eieren, fjernet ca 2 år før Jan Petersen sluttet. Intet ble funnet.
SEFRAK ID	11020 01200 7	HUS, HEIMATUN, FOSS EIKELAND, HØYLAND.	Bygning		C 	Riven (jf. ortofoto).
SEFRAK ID	11020 01200 8	GAMMEL LØE, HEIMATUN, FOSS EIKELAND, HØYLAND	Bygning		C 	Riven (jf. ortofoto).
SEFRAK ID	11210 00608 7	VÅNINGSHUS, HEIÅ			C 	Matrikkelen: tatt i bruk 1998. Gamlehuset stod lenger aust og er rive (jf. ortofoto).
SEFRAK ID	11210 00601 6	LØE, KVERNALAND			B 	Riven, fjerna, før 2002 (ortofoto).
SEFRAK ID	11210 00600 4	RUIN ETTER KVERNHUS/M TRASE			C 	Ikkje attfunnen. Dersom kartfestinga er rett er området oppdyrka. orto
SEFRAK ID	11210 00603 0	RUIN ETTER SMIE, SLETTEIG/NJÅ			C 	Truleg fjerna ved utbetring av veg mellom 1980 og 2002
SEFRAK ID	11210 00605 1	RUIN ETTER GRISHUS, NJÅ			C 	Fjerna, området oppdyrka (ortofoto).
SEFRAK ID	11210 00604 0	STABBUR, NJÅ			B 	Fjerna 2007-2013 (ortofoto).
SEFRAK ID	11210 00304 0	RUIN ETTER KVERN M/RENNE/TRASE', NORHEIM			C 	Truleg fjerna.
SEFRAK ID	1121 0003 037	VÅNINGSHUS, HOLEN			C 	Fjerna
SEFRAK ID	1121 0003 038	RUIN ETTER LØE, HOLEN			C 	Eksisterar men ikkje inkludert i kulturmiljø. Låg verdi.

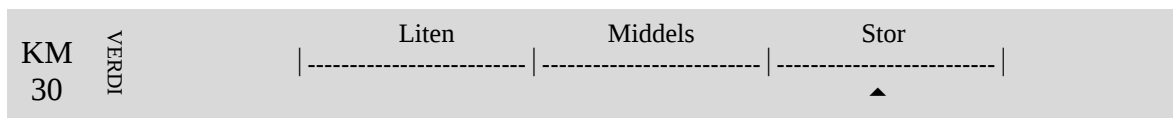
7.4 DELOMRÅDE 4: HOLEN-HÅLAND-OPSTAD

Figur 129. Kart, delområde 4.

KM 30

Kulturmiljøet omfattar ei rekkje med fire gravhaugar langs høgdedraget. Gravminna er markante og synlege frå lang avstand. Den vestlegaste har gjeve funn frå bronsealder (ASK 60870).

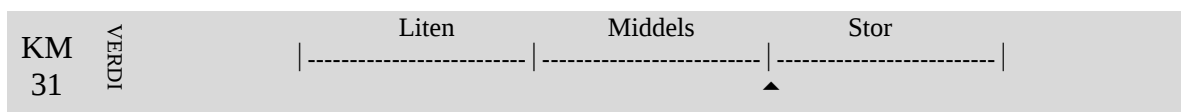
Figur 130. ASK 60870, 34825, 15180, 24966, rekkje med markante gravminne. Mot aust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 30			Verne-status	
ASK ID	15180	Holen	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Meget tydelig markert i terrenget. Gress- og mosekledd. Enkelte rundkamp- og bruddstein synlig. Hele midtparti-t utgravd nesten helt til bunns. Dyp innskjering fra SØ kant inn mot midten. Ytterkanten noe skadd under dyrkning. D.ca. 14 m, h.ca.2 m. Etter sigende utgravd av professor Gustafson. Han fant brudd stkr. av noen eldre j.a.saker (B.M.4999 a-e).

ASK ID	34825	Holen	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet ●	1) Meget tydelig markert i terrenget. Mose- og gresskledd. En mengde middels stor rundkamp synlig. Gjennomgravd NNV-SSØ. Midtpartiet og N og S del sterkt skadd, resten av røyser bra bevart. D.22 m, h.ca.3 m.Like NNV for 1) ligger:2) Tålig bra markert: Mose- og gresskledd. En del synlig stein av ulik størrelse. Utgravd langs hele midtaksen, N og S del verst skadd. Kanten står temmelig urørt tilbake. Avlang, orientert NNV-SSØ. L: 13 m, b. 5-5,5 m, h.ca.1,2 m.1 m NØ for 1) har ligget:3) Liten. Utgravd i midten. D.ca.6 m.1 m SV for 1) har ligget:4) Liten. Utgravd i midten. D.6 m.
ASK ID	60870	Holen	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Tålig bra markert. Ytterkanten gresskledd. I midtpartiet ligger en mengde mindre rundkamp og bruddstein. Her har vært brent bål. Bare bunnlaget og en del av ytterkanten tilbake. D.10 m, h.ca.0,5 m. Etter sigende har prof.Gustafson gravet i haugen. Et mindre gravkammer som inneholdt et lite sagblad av bronse (B.M.4998 a-b) funnet. B.M.4998 c-e funnet i haugens sentrum.

KM 31

Kulturmiljøet strekkjer seg frå verdifulle bygningar knytt til kyrkja i vest, via Time kyrkjestad og gravplass, og lokalitetar med fornminne under markoverflata, til eit gravminne og eit gardstun med eldre bygningsmasse lengst aust. Lengst vest er miljøet i dag påverka av eksisterande 50 kV kraftleidning. Denne skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

Figur 131. ASK 132129 og ASK 132135, begge busetjing/aktivitetsområde under markoverflata. Mot søraust.

Figur 132. Time kyrkje, klokkargarden til venstre for kyrkja, og prestegarden til høgre.

71. Time prestegard – gnr. 17/15 – vart bygd i 1932.
Eigar er Den norske kyrkja.
KPL

Figur 133. Utklypp frå Time kommune sin kulturminneplan.

12. **Steinar** – feste for hestar langs vegen på nordsida av Time kyrkje, gnr. 17/19, obj. 1121/003/032.
Hellesteinane er festa i bakken, og har eit høl øvst til å festa bindetauet i. Her stod hestane medan eigarane var i kyrkja.
SEFRAK A

Figur 134. Utklypp frå Time kommune sin kulturminneplan.

Figur 135. Tunet på Skrudland gbnr. 17/11, med eldre våningshus (SEFRAK 11210003056-57). Mot nord.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 31			Verne-status	
ASK ID	13213 5	Øvre Time	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	Aktivitetsområde funnet ved sjaktning med gravemaskin i beiteområde. I sjakt 16 ble det funnet en kokegrop, en udefinerbar nedgravning, en røys og rester etter gammelt dyrkningslag. Det ble også gjort et løsfunn av en mikroflekk av flint i sjakt 16. I sjakt 17 ble det funnet rester etter samme dyrkningslag som ble registrert i sjakt 16. I tillegg til disse funnene ble det også funnet en rydningsrøys i området mellom sjakt 16 og 17.
ASK ID	13212 9	Øvre Time	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	Bosetnings- og/eller aktivitetsspor funnet i dyrka mark ved sjaktning med gravemaskin. I to sjakter ble det tilsammen registrert 2 kokegroper, 6 mulige stolpehull, 7 udefinerbare nedgravninger, og 3 rester av kulturlag.
ASK ID	65498	Grindemyro	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Rundhaug, tydelig i terrenget, noe dårlig markert på SØ-sida. Oppå haugen ligger 2 større rundkamp og ei helle som er 2x2 m og 10-30 cm tjukk. Svak fordypning i midten av haugen. Gresskledd. D. 6,5 m, h. 2 m.
SEFRAK ID	11210 00305 6	VÅNINGSHUS, LAUVDAL, SKRUDLAND			C	Samanbygd med løe/fjøs. Våningsdelen er fjerna.
SEFRAK ID	11210 00305 7	FJØS/LØE, LAUVDAL, SKRUDLAND			B	

S 6						Steinar til feste for hestane til kyrkjefolket, på nordsida av Time kyrkje. Prioritert i Time kommune sin kulturminneplan (nr. 12).
S 7						Klokkargarden ved Time kyrkje (nr. 71).
S 8						Prestegarden ved Time kyrkje. Prioritert i Time kommune sin kulturminneplan (nr. 12).

KM 32

Kulturmiljøet omfattar gardstun med eldre våningshus (lokalitetane elles i miljøet er fjerna, sjå eiga liste).

KM 32	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
		▲		

Figur 136. Tunet på Skrudland gbnr. 16/2, med eldre våningshus (SEFRAK 11210003070). Mot nord.

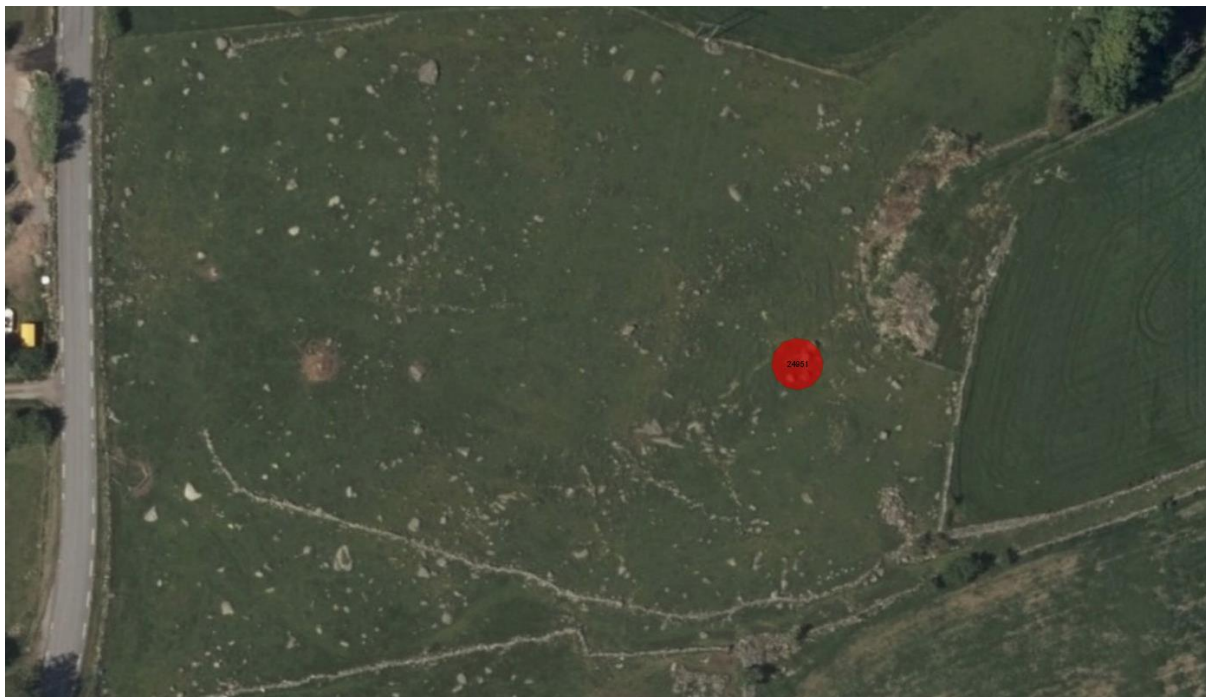
Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 32			Verne- status	
SEFRAK ID	11210 00307 0	VÅNINGSHUS, SKRULAND,			C ▲	

KM 33

Kulturmiljøet omfattar (i influenssona) rest av eit gravminne (ASK 24951). Miljøet breiar seg vidare mot nordvest, og omfattar her tre gravminner i nord (ASK 64507), og moglegvis ein jordkjellar (SEFRAK 11210003044). Fleire lokalitetar i Askeladden er her fjerna ved dyrking etter siste registrering, det same gjeld tre objekt i SEFRAK. Samanhengane i miljøet er svake, og verdiane er konsentrert til ASK 64507 i nord og ASK 24951. ASK 24951 er truleg lokalisert nokre meter lenger sør enn kartfestinga i Askeladden syner. Eksisterande kraftledning gjennom miljøet (15/22kV) skal ikkje fjernast som del av Jærnettprosjektet.

KM 33	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 33			Verne-status	
ASK ID	24951	Vestre løge	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Tålig bra markert. Gresskledd. En mengde synlig rundkamp og bruddstein. Topp-partiet fjernet og hele haugen synes gjennomrotet. Ikke spor etter kamre eller kjeder inni haugen. D.12 m, h.ca.1,1 m. Har vært omgitt av en steinring. I N, V og Ø rester etter denne. Avstand fra haugen: 0,5-1 m.
ASK ID	64507	Øvre time	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	I. Av meget varierende utseende. Alle bra eller tålig bra markert i terrenget. 1 har meget synlig stein, 3 har en del synlig stein og 1 har ikke synlig stein. Alle er helt eller delvis gresskledd. B.varierer fra 1-3 m, h.fra 0,15 -0,3 m. Samlet 1.ca.490 m.II. Av varierende størrelse og utseende. De fleste tålig bra markert i terrenget. Gresskledd eller delvis gresskledd. Alle har synlig stein (middelstor rundkamp). Alle er runde el. tilnærmet runde. Gjengs størrelse: d.2 m, h. 0,3 m.

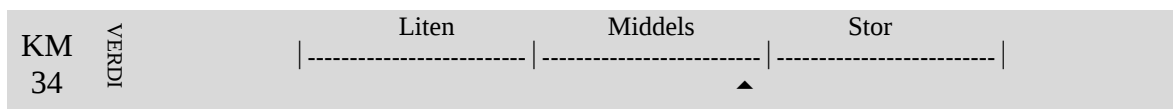
Figur 137. ASK 24951 i KM 32. Ortofoto. Temakart Rogaland.

Figur 138. ASK 24951. Mot aust.

KM 34

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) Fotland kraftstasjon (S 11). Miljøet held fram austover med Fotland mølle (S 9) og restar av kvernhus. Miljøet er prioritert i Time kommune sin kulturminneplan (nr. 13, 14).

Figur 139. Utklypp frå Time kommune sin kulturminneplan.

13. Fotland kraftstasjon, Fotland, gnr. 16/2, obj. 1121/003/046. Representativ og tidstypisk industriarkitektur, bygd i 1915. Verneverdi også som del av miljø med mølle, restar etter bru og ruinar etter, og restaurerte kvernhus. Til Time kommune i 1972.
SEFRAK A

Enkeltminne ID	KULTURMILJØ 34				Verne- status	
S 11						Fotland kraftstasjon.

KM 35

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) ei samling med seks gravminne (ASK 54593, ASK 34815 og ASK 64502). Lenger aust ligg eit sjuande gravminne (ASK 5344). Dei fem i vest ligg i udyrka kulturbeite, dei to i aust ligg som åkerholmar i dyrka mark. Eksiserande 50 kV kraftleidning går 34m vest for den vestlegaste gravrøysa. Denne leidninga skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

KM 35	VERDI			
		Liten	Middels	Stor
		-----	-----	----- ▲

Figur 140. ASK 54593, gravminne. Mot vest.

Figur 141. Utsyn frå ASK 34815. Mot sørvest.

Figur 142. ASK 34815 i framgrunnen, med ASK 64502 og ASK 5344 bakgrunnen. Mot aust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 35			Verne-status	
ASK ID	64502	Vestre løge	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Tydelig markert i terrenget. Gresskledd og bevokst av vidjekratt og små rognetrær. En mengde rundkampstein av ulik størrelse synlig. Store skader; større nedgravning (2 x 5 m) i S del og nedgravning (d.3 m) i sentrumpartiets øst del. D.16 m, h.ca. 2,2 m.
ASK ID	34815	Vestre løge	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet 	
1) (H.13) Tydelig markert i terrenget. Gresskledd. Bevokst av gran-, furu- og rognetrær. Ikke synlig stein. Stor fordypning i midtpartiets øst del (d.5 m). Resten også gjennomrotet. Tilnærmet sirkelformet. D.15 m, h.ca.1,3 m.2) ligger 43 m V for 1). (H.14 a). Dårlig markert i terrenget. Dekket av gress, lyng og greiner. Bevokst av store furutrær og små gran- og rognetrær. Enkelte større rundkamp og bruddstein synlig. Meget sterkt skadd, midtpartiet utgravd i hele haugens lengde. S.del verst ramponert. Ikke tegn til kamre eller kjeder. Avlang, orientert N-S. N og S side avspisset, slik at haugen er båtformet. L.29 m, største b. 7 m, største h.ca.0,7 m.3) (H.14b) ligger ca. 15 m V for 2). Meget dårlig markert i terrenget. Dekket av gress og lyng. Bevokst av store furutrær og små gran- og rognetrær. Nden få synlige steiner. Bare et ujevnt bunnlag tilbake. Avlang, orientert N-S. Båtformet. L. (usikker) 18 m, største b. 6 m, største h. ca.0,5 m.4) (H.14c). Ligger ca.5 m V for 3). Meget dårlig markert i terrenget. Gress- og lyngkledd. Bevokst av store furutrær og små rognetrær. Ikke synlig stein. D.ca.6 m, h.ca.0,2 m.						
ASK ID	54593	Vestre løge	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Tålig bra markert i terrenget. Gresskledd. Bevokst av gran-furu- og rognetrær. Over haugen går et øst-V gående steingjerde. En del rundkamp og bruddstein av ulik størrelse synlig. Sterkt skadd, hele midtpartiet fjernet og SØ sektor ødelagt ved dyrkning. D.11 m, h.ca.1,2 m.

KM 36

Kulturmiljøet omfattar lengst vest ei lausblokk med bergkunst (ASK 44834) og ei stakktuft (ASK 214047), aust for desse, eit større gardsanlegg med ei hustuft, ei stakktuft og over 80 rydningsrøyser (ASK 134559). Austover frå gardsanlegget omfattar miljøet gravminne som åkerholmar på høgdene (ASK 54590, ASK 60859), lengst aust ei stakktuft og ei rydningsrøys (ASK 173917), lengst nord to gravminne (ASK 64498), eit gardfar med tre rydningsrøyser (ASK 174935). Ei rekkje fornminne i og kring kulturmiljøet er fjerna (sjå eiga liste bakerst kap. 7.4).

Figur 143. ASK 60860 og ASK 60859, begge gravminne. Mot aust.

Figur 144. ASK 134559, gardsanlegg. Mot aust.

Figur 145. ASK 173917, stakktuft og rydningsrøys. Mot nordaust.

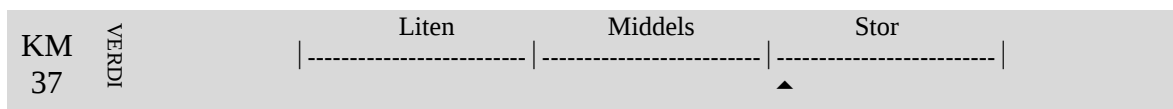

Figur 146. ASK 44834, bergkunstlokalitet (stein med skålgroper) og ASK 214047, stakktuft. Mot sør.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 36			Verne-status	
ASK ID	173917	Herikstad	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	En stakketuft og en røys. Ble funnet ved befaringsregistrering i 2000 og målt inn 2013.
ASK ID	174935	Herigstad	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	Steingjerde innhegning. U-formet åpet i V. Bygget av forholdsvis stor stein opp til 1 m i diameter. 3 røyser ligger på linje gjennom midtpartiet med utstrekningen fra Ø-V.
ASK ID	44836	Grønebakken	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Fra S:1. Markert, graskledd, steinblandet langhaug. Inntil avlangt fjell. Haugen orientert VØ, delvis fjernet. L: 13 m br: 4 m, h: 1m.18 m N for 1:2. Markert, graskledd, steinblandet rundhaug. Svært omrota. Påkjørt stein i SØ del. Jordfast stein i NØ kant. D: 12 m, h: 1,5 m.
ASK ID	60860	Store Rudlå	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Markert, graskledd, steinblandet, flat rundhaug. Haugens ytterkant fjernet p.g.a. dyrkning 1963. En steinsamling i midten. En steinhelle i haugens SØ kant. D: 17 m, h: 1m.
ASK ID	60859	Litla rudlå	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Markert, graskledd, steinblandet rundhaug. Flere dype utgravninger. Et steingjerde N-S, går over haugens Ø del. 1/3 av haugens Ø del fjernet p.g.a. dyrkning 1926. D: 18 m, h: 2,5 m.
ASK ID	134559	Auglend	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	Gårdsanlegg fra jernalder registrert på toppen av et høydetrapp. Gårdsanlegget består av en hustuft, en stakketuft og en ca 40 røyser. Et par av røysene kan være gravrøyser. Ved registrering i august 2015, ble det påvist 82 rydningsrøyser ved overflateregistrering. De fleste er synlige og markerte, men gresskledd. Lokaliteten avgrenses av fylkesveg i nord, myr i vest, og planerte jordbruksområder i sør og øst.
ASK ID	214047	Auglend	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	1 stakketuft funnet under arkeologisk registrering. 7m N-S, 6,5m Ø-V. Fotgrøft 13cm dyp og 30-40cm bred. Fotgrøften mangler i N/NV.
ASK ID	44834	Geilateien	Arkeologisk minne	Bergkunst	Automatisk fredet	Stein med 7 skålgroper på plan flate vendt mot NØ, lite forvitret. Gropernes d. 3-7 cm, dyb. 1-1,25 cm. Steinens l. 1,35 m, h. 1 m, tj. 0,4 m. Steinen er kommet fra en steingard ved huset på gården.

KM 37

Kulturmiljøet omfattar i nordvest eit gravfelt med 3 gravminne og 20 mindre røyser, nokre av desse truleg også gravminne (ASK 24940), aust for dette tre gravminne (ASK 15157, ASK 44826). Frå ASK 34794 (fjerna, sjå bakerst kap. 7.4) sørover knyter område med kulturbeite desse saman med ASK 24945, og landskapskvalitetar i naturreservatet ved Smukkevatn. Den reinte kulturhistoriske dimensjonen har svakast samanheng sørover.

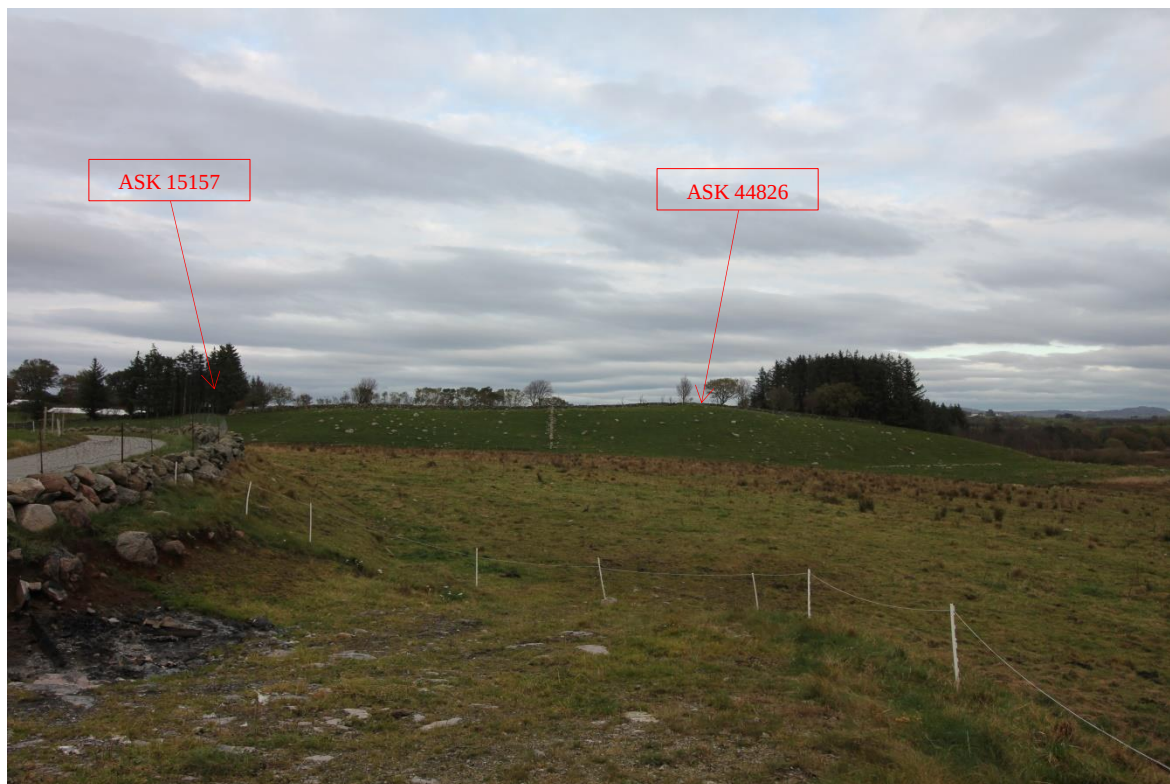

Figur 147. ASK 24940, gravfelt. Mot vest.

Figur 148. ASK 24940, gravfelt, sørleg grense. Mot nord.

Figur 149. Utsyn frå sørleg kant av ASK 24940. ASK 15157 og ASK 44826, begge gravfelt. Mot aust.

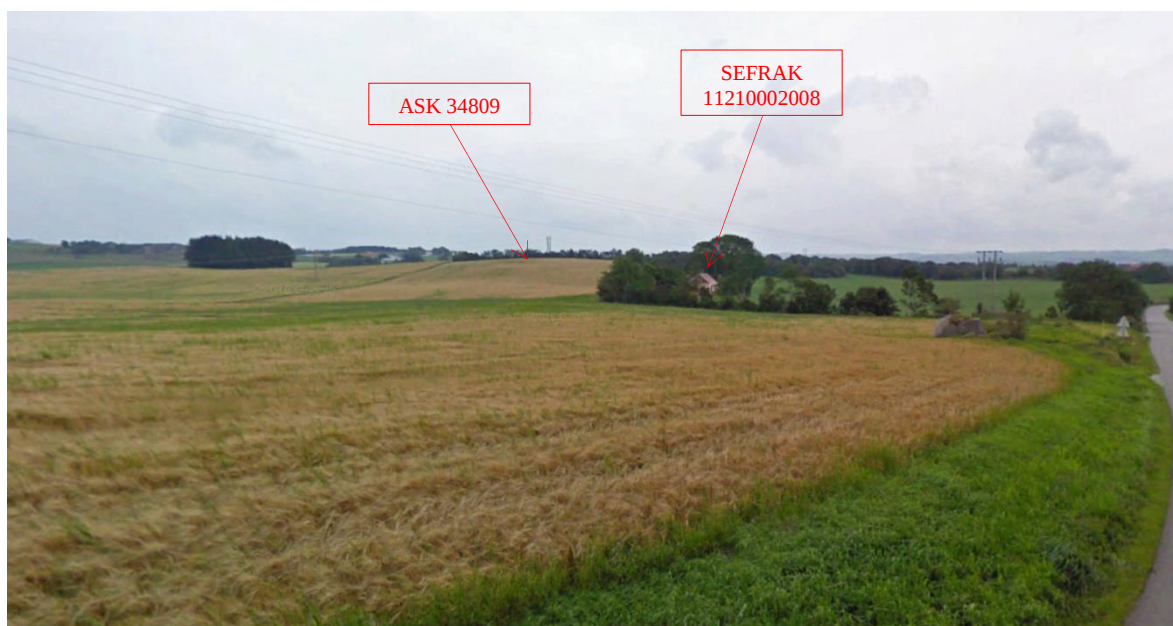
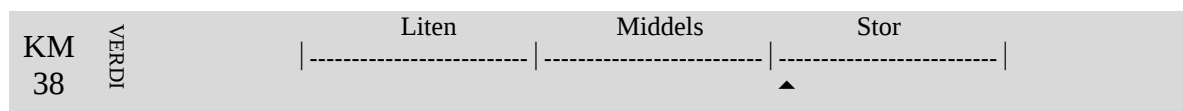

Figur 150. ASK 44826. Mot søraust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 37			Verne-status	
ASK ID	44826	Ospevodlen	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Fra S:1. Markert, graskledd, steinblandet rundhaug. Utgravd, omrotet i midten hvor der er 2 store steinheller. Et steingjerde NNV- SSØ, skjerer litt iØ del. D. 11 m, h. 1,5 m. 2 m NNV for 1:2. Markert, graskledd, flat rundhaug. D.11 m., h. 0,8 m.
ASK ID	15157	Ospevodlen	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Markert, graskledd, steinblandet rundhaug. Et NV-SØ gående steingjerde over haugensØ del. 2 m av haugensØ del, bevokset av store trær, ligger på dyrka mark. På V del noen nyplantede trær. D. 8 m, h. 1 m.
ASK ID	24940	Rudlebakken	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Feltet består av 3 gravhauger, 20 røyser derav flere sannsynligvis gravhauger. Fra V: 340 m V for gården1: Markert, graskledd rundhaug. Flat på toppen hvor en del kult- og løftestein sees. Stor jordfast stein i S del. D. 9 m, h. 1,2 m. 45 m ØNØ for 1:2: Markert, graskledd rundhaug. Flat på toppen, utgravd i midten hvor der er kult- og løftestein. D. 7 m, h. 0,8 m. 120 m N for 1 ved foten av moreneryggen:3: Markert, graskledd rundhaug. Flat og noe omrotet på toppen hvor der er en del stein. D. 9 m, h. 1 m. 4. Spredt på feltet ligger ca 20 delvis graskledd røyser. 8 inntil jordfast stein. D. 2-5 m, h. 0,2-0,5 m

KM 38

Kulturmiljøet omfattar tre gravminne (ASK 64496, ASK 64495 og ASK 34809) og eit gardstun med eldre våningshus (SEFRAK 11210002008). Miljøet er prega av eksisterande kraftleidningar, 50 kV i vest som skal fjernast som del av Jærnettprosjektet, 15/22kV i aust som vert ståande.

Figur 151. ASK 34809 og SEFRAK 11210002008. Mot sør.

Figur 152. ASK 64495. Mot aust.

Figur 153. SEFRAK 11210002008. Mot søraust.

Figur 154. ASK 64496. Mot aust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 38			Verne-status	
ASK ID	64496	Nunsrudlå	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Markert, graskledd, steinblandet rundhaug. Litt utgravd i midten. D: 16 m, h: 2 m.
ASK ID	64495	Middagrudlå	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Midt i dyrka mark, markert, graskledd urørt rundhaug. Jordfast stein i NV-kant. D: 12 m, h: 1,5 m.
ASK ID	53724	Middagrudlå	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Fjernet (aut. fredet) ●	Feltet består av 1 gardfar, ca. 15 røyser derav flere muligens gravhauger. . 20 m Ø for feltets V hjørne 1 isolert gardfar, orientert N-SØ. I N ender det i myrlendt jord, i SØ i udyrka mark ved skiftegrødet med Hognestad. Lengde 150 m, br. 1 m, h. 0,2 m. Spredt på feltet og Ø for gardfaret ca. 15 delvis graskledd røyser. D: 2-5 m, h: 0,2- 0,6 m. I forbindelse med undersøkelsen i 1974 ble det registrert 11 rydningsrøyser og ikke 15, itillegg også registrert 3 stakktufter
ASK ID	34809	Honnahaugen	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet ●	Rundrøys, uklart markert og lite synlig, graskledd. Mye ødelagt av nytt skiftesgjerde som består av store steiner. Midt i røysa en stor jordfast stein i SV-kant av røysa står trestolper til en kraftledning. D: 8 m, h: 1 m. (Beskrivelse justert 2001)
SEFRAK ID	11210 00200 8	BUSTADHUS, HERIKSTAD			B ▲	

KM 39

Kulturmiljøet omfattar tre lokalitetar (innanfor influenssona), lengst sørvest eit gravminne (ASK 54587), nordaust for dette lokalitet med to gravminne (ASK 34807), nordaust for desse eit større gårdsanlegg med 4 gravminne, 2 stakktufter, 2 gardfar og minst 30 rydningsrøyser.

Miljøet held fram austover frå influenssona og omfattar her eit gravminne (ASK 54592). Miljøet er prega av eksisterande kraftleidning 15/22kV som ikkje skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

KM	VERDI			
		Liten	Middels	Stor
39		-----	-----	----- ▲

Figur 155. ASK 34807, gravfelt. Mot nordaust.

Figur 156. ASK 54587, gravminne, i hagen bak granene, tett ved huset. Mot nordaust.

Figur 157. Overdyrka lokalitetar ASK 60858 og 24946, med intakt ASK 54591 bak steingarden på åskammen. Mot nordaust.

Figur 158. Utsyn frå ASK 54591. Mot sørvest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 39			Verne-status	
ASK ID	54587	Hognestad	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Rundrøys. Uklart markert, men til dels godt synlig. Grass og mosekledd. En del bjørk- og seljetrær i røysa. N,Ø og S del beplantet med gran og furu. Bygget av rundkamp av middels størrelse. Røysa har en "topp" på midten med d. ca. 8 m og h. 1 m. I SØ del av røysa viser enkelte stein en fotkjede. D. 19 m, h. 2,5 m
ASK ID	34807	Hognestad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	I. (H.12) Meget tydelig markert i terrenget. Lyng- og gress- kledd. En del synlig stein (liten rundkamp). Storparten av midtpartiet ødelagt ved tidligere gravning (forsenkning 4-3 m). I N-lige del åpent kammer synlig. (Rundt, d.ca.0,4 m, dybde ca. 0,4 m). Like ved ligger en flat helle. Sirkelformet. D.15 m, h.ca.2,2 m.33 m SØ for I:II. (H.11) Tydelig markert i terrenget. Lyngkledd. Rundkamp av ulik størrelse synlig. Toppen virker noe avkappet, ellers ikke synlige skader. Rund. D. 10 m, h.ca.1,4 m.
ASK ID	54592	Store oma	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Vanskelig å se i terrenget. Gresskledd. Ikke synlig stein på overflaten. Sterkt skadd, bare bunnlaget tilbake. Overflaten ujevn og noe tilrotet. S. sektor skåret bort av kjerrevei, her en del rundkamp synlig. Tilnærmet rund. D. 10 m, h. ca. 0,5 m.
ASK ID	54591	Store Rudlå	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	
I. (H.11) Lett synlig i terrenget. Gresskledd. En del synlig rundkamp. Mindre forsenkning (d.1 m) i NV del av midtpartiet, ellers ingen synlige skader. Tilnærmet sirkelformet. D: 8 m, h. ca. 1 m. (Rundhaug)18 m Ø for I ligger:II. (H.12) Mindre godt markert i terrenget. Gresskledd. Noen få rundkamp synlig, større stein ytterst i N.S og SØ kant. Flat. Ingen synlige skader. D. 6 m, h.ca.0,5 m. (Rundhaug)8 m S for II ligger:III. Meget dårlig markert i terrenget. Gresskledd. Enkelte synlige rundkamp. Meget flat. Utydelig avgrensning. Er muligens en rydningsrøys. D. 5,5 m, h.ca. 0,35 m.(Rundhaug)20 m NNØ for I ligger:IV. Rest Dårlig markert i terrenget. Gresskledd. En del mindre rundkamp synlig. NV del av haugen fjernet, ellers ingen synlige skader. Meget flat. D.5 m, h.ca. 0,35 m. (Rundhaug)V. Tydelig markert i terrenget. Gresskledd. Godt markert. Grøfter på alle sider. Nivået innenfor tomten er høyere enn utenfor. Svakt avrundede hjørner. Tilnærmet kvadratisk, S = 9 m. (Høystakktuft)Ca. 68 m SSV for I ligger:VI. Meget lik V. Tydelig markert i terrenget. Gresskledd. Nivå inni tomten høyere enn utenfor. Godt markerte grøfter og svake voller innenfor disse. Tilnærmet kvadratisk. S = 8,5 m. (Høystakktuft)VIIa. Vanskelig å se i terrenget. Gresskledd. Lite synlig stein og en del utrast. Br.ca. 2 m, 1.ca. 143 m. (Gardfar)VIIb. Tålig bra markert. Meget synlig stein langs faret. Tildels meget utrast. Br.opptil 4 m, 1.ca.173 m. (Gardfar)VIII. Innenfor det avmerkede området minst 30. Forg og størrelse varierer en del. Alle gresskledd og tålig bra markerte, de fleste med en del synlig stein. Gjengs størrelse: D.3 m, h. 0,4 m. (Rydningrøys)						

KM 40

Kulturmiljøet omfattar gardstun med eldre våningshus (SEFRAK 11210002036, verneklasse C).

KM 40	VERDI	Liten Middels Stor		
		----- ----- -----		
		▲		

Figur 159. Tunet på Sveholen gbnr. 9/81 med eldre våningshus (SEFRAK 11210002036) midt i bildet. Mot sørvest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 40			Verne- status	
SEFRAK ID	11210 00203 6	BOLIGHUS, SVEHOLEN, HOGNESTAD			C ▲	

KM 41

Kulturmiljøet omfattar gardstun med eldre våningshus (SEFRAK 11210002021, verneklasse C), og tre lokalitetar med til saman 4 kokegroper (ei av dei snitta ved registrering) under markoverflata (ikkje synlege, ASK 161170, ASK 161175, ASK 161181).

KM 41	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
		▲		

Figur 160. ASK 161170, lokalitet med to kokegroper under dyrka mark midt i bildet. Mot nord.

Figur 161. ASK 161175, lokalitet med ei enkelt kokegrop under dyrka mark midt i bildet. Mot nordaust.

Figur 162. ASK 161181, lokalitet med ei enkelt kokegrop (snitta) under dyrka mark midt i biletet. Mot nord.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 41			Verne-status	
ASK ID	16118 1	Kokegrop #4 Oma, langs FV505	Arkeologisk minne	Kokegroplok alitet	Automatisk fredet ●	Enkel kokegrop, snittet ved registrering
ASK ID	16117 5	Oma: kokegropfelt 2 langs FV505	Arkeologisk minne	Kokegroplok alitet	Automatisk fredet ●	Funn av enkeltstående kokegrop.
ASK ID	16117 0	Oma: kokegropfelt 1 langs FV505	Arkeologisk minne	Kokegroplok alitet	Automatisk fredet ●	To kokegropar funnet ved sjaking. Automatisk fredet kulturminne. Usynlig på overflaten
SEFRAK ID	11210 00202 1	BUSTADHUS, OMA, ØVRE			C ▲	

KM 42

Kulturmiljøet omfattar eit større gardsanlegg med fire gravminne, to av desse moglegvis rydningsrøyser, eit gardfar, og minst 60 rydningsrøyser (ASK 44837) og ein lokalitet med dyrkingspor under markoverflata (ikkje synleg) (ASK 213334), samt ruin av eit kvernhus (SEFRAK 11210002013). Lokalitetane ASK 15165 og ASK 34812 er overdyrka og ikkje synlege på overflata (sjå eiga liste). Visuelle samanhengar vidare austover frå gardsanlegget er

brotne av gardstunet (ASK 24947 og SEFRAK 21210002015 er fjerna). Miljøet er prega av eksisterande kraftleidning 50 kV som skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

KM	VERDI	Liten			Middels			Stor		
		-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
42										

Figur 163. ASK 44837. Mot nordaust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 42			Verne-status	
ASK ID	44837	Litle oma	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	
	Ca.180 m i 270o VSV-lig retning fra våningshuset ligger:I. (H.4) Lett synlig i terrenget. Gresskledd. Enkelte synlige rundkampstein på S-siden. Topppartiet virker noe avflatet, ellers ingen synlige skader. D. 6 m, h. i SV: ca.0,9 m, i NØ: ca. 0,4 m.II. ligger ca. 110 m V for I. Dårlig markert i terrenget. Gresskledd. 4 større rundkamp synlig. Ingen ytre skader. Er muligens en rydningsrøys. D: 4 m, h.ca. 0,5 m.50 m SV for II ligger: III. (H.3) Dårlig markert i terrenget. Delvis gresskledd. Torven på midtpartiet fjernet (2-3 m). Her stikker grunnfjellet opp. En del liten rudnkamp synlig i midten. Ingen andre synlige skader. Er muligens en rydningsrøys. D.7 m, h. i SØ ca. 1 m, i NV ca. 0,5 m.IV. Delvis gresskledd. Mye synlig rundkamp av ulik størrelse langs farete. Til dels meget utrast, b.opp til 3 m. Gj.sn.h.ca. 0,3 m. L.ca.190 m.Et par meget dårlig markerte forhøyninger i terrenget er muligens også rester etter gardfar, men disse er meget usikre.V. I den avmerkede området finnes minst 60 rydningsrøysar av ulik form og størrelse. Alle gresskledd, de fleste med en del synlig stein. Størsteparten er runde. Største rydningsrøys: d. 5 m, h.ca. 1 m. Gjennomsn. størrelse: d. 3 m, h.ca. 0,35 m.					
ASK ID	21333 4	Nedre Oma	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	Dyrkningslag, kulturlag samt to udefinierbare strukturer og ardspar.
SEFRAK ID	11210 00201 3	RUIN ETTER KVERNHUS, OME			C	

KM 43

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) eit gravfelt med tre gravminne (ASK 24949). Vestover frå influenssona omfattar miljøet gardstun med eldre bygningsmasse, samt ASK 60549 og ASK 15167. Miljøet er prega av eksisterande 15/22kV kraftleidning, denne skal ikkje fjernast som del av Jærnettprosjektet.

KM	VERDI	Liten			Middels			Stor		
		-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
43								▲		

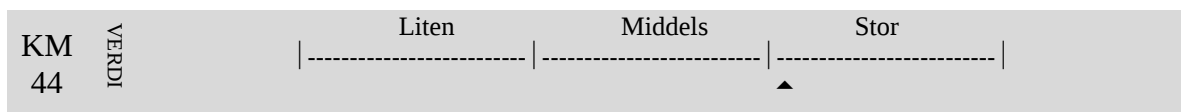

Figur 164. ASK 24949. Mot nordvest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 43			Verne-status	
ASK ID	24949	Store oma	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	I. Tydelig markert i terrenget. Gresskledd. Bevakst av furu- skog og rognetrær. Ikke synlig stein. Sterkt skadd, i midten dyp nedgravning (d.ca.3 m) og i S kant spor etter gravning. Tilnærmet rund. D: 7 m, h: ca.0,8 m. 14 mN for I ligger:II. Uklart markert i terrenget. Gresskledd, bevakst av furutrær. Rund. D. 3 m, h.ca. 0,4 m.15 m NNØ for I ligger:III. muligens en rest etter større haug. Avlang, orientert NNV-SSØ. L: 5 m, b. 3m, h.ca. 0,6 m.

KM 44

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) to gravhaugar i hage (ASK 61128). Miljøet strekkjer seg vidare aust frå influenssona.

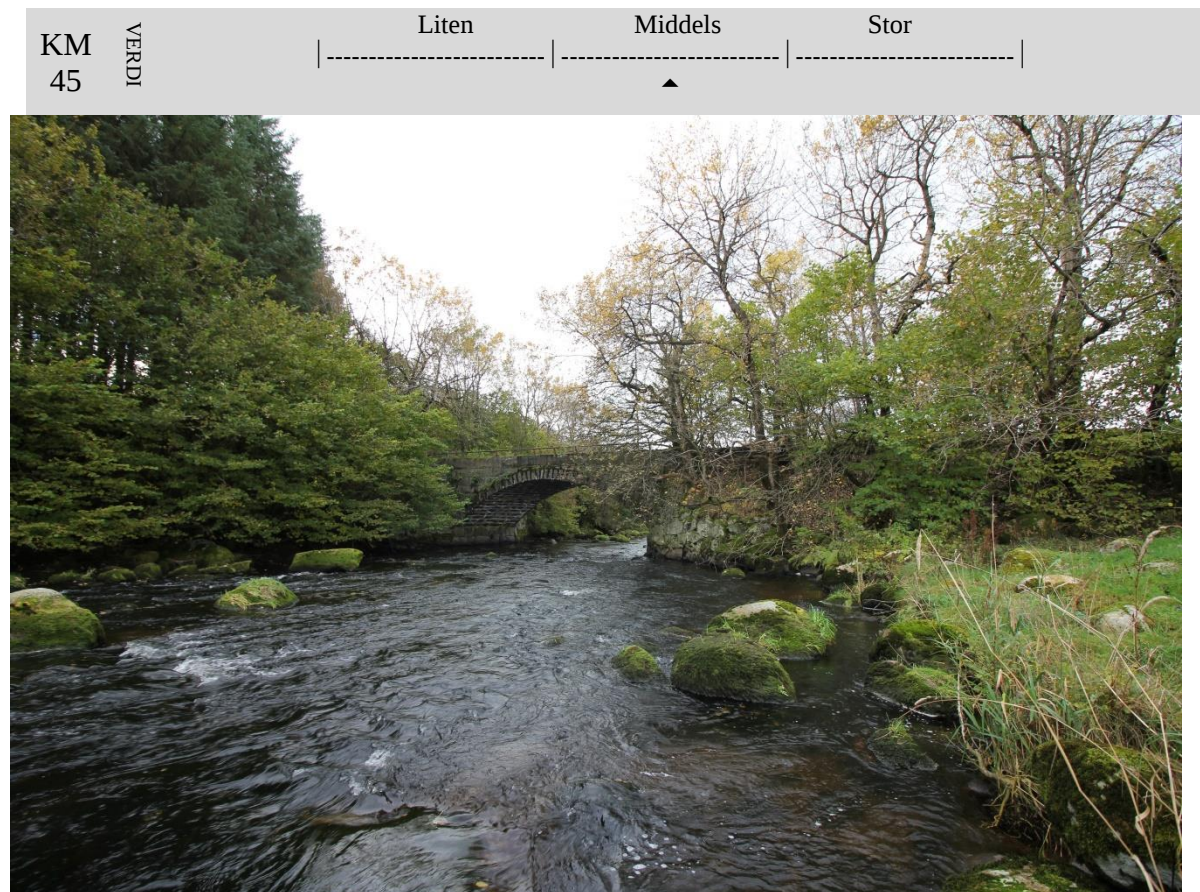

Figur 165. ASK 61128, gravfelt, tett til venstre for våningshuset. Mot nordvest.

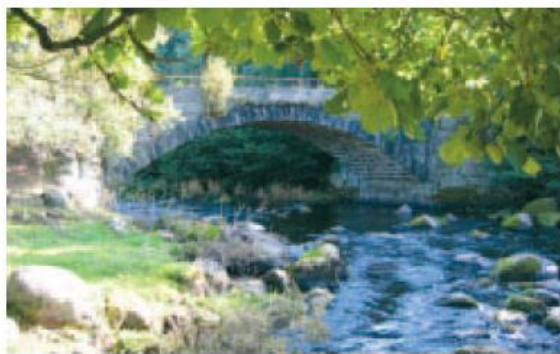
Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 44			Verne-status	
ASK ID	61128	Fosse	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	1) 20 m NNV for våningshuset en stor og fin rundhaug, 13,5 m i diameter og 17 m høy. Gresskledd. Toppen flat etter tidligere utgravning. 2) 20 m NV for våningshuset stor gresskledd rundhaug, 13 m i tverrmål og 2 m høy. Litt utgravet i toppen. Begge haugene ligger på dyrket mark. Feltet ble befart den 23.02.16 i forbindelse med søknad om driftsbygning på eiendommen. De to gravhaugene fremstår som to hauger i nå anlagt hage. Haugene ligger like nord for bolighus.

KM 45

Kulturmiljøet omfattar Fosse bru, kvelvingsbru med stort kvelvingsspenn frå 1898 (Olsen 2004: 184f., nr. 21). Brua er prioritert i kulturminneplan for Time kommune (nr. 49). Kvernhusruina SEFRAK 11210002016 lenger aust er etter alt å dømme fjerna.

Figur 166. Fosse bru, bygd 1898. Mot sørvest.

49. Fosse bru – gnr. 13 og 59 – mellom Oma og Fosse vart bygd i 1898.

Brua har den største steinkvelven i enkeltspenn på Jæren
KPL

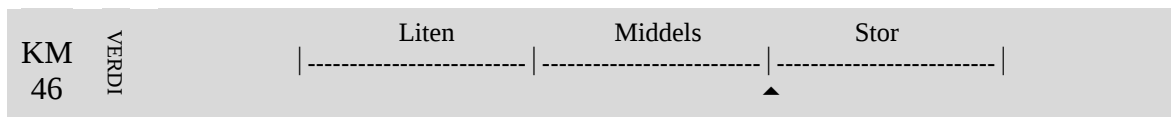
Figur 167. Utklypp frå kulturminneplanen for Time kommune.

Enkeltminne ID	KULTURMILJØ 45			Verne-status	
S 12					Fosse bru. Prioritert i kulturminneplanen for Time kommune, nr. 49.

KM 46

Kulturmiljøet omfattar dei intakte restane av eit gardsanlegg. Anlegget skal ha omfatta 3 gravminne, 3 hustuffer, 1 gardfar og 4 rydningsrøyser (ASK 4455). I 2001 var berre eitt objekt att, den eine gravhaugen. Miljøet er her avgrensa til den ikkje dyrka delen av lokaliteten i

Askeladden, og denne omfattar etter alt å dømme eitt gravminne. Denne hamnar utanfor influenssona.

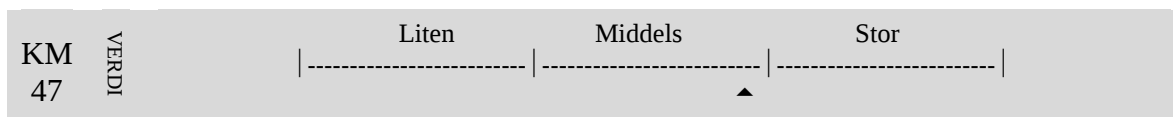
Figur 168. ASK 4455 er oppdyrka bortsett frå åkerholmen midt i biletet. Frå golfbana, mot aust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 46			Verne-status	
ASK ID	4455	Rudlavodl	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	

1) (H.3a). Rundhaug. Dårlig markert i terrenget. Gresskledd. Bevokset av busker i NV sektor. Mye synlig stein (større rund kamp). Sterkt skadd; toppen virker avhøvlet, mindre nedgravning i sentrum (her viser en del av et kantkjede) og en stor del av kanten på V side fjernet. D.20 m, h. i N: ca 1,8 m, h. i S: ca 0,6 m. Fortsatt bevart i 2001, reg som R 11210064002Ca 23 m ØNØ for 1) har ligget:2) (H.1a) Rundhaug. D.ca 13,5 m. Ca 60 m S for 1), på brnr.2+4 har ligget:3) (H.4) Rundhaug. D.ca 11 m. Ca 15 skritt SSØ for 1) har ligget:4) (H.3b) Hustomt. L.ca 11,5 m, b.ca 5,5 m. Orientert NNW-SSØ. Ca 130 m VNV for 1) har ligget:5) (H 2) Hustomt. Oval. L.ca 15 m, b.5 m. Et par skritt V for 2) har ligget:6) (H 1b) Hustomt. L.ca 28 m, b.5,5 m. I området Ø, S og V for 1) finnes:7) 7 gardfar. Alle gressdekte med en del synlig stein. Størrelse og karakter varierer noe. Synes å ha stått i forbindelse med hustomtene 4) og 5). Tildels meget utraste, b.opptil 3 m. Samlet lengde ca 410 m. Like V for de ovennevnte fornminner finnes:8) minst 4 rydningsrøyser. Lett synlig i terrenget. Alle gressdekte med enkelte synlige rundkampstein. Form varierer noe. 2 r-nde d. 4 m, h.ca 0,5 m 1 rund d 4 m, h.ca 0,4 m 1 oval 6,5 m h.ca 0,4 m 2-6) er fjernet før 1965. Der disse fornminnene har ligget, er det dyrket mark og således ikke spor tilbake. 4) ble undersøkt av St.M. før den ble fjernet (se funn og litteratur). I 6) skal det iflg. H.Egenæs Lund være funnet leirkarskår fra folkevand- ringstid. 7-8 ble fjernet i 1996.

KM 47

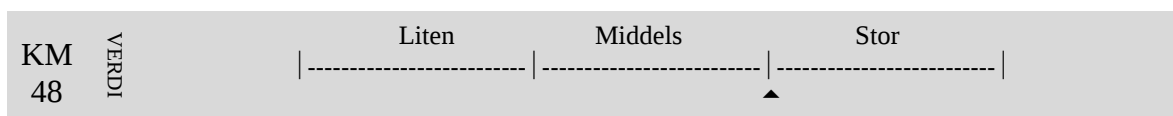
Kulturmiljøet omfattar ein rest av eit gravminne (ASK 64369/45684, ligg dobbelt i databasen, høgste vernestatus vert nytta her).

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 47			Verne-status	
ASK ID	64369 (45684)	Grødem	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Dårlig markert i terrenget. Gress- og krattbevokst. En god del rundkamp synlig. Hele røyser fjernet, bare bunnlaget og litt av N-del tilbake. Restene temmelig tilrotet. Ytterst i ØNØ og VNV kant runde steinsetninger (d. ca. 0,6 og 0,4 m), mulige spor etter gravkamre. Tilnærmet sirkelformet, d. 11 m, h. ca. 0,5 m.
					●	

KM 48

Kulturmiljøet omfattar, frå nord mot sør, 2 gravminne (ASK 44832), 2 moglege restar av gravhaugar (ASK 60856), eit gravminne (ASK 24944), gardanlegg med berre eitt gravminne att (ASK 44831), eit gravminne (ASK 5341), eit gravminne (ASK 34803), og lengst sør eit større gardsanlegg med 2 gardfar, 1 hustuft, 1 innhegning minst 30 rydningsrøyser og 8 andre røyser. Ei mengd fornminnelokalitetar i og kring miljøet er fjerna (sjå eiga liste bakerst i kap. 7.4).

Figur 169. ASK 44831. Mot sør.

Figur 170. ASK 34803 i framgrunnen med ASK 15162 bak granfeltet. Mot søraust.

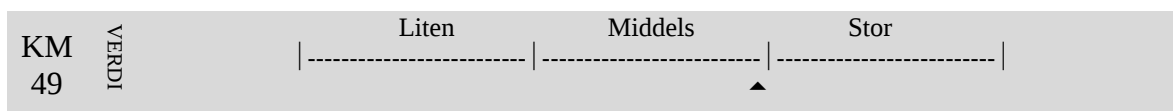
Figur 171. ASK 34456 og rest av ASK 53812 som åkerholmar. Mot aust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 48			Verne-status	
ASK ID	60856	Bronheishaugene	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Rundhaug (H.6b), lett synlig i terrenget, gress- kledd uten synlig stein. Haugen delvis rasert og har ikke sin opprinnelige form. En del av N-siden fjernet, her er lødd opp stein. Ø siden virker avkappet. Form og størrelse vanskelig å anslå p.g.a. tilkjørt jord; skal iflg. Hell. ha d. 22 m og h. ca 3 m. Rundhaug (H.6 a), fjernet. Like N for d. ovenf. Her har ligget en stor rundhaug. I H 6 b er funnet tomt gravkammer før 1909. I 1963 er haugen tilkjørt 10-15 lass med jord og deretter avplanert. Rest etter H 6 a fjernet omkring 1910. Iflg.eier intet funnet. Haugen kalles for Bronheishaugene.
ASK ID	24944	Kyrkjholen	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Rundrøys lett synlig i terrenget. Gresskledd, bevoskt av små rognetrær. En del større synlig rundkamp. I NNV en del fjernet ved dyrkning. Ø side noe opprotet, her 2 større kratere etter tidligere gravning. Forsenkning i sentrum. Blottlagte sekundærkamre (?) i VNV og ØNØ sektorer, like i utkanten. (D.0,3-0,4 m) Oppmurt av rundkamp. Røys tilnærmet rund. Mål: d.ca 19 m, h.ca 1,8 m. Haugen kalles for Kyrkeholen. I nærheten skal det etter sigende ha stått en liten kirke (Hell.) Odd Haugland, gnr.8, brnr.8, skal ha funnet fragmenter av bronsejenstander i utkanten av haugen under pløyning. Funnet er bortkommet.

ASK ID	44831	Haugland øvre	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	I. (H.9) består av en bratt sentrumsrøys og et vidt, forholdsvis flatt haugplatå omkring denne. Lett synlig i terrenget. Sentrum ikke bevakst. Mye synlig rundkamp. Stein fra sentrum tatt til Ø-V gående steingjerde og til 2 gjerder på S-siden av røysen. En del stein fjernet fra N siden. Platået omkring er gressdekt, SV sektor bevakst av rogn. Omrotet. I kanten på SØ side 2 potetkjellere inngravd. Tilnærmet rund. Tot.mål: D.ca 33 m, h.ca 3 m. (H.10) har ligget like SØ for I. Avlang hustomt. Opprinnelig mål: L.ca 37,5 m, b.ca 6 m. Rundt omkring har det vært flere hustomter, som nå er utjevnet. (Hell.) II) Iflg.eier fjernet omkring 1915. 2-3 flate håndkverner funnet, nå bortkommet.
ASK ID	5341	Flathaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Lett synlig i terrenget. Gresskledd. Ikke synlig stein, bortsett fra i midten, hvor det finnes ringkjede av liten rundkamp (muligens fra nyere tid). S-del og en del av NØ sektor rasert: Stor forskenking i midten (d.ca 3 m). Tilnærmet rund. Mål: d.ca 17 m
ASK ID	34803	Haugland øvre	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Lett synlig i terrenget. Gresskledd. Gamle rogne trær i SØ del, buskbevakning i SV del. Mye synlig stein; i SV del stor rundkamp (antagelig tilkjørt), i midten stor ansamling av liten stein. Hele røysen er noe tilrotet og en god del masse synes fjernet.
ASK ID	15162	Haugland øvre	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	
Lengst i Ø og V for og inntil N-S gående driftsvei i kanten av dyrka mark:1. Hustuft. Uklart markert men tydelig i terrenget. Grassbevakst, med det indre fylt av rydningsstein, slik at tufta kan minne om bunnlaget av ei gravrøys. Veggene er 3,5 m br. og opptil 0,5 m h. Tufta er orientert NØ-SV, L. 14 m br. 13 m.15-35 m NV og V for 1:2-9. 8 Runde røysar, uklart markerte men tydelige i terrenget, alle overtorvet men med stein i dagen. 3 ligger inntil jordfaste stein. D. 6-8 m, h. 0,2 - 0,5 m. 4 m S for 1 og V for og inntil driftsveien:10. Gardfar klart markert og tydelig i terrenget. Opptil 3 m br. og 0,2-0,5 m h. Går i 70 m l. NØ-SV før det deler seg i 2 armer. Den ene armen fortsetter i ca. 85 m l. mot NV og ender i dyrka mark. Den andre fortsetter mot SV i ca. 20 m l. før den ender i en liten bue mot N. Lengst i NØ i feltet og inntil en Ø-V gående driftsvei:11. Gardfar. Går i en svak bue ca. 150 m mot VSV, før den skjeres av en driftsvei. Gardfaret er uklart markert og lite synlig på denne strekningen. V for driftsveien deler gardfaret seg i to armer. Den ene går rett mot V i en lengde av ca. 60 m, mens den andre armen bøyer mot NV og fortsetter her i en svak bue mot bredden av Håelva i en lengde på ca. 150 m. Gardfaret er her skilt markert og tydelig i terrenget. Brede 1,5-3 m, h. 0,2- 0,3 m. Ca 20 m N for den Nv-lige armen av 11 og ca. 20 m V for driftsveien:12. Innhegning, rektangulær, med muligens avrundete hjørner. L. 12 m, br. 8 m. Veggene ca. 3/4 m br. og 0,2 m høye. Spredt rundt på feltet med særlig konsentrasjon i V-del av feltet :13-43. Minst 30 rydningsrøysar. De fleste lagt inntil jordfaste stein. Torvkledd, uklart markerte og lite synlige. D. 1-3 m, h.0,1-0,3 m.						

KM 49

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) eit gravminne og eit gardfar (ASK 53812) og ei hustuft (ASK 34456). Vest for influenssona omfattar miljøet eit gravminne (ASK 65707). ASK 53812 er mykje oppdyrka, og berre ein liten del av utbreiinga kartfesta i Askladden er intakt.

Enkeltminne ID	KULTURMILJØ 49				Verne-status	
ASK ID	34456	Tårland	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	Hustuft: rektangulær. Lengderetning N-S. Ligger nå som åkerholmeomgitt av dyrket mark. Tidligere er sydenden fjernet av daværende gårdsvei. Tufta består nå av et rom, men midtpartiet i tufta synes å være gjenfylt, slik at bare ytterkant av murene er klart markert. L. 16 m, br. 10 m ØV.
ASK ID	53812	Tårland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	I vestkant av beitet og sør for og inntil en steingard som skiller beite og dyrket mark: 1): Gravhaug. Rund, klart markert, steinblandet. Avflatet og utgravd i midtpartiet. Her finnes rester av en kiste 2 1/4 m lang,

						3/4 m bred. Orientert NV-SØ. Hagens d. 9 m, h. 3/4 m. 8 m SV for 1: 2): Gardfar. Går i retning ØV ut mot dyrket mark. Overgrodd b. 0,5-1 m, l. 16 m.
--	--	--	--	--	--	--

KM 50

Kulturmiljøet omfattar, frå nord til sør, eit gardfar (ASK 15189), eit større gardsanlegg med tre hustufter og eit gardfar (ASK 54617), busetjingsspor under markoverflata (ASK 146690), gravfelt med tre gravminne (ASK 60718), og lengst sørvest eit gravminne (ASK 5360). Eksisterande kraftledning 15/22kV skal ikkje fjernast som del av Jærnettprosjektet.

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	----- ▲
50				

Figur 172. ASK 54617, gardsanlegg, midt i biletet, ASK 146690, busetjings-/aktivitetsområde under dyrka mark til høgre. Mot søraust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 50			Verne-status	
ASK ID	15189	Mauland	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	Tålig bra markert. Størsteparten av faret er gresskledd. En stor del stein (større rundkamp) synlig. Bukter seg meget. En del utrast, b.2-3 m. H.0,2-0,3 m. Samlet lengde ca 425 m (Står muligens i NV forbindelse med gardfaret X 16- 514 H 8 og i V med innhegning R 7 5)- 514 H 8).
ASK ID	54617	Mauland	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	

						
1) (H.1) ligger på en fjellknaus og er meget tydelig markert i terrenget. Gresskledd. Enkelte synlig rundkamp og bruddstein. Midtpartiet sterkt skadd., gjennomgravd N-S ved 2 kratere, forsenkning i SV del etter gravning. Overfalten og tilrotet, ringgås-reir bygd i Ø og V kant. D.18 m, h.ca 2,5 m. 21 m SV for 1) ligger: 2) (H.2) Tydelig markert i terrenget. Gresskl dd. En del stein av ulik størrelse synlig i langveggene. Romoppdelingen noe usikker. Skla iflg. Hell. ha 3 rom på 5,10 og 32 m, synes nå å ha 3 rom på 17, 16 og 9 m.1. og ca 3,5 m b. (innv.) Avlang, orientert NV-SØ. Veggene meget utraste, b.opptil 4 m. Største h.ca 0,8 m. Utv.mål: L.49 m, b.9,5 m. 6 m SV for 2) ligger: 3) Tydelig markert i terrenget. Gress- kledd. En del stein av ulik størrelse synlig i veggene. Ligner meget på 1), men er mindre. Synes å ha 3 rom på fra NV 7, 7 og 2 m.1. og ca 3 m.b. (innv.). Veggene meget utraste, b.opptil 3,5 m. Største h.ca 0,5 m. Utv.mål: L.25 m, b.8 m. 4) Mellom de to hustomtene går et dobbelt gardfar. Tydelig markert, gresskledd, uten synlig stein. Orientert NV-SØ. L. 17 m, b. for hvier av farene 1-1,5 m, innbyrdes avstand: 1 m.5) Noe uklart markert. Gresskledd med mye synlig stein av ulik størrelse. Tildels meget utrast. Går ut fra NØ vegg til 2) i retning mot 1), følger så knausen som 1) ligger på i retning ØSØ, snur så SV, for å ende like SØ for 2). Samlet lengde 60 m, h.ca 0,3 m. b.opptil 4,5 m. NB. Den fjernede haug X 15 og gardfarene X 16 og X 17 bør sees i sammenheng med R 7.						
ASK ID	146690	Mauland	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet 	Bosetningsspor funnet under matjorden ved sjaktning med gravemaskin. I forbindelse med legging av vannledning ble traséen for ledningsnettet overvåket av Rogaland fylkeskommune, kulturseksjonen. Ved avdekking av den 4 meter brede ledningstraséen ble det påvist kokegroper og stolpehull. Det ble også gravd to sjakter sør for ledningstraséen. Det ble gjort funn av bosetningsspor i disse sjaktene også. Tilsammen ble det registrert 58 bosetningsstrukturer fordelt på kokegroper, ildsteder, stolpehull og mer udefinerte nedgravninger. Det ble i tillegg også påvist dyrkningslag i to av sjaktene. Det ble også gjort funn av flere biter keramikk i tilknytning til noen av strukturene. Lokaliteten er ikke nærmere avgrenset i sørlig retning.
ASK ID	60718	Mauland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet 	
1) (H.7a) Lett synlig i terrenget. Gress- og mosekledd. En mengde stein, særlig mindre rundkamp synlig. I V og SØ kant ligger en del stor bruddstein og rundkamp (tilkjørt). Sentrums- partiet synes temmelig urørt, ellers store skader. Stein fjernet rundt midtpartiet på alle sider, slik at røysen får en uvanlig profil. Tilnærm.rund. D.18 m, h.i NØ: ca 1,8m. Kalles Midtre Kolhaug. 3 m SV for 1) ligger: 2) (H.7b) Uklart markert i terrenget. Gress- og mosekledd. En del rundkamp av ulik størrelse synlig i ØNØ og V del. Større bruddstein (tilkjørt) ligger i midten og i Ø kant. Meget store skader, nedgravning (d.2,5 m) i Ø halvdel, SV sektor helt fjernet, den gjenværende rest tilrotet. Synes å være rund d.ca 6 m, h.ca 0,7 m. 17 m ØNØ for 1) ligger: 3) (H.6) Uklart markert i terrenget. Gresskledd. En stor del jordfast stein synlig, i hjørnene står større rundkampsteiner. Lengst i SØ ansamling liten rundkamp. Hele haugen avflatet og tilrotet, dog ikke synlig nedgravning. I NV kortende rester etter mulig kantskjede. Tilnærm. rektangulær, orientert NV-SØ. L.21 m. b.6 m h.ca 0,5 m.						
ASK ID	5360	Mauland	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Ligger på en bergnabbe, lett synlig i terrenget. Delvis gress og lyngkledd. En mengde rundkampstein av ulik størrelse synlig. Meget store skader, bare bunnlag, endel av NØ sektor og den ytterste kant ligger tilbake. Restena av røysen temmelig tilrotet. I sentrum ligger et avlangt gravkammer (ca 5 x 1 m) orientert N-S. Røysen er tilnærm.rund. D 17 m, h.ca 2 m. Kalles Little Kolhaug. Gravd i av den daværende eier omkring 1860. Etter sigende ble det funnet noen krukkestykker og en del perler. Ny glassperle siden funnet i røysen (S.1238).

KM 51

Kulturmiljøet omfattar eit gravminne (ASK 53728) og gardstun med eldre løebygning (SEFRAK 11210004039, verneklasse B). Gravminnet ASK 24975 er i dag overdyrka og bør vurderast å få status som fjerna. Størst verdi er knytt til gravminnet i sørvest (ASK 53728). Miljøet er prega av kraftleidningar, 15/22kV, som ikkje vert fjerna, og 50 kV som skal fjernast som del av Jærnettprosjektet.

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
51				▲

Figur 173. ASK 53728, gravminne og SEFRAK 11210004039, løe, Mauland. Mot nord.

Figur 174. ASK 24975, gravminne, i dag ikkje lenger synleg. Mot nordaust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 51			Verne-status	
ASK ID	53728	Mauland	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Tydelig markert i terrenget. Gresskledd, lite synlige stein. Midtpartiet noe ujevnt og tilrotet. I SSØ del en mindre nedgravning (d. 1,5 m), herfra gravd en liten skjering ut til kanten. I N del en dyp nedgravning (d. 1m), her viser meget rundkamp av middels størrelse. En del stein kastet ut fra haugen herfra. D.17 m, h. ca. 2 m.T fra NNØ kant fører en liten jordvoll. Tydelig markert. Gresskledd uten synlige stein. B. 1 m, h. 0,5 m, avtagende til 0,3 m. L. 9 m.Haugens midtparti er gravd av en liten gutt i år. Etter sigende ble intet funnet, men en stor, flat vannrett steinhelle ble observert. Denne ga en hul lyd.
ASK ID	24975	Mauland	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Liten rundhaug. Stedet hvor den har ligget lar seg ikke påvise nøyaktig. I nærheten av haugen ble det omkring 1860 funnet 13 spydspisser av flint, så lå samlet ved siden av en stor stein.
SEFRAK ID	11210 00403 9	LØE, MAULAND			B ▲	

KM 52

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) i nord eit større gardsanlegg med 3 gravminne, 1 gardfar, 3 stakktufter og 10 rydningsrøyser (ASK 14234), og i sør eit gravfelt med restar av 4 gravminne (ASK 53683). Miljøet held fram nordaustover frå influenssona og omfattar her ein rydningsrøyslokalitet (ASK 4875). Eksisterande linjespenn gjennom miljøet (15/22kV) skal ikkje fjernast som del av Jærnettprosjektet.

KM	VERDI			
		Liten	Middels	Stor
52		-----	-----	-----
			▲	

Figur 175. ASK 4875. Gardsveg gjennom lokaliteten. Mot søraust.

Figur 176. ASK 14234, gravminne og rydningsrøyser og ASK 53683, gravfelt. Mot sørvest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 52			Verne-status	
ASK ID	14234	Garborg	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	13) På en rygg som går Ø - V og ca. 4-500 m NV for Garborgåsen, langt Vest i utmark ligger to lyngkledd rundhauger 5 m fra hverandre. De er ca. 7 m i tverrmål og 1 m høye. Nr. 4 i Helliesens registrering.14) 20 m SV for ovennevnte hauger ligger en liten lyngkledd langhaug, 9,5 m lang, 5 m bred og 1 m høy, bygget inntil stor jordfast stein. Haugen er utgravet i vestre side. Nr. 5 i Helliesens registrering.15) Langs ryggen som går Ø - V og ca. 4-500 m NV for Garborgåsen er det ca. 10 mindre steinrøyser, 4 - 6 m i diameter og omlag 0,5 m høye. Dessuten 3 høyplakktufter med sider 5 - 8 m og et mindre godt synlig gardfar. Noen er opprotet i midten, og flere er lagt inntil store steiner.
ASK ID	53683	Garborg	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	16) 70 m N for jerngrind ved enden av veistubbe som går N fra Leif Refsnes' gård ligger beskadiget rundhaug (?), 12 m i diam. og ca. 0,5 m høy, utgravet i søndre del. Muligens nr. 3 i Helliesens registrering.17) 60 m S for lite myrsøkk som går Ø - V på N og NV-sida av Garborgåsen og 20 m fra skiftegrjerdet i Ø mot Åsen bunnplan av rundhaug, 10 m i diam. og 0,5 m høyt.18) 10 m ØNØ for jerngrind i SV-hjørne av stykket bunnlaget av rundhaug, 7-8 m i diam. og 0,5 m høyt.19) Helt i S på stykket med utmark ved skiftegrjerdet med Leif Refsnes, bnr. 11, bunnlaget av rundhaug 5 m fra gjerdet. Haugen har vært ca. 7 m i diam., idag nesten utjevnet. Nr. 8 i Helliesens registrering. Det er flere mer eller mindre godt markerte gardfar og røyser. Eieren fjernet i 1949 en større haug på dette område, muligens nr. 2 i Helliesens registrering.

KM 53

Kulturmiljøet omfattar tre gravminne, to av dei i influenssona (ASK 34488, ASK 34489). Den vestlegaste gravhaugen (ASK 34488) har gjeve særskild viktige funn frå yngre bronsealder (ansiktsurne, bronse).

KM	VERDI	Liten			Middels			Stor		
			-----			-----			-----	
53								▲		

Figur 177. ASK 34488 i høve til eksisterande line. Mot sørvest.

Figur 178. ASK 34489, gravminne. Mot nordaust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 53			Verne-status	
ASK ID	34489	NORA BRÅDE	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug. Rund. Klart markert. Grasskledd. Påkjørt rydningsstein. Bygd av jord og stein. Avskåret i S og Ø. Nåværende største mål N-S 10 m, Ø-V, 13 m h. 2 m.
ASK ID	34488	Njølstad	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug. lang. Klart markert. Bygd av jord og stein. I SV endenansamling av rundkamp. Lengde NØ-NV ca. 20 m, br. 5 m, h. 1 m. TIDLIGERE FUNN PÅ GÅRDEN: S4630 a-h. 4 bronsealdergravfunn fra haugen.

KM 54

Kulturmiljøet omfattar gardsanlegg med eitt gravminne, eitt gardfar og og ein innhegning (ASK 34487).

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		----- ----- -----		
54		▲		

Figur 179. ASK 34487, gravfelt. Mot vest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 54			Verne-status	
ASK ID	34487	RUDLEBAKKEN	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Samling fornminner består av 1 gravhaug, 1 gardfar og 1 innhengning. 1): Gardfar. rund. Klart markert. Graskledd. Bygd av jord og stein. I haugens NNØ-kant en større jordfast blokk. D. 7 m, h. 1 m. Ca. 12 m ØNØ for 1: 2): Gardfar. går i retning SØ-NV i 40 m l. Sterkt nedplukket. Tegnes som et negativt avtrykk i terrenget. Overtorvet. Br. 1 m, h. 0,1 m. 3): Innhengning. Klart markert. Nærmest rektangulær. Orientert ØSØ-VNV. Ø-langside er krummet. L. 39 m, br. 23 m. Gardfaret rundt innhengningen 1 mbred: h. 0,1-0,3 m. Rester av andre fornminner kunne ikke registreres ved registreringen i 1987.

KM 55

Kulturmiljøet omfattar eldre driftbygning (SEFRAK 11190213011, verneklasse C). Lenger aust skal ligge ruinar etter gamletunet, lista i klasse B i Kulturminnevernplan for Hå k. (Hå 2005: 56, på br. 5 og tidlegare br. 6). Ruinane er ikkje kartfesta i planen. Truleg er det same som låg aust for influenssona, der det i dag er grustak (jf. ortofoto Bryne-Klepp 1966).

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
55		▲		

Figur 180. SEFRAK 11190213011, driftsbygning. Mot sør.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 55			Verne- status	
SEFRAK ID	11190 21301 1	DRIFTSBYGNIN G, GAUSLAND			C ▲	

KM 56

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona), frå nord til sør), eit gardsanlegg med eitt gravminne og ei hustuft (i tun, halvparten fjerna, ASK 34486), 2 gravminne (ASK 65721), eit gardsanlegg med 6 gravminne, 2 hustufter, 1 åkerrein og 1 geil (ASK 65722), gardsanlegg med 5 gravminne, 1 hustuft og 1 gardfar (ASK 61065), og lengst sørvest, 1 gravminne i hage/tun (ASK 65724). Miljøet er påverka av eksisterande kraftleidning (50 kV), som skal fjernast som del av Jærnettprosjektet. Det skal finnast spor etter ein husmannsplass på gbnr 28/6, sett i verneklasse B i Kulturminnevernplan for Hå, men me har ikkje kunne finne nærare kartfesting av denne (Hå kommune 2005: 53).

KM 56	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	----- ▲

Figur 181. Utsyn frå ASK 65722 (framgrunnen), ASK 65721, gravfelt, bak. Mot nordaust.

Figur 182. ASK 65721, gravfelt med to gravhaugar. Mot nord.

Figur 183. ASK 61065, gardsanlegg. Mot søraust.

Figur 184. ASK 65724, gravminne. Mot vest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 56			Verne-status	
ASK ID	34486	Gudmestad	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	Samling fornminner består av 1 gravhaug og 1 hustuft. Lengst i V: 1): Gravhaug. Lang. Klart markert. Grasskledd. Orientert NNV-SSØ. L. 15 m, br. 5,5 m, h. 1 m. 8 m Ø for 1: 2): Hustuft. Rest av bare deler av V-langvegg og N-kortvegg bevart. I Ø går en driftsvei gjennom tufta. Påkjørt fyllmasse. L. N-S 8 m, br. 3 m. Murenes bredde 1 m. H. 0,2-0,3 m. TIDLIGERE FUNN PÅ GÅRDEN: S. 5738 fra hustuften.
ASK ID	65721	MALHAUGANE	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Samling gravhauger består av 2 gravhauger: Lengst i V: 1): Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Sterkt omrotet i midtpartiet. Påkjørt en del rydningsstein. Stor sjakt inn mot midtpartiet fra NØ. D. 30 m, h. 4 m. 25 m Ø for 1: 2): Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Inngravning i NV og SØ. Påført rydningsstein. D. 33 m, h. 5 m.
ASK ID	65722	Gudmestad	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	
Samling gravhauger består av 2 gravhauger: Lengst i V: 1): Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Sterkt omrotet i midtpartiet. Påkjørt en del rydningsstein. Stor sjakt inn mot midtpartiet fra NØ. D. 30 m, h. 4 m. 25 m Ø for 1: 2): Gravhaug. Felt med fornminner består av 6 gravhauger, 2 hustuffer og 1 åkerrein og 1 geil. Lengst i SV og inntil driftsvegen: 1): Rundhaug. Klart markert. Grasskledd. Bygd av jord og stein. Omrotet i toppen. D. 12 m, h. 1/2 m. 5 m Ø for 1: 2): Hustuft. Uklart markert. Rektangulær. Orientert NV-SØ. L. NV avskåret av dyrket mark. L. 25 m, br. 10 m. Murenes br. 2 m, h. 0,1-0,2 m. Inntil og Ø for 2: 3): Hustuft. Bare Ø-vegg klart markert. I NV avskåret av dyrket mark. L. 44 m, br. 10 m. Veggene 1 1/2-2 m brede og h. 0,2-0,4 m. Ut fra SØ hjørnet av tuft 3:4): Fører restene av en geil i ca. 15 m lengde. Over V-vegg av 3 ligger: 5): rundhaug. Klart markert. Bygd av jord og stein. Søkk i midtpartiet. D. 5,5 m, h. 1/2 m. Over veggen mellom 2 og 3 og inntil og Ø for 5:6): Langhaug. Klart markert søkk i midtpartiet. L. 16 m, h. 1 m. Ca. 40 m Ø for 6: 7): Rundhaug. Klart markert, gresskledd. Bygd av jord og stein. D. 7 m, h. 3/4 m. Ca. 15 m NØ for 7 og på 28/11 grunn: 8): Rundhaug. Klart markert. bygd av jord og stein. Omrotet i midtpartiet. Påkjørt rydningsstein. Nåværende d. 15 m, h. 2 m. 20 m S for 8: 9): Rundhaug. Klart markert. Grasskledd. Bygd av jord og stein. Påkjørt åkerstein i Ø og V-kant. D. 7 m, h. 3/4 m. 5 m S for 9: 10): Åkerrein. Går i retning Ø-V i en svak bue h. 3/4 m.						
ASK ID	61065	Gudmestad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Felt med fornminner består av 3 rundhauger, 2 rundrøyser, 1 hustuft og 1 gardfar. På det N-ligste høydedraget lengst i V: 1): Rundhaug. Uklart markert. Grasskledd. Bygd av jord og stein. D. 12 m, h. 0,4 m. 9 m Ø for 1: 2): Røys, rund. Klart markert. Overtorvet. Krater i S-siden. D. 4 m, h. 0,3 m. 8 m N for 2: 3): Do. D. 4,5 m, h. 0,3 m. 4): Hustuft. Uklart markert. Grasskledd. Rektangulær. Orientert SSV-NNØ. L. 18 m, br. 10,5 m. Veggene er opptil 2,5 m brede. H. 0,2 - 0,5 m. 25 m SØ for 4: 5): Rundhaug. Klart markert. Grasskledd. Avflatet i toppen. D. 20 m, h. 3/4 m. Fotkjede synes i N og Ø kant. 7 m S for 5: 6): Rundhaug. Klart markert. Grasskledd. Søkk i midtpartiet. D. 10 m, h. 3/4 m. 7): Gardfar.
ASK ID	65724	Gudmestad	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Gresskledd. D. 15 m, h. 2 m.

KM 57

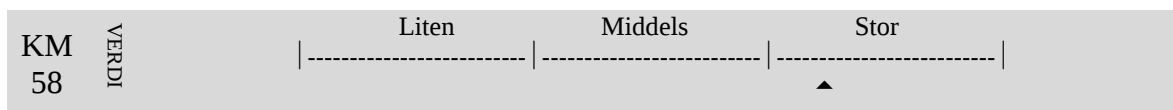
Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) ein lokalitet med 1 gravminne, 1 stakktuft og eit gardfar (ASK 53828). Miljøet strekkjer seg vidare nordover.

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
57			▲	

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 57			Verne-status	
ASK ID	53828	Bø	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet 	Samling fornminner består av 1 gravhaug og 1 stakktuft. Lengst i S: 1): Gravhaug. rund. Klart markert. Torvkledd. Bygd av jord og stein. Utrast mot NØ. tvers over haugen går skiftegrerdet med Bø 26/7, 90. d. 6 m, h. 0,5 m.16 m NNØ for 1: 2): Stakktuft. Klart markert. Grasskledd. Rektangulær. Orientert NØ-SV. L. 7 m, br. ca. 5 m. Stakktuftas Ø-ligste hjørne lavere enn resten av tufta. Klart markert grøft i NV og SV grøftas br. 0,4, dybde 0,2 m. 20 m SØ for 1 på skiftet 26/7,90.3): Gardfar. Går i retning S-NØ i 100 m lengde. Overtorvet. Br. 1 m, h. 0,2-0,3 m.

KM 58

Kulturmiljøet omfattar ein lokalitet med 5 gravminne, 1 gardfar og 25 rydningsrøyser.

Figur 185. ASK 24172. Mot søraust.

Enkeltminne ID	KULTURMILJØ 58	Verne-status	
----------------	----------------	--------------	--

ASK ID	24172	Bø	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	
						
Består av 5 gravhauger, 1 gardfar, 25 rydningsrøyser. I SØ og øverst på høydetraket: 1): Gravhaug, rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Graskledd. Hele midtpartiet utgravd. I midten stor jordfast stein. D. 11 m, nåværende h. 1/2 m. 25 m SV for 1: 2): Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Graskledd. SV-halvdel bortgravd. D. 8 m, h. 1 m. 18 m NØ for 2: 3): Gravhaug. rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Grasbevokst. Noe utgravd i SV. D. 5,5 m, h. 3/4 m. 13 m NNV for 3: 4): Gravhaug. Rund, lite tydelig i terrenget. Hele midtpartiet utgravd. I midten jordfast stein. D. 7 m, h. 0,3 m. 3 m Ø for 4: 5): Gravhaug. rund. Dårlig markert. Bygd av jord og stein. Graskledd. Utgravd i NV-kant. D. 5 m, h. 0,3 m. 6): Gardfar. Går i en bue fra V mot NØ. Graskledd. Br. 1,5 m. H. 0,2 m, l. 95m. 7-32): Minst 25 rydningsrøyser spredd over N-Ø hellingen. Graskledd. Enkelte ligger på jordfast stein. D. 2-4 m, h. 0,2-0,5 m. Feltet i NNV for veien er dyrket bort.						

KM 59

Kulturmiljøet omfattar 1 gravminne (ASK 53823), 1 gardfar og 1 stakktuft (ASK 65717) og 1 gravminne og 1 gardfar (ASK 65716).

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
59				▲

Figur 186. ASK 65716, gravfelt, og ASK 65717, utmarkskulturminne. Mot aust.

Figur 187. ASK 53823. Mot nordaust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 59			Verne-status	
ASK ID	65716	Bø	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	Samling fornminner består av 1 gravhaug og 1 gardfar. Lengst i NØ: 1): Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Grasbevokst. Sterktskadet; i S del bortskåret ved dyrking. Det resterende - midtpartiet - har flere spor etter mindre nedgravninger. Nåværende d. 8 m, h. 1,5 m. 20 m NV for 1: 2): Gardfar. Dårlig markert, utrast. Graskledd. Orientert ØNØ-VSV. L. 45 m, br. 1-1,5 m, h. 0,3 m.
ASK ID	65717	Bø	Arkeologisk minne	Utmarkskult urminner	Automatisk fredet	Samling fornminner består av 1 stakktuft og 1 gardfar. På toppen av moreneryggen: 1): Stakktuft. Rektangulær med avrundete hjørner. Klart markert. Ingen grøft. Synlig stein i 2 av hjørnene, det SØ og det NØ. Midtpartiet svakt nedsenket. Gresskledd. Orientert NV-SØ. L. 5,5 m, br. 4,5 m, h. 0,3 m. 10 m Ø for 1: 2): Gardfar. Orientert SØ-NV. Uklart markert. Utrast. L. 30 m, b. 1-1,5 m. H. 0,2 m.
ASK ID	53823	SVEINHAUG	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Skadet - S-lige halvpart jevnet med terrenget. N, V og Ø-lige del tilplantet med barskog. Omrotet i midtpartiet og V. Graskledd. haugens h. 2 m, d. 20 m.

KM 60

Kulturmiljøet omfattar ei stakktuft i kulturbeite (ASK 65719)

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
60			▲	

Figur 188. ASK 65719, stakktuft. Mot søraust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 60			Verne- status	
ASK ID	65719	Bø	Arkeologisk minne	Utmarkskult urminner	Uavklart ●	Stakktuft. Rektangulær m/avrundete hjørner. godt markert dyp grøft rundt. Grøften 0,2-0,3 m dyp. I N-enden av tuften ligger det en liten røys. D. 1,5 m, h. 0,3 m. Høystakktuften er orientert NV-SØ. Mål. 8x6 m.

KM 61

Kulturmiljøet omfattar eit gravminne, skada, innanfor influenssona (ASK 24171) og eit gravminne tett utanfor (ASK 44071).

KM 61	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
				▲

Figur 189. ASK 24171, rest av gravminne. Mot aust.

Figur 190. ASK 44071. Mot vest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 61			Verne-status	
ASK ID	24171	Bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Gravrøys. Rest av. Opprinnelig rund. Tydelig i terrenget. Bygd av jord og stein. Gras og mosekledd. røysen er skåret bort på begge sider av skiftegjerdet. Dette ser ut til å ha blitt lagt oppå røysen. På bnr. 15 gjenstår også en ca. 1 m bred stripe med intakt røys. Gravrøysas mål på bnr. 15. D. 11 m, h. 1,2 m.

KM 62

Kulturmiljøet omfattar eit gardsanlegg med 1 hustuft, 1 gravminne, 1 gardfar og 1 rydningsrøys (ASK 14822), eit gravfelt med 6 gravminne, 2 gardfar og 2 andre røyser (ASK 44069), eit gardsanlegg med 1 hustuft, 1 geil, 4 gravminne og 1 rydningsrøys. Lengst nord ligg eit gardfar (ASK 53801). Miljøet vert også bunde saman av rest av nedlagd jernbanetrasé, også med kulturhistorisk verdi. Sørleg del av miljøet er i dag særst utilgjengeleg på grunn av skog og kratt, inneklemd mellom industriareal i vest og bustadfelt i aust. Lenger nord har miljøet potensial for stor opplevingsverdi.

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
62				▲

Figur 191. Ein av gravhaugane i ASK 44069, gardsanlegg. Mot nordaust.

Figur 192. Eldre jernbanespor. Mot nord.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 62			Verne-status	
ASK ID	14822	Bjorhaug	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	
	Gammel beskrivelse: Samling fornminner består av 1 hustuft, 1 gravhaug og 1 kve/gardfar. Lengst i V: 1): Hustuft: Rektangulær. Orientert NV-SØ. Hustuftens V-vegg ligger helt opp mot N-S gående steingjerde i skogens utkant. Tufta er tydelig markert. Den består av 1 rom. Veggene er bygd av jord og stein. tufta er torv, grass og trebevokst. Veggens br. 1,5-2 m, h. 0,75 m. Tuftas indre mål: l. 15 m, br. 2 m. 3 m ØSØ for hustuften. 2): Gravhaug: Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Torv, grass og trebevokst. Avflatet i midtpartiet. D. 4 m, h. 0,5. Inntil tuften og NØ for denne: 3): Kve. I form av et halvrundt gardfar. Svingen i en bue mot S. Kveets vegg er bygd av stein. Overtorvet og bevokst med bar og krattskog. Veggens br. 0,5 m, h. 0,2 m. Lengde 7 m. Kveets indre br. 4 m. Beskrivelse fra oktober 2010: Kulturminnene var vanskelig å finne pga mye vegetasjon og nedhogde trær. Lette å finne når man har funnet en av strukturene. 1) Hustuft. Tydelig markerte voller, men svært overgrodd. 2) Ukjent/kve. Tydelig voll i nordøst. Voll tilgrodd med bregner og en del mindre trær. Mindre vegetasjon inne i kveen, noe som gjør at den framstår tydelig. 3) Gravhaug. Tydelig markert. Overvokst med bregner. Sti går ca 2 meter sørøst for haugen. En del større trær vokser tett i utkanten av haugen. 4) Rydningsrøys, nyregistrert. 4x3 meter, 40-50 cm høy. Oppbygd av ganske små steiner. Overgrodd med torv og bregner. Ligger ca 4 m øst for sti i hellende terreng fra sør mot nord. Et lite tre vokser i selve røysen, ellers trær rundt og noe kvist og greiner som ligger oppå og rundt. Steingjerde ligger ca 10 m mot vest. Røysa ligger 21 m nordvest for tuftas nordlige vegg. 5) Voll/gjerde, nyregistrert. 7 x 2,5 m, 40 cm høy. Orientert ØSØ-VNV. Ligger ca 5 m øst for steingard og 1 m vest for sti. Tydelig markert, tettpakka med stein. Også stein ellers i området. Bevokst med mose, torv og bregner. Et tre i NØ-del, i tillegg til en del kratt. Ligger ca 8 m SSV for hustuft. Uklar funksjon, mulig rest av gjerde.					
ASK ID	44069	Bjorhaug	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet	
	Felt med fornminner består av 3 gravhauger, 3 gravrøys, 1 rydningsrøys, 2 gardfar, 1 røys. Lengst i NØ: 1): Gravhaug. Rund, klart markert. Bygd av jord og stein. Avflatet i toppen. torv, gras og trebevokst. D. 8 m, h. 0,5 m. 2,5 m NV for 1: 2): Gravrøys. Rund. Klart markert, jordblendet. Nedsenket i midtpartiet. Bar og mosekledd. Bevokst med plantet gran. D. 10 m, h. 0,8 m. 8 m NV for 2: 3): Gravrøys. rund. Uklart markert. Bygd av jord og stein. torv og barkledd. Bevokst med plantet barskog. D. 7,5 m, h. 0,4 m. 7,5 m VSV for 3: 4): Gravhaug. Rund. Klart markert. Nedsenket i midtpartiet. Bygd av jord og noe stein. Torv, bar og granbevokst. D. 4 m, h. 0,3 m. 3 m S for 4:5): Røys. rund. Klart markert. Omrotet. Utkastet. Dekket av torv og bar. synlig D. 4 m, h. 0,2 m. 4 m S for 5: 6): Gravrøys, haug. Bygd av store rundkamp. Godt markert i V og N, i S og Ø sterkt skadet pga. steinfjerning. L. N-S 10 m, Ø-V 8 m. 2 m S for 6: 7): Gardfar. To parallelle. Klart markert, delvis overtorvet. Gardfarens lengde N-S 4 m, avstanden Ø-V mellom gardfarene 6,5 m. Gardfarens br. 1 m, h. 0,5 m. 13 m V for 3:8): Rydningsrøys. Rund. Bar og torvkledd. D. 1,5 m, h. 0,4 m. 10 m NV for 3: 9): Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord. Avflatet i toppen. Torv og barkledd. Bevokst med grantrær. D. 6 m, h. 0,4 m. Området N-NV for feltet finnes enkelte lave tuver antagelig rotvelter.					

ASK ID	34478	Bjorhaug	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	
						
						Gårdsanlegg består av 1 hustuft, 1 geil, 1 rydningsrøys og 4 gravhauger. 40 m ØNØ for NV-hjørne av fabrikkbyggn. på Reime & Co: 1): Gravhaug. Rund. Klart markert. tydelig i terrenget. Bygd av jord og stein. Grasskledd. Omrotet i midtpartiet. D. 10 m, h. 1 m. 4 m N for 1: 2): Hustuft. rektangulær. Orientert NV-SØ. Klart markert. Består av 1 rom medvegger av større og mindre rundkamp. Torvdekket og grassbevokst. Veggene br. 1,5-2 m, h. 0,5 m. Tuftas indre mål NV-SØ 24 m, br. 4 m. I SV del av V-langvegg: 3): Rydningsrøys. rund. Bygd av stein i varierende størrelse. Delvis overtorvet. Utrast. D. 4 m, h. 0,5 m. I nordre kant av tuften: 4): Geil. Geilens Ø-vegg går fra tuftens NØ hjørne. Dens V vegg går fra gravhaug nr. 1 parallelt med tufta i en avstand på 2 m. Der geilens Ø-vegg går parallelt med V vegg er avstanden mellom veggene 1 m. Veggene br. 1,5 m-2 m, h. 0,5 m. Fra nordre kant av tuften går geilen i en lengde av 15 m N-S mot Ngår den inn i tett granskog hvor det er umulig å følge den. Lengst S: 5): Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Grassvokst. Krater i toppen. Noen nedgravninger i sidene. D. 14 m, h. 1,8 m. 40 m NØ for 5:6): Gravhaug. Lang, uklart markert. Søkk i midten. Grasskledd. Lengde NØ-SV 10 m, br. 5 m, h. 0,3 m. 30 m NV for 6: 7): Gravhaug. Rund. Avgrovet i V kant. Påfylt masse til levegg i Ø halvdel. Bygd av jord og stein. Grassbokst. Avflatet i toppen. D. 10 m ? h. 0,5 m ?.
ASK ID	53801	Torland	Arkeologisk minne	Gjerde/innhegning	Uavklart	
						Gardfaret er ikke særlig synlig i terrenget p.g.a. skogen, men enkelte steder stikker større eller mindre stein i dagen. Br. er ca 1 m og h. 0,1-0,2 m N-enden av gardfaret begynner i utkanten av gammel furuskog, er synlig i ca 12 ms 1. over ca 10 år gammelt plantefelt, for så å forsvinne igjen i gammel furuskog. Gardfarets retning de første 5 m er SV, der-etter dreier det litt mer S-over.

KM 63

Kulturmiljøet omfattar to gravminne, eitt i nord (ASK 34479) og eitt i sør (ASK 44070), og busetjing-aktivitetsspor under markoverflata (ikkje synleg) (ASK 212215, ASK 212217). Dei siste er restar av ein større påvist lokalitet, der nordleg del vart arkeologisk granska og frigjeven, medan desse lokalitetane vart arbeidd inn som grøntområde i kommuneplanen.

KM 63	VERDI	Liten	Middels	Stor
		-----	-----	----- ▲

Figur 193. ASK 34479, gravminne. Mot sørvest.

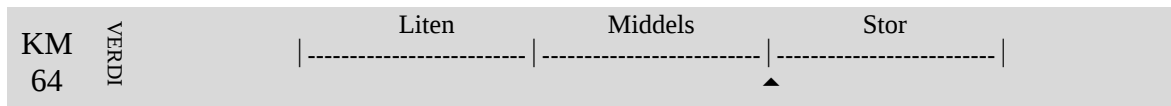
Figur 194. ASK 44070, gravminne, og ASK 212217 busetjings-/aktivitetsområde under dyrka mark. Mot vest.

Enkeltminne ID	KULTURMILJØ 63	Verne- status	
-------------------	-----------------------	------------------	--

ASK ID	34479	Bjorhaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Gravhaug rund. Tydelig i terrenget, uklart markert. Bygd av jord og stein. Graskledd. Avflatet i toppen. I haugens V-side er innmurt et hønsehus i høyde med haugens overflate (ikke lenger i bruk.) Haugens d. 20 m, h. 2-3 m. Ca. 6 m V for haugen ligger en flat dekkhelle som har tilhørt en grav i haugen. Denne helles mål: l. 2,15 m, br. 1 m.
ASK ID	212215	Bjorhaug	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet 	Deler av området ble undersøkt i 2012 (jf ID156058). Den resterende del er lagt inn som grøntareal i plan og inneholder stolpehull, kokegroper og en vegggrøft.
ASK ID	44070	Bjorhaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Gravhaug. Rund. Klart markert, tydelig i terrenget. Bygd av jord og stein. Grassbevokst. haugen skadet i NNV og SSØ. Fra NV og inn mot midten har det vært skåret en 4 m lang, 3 m br. og ca. 2 m høy potetkjeller med murer av kampestein. I S-enden har det vært skåret av 1-2 m bred, ca. 2 m dyp og 0,5 m høy sjakt mot haugens midte. Ikke påvist ved registrering. Gjenfylt. I haugens søre parti ligger en del kampstein i dagen, tydelig fremgravd. haugensd. 17 m, h. 2 m.
ASK ID	212217	Bjorhaug	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet 	Tidligere del av ID156058, tatt ut av plan som grøntareal.

KM 64

Kulturmiljøet omfattar eit gravminne (ASK 14837), eit gardstun («Skreddarstykkjet») med eldre våningshus, fjøs og potetkjellar (SEFRAK 1190206004-6, alle verneklasse B), og busetjing-aktivitetspor under markoverflata (ikkje synleg, ASK 212216). Bygningane er også lista i klasse B i Kulturminnevernplan for Hå (2005: 55).

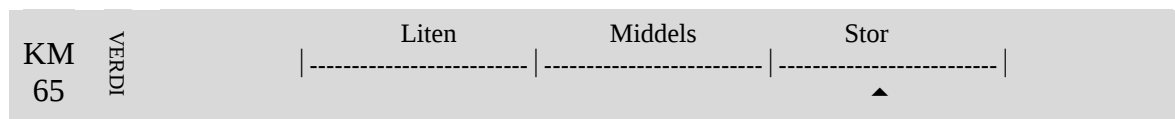
Figur 195. ASK 212216, busetjings-/aktivitetsområde under dyrka mark i framgrunnen, med eldre bygningar bak.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 64			Verne-status	
ASK ID	212216	Bø	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Automatisk fredet	Lokaliteten var tidligere del av ID 150736 men ble tatt ut av planen og lagt inn som grøntareal.
ASK ID	14837	DYRSHAUG	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug. Rund. Klart markert. Tydelig i terrenget. Bygd av jord og stein. Grasskledd. Sterkt utgravd i N-kant. D. 22 m, h. 3 m.
SEFRAK ID	11190206004	VÅNINGSHUS, HEGRESTAD, BØ			B	Verneklasse B i Kulturminnevernplan for Hå kommune (side 55)
SEFRAK ID	11190206005	FJØS, HEGRESTAD, BØ			B	Verneklasse B i Kulturminnevernplan for Hå kommune (side 55)
SEFRAK ID	11190206006	POTETKJELLER, HEGRESTAD, BØ			B	Verneklasse B i Kulturminnevernplan for Hå kommune (side 55)

KM 65

Kulturmiljøet omfattar Bø kyrkjestad (ASK 14836) og eit gravminne (ASK 14835). Kyrkjestaden er automatisk freda, og omfattar innhegna kyrkjegard med kyrkjetuft sentralt i lokaliteten, truleg med røter tilbake i mellomalder. Kyrkjestaden er skilta frå fylkesveg, og har

informasjonsskilt og tilrettelegging for publikum. Steinmura innhegning og steingard dannar ferdlekorridor i vest.

Figur 196. 14836, gravplass, til venstre og ASK 14835, gravminne, til høgre. Mot sørvest.

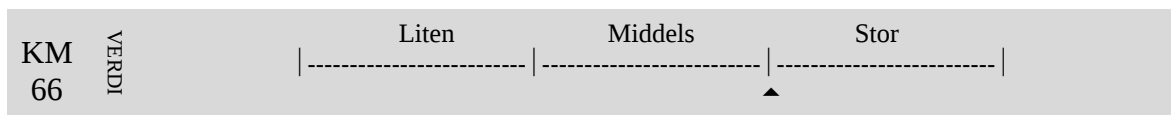

Figur 197. Innhegning til ASK 14836, Bø kyrkjestad, til venstre, langsetter vegfare. Mot søraust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 65			Verne-status	
ASK ID	14836	Bø kirkested	Kirkested	Kirkested	Fredet (ulike vernetyper på enkeltminnene)	
		BØ (hovedkirke), gnr. 26 Bø (Nærbø sogn). Eldste omtale av en kirke på (gnr. 26) Bø er ca. 1620 (Bøe kjercke). Da var den hovedkirke i gjeldet med annekser på Njærem og Varhaug (St.S. 287). At Bø var kirkested i middelalderen vises ved at den rundt 1620 dro landskyld av et større antall gårder i nabosognene, samt at det da fantes flere gamle messeklær og annet slitt utstyr i kirken (St.S. 286). Rundt 1650 ble funksjonen som hovedkirke overført til Njærheim kirke. Større reparasjoner ble utført på Bø kirke i 1620, 1639 og 1650. En eldre kirke ble ødelagt ved brann og nybygd i 1708 (Løwold 1888:79). Denne ble revet i 1834 og kirkestedet flyttet til (21) Skjerpe rundt 2 kilometer vest for Bø. Den gamle kirkegården på Bø er innhegnet men ikke (pr. 1939) i bruk (Obrestad & Reiestad 1939:96), og den ligger fortsatt som en integrert del av gårdstunet. (Kildegjennomgang til registrering av middelalderkirkegårder av NIKU ved Jan Brendalsmo, RA sak 06/02235-21 - oppdatert tekst 2016) Eldre beskrivelse: Kirkegård m/kirketuft. 1): Kirketuften. Tålig bra markert i terrenget. Grass- og delvis mosekledd. Uten synlig stein. Veggene meget utrast, opptil 3,5 m br. Kirkens grunnplan iV og N noe uklar, synes å være orientert Ø-V med koret i Ø, og inngang i V. 2): Kirkegård. Gress og delvis mosekledd. Uten synlige graver. I Ø ytterkant ligger en stor jordfast stein. Kirken danner nå tilnærmet en firkant avgrenset av dyrket mark. Mål. S kant 26 m l, Ø kant 27 m l, N kant 24 m l. og V kant 28 m l. På toppen av kirkegårdsmuren ved porten ligger fragmenter av 3 gravsteiner datert 1880.				
ASK ID	14835	HESTHAUG	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug. Rund. Tydelig markert. Bygd av jord og stein. En delrundkamp av ulik størrelse synlig i midtpartiet, hvor krater. Deformert i ytterkantene. Inngravning i V og N. Overflaten er meget ujevn. Gresskledd. D. 17 m, h. 2,5 m.

KM 66

Kulturmiljøet omfattar (innanfor influenssona) 1 gravminne (ASK 53846) 2 gravminne (ASK 24203), 1 gardfar og 2 rydningsrøyser (ASK 44095), 1 gravminne (ASK 43845), og mindre del av lokalitet med 1 gardfar og 1 stakktuft (ASK 34511). Størst verdi er knytt til gravminna.

Figur 198. Oversyn, ASK 53846, ASK 44095, ASK 24302. Mot aust.

Figur 199. ASK 44095 og ASK 24203 på kulturbeitet i framgrunnen, med ASK 53846 bak til venstre. Mot vest.

Figur 200. ASK 53846, gravminne. Mot søraust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 66			Verne-status	
ASK ID	53845	Bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Grasskledd. Haugen er vid og lav med en mindre haug oppå i midtpartiet. Søkk i midthaugen. Litt beskadiget i NØ kant ellers urørt. Haugens d. 12 m, h. 1/2 m, midthaugens d. 6,5 m, h. 1/2 m.
ASK ID	34511	Bø	Arkeologisk minne	Utmarkskult urminner	Automatisk fredet	Samling fornminne. Består av 1 gardfar og 1 stakktuft. Lengst i S: 1): Gardfar. Starter i SØ ved skiftesgjerdet Grødeim og går i en bue i retning NV-VNV i en retning av 160 m, br. 1 m, h. 0,1-0,3 m. Omtrent midt på gardfaret og NØ for dette: 2): Stakktuft. Uklart markert. Rektangulær. Orientert N-S. L. 6,5 m, br. 4 m, grøftas br. 0,3-0,4 m, dybde 0,4-0,2 m.
ASK ID	44095	Bø	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Automatisk fredet	Samling fornminner består av 1 gardfar og 2 rydningsrøys. Lengst S og inntil skiftesgarden mot 26/4: 1): Gardfar. Går langs kanten av høydedraget i retning N-S ie en l. av 70 m. Br. 1 m, h. 0,2 m. 10 m S for N enden av gardfaret og 10 m NØ for gardfaret: 2): Rydningsrøys. Rund. Grasskledd. D. 2,5 m, h. 0,2 m. 13 m NØ for 2: 3): Do. D. 6 m, h. 0,3 m.
ASK ID	24203	Bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Samling gravhauger består av 2 gravhauger. Lengst i N: 1): Gravhaug. Lang. Klart markert. Bygd av jord og stein. Grasskledd. Omrotet i midtpartiet og i N-kant. L. 22 m, br. 8 m, h. 1,25 m. 20 m S for 1: 2): Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Grasskledd. Omrotet i midtpartiet. D. 8 m, h. 0,5 m.
ASK ID	53846	Bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Grasskledd. Krater i midtpartiet. Avksåret av steingard i NV. D. 15 m, h. 2 m.

KM 67

Kulturmiljøet omfattar gardstun med eldre våningshus (SEFRAK 1190213015, verneklasse B), og lokalitet med 2 gravminne og 1 gardfar. Våningshuset, eit jærhus med steinbygds skut i sør, er inkludert i Kulturminnevernplan for Hå k i verneklasse B (Hå kommune 2005: 55).

KM	VERDI	Liten Middels Stor		
		-----	-----	-----
67				▲

Figur 201. Våningshus, Grødem (SEFRAK 1190213015). Mot vest.

Figur 202. ASK 34490. Mot sør.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 67			Verne-status	
ASK ID	34490	Grødheim	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet 	Samling fornminner består av 2 gravhauger og et gardfar. Lwngst i V: 1): Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Delvis grasskledd. Midt over haugen går en steingard. Mye dåretråkk over haugen, særlig mot NØ og SV har skadet den, og det er mye synlig stein i disse partiene. Haugen kan også sekundært være påkastet mindre rydningsstein. D. 8 m, h. 1 m. SØ for og inntil 1: 2): Gardfar. Går i retning SØ-NV i 20 m lengde for så å vende mot N i 50 m lengde. Overtorvet. Br. 1 m, h. 0,3 m. 40 m Ø for 1: 3): Gravhaug. rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Grasskledd. Omrotet i Ø-kant. D. 9 m, h. 1,5 m. TIDLIGERE FUNN PÅ GÅRDEN: S 7633-34.
SEFRAK ID	11190 21301 5	VÅNINGSHUS, GRØDEM.			B 	Jærhus frå 1830/1870 med steinbygds skut i sør, inkludert i Kulturminnevernplan for Hå k (2005: 55)

KM 68

Kulturmiljøet omfattar eit større gardsanlegg med 1 hustuft, 3 gravminne, 10 innhegningar, og gardfarsystem med geil (ASK 24200), 3 rydningsrøyser (ASK 65741), 1 gravminne (ASK 24201), 1 gravminne (ASK 34510), 1 gravminne og 1 rydningsrøys (ASK 34509), 16 rydningsrøyser og 1 gardfar (ASK 44096), 1 rydningsrøys (ASK 44044), og 1 rest av gravminne (ASK 53847). Verdiane er størst i nordaustre del av miljøet.

Figur 203. ASK 44096. Mot nordvest.

Figur 204. ASK 34509. Mot nordvest.

Figur 205. ASK 34510, gravminne, midt i bildet. Mot nord.

Figur 206. ASK 24200, gardsanlegg. Mot vest.

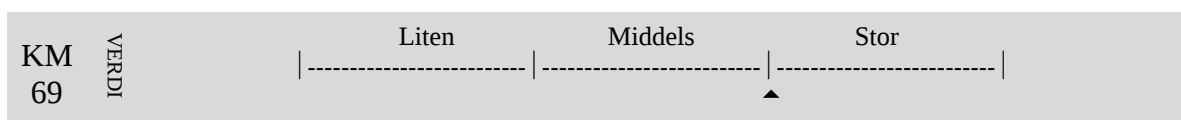
Figur 207. ASK 24201 i framgrunnen. Mot nordvest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 68			Verne-status	
ASK ID	34510	Bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug. Rund. Brattsidet. Klart markert. Grasskledd. Bygd av jord og stein. Krater i toppen. D. 15,5 m, h. 2 m.
ASK ID	44044	Grødheim	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Uavklart	Godt markert rydningsrøys som består av mindre stein samlet over en stor jordfast stein. D. 3 m, h. 0,5 m.
ASK ID	24200	HAGNALTREET	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Automatisk fredet	
Felt med fornminner. Består av 1 hustuft, 3 gravhauger, 2 tresidige og 8 firesidige innhengninger. Gardfarsystem og 1 geil. På toppen av høydedraget:1): Hustuft. Rektangulær. Klart markert. Grasskledd. I SØ kant rester av sekundær tuft 9x9 m. Hustuften er orientert NNV-SSØ. Ytre mål: l. 36 m, br. 12 m. Veggens br. 2,5-3 m, h. 3/4-1 m. Kant i kant og S for 1: 2): Gravhaug. Rund. Klart markert. Grassbevakst. Bygd av jord og stein rundt jordfast blokk. D. 8 m, h. 1 m. 40 m SV for 1: 3): Gravhaug. Rund. Klart markert. Grasskledd. Bygd av jord og stein. Nedgravning og omrotet i midtpartiet. D. 7 m, h. 1 m. 70 m VSV for 1:4): Gravhaug. Rund. Klart markert. Grasskledd. Bygd av jord og stein. Urørt. Masseutak i V. d. 10 m, h. 3/4 m. Inntil og N for 1: 5 og 6): ligger 2 trekantede innhengninger. 7 - 15): 8 firesidige innhengninger. Dels kvadratiske, dels rektangulære. Noen overtorvet. Tverrmål 5 - 10 m. H. 0,3 - 0,5 m. Bredde 0,5 - 1 m (på gardfarene rundt innhengingene). Fra N langsida av 1 fører det en: 16): geil. Begge armene fører i N-lig retning i ca. 100 m lengde. Den NØ-lige bøyer så i S-lig retning i 50 m lengde. Den NV-lige brytes av fylkesvegen, men synes å komme frem igjen ca. 100 m lenger V og går derifra opp mot haug 4. ØSØ for 4 går et: 17): gardfar i retning mot haug 3. I 110 m lengde der det bryter rett mot S og går i 50 m lengde under skiftesgjerdet og inn på 26/4s grunn.						
ASK ID	65741	Bø	Arkeologisk minne	Rydningrøys lokalitet	Automatisk fredet	Samling rydningsrøys består av 3 rydningsrøys. 1-3): Rydningsrøys. Runde. Klart markert. Overtorvet. D. 3 m, h. 0,3 m.
ASK ID	24201	Bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	Gravhaug. Rund. Klart markert. Grasskledd. Bygd av jord og stein. D. 7,5 m, h. 0,5 m.

ASK ID	34509	Bø	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet ●	Samling fornminner består av en gravhaug og 1 rydningsrøys. Lengst Ø: 1): Gravhaug. Rund. Uklart markert. Grasskledd. Bygd av jord og stein. Omrotet. D. 8 m, h. 0,4 m. 25 m V for 1: 2): Rydningsrøys. Rund. Klart markert. Noe ødelagt i Ø-kant. Overtorvet. D. 3 m, h. 0,3 m. Flere fornminner ble ikke observert ved reg. i 1987.
ASK ID	44096	Bø	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet ●	Felt med fornminner består av 16 rydningsrøysar og 1 gardfar. 1-16): Rydningsrøysar. Runde. Klart markerte. Overtorvet. D. 3-5 m, h. 0,2-0,3 m. 17): Gardfar. Går fra skiftesgjerdet mot 26/3 i Ø til steingard i V. Går i retning NØ-SV i 75 m lengde. Br. 2 m, h. 0,3 m.
ASK ID	53847	Bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart ●	Iflg. reg. i 1966: Langhaug. Ifølge Myhre: Orientert N-S. Gammel vei til Bakkane nedskoren i V-del. Mest av haugen på Grødeimsiden. Haugen ødelagt pga. nydyrking. Liten rest av haugen under skiftesgarden tilbake: l. 14-15 m. Ved skiftesgarden bredde 5-6 m, h. 1,5 m.

KM 69

Kulturmiljøet omfattar felt med 2 stakktufter og 5 rydningsrøysar (ASK 44097) og felt med 8 rydningsrøysar (ASK 24204). Stakktuftene er klart markerte og godt synlege.

Figur 208. Stakktuft i ASK 44097. Mot nord.

Figur 209. ASK 24204. Mot aust.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 69			Verne-status	
ASK ID	44097	Bø	Arkeologisk minne	Dyrkingsspor	Automatisk fredet	Felt med fornminner består av 2 stakktufter og 5 rydningsrøyser. Lengst i Ø: 1): Stakktuft. Rektangulær. Klart markert. Grasskledd. Orientert SSØ-NNV. L. 105 m, br. 8 m. Grøftas br. 0,5. Dybde 0,3 m. 8 m VNV for 1: 2): Stakktuft. Kvadratisk. Klart markert. Gresskledd. 8x8 m, grøftas br. 0,5 m, dybde 0,5 m. På flaten SV for 2: 3-7): 5 rydningsrøyser. Runde. Klart markert. Grasskledd. D. 2-4 m, h. 0,1-0,3 m. 2 av røysene ligger S for og inntil skiftesgjerdet. Spor av andre fornminner ble ikke observert ved reg. i 1987.
ASK ID	24204	Bø	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	Felt med rydningsrøyser består av 8 rydningsrøyser. 1-8): Rydningsrøyser. Runde. Klart markert. Overtorvet. D. 2-3 m, h. 0,1-0,3 m.

KM 70

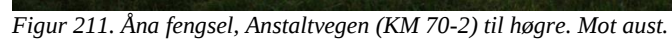
Åna fengsel vart opphavleg bygd som Opstad tvangsarbeidshus, og sto ferdig i 1915. Dette er den fyrste og einaste formålsbygde tvangsarbeidsleiren i landet. Bakgrunnen for etableringa av tvangsarbeidsleiren var lausgjengarlova av 1900. Då lova vart oppheva i 1970 skifte Opstad tvangsarbeidshus namn til Åna kretsfengsel, seinare Åna fengsel. Leiren vart etablert og bygd etter ein heilskapleg plan for bygningar og uteområde utarbeidd av ein plankomit  og arkitekt O. Ekman. I tillegg til det sentrale anstaltbygget omfatta leiren direkt rbustad, messebygning, dobbeltbustad for vaktmeister og maskinmeister med uthus og tre provisoriske skur. I byrjinga vart fj sbygningane fr  dei tidlegare gardstuna brukte, men i 1920 vart ein ny, stor driftsbygning teken i bruk. Seinare, i 1932, vart C-fl yen utvida og ein ny fl y, D-fl yen, etablert. I 1939 var

alle planlagde byggearbeid ferdige, no også elektrisk verkstad med transformatorstasjon og aggregat, snikkar- og vaskeribygning, sjukehusbygning, kolskur, garasje, torvhus, svinehus, potetkjellar, vedhus, skule, fjøs, garasje, koloni, stall, to vassbasseng, vognskur, tømmermannsverkstad, lager og garasje. Fengselsområdet har i dag i stor grad same utforming som i 1939 (Olsen 2010; Justisdepartementet 2010; Statsbygg 2013).

Åna fengsel er omfatta av Landsverneplan for justissektoren, verneklasse 1 og 2 (2010, Kompleks 2589, s. 21). Formålet med vernet er skildra som: «[...] å sikre det helhetlige anlegget Opstad tvangsarbeidsanstalt oppført etter planen utarbeidet av Justisdepartementet, og som den første og eneste i sitt slag, etablert som svar på Løsgjengerloven av 1900. Formålet med å frede utomhusarealet er å sikre det helhetlige anlegget med soneinndeling, sikre en kontrollert utvikling, og ta vare på anleggets avsidesliggende og monumentale preg». I tillegg til bygningane og utomhusarealet, omfattar landsverneplanen 6 ulike utomhuselement. To av desse, brannhydrantar (12 stk) og pipa til sentralfyren (1 stk), er lokalisert til det sentrale fengselsområdet. Dei fire andre, tre ulike typar steingardar og steinbygde kanalar bygde av innsette, førekjem i store delar av eigedomen. Bryting og drenering av jord, med konstruksjon av steingardar og steinsette kanalar, sto heilt sentralt mellom aktivitetane for dei innsette, og dei utgjør vesentlege element i det overordna miljøet. Temakartet omfattar ikkje ei fullstendig kartfesting av desse, men dei vert tekne omsyn til i vår vurdering av omfang og konsekvens.

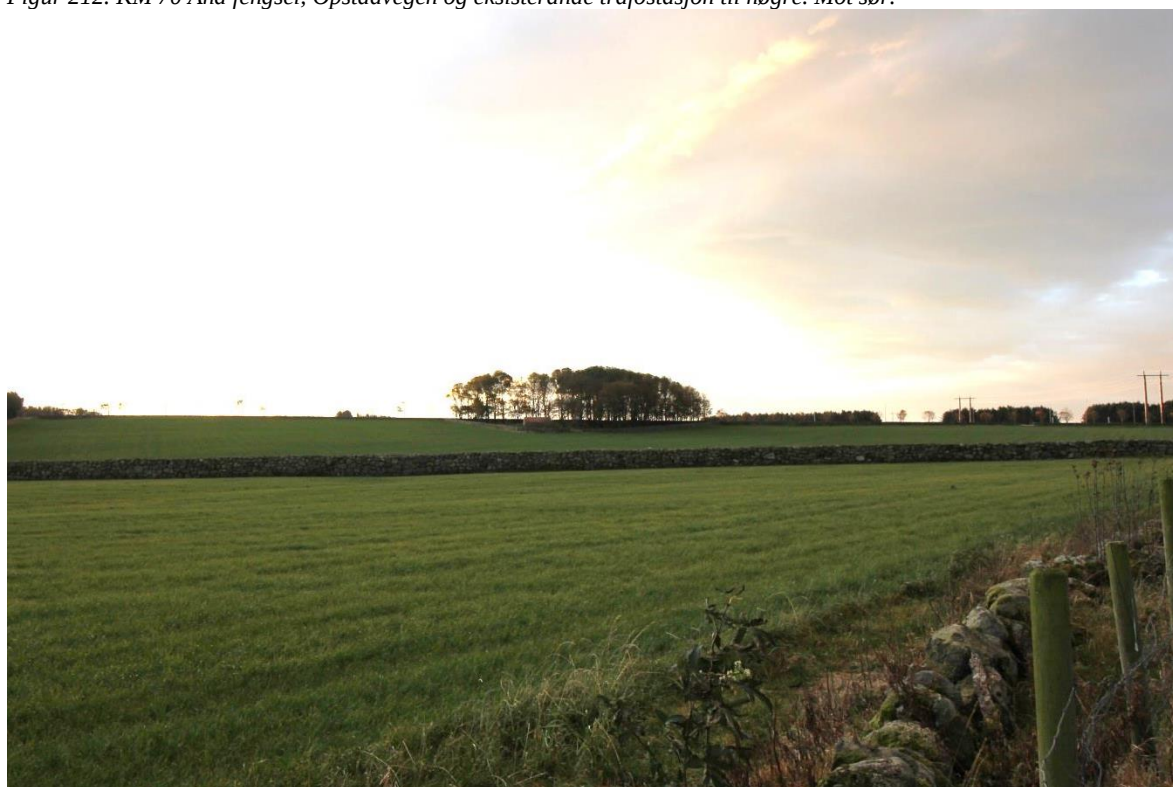
Åna fengsel omfattar eit område på om lag 4000 dekar kjøpt opp ved etableringa frå 15 ulike gardsbruk, dagens gbnr. 36/1. Me har i denne samanhengen avgrensa miljøet til området vest for utmarka. Sidan den geografiske utstrekninga til miljøet er stor, medan enkeltminne med store verdiar har liten utstrekning, har me valt å dele miljøet i delmiljø med eigne verdiar. Det samla miljøet er sett til middels verdi, medan t.d. det sentrale fengselsområdet KM 70-1 er sett til stor verdi. I vest ligg pumpehuset frå 1916 (GAB nr. 171517710, her KM 70-3). Når det gjeld utomhuselementa er det berre steingardane langs hovudinnkøyrsla, dvs. langs Anstaltvegen, som er regulert til omsynssone (kulturminne) (Reguleringsplan for Åna fengsel, Planid: 1119_1157). Me fylgjer denne prioriteringa i denne utgreiinga, og definerer hovudinnkøyrsla som eige delmiljø, KM 70-2.

Figur 212. KM 70 Åna fengsel, Opstadvegen og eksisterande trafostasjon til høgre. Mot sør.

Figur 213. KM 70-3, Pumpehuset midt i bildet. Mot søraust.

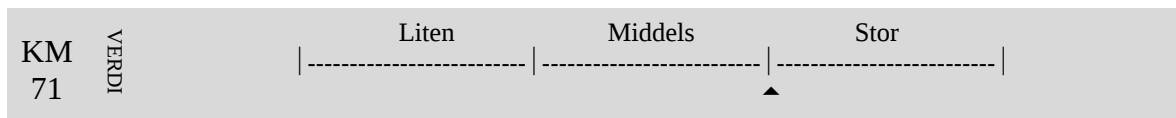
Figur 214. KM 70 Åna fengsel, det sentrale fengselsområdet sett frå Opstadvegen. Mot aust.

Figur 215. KM 70 Åna fengsel, grensa mot nord. Mot nordaust (Google StreetView).

KM 71

Kulturmiljøet omfattar eit med ein større og minst 16 mindre gravhaugar (ASK 53803). Lokaliteten ligg tett nord for grustak. Ei rekkje fornminnelokalitetar i nærområdet er fjerna (ASK 34446, ASK 44046, ASK 5304, sjå eiga liste under).

Figur 216. ASK 53803, gravhaug til høgre, mindre rydningsrøyser til venstre. Mot vest.

Enkeltminne ID		KULTURMILJØ 71			Verne-status	
ASK ID	53803	Søre Langhodl	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet	Feltet består av 1 stor rundhaug og minst 16 småhauger. Lengst Ø i feltet: 1) rundhaugen, d. 20 m, h. ca 4 m. Gressbevokst. Urørt. Like sør for toppen en samling av løs småstein. Skiftesgarden mellom Opstad (35/11) og Håland (37:1) deler haugen. N for skiftesgarden er haugen dekket av planteskog, men den sørlig halvdel, som tilhører Opstad ligger på kulturbeite. Like sør for den store haugen ligger: 2) minst 16 små torvkledde hauger, sannsynligvis rydningsrøysar. De fleste er klart markerte i terrenget. Fem av dem har store krater i toppen. Tre er usikre. Lengst i NV, like inn til skiftesgarden, ligger en rektangulær haug, 6 m br. og 8 m 1. i lengderetning NV-SØ. Den er nedsunken i midten og minner om en hustuft. De runde haugene er jevnt over 5-6 m i diam. Samtlige av småhaugene er inntil 0,5 m h. og ligger alle på Gustav S. Opstads (35:11) grunn.

FJERNA OBJEKT I INFLUENSSONA I DELOMRÅDET

Enkeltminne ID		Andre Askeladden/SEFRAK i influenssona			Verne-status	
ASK ID	54594	Øvre time	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Lav, vid, lyngkledd. Noe utgravd i midten. D.ca. 24 m, h.ca.1 m. Iflg.eier av brnr.13 fjernet ca.1925. Intet ble visstnok funnet.
ASK ID	34817	Nedre time	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Meget tydelig markert i terrenget. Gresskledd. En del større rundkamp og steinheller synlig på overflaten. Store skader. Omtrent i sentrum stor firkantet fordypning, hvor tidl. har stått et hønsehus. Veggene oppmurt av stein, trappenedgang i SV, 2,5 x 4 m., dybde ca. 2 m. I ØSØ side nedgravning, ca. 3 x 2 m. I NNØ kant større fordypning etter gravning. Resten av haugen noe tilrotet på overflaten. D.25 m, h.ca.3,5 m.
ASK ID	44844	Nedre time	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Rester av en rundhaug. D.ca. 13,5 m, h.ca. 0,7 m. Iflg.eier fjernet omkring 1920. Enkelte leirkarskår ble da funnet, nå bortkommet.
ASK ID	64506	Øvre time	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Rundhaug av stein. Utjevnet ca. 1899. Etter sigende ble intet funnet.
ASK ID	54590	Store Rudlå	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Fjernet 1963 p.g.a. dyrkning.
ASK ID	15173	Øvre time	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Lyngkledd. D.10 m, h.ca.0,5 m. Ikke gjenfunnet ved reg., eieren kjenner ikke til den, må kunne ansees som fjernet.
ASK ID	15172	Øvre time	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Lyngkledd. Utgravd i midten. D.14 m, h.ca.1,7 m. Ifølge folk på gården fjernet før 1935.
ASK ID	44841	Austre løge	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Vanskelig å se i terrenget. Gresskledd. En del synlig rundkamp i Ø halvdel. Ingen synlige skader. Tilnærmet sirkelformet, meget lav. Er muligens bare en rydningsrøys. D.4 m, h.ca.0,5 m.
ASK ID	54589	Store Rudlå	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Fjernet før 1950 p.g.a. dyrkning.
ASK ID	34810	Store Rudlå	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet)	Fjernet 1950 p.g.a. dyrkning.
ASK ID	5802	Hodl	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet)	Fjernet p.g.a. dyrkning ca 1920.
	44074	Njølstad	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet	BESKRIVELSE: Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Påkjørtrydningsstein. D. 6 m, h. 0,6 m.
ASK ID	64484	Nøre	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Fjernet p.g.a. bygging av driftsbygning. 1913. Ingvald Dahl Håland opplyser at 2 leirkrukker ble funnet i Helliesen nr.8, i 1913, levert til St.M.

						
ASK ID	34808	Honnahaugen	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Haugen ble fjernet på g.a. dyrkning for ca. 5 år siden. Intet ble funnet.
ASK ID	44825	Nubbebakken	Arkeologisk minne	Husmanns plass	Ikke fredet 	Meget dårlig markert i terrenget. Gresskledd. Enkelte synlige rund kampstein. Hele topp-partiet fjernet, bare bunnlaget tilbake. I midten mindre forsøknig etter tidligere gravning. Tilnærmet 3-kantet. 3,5 m, nåværende h.ca 0,2 m. Tidligere under Hognestad, nu under Håland
ASK ID	15163	Hognestad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet 	Lett synlig i terrenget. Gresskledd med lite synlig stein. Tilnærmet runde av form. Mål: De to største røysene har d. 4,5 m og h.ca. 0,4 m, to andre har d. 3 m og h. 0,3 og 0,4 m. De to minste har d. 3 m og h. ca. 0,2 m.
ASK ID	53726	Hognestad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet) 	1. Dårlig markert i terrenget, lyngkledd. Røysen synes bygget opp av stor rundkamp. Noe opprotet langs midten. Orienteret N-S. L. 23 m, b. 5,5 m, h. ca. 0,8 m. 2 ligger 14 m V for 1. Dårlig markert. Gresskledd. En del synlig stein, i SØ-kant stor jordfast rundkamp, i midtpartiet 4 steiner plassert symmetrisk. Her også en flat helle. Overflaten virker noe tilrotet, ellers ikke synlige skader. D. 5 m, h.ca. 0,5 m
ASK ID	60858	Hognestad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet 	25 m VSV for skiftet med St.Oma:I. Rundhaug (tvilsom). Dårlig markert i terrenget. Lyngkledd. Enkelte synlige stein i sentrum. Ikke synlige skader, men noe uregelmessig. Tilnærmet rund. D.5,5 m, h.ca.0,4 m. 17 m S for I:II. rundhaug. Lett synlig i terrenget. Lyngkledd. Ikke synlig stein. Ytterst i NØ sektor mindre nedgravning, ellers ikke synlige skader. Sirkelformet. D. 6 m, h.ca.0,6 m. 5 m ØSØ for II:III. rundhaug (tvilsom) Lyngkledd. I V kant stikker grunnfjellet opp. Ellers ikke synlig stein. Muligens en rydningsrøys. Sirkelform, d. 3 m, h.ca.0,4 m. 42 m VNV for II:IV. rundhaug. Dårlig markert i terrenget. Lyng-og gresskledd. Ikke synlig stein. Sirkelform. D. 4,5 m, h.ca.0,5 m.
ASK ID	24946	Hognestad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet 	Dårlig markert i terrenget. Gress- og lyngkledd, nesten uten synlig stein. Alle haugene tilnærmet sirkelformet. 2 m V for skiftet med Store Oma:I. Rundhaug. I SV sektor er en ca 0,6 m dyp nedgravning. Herfra er stein kastet opp. Flat. D.ca.4 m, h.ca.0,3 m. 15 m SV for I:II. Rundhaug (bunnlag ?) Meget flat. 4,5 m, h.ca.0,25 m. 15 m V for I:III. Rundhaug (bunnlag). Mindre forsøknig i NØ sektor. Meget flat. D. 4,5 m, h.ca.0,25 m.
ASK ID	34805	Hognestad	Arkeologisk minne	Gårdsanlegg	Fjernet (aut. fredet) 	Gresskledd uten synlig stein. Meget uregelmessig. Tilnærmet 3-kantet. Mål: S = 9 m, h.ca.0,5 m. Forekomsten er av tvilsom opprinnelse. Ved undersøkelsen av haugen i 1972 ble det registrert og undersøkt en kvadratisk stakktuft med tverrmål 6,5-6,8 m.
ASK ID	34812	Gradarhaug	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Mangler. I 1909 var bare en rest av haugen tilbake. Haugen skal ha hatt Gradarhaug.
ASK ID	15165	Litle oma	Arkeologisk minne	Gravfelt	Automatisk fredet 	Den største haug var ca.4 m h. Nærmere beskrivelse mangler. Den største haug, Storhaug, ble utjevnet omkring 1840. I den var det et meget stort gravkammer, hvor der etter sigende ble funnet en hel del gjenstander både av gull og sølv. Kammeret var så stort, at det senere ble brukt som sauehus. Den minste haug, stenhaug, ble utjevnet omkring 1870.
ASK ID	64499	Litle oma	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Rundhaug, ca.1,8 m høy. Utjevnet før 1909. I haugen ble der funnet en Y.J.A. øks.

						
ASK ID	15169	Store oma	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Avlang haug. Noe ujevn. Er muligens en rydningshaug. L.ca.11,5 m, b.8,5 m og h.1,5 m. Ifølge gårdeieren fjernet i 1917. Intet ble funnet. Området er nå dyrket, ikke spor tilbake etter haugen.
ASK ID	60862	Store oma	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Rundhaug. D.ca. 8,5 m, h. 1 m. Ikke gjenfunnet ved reg. Gårdeieren kjenner ikke til haugen. Må kunne anses som fjernet.
ASK ID	61180	Oma lille	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Fjernet (aut. fredet) 	Fornminnet utgjorde en del av feltet R 11210012002, flyfoto reg.nr. 514 G8 R21. 3 rydningsrøys og et gardfar ble undersøkt av AmS i 1979.
ASK ID	15159	Steinsland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet) 	I. Lengst i N, omtrent i skiftet mellom brnr. 1 og 3. Mål: L. 11 m, b.ca 3,5 m. I midten rester av et avlangt gravkammer.II. Like SØ for I. Mål: D.6 m, h.ca 0,7 m.I fjernet før 1909, da bare bunnlaget tilbake. II gravd i omkring 1904. Gravkammer med krukkestkr. funnet. fjernet omkring 1948. Intet funnet. Ved reg,var det ikke spor tilbake etter haugene.
ASK ID	44829	Steinsland	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Rundhaug, lav og lyngkledd. Hele toppen fjernet. Mål: D.ca 21,5 m, h.ca 1,5 m. Haugen ble, iflg. eier, stygt rasert av tyskerne under krigen. Helt fjernet i 1963 under anlegg av vei. Museet angivelig ikke interessert. Intet ble funnet. Ved reg.fantes det ikke noe tilbake, bortsett fra en mindre ansamling rundkamp, som muligens har vært en del av haugen.
ASK ID	36095	Grødem	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Gresskledd rest av rundhaug. D. ca. 14 m, h. 1 m.Ved reg. fantes det ikke spor tilbake etter haugen. Området er nå dyrket.
ASK ID	64487	Haugland nedre	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Bunnlaget ligger godt synlig i terrenget. Gressbevakst uten synlig stein. Mål: nåv.d.ca 7 m, h.ca 0,4 m. Haugen skal i 1909 ha hatt d.12,5 m og h.ca 1,7 m. N del meget utgravd. Utjevnet omkring 1910. Intet funnet.
ASK ID	24942	Haugland øvre	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Gresskledd bunnlag av rundhaug. D.15 m. (Hell.) Ved.reg. fantes det ikke spor tilbake etter haugenæ. Området er nå dyrket.
ASK ID	60717	Mauland	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Gress-og lyngkledd. Utgr. i toppen. D.ca 7,5 m h. 1 m. Fjernet før 1920. Under pløyning finner brukets eier av og til trekull på stedet hvor haugen har ligget.
ASK ID	64367	Mauland	Arkeologisk minne	Bosetningsaktivitetsområde	Automatisk fredet 	Tålig bra markert i terrenget. Gresskledd. En stor del rundkampstein av ulik størrelse synlig i faret. Gjør en svak bue mot N, er orientert noenlundeØ-V. Står i forbindelse med et kortere N-S gående far. Meget utrast, gjennomsn. b.2,5 m, h.ca 0,2 m. Sam
ASK ID	24974	Mauland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet) 	1) (H.4a). Lyngkledd. Ser nokså hel ut. D.ca 8,5 m, h. 1 m.Ca 28 skritt NV for 1) ligger: 2) (H.4b) Mosekledd. Lav. Er muligens en gravhaug. D.ca 8,5 m, h.0,5 m. Begge haugene, iflg.grunneier, fjernet ca 1933-35. Fremdeles kan han under pløyning finne tr
ASK ID	64366	Mauland	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet) 	Mosekledd. Utgravd i toppen. D.ca 10 m, h.1,2 m. Fjernet. Under pløyning har brukseieren funnet trekull på stedet hvor haugen har ligget.

ASK ID	64368	Mauland	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Meget tydelig markert i terrenget. Gresskledd. Synes lagt ovenpå en naturlig haug av klippestein. En del skader: S.del av midtpartiet fjernet, her viser en del rundkamp. S og V del av kanten fjernet, mye bruddstein synlig her. Overflaten er noe ujevn. Mål incl.den naturlige haug: d.15 m, h.ansl.vis. 4 m. ekscl. den naturlige haug: d.8 m, h. ca 1,3 m. Kalles Sauahushaugen.
ASK ID	5007	Torland	Arkeologisk minne	Dyrkingsspor	Uavklart 	Samling fornminne, bestående av 1 rydningsrøys og en stakktuft - fjerna. Registrert slik i 1965: Lengst i NV: 1): Rektangulær høystakktomt med avrundete hjørner. Gresskledd. L. 10 m, br. 8m. 40 m SØ for 1: 2): Gresskledd rund rydningsrøys. D. 5 m, h. 0,4 m.
ASK ID	65711	Torland	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Uavklart 	Under pløying støtte gunneier stadig på groper med knyttnevestore, skjørbrante stein og kull. Gropene som er talltike og finnes spredt over hele jordet er 0,5-0,75 m i tverrmål, nærmest ovale, dybde ukjent. Ingen opplysninger om dette ved reg. 1986.
ASK ID	44073	Bø	Arkeologisk minne	Utmarkskulturrinner	Uavklart 	Stakktuft - fjerna. Stakktuft fjerna ved dyrking mellom 1966 og 1986. Registrert slik i 1966: Tvilsom høystakktuft. Bra markert. tegner seg forholdsvis tydelig i terrenget. Synes som en sirkelformet forhøyning med et tydelig nedsøkk i midten. Ingen synlige stein. Gresskledd. D. 2 m, h. 0,2 m.
ASK ID	5008	Bø	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Uavklart 	Del av felt med fornminner - fjerna. På dyrka mark lå her et ukjent antall rydningsrøys som utgjorde en del av fornminnefeltet 8570 B11R11 (514 H8 R8). Fjerna ved dyrking omkring 1970.
ASK ID	61062	Bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart 	Gravhaug - fjerna. Haugen var iflg. Myhre fjernet 10 år før hans registrering. Uten at det ble gjort funn. Rydningsrøysene som er nevnt i forbindelse med registreringen, er også borte. Billedmarkering og beskrivelse bygger på Øk.reg. 1966.
ASK ID	4982	Heia	Arkeologisk minne	Utmarkskulturrinner	Ikke fredet 	Tilnærmet rektangulær høystakktomt med avrundete hjørner, forholdsvis klart markert, ca 0,10 -0,20 m dyp og bredgrøft, uten synlig voll rundt. Inntil grøftens innside ligger tre rundkamp synlige, en i N, en i Ø og en i S. Tomtens L. N-S ca 6 m, br. ca 5 m.
ASK ID	34482	Vollhaug av bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart 	Samling gravhauger - fjerna. Bestod av 2 rundhauger, d. 6-7 m, h. 1 m. Idag ingen spor av haugene.TIDLIGERE FUNN PÅ GÅRDEN: Spinnehjul funnet 50 m N for huset.
ASK ID	156058	Bjørhaug - funn under markoverflaten	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Fjernet (aut. fredet) 	Innenfor området - som fordeler seg på tre felt er det gjort funn av stolpehuller, mulige stolpehuller, kokegroper og grøfter.
ASK ID	34483	Bjørhaug	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Uavklart 	Samling fornminner - fjernet. Bestod av 1 gardfar og 1 rydningsrøys. Fjernet ved dyrking og industrianlegg mellom 1972 og 1986. Beskrevet slik ved registreringen i 1966: Ved skogens S-ende kan der spores et gardfar i retn. V-over ca. 20 m. Det går så under og fortsetter i V-lig retning ca. 25 m. Gardfare er bra markert i terrenget, gressdekket og med enkelte stein i dagen, br. ca. 1 m, h. ca. 0,5m. Ved gardfarets ende her ligger en rydningsrøys bestående av forholdsvis små kampstein, flere av dem er synlige da noe av gressdekket er fjernet i den Ø-lige halvdel. D. ca. 5 m, h. ca. 0,4 m. Herifra fortsetter så førstnevnte gardfar i N-lig retning. litt mindre tydelig enn tidligere, ellers likt, og etter 25 m forsvinner det i terrenget. Ifølge en anmerkning fra O.Espedal, datert 7/6-72, skal det finnes flere gjerder her. Ved reg. 1986 kunne det ikke finnes spor etter fornminne. De er dels oppdyrket, dels fjernet ved industrianlegg. Billedavmerkingen er omtrentlig, da nøyaktig beliggenhet ikke lot seg fastslå i 1986.
ASK ID	14838	Bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Automatisk fredet 	Gravhaug. Rund. Klart markert. Bygd av jord og stein. Graskledd. Avflatet på toppen. D. 25 m, h. 2 m.

ASK ID	15073 6	Bø	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Fjernet (aut. fredet)	Lokalitet med kokegroper, stolpehull, steinsatte vegg-grøfter, vegg-grøfter, og steinsatte strukturer (tufter/gardfar), mulige graver samt omfattende forhistoriske dyrkningsspor (dyrkningslag/ ardspor) under dagens markoverflate. Det ble gjort funn i 19 sjakter, til sammen ble det påvist om lag 200 bosetningsspor. Stedvis ligger bosetningssporene under ca. 1 m med forhistorisk dyrkningsjord (stedvis også mot bunnen av/ i dyrkningsjorda). 3-4 faser/ lag av dyrkning ble identifisert. Det ble gjort funn av keramikk og brent leire både i enkelte av bosetningsstrukturene og i dyrkningsjorda. Undersøkt ved Am, UIS 2013.
ASK ID	64728	Bø	Arkeologisk minne	Gjerde/innhegning	Uavklart	Gardfar - fjerna. Registrert slik i 1966: Gardfaret begynner 1 m VSV for en geil som går S for gamle tunet på Bø. Det går derfra 25 m mot VSV. Gresskledd. Br. 0,5-1 m.
ASK ID	14379	Bø	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Uavklart	Samling fornminner - fjerna. Feltet bestod av 2 hustufter, 1gravhaug, og 1 steinlegning. 1): Hustuft, orientert VNV-ØSØ. L. 47,5 m. Undersøkt av J.Petersen. 10 m N for 1: 2): Hustuft, orientert VNV-ØSØ. L. 22 m, br. 6,5 m. Undersøkt av J.Petersen. 10-12 m Ø for 1:3): Steinlegning. L. 21,5 m, br. 7,25. H. ca. 0,5 m. Undersøkt av J.Petersen. 4): Gravhaug, brukt til gardløving. Var mer enn 13-14 m i d. Inntil lå noen mindre tufter. TIDLIGGERE FUNN PÅ GÅRDEN: S 4792, 5780, 5781 (fra 1,3 og 2).
ASK ID	5027	Bø	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Gravhaug. Iflg. reg. i 1966. Bunnlag av rundhaug. Dårlig markerti terrenget. Større jordfast stein i SØ-kant, ellers uten synlig stein, kun et lavt bunnlag med noe ujevn overflate er tilbake. Gress- og delvis mosekledd. D. 9 m, h. ca. 0,4 m. Fjernet fullstendig mellom reg. i 1966 og reg. i 1987.
ASK ID	14796	JERO	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Uavklart	1) 2 tufter. Svært godt markert. Svært tydelige i terrenget. Orientert N-S. Svært meget middels rundkamp synlige. Innbyrdes avstand 2 m. V-ligst størst, l. 13 m, br.7 m. Ø-ligst litt dreid i forhold til V tuft. L. 11 m, br.7 m. Ca 45 m S for 1: 2) tuft, ditto 1. L. 9 m, br.6 m. 16 m Ø for 2: 3) Tuft. Ditto 2. 55 m Ø for 3: 4) Tuft. Orientert ØSØ-VNV. Syner tålig bra i terrenget. N lang-side dårlig markert, ellers god. En del liten og middelsstor rundkamp synlig. Gressbevokst. L. 10 m, br. 6 m. På toppens høyeste punkt: 5) rydningsrøys. Endel innskåret av gardrester. 6) Over hele toppen finner vi et stort, for det meste sammenhengende system av innhegninger. Svært tydelig markerte. For det meste med svært megetsynlig stein. (Se anm.) For det meste kan det synes som om feltet er av nyere dato p.g.a. mengden synlig stein. 4 og liten tuft 5 SV for 1 er f.eks. imidlertid svært nedgrodd og peker således også på eldre utnyttelse av markene.
ASK ID	44043	Bø	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Uavklart	Feltet består av minst 6-7 røys (rydningsrøys?gravrøys ?). Røysene er tålig godt markert i terrenget. De er gresskledd, og i de fleste er det synlig stein. D. 2-4 m H. ca 0,30m.
ASK ID	24205	Bø	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Uavklart	Se tidligere beskrivelse og innb. top.ark. fra O.Espedal. Fjernet 11/12-79?
ASK ID	61087	Bø	Arkeologisk minne	Utmarkskulturminner	Uavklart	Samling fornminner bestod av en høystakktuft og et gardfar. Iflg. reg. i 1966: 1): Høystakktuft orientert N-S. Godt markert med dype brede grønne. Gresskledd. I tuftens N og V side ligger det to store steiner. Mål: 7x8 m. Grøftens dybde ca. 20-40 cm. Ca. 10 m V for 1: 2): går et gardfar ut fra skiftegården i N, og går ca. 10 m mot V. Der ender det i et uttørket bekkefar. Gardfaret er ca. 2 m br., lavt og med stein som ligger høyt opp i dagen. Det går ikke helt beint, men følger naturlige, store steiner.

ASK ID	65720	Bø	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart 	Samling fornminne - fjerna. Bestod av 1 gravhaug, rydningsrøyser, gardfar og rydningsspor. På toppen av ryggen lå: 1): Gravhaug, rund, avflatet i toppen. d. 7-8 m. H. 1,5 m.N for 1 lå: 2): Spor av eldre rydning. V for 1 lå: 3): Gardfar og rydningsrøyser. Beskrivelsen bygger på Myhres registrering. Idag ingen synlige spor av fornminner på stedet.
ASK ID	5010	Gudmestad	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Uavklart 	Samling rydningsrøyser bestod av 2 rydningsrøyser. Iflg. reg. i 1966: Inntil V siden av kjerrevei fra bruket ligger med 25 m mellomrom to lave rydningsrøyser. Mål. l. N-S 1,5 m, br. 0,75 m, h. 0,1 m. Fjernet mellom reg. 1966 og reg. i 1987.
ASK ID	53832	Grødeim	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Uavklart 	Felt med rydningsrøyser bestod av 6 rydningsrøyser. Iflg. reg. i 1966: Feltet består av minst 6 rydningsrøyser. Røysene er dårlig markert iterrenget, og kantene er og dårlig markerte. Grasskledd. I noen er det små steiner i dagen. D. 2-3 m, h. 0,10-0,30 m. Fjernet mellom reg. i 1966 og reg. 1987.
ASK ID	44076	Gudmestad	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart 	Gravhaug fjernet. Iflg. reg. i 1966: Dårlig markert bunnlag av gravhaug. Muligens langhaug. Forholdsvis tydelig kant i SØ og NØ. Torvdekket, ikke synlige steiner. L. NV-SØ 12 m. Br. i SØ 9 m, h. 0,1-0,2 m. Fjernet fullstendig mellom reg. i 1966 og 1987.
ASK ID	24176	Gudmestad	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart 	Samling fornminner bestod av 2 gardfar og 1 gravhaug. Iflg. reg. i 1966: Lengst i Ø: 1): Klart markert, grasskledd rundhaug, krater i sentrum. Synlig kultstein i krater i sentrum. D. 9 m, h. 1,25 m. Ca. 50 m SSØ for 1 og fra gammel vei: 2): Et gardfar i retning NNV-SSØ. 10 m SØ for gravhaugen svinger det mot VNV. Ved områdets V kant svinger det mot SSØ igjen. Gardfaret er ca. 150 m l., ca. 1 m br. og ca. 0,3 m h. En del stein ligger opp i dagen. 10 m S for 1: 3): Gardfar fra 2 mot V og i en lengde av 90 m. Det forsvinner i dyrket mark. Gardfaret er oppbygd på samme måte som 2 og har samme dimensjoner. Fjernet mellom 1978 og reg. i 1987.
ASK ID	34446	Vodl	Arkeologisk minne	Rydningsrøys lokalitet	Automatisk fredet 	1) rundaktig rydningsrøys. Nylig helt opprotet, d. 5 m, 25 m V for 1 2) ditto langrøys. Likeledes opprotet. L. N-S 12 m, br. 2 m. 30 m S for 2 3) ditto rund røys. Også opprotet nylig. D. 4 m.
ASK ID	44046	Nøre Langhodl	Arkeologisk minne	Gjerde/innhegning	Automatisk fredet 	Gardfar. L. Ø-V 50 m, br. 1 m, ubetydelig høyde, i V fjernet på dyrket mark, i Ø avgrenset av sandtak. Iflg. A. Myhre 1955 har gardfaret stått i forbindelse med rydningsrøysene.
ASK ID	17660 1	Grønebakken	Arkeologisk minne	Kokegroplokalitet	Ikkje fredet 	1 kokegrop. Sirkulær, tydelig avgrenset. Brun, kompakt, sandholdig masse, noe siltig. Varmebehandlet stein. Tydelig kullrand i nordkant. Avrundet bunn, skrå sider. B: 1,24 m, L: 1,28 m, D: 0,3 m. Funnet under registreringsarbeid. Undersøkt og frigitt i forbindelse med forenklet dispensasjon (Rogaland fylkeskommunes saksnr 13/18639).
ASK ID	17659 3	Grønebakken	Arkeologisk minne	Kokegroplokalitet	Ikkje fredet 	3 kokegrop. 2 er sikre, 1 er noe usikker da den skiller seg litt ut fra de andre. De ligger på en rekke og er alle av mer eller mindre samme størrelse: 1) 100x88x25 cm. 2) 100x120x16 cm. 3) 134x120x25 cm. Mye varmebehandlet stein og trekull, ingen funn. Funnet under registreringsarbeid. Undersøkt og frigitt i forbindelse med forenklet dispensasjon (Rogaland fylkeskommunes saksnr 13/18639).
ASK ID	17659 1	Grønebakken	Arkeologisk minne	Dyrkingsspor	Ikkje fredet 	Rest av dyrkningslag. Brun, noe siltig sand ispedd kullbiter. Veldig tynt og utydelig avgrenset. Området består av et tynt lag med matjord, er veldig skrint, og mye av dyrkningslaget er derfor ødelagt og det er kun rester igjen. Funnet under registreringsarbeid. Undersøkt og frigitt i forbindelse med forenklet dispensasjon (Rogaland fylkeskommunes saksnr 13/18639).
ASK ID	64498	Grønebakken	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Fjernet 1957 p.g.a. dyrkning.

						
ASK ID	44835	Store Rudlå	Arkeologisk minne	Røysfelt	Fjernet (aut. fredet)	Ca 25 delvis graskledde røyser. D: 3-5 m, h: 0,3- 0,5 m.
ASK ID	34794	Ospevodlen	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet)	Fjernet p.g.a. dyrkning 1922.
ASK ID	34802	Haugland øvre	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet)	(Iflg.Helliesen) I. (H.7 a) Lyngkledd, avlang haug. Langs haugen går et stein- gjerde. Mål: L.20 m, b.ca 8,5 m, h.ca 0,5 m.Litt Ø for N enden ligger:II. (H.7 b) Liten rundhaug, utgravd i midten. Mål: d.6,5 m, h.ca 1 m. Ved reg. fantes det ikke spor tilbake etter haugene. Området er nå dyrket. Haug II undersøkt av St.M. i 1926. Se funn og litteratur.
ASK ID	60857	Haugland øvre	Arkeologisk minne	Gravfelt	Fjernet (aut. fredet)	(iflg.Helliesen) Lengst mot N:Flat rundhaug (H.15) hvorpå nylig er lagt en del stein fra den omliggende mark.Like SV for denne en langhaug (H.31). I den NV kant av rundhaugen ble der omkring 1880 f. et lite gravkammer, ca 1 alen i firkant, dannet av små heller. Det ble ikke funnet noe i dette. (Hell.). Haugen ble fjernet omkring 1945. Intet ble funnet. Langhaugen ble utjevnet omkring 1900. Intet ble funnet.
ASK ID	15161	Haugland øvre	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Rundhaug. Gresskledd, utgravd i midten. Ny stein senere pålagt fra den omliggende mark. Mål: d.12,5 m, h.ca 1 m. (iflg.Helliesen) Ved.reg. fantes det ikke spor tilbake fra haugen. Fjernet omkring 1945. Intet funnet.
ASK ID	34799	Haugland nedre	Arkeologisk minne	Gravminne	Fjernet (aut. fredet)	Lett synlig i terrenget, gresskledd. En del større rundkamp synlig langs toppen. Større parti fjernet på V- siden. Tilrotet overflate. Mulig kammer synlig på V-siden, ca 7 m fra avslutning i N. Haugen er avlang, orientert SØ-NNV. Mål: L.29 m, b.8 m, h.ca 1,4 m. Ifølge den tidligere gårdeier skal haugen ha vært ca 15 m lenger mot S. Denne del ble fjernet omkring 1900. Intet ble funnet.
ASK ID	4981	Øvra marka	Arkeologisk minne	Gjerde/inn hegning	Uavklart	Et gardefar, orientert N-S løper ut i Tverånå i N, 20 m N for skiftesgjerdet med 24/ 6,8,10 kan det ikke følges videre mot S.Nedgrodd. L. 170 m, h. 0,40 m, br.l m Er sannsynligvis fortsettelse av gardfaret 514 H7 R3 nr. 2.
ASK ID	14793	Øvra marka	Arkeologisk minne	Dyrkingsspor	Uavklart	Kraftig markert, gresskledd åkerrein, svakt buet, orientert VNV-ØSØ. I VNV ogØSØ ender den i dyrket mark. Området innenfor åkerreina er flatt og steinfritt. Spredte løftestein stikker frem i kanten av reina. L. 65 m, h. 0,8 - 1,20 m sett fra N.
ASK ID	61061	HEIÅ	Arkeologisk minne	Gjerde/inn hegning	Uavklart	Gardfar - fjerna 1966-86. Registrert slik i 1965: Isolertgardfar, orientert NØ-SV. Stein fjernet flere steder. Overgrodd. L. 60 m, br. 1 m, h. 0,4 m).

ASK ID	53825	KALVAHEIE N	Arkeologisk minne	Gravminne	Uavklart 	Gravhaug - fjerna. Rundhaug fjerna ved dyrking 1963. Intetfunnet. D. 8 m, h. 0,5-0,6 m.
ASK ID	53826	HEIÅ	Arkeologisk minne	Rydningssøyslokalisitet	Uavklart 	Felt med rydningsrøyser - fjerna 1965-86. Registrert slik i 1965: 8, delvis gresskledd rydningsrøyser bestående av jord og små stein. 3 inntil jordfast stein. D. 2-5 m, h. 0,3-0,5 m.
ASK ID	216693	Mauland	Arkeologisk minne	Bosetning-aktivitetsområde	Uavklart 	Bosetningsspor avdekket ved sjaktning gjennomført av Rogaland fylkeskommune i 1999 i forbindelse med interkommunalt vann- og avløpssystemer. Det dreier seg om forhistoriske anleggsspor (stolpehull) og ardspar. Det er også funnet brent flint, keramikkskår og brent leire.
ASK ID	53803	Låge-håland	Arkeologisk minne	Gravfelt	Uavklart 	Lengst i SV: 1) Gravhaug - nu fjernet - lå på en forhøyning i hagen. Av den siden som vender mot SV - mot veien - er muligens bunnlaget igjen. Resten synes fjernet. Gressbevokst. D. 25 m, h. 2 m. Disse mål meget usikre. Lengst i NØ, 15 m N for våningshuset, 20 m VSV for nytt hus 2) tilsom gravhaug, nå rund. Veien skjærer inn på 2 sider. Det er tidligere blitt fjernet mye av V-siden. Kan muligens være oppgravd masse fra husbygget. En vannkumhar stått på haugen. D. ca 20 m, h. ca 1,5 m. Eierne mener selv at det aldri har vært noen gravhaug.
SEFRAK ID	11210003071	VÅNINGSHUS, TIME NEDRE			C	
SEFRAK ID	11210003072	VÅNINGSHUS, TIME NEDRE			C	
SEFRAK ID	11210001049	BUSTADHUS, AUGLEND			C 	
SEFRAK ID	11210002007	RUIN ETTER KVERNHUS, HOGNESTAD			C 	
SEFRAK ID	11210002016	RUIN ETTER KVERNHUS, OMA STORE			C 	
SEFRAK ID	11210002017	RUIN ETTER KVERNHUS, OMA STORE			C 	
SEFRAK ID	11190206001	FØRSKULE, BØ GAMLE SKULE			C 	Riven
SEFRAK ID	11190206002	VÅNINGSHUS, BØ			C 	Riven for bygging av nytt skulebygg.
SEFRAK ID	11190206003	RUIN ETTER LØE, BØ			C 	Riven for bygging av nytt skulebygg.
SEFRAK ID	11190206015	POTETKJELLER, BØ, UDLALAND.			C 	
SEFRAK ID	11190214007	VÅNINGSHUS, HAGEN			B 	Fjerna (jf. ortofoto)
SEFRAK ID	11190214008	LØE, HAGEN			C 	Fjerna (jf. ortofoto)
SEFRAK ID	11190214010	POTETKJELLER, HAGEN			B 	Fjerna (jf. ortofoto)
SEFRAK ID	11190214005	VÅNINGSHUS, HAALAND AUSTRE			C 	Fjerna (jf. ortofoto)
SEFRAK ID	11210003041	JORDKJELLAR, LØGE			B 	Fjerna (jf. ortofoto)

8. OMFANG- OG KONSEKVENSVURDERING

Tiltaket omfattar fleire alternativ mellom transformatorstasjonane, og totalt ei stor mengd alternativ. Nedanfor vert gjennomgangen organisert i tråd med dokumentasjon utarbeidd av oppdragsgjevar («Beskrivelse av tiltaket» mm.).

0-ALTERNATIVET

I utgreiinga vert tiltaket vurdert opp mot 0-alternativet som er dagens tilstand i området. Omfang og konsekvens av tiltaket vert vurdert opp mot 0-alternativet, som per definisjon har *intet* omfang og *ubetydeleg* konsekvens.

KM 1

Statnett har søkt konsesjon på etablering av ny stasjon for sentralnettet på Fagrafjell, samt omlegging av eksisterande leidningar i området. I konsekvensutgreiinga er konsekvensane av tiltaket for kulturminneverdiar på Fagrafjell vurdert til stor og meget stor negativ konsekvens (Statnett 2016: 111f.). Statens vegvesen planlegg ny tverrforbindelse Fv. 505 Foss-Eikeland E 39, Bråstein. Plangrogrammet for kommunedelplan med konsekvensutgreiing omfattar to alternativ (D og E) sør for Figgjoelva, som begge går gjennom KM 1 (Statens vegvesen 2015). Dersom desse planane skulle verte vedtekne og realiserte, og såleis inngå i 0-alternativet, vil dette ha innverknad på vurderingane under. Mest sannsynleg ville då verdien av miljøet verte redusert, omfanget av tiltaket vert redusert, og følgjeleg vert konsekvensen av Fagrafjell-Hatteland 1.0 og 1.2 mindre.

ALT. FAGRAFJELL-HATTELAND 1.0

Alternativet skjer midt gjennom kulturmiljøet, og gjennom ASK 44848, ASK 15182 og ASK 54607. Mesteparten av desse lokalitetane hamnar i det visuelle territoriet. Alternativet fylgjer den sær dominierende 300kV leidningen, og det er tale om ei forsterking av desse verknadane, og ikkje ei ny barriere. Denne kraftleidninga (sentralnett) skal ikkje fjernast som del av Jærnettprosjektet. Vurderinga legg til grunn at mastepunkta vert plasserte med særskilt omsyn til kulturminneverdiane.

KM 1	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 1	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 1	KONSEKVENNS	Middels-stor negativ konsekvens				

ALT. FAGRAFJELL-HATTELAND 1.2

Alternativet skjer midt gjennom kulturmiljøet, og gjennom ASK 54606. ½ av ASK 44848 og ¾ av ASK 54606 hamnar i det visuelle territoriet. Resten av ASK 44848, resten av ASK 54606, heile ASK 34830, ¾ av ASK 34607 og 2/3 av ASK 15181 hamnar i dominanssona. Alternativet fylgjer den sær dominierende 300kV leidningen, og det er tale om ei forsterking

av desse verknadane, og ikkje ei ny barriere. Denne kraftleidninga (sentralnett) skal ikkje fjernast som del av Jærnettprosjektet. Vurderinga legg til grunn at mastepunkta vert plasserte med særskilt omsyn til kulturminneverdiane.

KM 1	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 1	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 1	KONSEKVENNS	Middels negativ konsekvens				(--)

KM 2

ALT. KALBERG-HATTELAND 1.0

Avstanden til næraste kulturminne, ASK 54090, er 60m. Ein mindre del av denne, samt ASK 14618, hamnar i det visuelle territoriet. Resten av miljøet hamnar i dominanssona. Traseen går parallelt med eksisterande 50kV, 30m nærare miljøet, og skal erstatte denne. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 2	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 2	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 2	KONSEKVENNS	Middels negativ konsekvens				(--)

KM 3

ALT. FAGRAFJELL-HATTELAND 1.2

Avstanden til næraste kulturminne er 250m. Heile miljøet hamnar utanfor dominanssona.

KM 3	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 3	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 3	KONSEKVENNS	Ubetydeleg konsekvens				(0)

KM 4

ALT. FAGRAFJELL-HATTELAND 1.2

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, 30m nordaust for ASK 61018. Heile lokaliteten ASK 61018 hamnar i det visuelle territoriet. Eksisterande kraftliner (15/22kV) skal ikkje fjernast som del av Jærnettprosjektet. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 4	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 4	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 4	KONSEKVENNS	Middels negativ konsekvens				

KM 5

ALT. FAGRAFJELL-HATTELAND 1.0

Traséen går 135m frå sikringssona til ASK ID 216629, og 2/3 av denne lokaliteten hamnar i dominanssona. Mesteparten av ASK ID 216291 ligg innanfor dominanssona. Avstanden til ASK 216289, lokaliteten med størst verdi i miljøet, er 170m, storparten hamnar i den visuelle dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 5	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 5	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 5	KONSEKVENNS	Middels positiv konsekvens				

KM 6

ALT. FAGRAFJELL-HATTELAND 1.0

Traséen går langs nordre kanten av kulturmiljøet, og over lokaliteten ASK 64469. ASK 34751, 34752, 54085, S 2 og SEFRAK 11200002025, ligg i dominanssona, men i delar av løpet er høgdeskilnaden mellom traséen og kulturminneverdiane stor, noko som minskar omfanget. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 6	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 6	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 6	KONSEKVENSS	Liten-middels negativ konsekvens				

ALT. FAGRAFJELL-HATTELAND 2.0

Traséen går gjennom miljøet. Fleire av dei sentrale verdiane i miljøet hamnar i dominanssona, og den største einskildverdien, ASK 72059, hamnar i det visuelle territoriet. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 6	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 6	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 6	KONSEKVENSS	Middels-stor negativ konsekvens				

KM 7

ALT. FAGRAFJELL-HATTELAND 1.0

Avstanden til ASK 64468 er vel 30m. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 7	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 7	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 7	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				

ALT. FAGRAFJELL-HATTELAND 1.1

Avstanden til ASK 64468 er 12m. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 7	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 7	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.

KM 7 KONSEKVENNS

Middels negativ konsekvens

(--)

KM 8

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA 1.0 DOBBELTKURS

Alternativet skjer gjennom ein arm av KM 8, tett vest for lokaliteten ASK 5268, eldre vegfar kalla Kongevegen. Det bevarte partiet i sørvest hamnar i det visuelle territoriet, minste avstand til sikringssona er 3-4m. Vidare hamnar ASK 54097 i det visuelle territoriet, avstand om lag 28m. Lenger nord hamnar ASK 34748 og vestkanten av ASK 156548 i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 8	VERDI	Liten		Middels	Stor		
		-----		-----▲	-----		
KM 8	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.	
		-----	-----▲	-----	-----	-----	
KM 8	KONSEKVENNS	Liten-middels negativ konsekvens					(-/-)

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA 1.1 DOBBELTKURS

Alternativet skjer gjennom ein arm av KM 8, tett vest for lokaliteten ASK 5268, eldre vegfar kalla Kongevegen. Det bevarte partiet i sørvest hamnar i det visuelle territoriet, minste avstand til sikringssona er 14m. Vidare hamnar ASK 54097 i det visuelle territoriet, avstand om lag 28m. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 8	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 8	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 8	KONSEKVENNS	Liten-middels negativ konsekvens (-/-)				

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA 1.0 ENKELTKURS

Alternativet skjer gjennom ein arm av KM 8, gjennom sørvestre bevarte del av lokaliteten ASK 5268, eldre vegfar kalla Kongevegen. Heile det bevarte partiet i sørvest hamnar i det visuelle territoriet. Vidare hamnar ASK 54097 i det visuelle territoriet, avstand om lag 9m. Lenger nord hamnar ASK 34748 og vestkanten av ASK 156548 i det visuelle territoriet. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 8	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 8	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 8	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens (--)				

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA 1.1 ENKELTKURS

Alternativet skjer gjennom ein arm av KM 8, gjennom sørvestre bevarte del av lokaliteten ASK 5268, eldre vegfar kalla Kongevegen. Heile det bevarte partiet i sørvest hamnar i det visuelle territoriet. Vidare hamnar ASK 54097 i det visuelle territoriet, avstand om lag 9m. Alternativet medfører i mindre grad ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 8	VERDI	Liten		Middels	Stor		
		-----		-----▲	-----		
KM 8	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.	
		-----	-----▲	-----	-----	-----	
KM 8	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens					(--)

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA 2.0 DOBBELTKURS

Alternativet skjer gjennom KM 8, og kryssar lokaliteten ASK 5268, eldre vegfar kalla Kongevegen. Kryssinga skjer i kanten av det mest intakte partiet i nordaust, og brorparten av dette samt ASK 156551 hamnar innanfor dominanssona. Alternativet vil vidare medføre ei barriere og svekke samanhengen mellom desse og verdiane i vest, ASK 156548 og ASK 34748. Vidare hamnar om lag 1/3 av ASK 156548 og heile ASK 34748 i dominanssona. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna. Knekkjen i traseen viser at mast må plasserast tett opp til ASK 5268.

KM 8	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 8	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 8	KONSEKVENSS	Middels-stor negativ konsekvens (---/---)				

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA 2.0 ENKELTKURS

Alternativet skjer gjennom KM 8, og kryssar lokaliteten ASK 5268, eldre vegfar kalla Kongevegen. Kryssinga skjer i kanten av det mest intakte partiet i nordaust, og brorparten av dette samt ASK 156551 hamnar innanfor dominanssona. Alternativet vil vidare medføre ei barriere og svekke samanhengen mellom desse og verdiane i vest, ASK 156548 og ASK 34748. Vidare hamnar om lag 1/3 av ASK 156548 og heile ASK 34748 i dominanssona. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna. Knekken i traseen viser at mast må plasserast tett opp til ASK 5268.

KM 8	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 8	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 8	KONSEKVENSS	Stor negativ konsekvens				

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA 3.0 DOBBELTKURS

Alternativet skjer gjennom ein arm av KM 8, gjennom lokaliteten ASK 5268, eldre vegfar kalla Kongevegen. Kryssinga skjer i eit parti av lokaliteten som er oppdyrka og ikkje lenger synleg. Austleg kant av det bevarte partiet i sørvest hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 8	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 8	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 8	KONSEKVENSS	Liten-middels negativ konsekvens				

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA 3.0 ENKELTKURS

Alternativet skjer gjennom ein arm av KM 8, gjennom lokaliteten ASK 5268, eldre vegfar kalla Kongevegen. Kryssinga skjer i eit parti av lokaliteten som er oppdyrka og ikkje lenger synleg. Austleg kant av det bevarte partiet i sørvest hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 8	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 8	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 8	KONSEKVENSS	Liten-middels negativ konsekvens				

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA 3.1 DOBBELTKURS

Alternativet skjer gjennom KM 8, og gjennom lokaliteten ASK 5268, eldre vegfar kalla Kongevegen. Kryssinga skjer i eit parti av lokaliteten som er oppdyrka og ikkje lenger synleg. Vestleg kant av det bevarte partiet i nordaust hamnar i dominanssone. Vidare hamnar 1/3 av ASK 156548 i det visuelle territoriet. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 8	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 8	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 8	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

KM 9

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA DOBBELTKURS 1.0

Alternativet skjer gjennom K 9, og gjennom lokaliteten ASK 54079. Den intakte delen av ASK 54079 (gravminna) hamnar i det visuelle territoriet for traséen, avstanden omlag 42m. I tillegg medfører traséen ei barriere i miljøet og svekkar samanhengen mellom ASK 54079 og ASK 34743.

KM 9	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 9	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 9	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA DOBBELTKURS 3.0

Alternativet skjer gjennom K 9, og gjennom lokaliteten ASK 54079. Kryssinga skjer i den intakte delen av ASK 54079 (gravminna), og denne hamnar i det visuelle territoriet for traséen. I tillegg medfører traséen ei barriere i miljøet og svekkar samanhengen mellom ASK 54079 og ASK 34743.

KM 9	VERDI	Liten Middels Stor				
------	-------	--	--	--	--	--

KM 9	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
		-----	-----	-----	-----	-----
			▲			
KM 9	KONSEKVENNS	<i>Middels negativ konsekvens</i>				(--)

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA ENKELTKURS 1.0

Alternativet skjer gjennom K 9, og gjennom lokaliteten ASK 54079. Den intakte delen av ASK 54079 (gravminna) hamnar i det visuelle territoriet for traséen, avstanden omlag 42m. I tillegg medfører traséen ei barriere i miljøet og svekkar samanhengen mellom ASK 54079 og ASK 34743.

KM 9	VERDI	Liten		Middels		Stor	
		-----	-----	▲	-----		
KM 9	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.	
		-----	-----	▲	-----	-----	
KM 9	KONSEKVENNS	Middels negativ konsekvens					(--)

ALT. HATTELAND-KLEPPEMARKA ENKELTKURS 3.0

Alternativet skjer gjennom K 9, og gjennom lokaliteten ASK 54079. Kryssinga skjer i den intakte delen av ASK 54079 (gravminna), og denne hamnar i det visuelle territoriet for traséen. I tillegg medfører traséen ei barriere i miljøet og svekkar samanhengen mellom ASK 54079 og ASK 34743.

KM 9	VERDI	----- ----- -----					
		Liten		Middels	Stor		
					▲		
KM 9	OMFANG	----- ----- ----- ----- -----					
		Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.	
			▲				
KM 9	KONSEKVENNS	Middels-stor negativ konsekvens					(--/---)

KM 10**ALT. JORDKABEL HATTELAND-KLEPPEMARKA**

Alternativet medfører jordkabel langs vegen (Grudevarden og fv. 44 Jærvegen), og vil erstatte eksisterande 50kV luftline som pregar miljøet.

KM 10	VERDI	Liten	Middels	Stor
		-----	-----	-----
				▲

KM 10	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 10	KONSEKVENNS	<i>Middels positiv konsekvens</i>				(++)

KM 11

ALT. HATTELAND-TJØTTA 1.0

Alternativet skjer gjennom KM 11 og gjennom lokaliteten ASK 24453. Alle tre gravhaugane i ASK 24453 hamnar i det visuelle territoriet. ASK 54099 og ASK 54100 hamnar i dominanssona. På grunn av terreng og bebyggelse vert ikkje SEFRAK 11200005128 påverka av alternativet. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet indikerer mastepunkt 14m nord for ASK 24453, noko som forsterkar det negative omfanget.

KM 11	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 11	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 11	KONSEKVENNS	Stor negativ konsekvens (---)				

ALT. HATTELAND-TJØTTA 2.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstand til næraste einskildminne, SEFRAK 11200008043, er 92m, og denne hamnar i dominanssona (SEFRAK 11200008042 er fjerna).

KM 11	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 11	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 11	KONSEKVENNS	Ubetydelig konsekvens (0)				

ALT. HATTELAND-TJØTTA 2.1

Alternativet går sør for kulturmiljøet. Avstanden til næraste einskildminne, SEFRAK 11200008043, er 205m, altså utanfor dominanssona (SEFRAK 11200008042 er fjerna). I tillegg er sikta bremsa av nyare bygningar.

KM 11	VERDI	Liten	Middels	Stor
-------	-------	-------	---------	------

KM 11	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.	
KM 11	KONSEKVENNS	<i>Liten negativ konsekvens</i>					(-)

KM 12

ALT. HATTELAND-TJØTTA 2.0

Alternativet skjer gjennom KM 12 mellom ASK 44328 og gardstunet med SEFRAK 11200008041 og S 3. Desse tre hamnar alle i det visuelle territoriet. Vidare hamnar ASK 14619 og gardstunet med SEFRAK 1200008039 og ASK 44329 i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Trasélinja indikerer minst eitt mastepunkt innanfor miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 12	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 12	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 12	KONSEKVENNS	Stor negativ konsekvens (---)				

ALT. HATTELAND-TJØTTA 2.1

Alternativet går nord for KM 12. ASK 14619 hamnar i dominanssona, medan nyare bygningar vernar SEFRAK 1200008039 mot visuell påverknad. Avstanden til ASK 14619 er 180m. Denne bautasteinen står i dag tett opp til driftsbygning og er allereie sterkt visuelt forringa i nordvest.

KM 12	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 12	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 12	KONSEKVENNS	Ubetydeleg konsekvens (0)				

KM 13

ALT. HATTELAND-TJØTTA 1.0

Alternativet går nordvest for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 5302, er 185m. Denne og ASK 34301 hamnar ytst i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 13	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 13	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 13	KONSEKVENNS	Liten negativ konsekvens				

ALT. HATTELAND-TJØTTA 2.0

Alternativet skjer gjennom KM 13. Gravminna ASK 54111 og ASK 5297 hamnar i det visuelle territoriet, medan ASK 5302, ASK 5298, ASK 72074, ASK 24462, ASK 14634, ASK 34304 (Krosshaug), ASK 44336 og ASK 44336 hamnar i dominanssona. Avstanden til Dysjane, ASK 54113, er 240m, avstanden til Krosshaug er 190m. Sjølv om alternativet ikkje i særleg grad vil skjemma den sentrale delen av miljøet, dvs. høgdedraget med det tilrettelagde området Krosshaug – Dysjane – Tinghaug, har desse verdiane viktige visuelle samanhengar til lokalitetar mot nordvest. Alternativet vil medføre ei barriere som svekkar desse samanhengane. Trasélinja indikerer minst eitt mastepunkt innanfor miljøet.

KM 13	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 13	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 13	KONSEKVENNS	Stor negativ konsekvens				

KM 14

ALT. HATTELAND-TJØTTA 1.0

Alternativet går søraust for KM 14. ¼ av ASK 34305 hamnar i det visuelle territoriet, men dette er ein lokalitet som er overdyrka og som bør vurderast å få status som fjerna. Avstanden til SEFRAK 200011055 er 195m, og bygningen blir skjerma av anna bygningsmasse. Avstanden til ASK 65541 er 178m. Resten av kulturmiljøet ligg utanfor dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 14	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 14	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.

KM 14	KONSEKVENSS	<i>Liten negativ konsekvens</i>	(-)
----------	-------------	---------------------------------	-----

KM 15

ALT. HATTELAND-TJØTTA 1.0

Alternativet skjer gjennom KM 15, 3m nord for sikringssona til ASK 34307. ASK 34307 er i dag berre bevart i partiet under steingarden, resten er bortdyrka og utjamna. Vurderinga legg til grunn at mastepunkt vert lagt så langt vekk som mogleg. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 15	VERDI	Liten Middels Stor		
KM 15	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.		
KM 15	KONSEKVENSS	<i>Middels negativ konsekvens</i>	(--)	

ALT. HATTELAND-TJØTTA 2.0

Alternativet går i ytterkant av KM 15, 14m søraust for ASK 72075. Lokaliteten hamnar i det visuelle territoriet for alternativet. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 15	VERDI	Liten Middels Stor		
KM 15	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.		
KM 15	KONSEKVENSS	<i>Middels negativ konsekvens</i>	(--)	

ALT. HATTELAND-TJØTTA 2.0 (TIL STASJON 2)

Alternativet svingar sør mot AIS stasjon 2, og går aust for KM 16. Avstanden til ASK 72075 er 54m. Lokaliteten hamnar i det visuelle territoriet for alternativet. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 15	VERDI	Liten Middels Stor		
----------	-------	--	--	--

KM 15	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
		-----	-----	-----	-----	-----
			▲			
KM 15	KONSEKVENNS	Liten-middels negativ konsekvens				(-/-)

ALT. STASJON TJØTTA 2

Avstanden frå stasjonsområdet til ASK 72075 er 112m. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 15	VERDI	-----Liten----- -----Middels-----▲----- -----Stor-----				
KM 15	OMFANG	-----Stort neg.----- -----Middels neg.-----▲----- -----Lite / intet----- -----Middels pos.----- -----Stort pos.-----				
KM 15	KONSEKVENNS	<i>Middels negativ konsekvens</i> (--)				

ALT. STASJON TJØTTA 3

Avstanden frå stasjonsområdet til ASK 72075 er 210m, og stasjonen hamnar såleis utanfor dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 15	VERDI	-----Liten----- -----Middels-----▲----- -----Stor-----				
KM 15	OMFANG	-----Stort neg.----- -----Middels neg.----- -----Lite / intet-----▲----- -----Middels pos.----- -----Stort pos.-----				
KM 15	KONSEKVENNS	Ubetydeleg konsekvens (0)				

KM 16**ALT. HATTELAND-TJØTTA 2.0**

Alternativet går vest for KM 16. Avstand til næraste kulturminne, ASK 14630, er 70m, altså tett opptil det visuelle territoriet. Avstanden til ASK 64482 er 190m, og vestlegaste del hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 16	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 16	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 16	KONSEKVENSS	<i>Liten negativ konsekvens</i> (-)				

KM 17

ALT. TJØTTA-HÅLAND 1.0

Alternativet skjer gjennom vestre del av kulturmiljøet, og 1/4 av ASK 219640 og 1/3 av ASK 24937 hamnar i det visuelle territoriet. Resten av desse, samt ASK 5803 og ASK 5801, hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 17	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 17	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 17	KONSEKVENSS	<i>Middels-stor negativ konsekvens</i> (--/---)				

ALT. TJØTTA-HÅLAND 1.1 (OG 1.0)

Alternativet skjer gjennom vestre del av kulturmiljøet, 1/4 av ASK 219640, ½ av ASK 24937 og ASK 5801 hamnar i det visuelle territoriet. Særskilt vert dei store verdiane i ASK 24937 påverka negativt av alternativet. Trasélina indikerar eit mastepunkt inne i ASK 24937, eventuelt to tett opp til. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 17	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 17	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 17	KONSEKVENSS	<i>Stor negativ konsekvens</i> (---)				

ALT. TJØTTA-HÅLAND 1.2 (OG 1.0)

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, og halve ASK 24936 og 1/4 av ASK 219640 hamnar i det visuelle territoriet. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 17	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 17	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 17	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

KM 18

ALT. TJØTTA-HÅLAND 1.0

Alternativet går nord for kulturmiljøet. Heile kulturmiljøet hamnar i dominanssone, avstanden til næraste einskildminne er 124m. Påverkninga vert dempa noko av høgdeskilnad i terrenget. Alternativet medfører ikkje ei barriere innad i miljøet.

KM 18	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 18	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 18	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

ALT. TJØTTA-HÅLAND 1.1

Alternativet går nord for kulturmiljøet. Delar av miljøet hamnar inn i dominanssone, men avstanden til sjøve tunet er vel 240m. Alternativet medfører ikkje ei barriere innad i miljøet.

KM 18	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 18	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 18	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				

ALT. TJØTTA-HÅLAND 1.2

Alternativet får ikkje konsekvensar for kulturmiljøet.

KM 19

ALT. TJØTTA-HÅLAND 1.0 OG 1.1

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, og gjennom det store gardsanlegget ASK 44828. Det er her det sørlege høgdedraget med dei fire gravminna og gardfar som hamnar i det visuelle territoriet. I tillegg til sterk visuell forringing av ASK 44828, medfører også alternativet ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 19	VERDI		Liten	Middels	Stor	
			-----	-----	-----	▲
KM 19	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
		-----	-----	-----	-----	-----
		▲				
KM 19	KONSEKVENSS	Stor negativ konsekvens				(---)

ALT. TJØTTA-HÅLAND 1.2

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, og gjennom det store gardsanlegget ASK 44828. Det er her det nordlege høgdedraget med dei mange rydningsrøysane, tufter og gardfar, som hamnar i det visuelle territoriet. I tillegg til sterk visuell forringing av ASK 44828, medfører også alternativet ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 19	VERDI		Liten	Middels	Stor	
			-----	-----	-----	▲
KM 19	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
		-----	-----	-----	-----	-----
		▲				
KM 19	KONSEKVENSS	Middels-stor negativ konsekvens				(--/---)

KM 20

ALT. FAGRAFJELL – KALBERG (STASJON 2)

Alternativet går langs nordre kant av kulturmiljøet, og gjennom nordre kant av ASK 60872. Om lag 1/4 av denne lokaliteten hamnar i det visuelle territoriet. 2/4 til av lokaliteten hamnar i dominanssona, saman med ASK 129145, ASK 60871 og ASK 44846. Master vil komme tett i kanten av ASK 60872. Alternativet medfører i nokon grad ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 20	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 20	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 20	KONSEKVENSS	Middels-stor negativ konsekvens				
		(---/---)				

ALT. FAGRAFJELL – KALBERG (STASJON 4)

Alternativet går langs nordre kant av kulturmiljøet, og gjennom nordre kant av ASK 60872. Om lag 1/4 av denne lokaliteten hamnar i det visuelle territoriet. 2/4 til av lokaliteten hamnar i dominanssona, saman med ASK 129145, ASK 60871 og ASK 44846. Master vil komme tett i kanten av ASK 60872. Alternativet medfører i nokon grad ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 20	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 20	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 20	KONSEKVENSS	Middels-stor negativ konsekvens				
		(---/---)				

ALT. KALBERG (STASJON 4) – HOLEN 2.0

Alternativet går sørvest for kulturmiljøet. Avstand til næraste einskildminne, ASK 34826, er 14m, og både denne og ASK 24968 hamnar i det visuelle territoriet. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 20	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 20	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 20	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				
		(---)				

ALT. KALBERG (STASJON 4) – HOLEN 3.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, og passerar tett ved lokalitetane ASK 60871 og ASK 44846. Begge desse, samt delar av ASK 60872 og ASK 5367 hamnar i det visuelle territoriet. Resten av ASK 53687, halve ASK 60872, og heile ASK 5368 hamnar innanfor dominanssona.

Trasélina indikerer eit mastepunkt 6m frå sikringssona til ASK 60871. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 20	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 20	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 20	KONSEKVENSS	Middels-stor negativ konsekvens				

KM 21

ALT. KALBERG (STASJON 3/5) – HOLEN 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, tett ved lokaliteten ASK 217099. Denne og ½ av ASK 60873 hamnar i det visuelle territoriet. Resten av ASK 60873, ¾ av ASK 24969 og ASK 14265 hamnar innanfor dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 21	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 21	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 21	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

ALT. KALBERG (STASJON 3) – HOLEN 2.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, gjennom lokalitetane ASK 24969 og ASK 60873. Heile ASK 24969, ¾ av ASK 60873 og ¼ av ASK 24967 hamnar i det visuelle territoriet, resten av desse i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 21	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 21	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 21	KONSEKVENSS	Middels-stor negativ konsekvens				

ALT. KALBERG (STASJON 3) – HOLEN 3.1.2

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, gjennom lokaliteten ASK 24969 og 10m frå ASK 60873. Heile ASK 24969, 2/3 av ASK 60873 og ¼ av ASK 24967 hamnar i det visuelle territoriet, resten av desse i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 21	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 21	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 21	KONSEKVENSS	Stor negativ konsekvens				

ALT. KALBERG (STASJON 2) – HOLEN 2.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstand til næraste kulturminne, ASK 24969, er 48m. Halve ASK 24969 hamnar i det visuelle territoriet, resten i dominanssona saman med 4/5 av ASK 24967 og 2/3 av ASK 60873. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 21	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 21	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 21	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

KM 22

ALT. KALBERG (STASJON 2) – HOLEN 2.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. SEFRAK 11210006088 hamnar innanfor dominanssona, avstand 134m. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 22	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 22	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.

KM 22	KONSEKVENSS	<i>Liten negativ konsekvens</i>	(-)
----------	-------------	---------------------------------	-----

ALT. KALBERG (STASJON 2) – HOLEN 3.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Minste avstand til ASK 53664 er 25m. ASK 53664 hamnar i det visuelle territoriet, medan ASK 217100 og SEFRAK 11210006020, hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 22	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 22	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 22	KONSEKVENSS	<i>Middels-stor negativ konsekvens</i>				
		(---)				

KM 23

ALT. KALBERG – HOLEN 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, og gjennom ASK 141487, ASK 34840, ASK 141488 og ASK 141484. ¾ av ASK 141487, heile ASK 34840, 2/3 av ASK 141488, 2/3 av ASK 141484 og vestre kant av ASK 24984 hamnar i det visuelle territoriet. Resten av desse lokalitetane, bortsett frå 1/3 av ASK 24984 hamnar i dominanssona. I tillegg hamnar ½ av ASK 54622 i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 23	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 23	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 23	KONSEKVENSS	<i>Stor negativ konsekvens</i>				
		(---)				

ALT. KALBERG – HOLEN 1.0 MED 2.0

Som for alt. 1.0, men med mindre negativt omfang for ASK 141487, større for ASK 141488.

KM 23	VERDI	Liten Middels Stor				
----------	-------	--	--	--	--	--

KM 23	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 23	KONSEKVENNS	<i>Middels-stor negativ konsekvens</i>				(--/---)

ALT. KALBERG – HOLEN 3.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste einskildminne er 156m, ASK 141489. Høgdeskilnadene i terrenget dempar omfanget. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna, miljøet vert fritt for kraftleidningar.

KM 23	VERDI	-----Liten----- -----Middels----- -----Stor-----				
KM 23	OMFANG	-----Stort neg.----- -----Middels neg.----- -----Lite / intet----- -----Middels pos.----- -----Stort pos.-----				
KM 23	KONSEKVENNS	<i>Middels positiv konsekvens</i> (++)				

KM 24

ALT. KALBERG – HOLEN 1.0

Alternativet går søraust for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 141443 er 57m. 1/3 av lokaliteten hamnar i det visuelle territoriet, resten i dominanssona saman med 1/5 av ASK 141440. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna, og at nye master vert plasserte med omsyn til kulturminneverdiane.

KM 24	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 24	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 24	KONSEKVENNS	Liten positiv konsekvens				

ALT. KALBERG – HOLEN 3.0

Alternativet går søraust for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 141443 er 100m, heile lokaliteten hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 24	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 24	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 24	KONSEKVENSS	Liten-middels positiv konsekvens				
		(+/++)				

KM 25

ALT. KALBERG – HOLEN 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til ASK 34837 er 12m, heile lokaliteten hamnar i det visuelle territoriet. Tunet på Njågarden med SEFRAK 11210006085 hamnar i dominanssona, avstand 139m. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande kraftleidning (50kV) vert fjerna, og at nye master vert plasserte med omsyn til kulturminneverdiane.

KM 25	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 25	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 25	KONSEKVENSS	Liten-middels negativ konsekvens				
		(-/--)				

KM 26

ALT. KALBERG – HOLEN 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. ASK 60865, ASK 15177, og 3/4 av ASK 64514 hamnar i det visuelle territoriet. 2/3 av ASK 24958, heile ASK 24961, 3/5 av ASK 64513, resten av ASK 64514, ASK 34819, og ASK 15176 hamnar i dominanssona. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna, og at nye master vert plasserte med større omsyn til kulturminneverdiane enn dei eksisterande.

KM 26	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 26	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 26	KONSEKVENSS	Liten positiv konsekvens				
		(+)				

ALT. KALBERG – HOLEN 1.0 MED 1.1

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. 1/3 av ASK 60868, ASK 24959 og ein mindre del av ASK 34823 hamnar i det visuelle territoriet. 2/3 av ASK 24958, heile ASK 24961, 3/5 av ASK 64513, ASK 15176, ASK 60865, 3/4 av ASK 64514, resten av ASK 60868, 2/3 av ASK 34823 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei (ny) barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna, og at nye master vert plasserte med større omsyn til kulturminneverdiane enn dei eksisterande.

KM 26	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 26	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 26	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				

KM 27

ALT. HOLEN (STASJON 1) - HÅLAND 1.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Minste avstand til ASK 54599 er 72m, heile denne lokaliteten hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 27	KONSEKVENSS	Liten-middels negativ konsekvens				

ALT. HOLEN (STASJON 1) - HÅLAND 2.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Minste avstand til ASK 54599 er 25m, til ASK 60864 64m, til SEFRAK 11210003064 60m. Resten av desse lokalitetane hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna, og skånsom plassering av nye master.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.

KM 27	KONSEKVENSS	<i>Middels negativ konsekvens</i>	(--)
----------	-------------	-----------------------------------	------

ALT. HOLEN (STASJON 1) - HÅLAND 2.1

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Minste avstand til ASK 54599 er 25m, til ASK 60864 100m, til SEFRAK 11210003064 110m. Resten av desse lokalitetane hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna, og skånsom plassering av nye master.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 27	KONSEKVENSS	<i>Middels negativ konsekvens</i>				
		(--)				

ALT. HOLEN (STASJON 2) - HÅLAND 1.0

Alternativet går gjennom øvre kant av kulturmiljøet, og gjennom ASK 54599. Heile ASK 54599 hamnar i det visuelle territoriet. Gardstunet med SEFRAK 11210003061-62 og 2/3 av ASK 60864 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 27	KONSEKVENSS	<i>Stor negativ konsekvens</i>				
		(---)				

ALT. HOLEN (STASJON 3) - OPSTAD 1.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 54599 er 115m, til ASK 60864 er 115m, til SEFRAK 11210003064 135m. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.

KM 27	KONSEKVENSS	<i>Liten negativ konsekvens</i>	(-)
----------	-------------	---------------------------------	-----

ALT. HOLEN (STASJON 3) - OPSTAD 2.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 54599 er 115m, til ASK 60864 er 155m, til SEFRAK 11210003064 202m. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 27	KONSEKVENSS	Ubetydelig-liten negativ konsekvens (0/-)				

ALT. HOLEN (STASJON 1) - OPSTAD 1.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 54599 er 190m, til ASK 60864 er 115m, til SEFRAK 11210003064 160m. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 27	KONSEKVENSS	Ubetydeleg-liten negativ konsekvens (0/-)				

ALT. HOLEN (STASJON 1) - OPSTAD 2.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Alle lokalitetane hamnar utanfor dominanssona.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 27	KONSEKVENSS	<i>Ubetydeleg konsekvens</i> (0)				

ALT. STASJON HOLEN 1

Alternativet ligg nord for kulturmiljøet (eksisterande trafo).

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 27	KONSEKVENSS	Ubetydeleg konsekvens				
						(0)

ALT. STASJON HOLEN 2

Stasjonen medfører direkte inngrep i ASK 54599.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 27	KONSEKVENSS	Stor negativ konsekvens				
						(++)

ALT. STASJON HOLEN 3

Avstanden til ASK 54599 er 42m.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 27	KONSEKVENSS	Stor negativ konsekvens				
						(++)

ALT. STASJON HOLEN 4

Avstanden til næraste kulturminne, ASK 60864, er 230m.

KM 27	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 27	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 27	KONSEKVENSS					

KM 27	KONSEKVENNS	<i>Ubetydeleg konsekvens</i>	(0)
----------	-------------	------------------------------	-----

KM 28

ALT. HOLEN (STASJON 2) - HÅLAND 1.0

Alternativet går søraust for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 64510 er 190m og denne hamnar ytst i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande nett (50kV) vert fjerna. Denne går tvers gjennom kulturmiljøet lenger nord, gjennom gardsanlegget ASK 173902, og tett ved fleire gravminne (ASK 173507, ASK 173504).

KM 28	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 28	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 28	KONSEKVENNS	<i>Liten positiv konsekvens</i>				
						(+)

KM 29

ALT. HOLEN (STASJON 1) - OPSTAD 2.0

Alternativet går sørvest for kulturmiljøet. Avstanden til SEFRAK 1121003030 er 195m og denne hamnar ytst i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 29	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 29	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 29	KONSEKVENNS	<i>Ubetydeleg konsekvens</i>				
						(0)

ALT. HOLEN (STASJON 3) - OPSTAD 2.0

Alternativet går sørvest for kulturmiljøet. Avstanden til SEFRAK 1121003030 er 195m og denne hamnar ytst i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 29	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 29	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 29	KONSEKVENSS	Ubetydeleg konsekvens				
						(0)

KM 30*ALT. HOLEN - OPSTAD 2.0*

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, 11m sørvest for ASK 34825 (6m frå sikringssona). Denne og ASK 60870 hamnar i det visuelle territoriet. ASK 15180 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 30	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 30	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 30	KONSEKVENSS	Stor negativ konsekvens				
						(---)

KM 31*ALT. HOLEN - OPSTAD 1.0*

Alternativet går vest for kulturmiljøet, i same trasé som eksisterande 50 kV leidning. Denne skal fjernast som del av Jærnettprosjektet. Avstanden til S 8 er 75m, og S 7, S 8 og vestsida av ASK 85622 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 31	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 31	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 31	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				
						(-)

ALT. HOLEN - OPSTAD 2.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til ASK 65498 er 80m, til ASK 132129 65m. Austre kant av ASK 132129 hamnar i kanten av det visuelle territoriet, 5/5 hamnar i

dominanssone saman med ½ av ASK 132135, gardtunet med SEFRAK 11210003056-57 og ASK 65498. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 31	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 31	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 31	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

KM 32

ALT. HOLEN - OPSTAD 2.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Gardstunet med SEFRAK 11210003070 hamnar i dominanssone. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 32	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 32	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 32	KONSEKVENSS	Ubetydeleg konsekvens				

KM 33

ALT. HOLEN - OPSTAD 1.0

Alternativet passerer vestre kant av kulturmiljøet. Avstanden til ASK 24951 er 20m, og denne hamnar innanfor det visuelle territoriet. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet fylgjer eksisterande 50 kV kraftleidning. Denne skal fjernast. Vurderinga legg til grunn at nye mastepunkt vert plasserte med omsyn til ASK 24951.

KM 33	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 33	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 33	KONSEKVENSS	Ubetydeleg konsekvens				

KM 34

ALT. HOLEN - OPSTAD 2.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Avstanden til kraftstasjonen S 11 er 195m, og denne hamnar i ytterkanten av dominanssona. Høgdeskilnadane samt at kulturminnet er relatert til kraftproduksjon/-distribusjon, dempar omfanget. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 34	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 34	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 34	KONSEKVENNS	Ubetydeleg konsekvens				
						(0)

KM 35

ALT. HOLEN - OPSTAD 1.0

Alternativet går i vestre kant av kulturmiljøet. Avstanden til ASK 54593 er 30m, til ASK 34815 40m. Heile ASK 54593 og 1/3 av ASK 34815 hamnar i det visuelle territoriet. Resten av ASK 34815 og ASK 64502 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet fylgjer eksisterande 50 kV leidning og skal erstatte denne. Vurderinga vektlegg at nye master vert høgare og meir dominerande enn eksisterande.

KM 35	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 35	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 35	KONSEKVENNS	Liten negativ konsekvens				
						(-)

KM 36

ALT. HOLEN – HÅLAND (STASJON 4) 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til ASK 173917 er 15m, til ASK 60859 55m, og desse hamnar begge i det visuelle territoriet. Søraustre kant av ASK 174935, ASK 44836, ASK 64498, ASK 54590, samt 1/3 av ASK 134559 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som kan svekke samanhengane innad i miljøet. Miljøet er i dag påverka av eksisterande 50 kV kraftleidningar. Vurderinga legg til grunn at desse skal fjernast, og at nye mastepunkt vert plasserte med omsyn til ASK 173917.

KM 36	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 36	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 36	KONSEKVENSS	Liten-middels negativ konsekvens				

ALT. HOLEN (STASJON 6) – HÅLAND 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, og gjennom søre del av ASK 134559. Avstanden til ASK 173917 er 15m, til ASK 60859 38m. ASK 173917, ASK 60859 og 2/3 av ASK 134559 hamnar i det visuelle territoriet. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Dei visuelle samanhengane mellom ASK 134559 og gravminna ASK 54590 og ASK 60859 er vurdert som viktigast. Miljøet er i dag påverka av eksisterande 50kV kraftleidningar. Vurderinga legg til grunn at desse skal fjernast.

KM 36	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 36	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 36	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

ALT. HOLEN (STASJON 5) - HÅLAND 1.1 (MED 1.0)

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til ASK 173917 er 15m, til ASK 60859 55m, og desse hamnar begge i det visuelle territoriet. Avstanden til ASK 134559 er 17m, og 1/2 av ASK 134559 og ASK 54590 hamnar i det visuelle territoriet. Sørøstre kant av ASK 174935, ASK 44836, ASK 60859, resten av ASK 134559, ASK 214047, og ASK 44834 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Dei visuelle samanhengane mellom ASK 134559 og gravminna ASK 54590 og ASK 60859 er vurdert som viktigast. Miljøet er i dag påverka av eksisterande 50kV kraftleidningar. Vurderinga legg til grunn at desse skal fjernast.

KM 36	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 36	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 36	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

STASJON HÅLAND 6

Stasjonen ligg sør for vestre enden av kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 214047, er 70m.

KM 36	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 36	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 36	KONSEKVENNS	Middels negativ konsekvens				

KM 37

STASJON HÅLAND 1-6

Eksisterande stasjon alternativ 5 og alternativ 4 og 6 til ny stasjon har ikkje konsekvensar for miljøet. Alternativ 1, 2 og 3 kjem nær KM 37. Alternativ 1 og 2 er plassert inne i nordleg del av KM 36, av desse vil 1 ha størst negativt omfang på grunn av storleiken. Alternativ 3 forstyrrar i mindre grad den nordlege delen av miljøet, men svekkar ytterlegare den noko svakare samanhengen sørover.

STASJON HÅLAND 1

KM 37	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 37	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 37	KONSEKVENNS	Stor negativ konsekvens				

STASJON HÅLAND 2

KM 37	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 37	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 37	KONSEKVENNS	Middels-stor negativ konsekvens				

STASJON HÅLAND 3

KM 37	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 37	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 37	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

ALT. TJØTTA - HÅLAND (STASJON 1) 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, 5m frå ASK 24940, og 1/3 av denne hamnar i det visuelle territoriet. ½ av ASK 24940 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 37	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 37	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 37	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

ALT. TJØTTA - HÅLAND (STASJON 4/6) 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, 5m frå ASK 24940, og 1/3 av denne hamnar i det visuelle territoriet saman med ASK 44826. ½ av ASK 24940 og ASK 15157 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 37	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 37	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 37	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

ALT. HÅLAND (STASJON 4) – NÆRBØ 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, 14m frå ASK 44826, og heile denne hamnar i det visuelle territoriet. 3/5 av ASK 24940 og ASK 15157 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 37	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 37	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 37	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				(--)

ALT. HÅLAND (STASJON 1)– NÆRBØ 1.0

Alternativet startar i søre kanten av kulturmiljøet. ½ av ASK 24940 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 37	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 37	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 37	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				(-)

KM 38

ALT. HÅLAND (STASJON 6) – NÆRBØ 2.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til ASK 64496 er 178m, til ASK 64495 85m. Begge hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande 50 kV kraftleidning skal fjernast (15/22kV leidning sentralt i KM 37 skal ikkje fjernast). ASK 64496 vert rekna som å ha høgare opplevingsverdiar enn ASK 64495.

KM 38	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 38	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 38	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				(--)

ALT. HÅLAND – NÆRBØ 3.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til ASK 64495 er 50m og denne hamnar i det visuelle territoriet. SEFRAK 11210002008 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. ASK 64496 vert rekna som å ha høgare

opplevingsverdiar enn ASK 64495. Vurderinga legg til grunn at eksisterande 50 kV kraftleidning skal fjernast (15/22kV leidning sentralt i KM 37 skal ikkje fjernast).

KM 38	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 38	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 38	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

KM 39

ALT. HÅLAND – NÆRBØ 2.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, og gjennom ASK 34807. Heile ASK 34807 hamnar i det visuelle territoriet. ASK 54587, ASK 60858 og 1/5 av ASK 54591 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at eksisterande 50 kV kraftleidning skal fjernast.

KM 39	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 39	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 39	KONSEKVENSS	Middels-stor negativ konsekvens				

ALT. HÅLAND – NÆRBØ 3.0 (MED 2.0)

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, og gjennom ASK 34807. Heile ASK 34807 vestra kant av ASK 60858 hamnar i det visuelle territoriet. ASK 54587, ASK 60858, ASK 24946 og 1/2 av ASK 54591 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at mastepunkta vert lagt utanfor ASK 34807, og at eksisterande 50 kV kraftleidning skal fjernast

KM 39	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 39	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 39	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

KM 40

ALT. HÅLAND – NÆRBØ 2.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til SEFRAK 11210002036 er 67m. Skjerming frå andre bygg dempar omfanget. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 40	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 40	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 40	KONSEKVENNS	Ubetydelig-liten negativ konsekvens				
		(0/-)				

KM 41

ALT. HOLEN – OPSTAD 1.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Avstanden til SEFRAK 11210002021 er 85m. Denne, samt ASK 16181, ASK 161175 og ASK 161170 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet fylgjer eksisterande 50 kV kraftleidning som skal fjernast.

KM 41	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 41	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 41	KONSEKVENNS	Liten negativ konsekvens				
		(-)				

KM 42

ALT. HOLEN – OPSTAD 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, og gjennom ASK 44837. 2/3 av denne hamnar i det visuelle territoriet. Resten hamnar i dominanssona saman med ASK 15165, ASK 213334 og SEFRAK 11210002013. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet erstattar eksisterande 50 kV kraftleidning. Vurderinga legg til grunn at det ikkje vert plassert mastepunkt inne i ASK 44837.

KM 42	VERDI	Liten Middels Stor				
-------	-------	--	--	--	--	--

KM 42	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 42	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				(--)

KM 43

ALT. HOLEN – OPSTAD 2.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 24949 er 95m, heile denne hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 43	VERDI	Liten		Middels		Stor	
KM 43	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.	
KM 43	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens					(-)

KM 44

ALT. HOLEN – OPSTAD 2.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 61128 er 165m, heile denne hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 44	VERDI	Liten		Middels		Stor		
		-----		-----		-----▲		
KM 44	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet		Middels pos.	Stort pos.	
		-----	-----	-----▲		-----	-----	
KM 44	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens						(-)

KM 45

ALT. HOLEN – OPSTAD 2.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til S 12 er 120m, heile denne hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 45	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 45	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 45	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				(-)

KM 46

ALT. HOLEN – OPSTAD 1.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Vestre kant av ASK 4455 hamnar i dominanssona. Store delar av denne lokaliteten er oppdyrka, og den intakte åkerholmen (tilsvarande KM 46 her) hamnar utanfor dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 46	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 46	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 46	KONSEKVENSS	Ubetydeleg konsekvens				(0)

KM 47

ALT. HÅLAND – NÆRBØ 2.0

Alternativet går nordvest for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 45684 er 46m, og heile lokaliteten hamnar i det visuelle territoriet. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 47	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 47	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 47	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				(--)

KM 48

ALT. HÅLAND – NÆRBØ 1.0

Alternativet går langs vestleg kant av kulturmiljøet. ½ av ASK 60856 og 1/5 av ASK 15162 hamnar i det visuelle territoriet. Resten av desse, samt ASK 34803, og 2/5 av ASK 15162, hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 48	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 48	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 48	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

KM 49

ALT. HÅLAND – NÆRBØ 1.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste einskildminne, ASK 53812, er 100m. Heile denne og ½ av ASK 65707 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 49	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 49	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 49	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				

KM 50

ALT. HOLEN – OPSTAD 1.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste einskildminne, ASK 24974, er 40m. 1/5 av ASK 54617, 1/4 av ASK 146690 og ein mindre del av ASK 60718 hamnar i det visuelle territoriet. Resten av desse, samt ASK 5360, hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet fylgjer eksisterande 50 kV kraftleidning, og erstattar denne.

KM 50	VERDI	Liten Middels Stor				
-------	-------	--	--	--	--	--

KM 50	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 50	KONSEKVENNS	<i>Liten negativ konsekvens</i>				(-)

KM 51

ALT. HOLEN – OPSTAD 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til næraste einskildminne, ASK 53728, er 31m. Denne, samt ASK 24975 og SEFRAK 11210004039 hamnar i det visuelle territoriet. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet fylgjer eksisterande 50 kV kraftleidning, og erstattar denne. Vurderinga legg til grunn at nye mastepunkt vert plasserte med omsyn til kulturminna i miljøet.

KM 51	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 51	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 51	KONSEKVENNS	Liten negativ konsekvens				

KM 52

ALT. HOLEN – OPSTAD 2.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Avstanden til næraste einskildminne, ASK 14234, er 74m. Heile denne, samt 1/3 av ASK 53683 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 52	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 52	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 52	KONSEKVENNS	Middels negativ konsekvens				

KM 53

ALT. HOLEN – OPSTAD 1.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Avstanden til næraste einskildminne, ASK 34488, er 79m. Heile denne, samt ASK 34489 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei

barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet fylgjer eksisterande 50 kV kraftleidning, og erstattar denne.

KM 53	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 53	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 53	KONSEKVENSS	Liten-middels negativ konsekvens				

KM 54

ALT. HOLEN – OPSTAD 1.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste einskildminne, ASK 34487, er 135m. ½ av denne hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet fylgjer eksisterande 50 kV kraftleidning, og erstattar denne.

KM 54	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 54	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 54	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				

KM 55

ALT. HOLEN – OPSTAD 2.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til SEFRAK 11190213011 er 150m. Gardstunet med bygningen hamnar i dominanssona, men omfanget vert noko dempa ved mellomliggende bygningsmasse. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 55	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 55	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 55	KONSEKVENSS	Ubetydeleg konsekvens				

KM 56

ALT. NÆRBØ - OPSTAD 3.0

Alternativet går sør for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 65724, er 175m. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 56	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 56	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 56	KONSEKVENNS	Ubetydeleg konsekvens				

ALT. HOLEN – OPSTAD 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet, og gjennom ASK 61065. 4/5 av denne hamnar i det visuelle territoriet saman med 1/3 av ASK 65721. Resten av desse, samt 1/3 av ASK 65722 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Vurderinga legg til grunn at alternativet erstattar eksisterande 50 kV kraftleidning, og at nye mastepunkt vert plasserte med omsyn til kulturminna i miljøet.

KM 56	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 56	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 56	KONSEKVENNS	Middels negativ konsekvens				

KM 57

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 3.0

Alternativet går sør for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 53828, er 80m. Nesten heile denne lokaliteten hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 57	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 57	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 57	KONSEKVENNS	Middels negativ konsekvens				

KM 58

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 2.0

Alternativet går sørvest for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 24172, er 75m. Heile denne lokaliteten hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 58	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 58	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 58	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

ALT. NÆRBØ STASJON 4

Stasjonen ligg vest for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 24172, er 136m. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Fv. 181 Gudmestadvegen dempar omfanget.

KM 58	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 58	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 58	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				

KM 59

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 53823, er 5m. Heile denne lokaliteten, samt ¼ av ASK 65716 og ein mindre del av ASK 65717, hamnar i det visuelle territoriet. Resten av ASK 65716 og ASK 65717 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet, sjølv om dei visuelle samanhengane nordover frå ASK 53823 er svake.

KM 59	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 59	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.

KM 59	KONSEKVENSS	<i>Middels-stor negativ konsekvens</i>	(--/---)
----------	-------------	--	----------

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 2.0

Alternativet går nordaust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 65716, er 57m. ¼ av ASK 65716 og ein mindre del av ASK 65717, hamnar i det visuelle territoriet. Resten av ASK 65716 og ASK 65717 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 59	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 59	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 59	KONSEKVENSS	<i>Middels negativ konsekvens</i>				
		(--)				

KM 60

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 1.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 65719 er 44m, avstanden frå sannsynleg mastepunkt er 58m. Heile denne lokaliteten hamnar i det visuelle territoriet. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 60	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 60	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 60	KONSEKVENSS	<i>Middels negativ konsekvens</i>				
		(--)				

ALT. STASJON NÆRBØ 1

Alternativet ligg vest for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 65719 er 100m. Heile denne lokaliteten hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 60	VERDI	Liten Middels Stor				
----------	-------	--	--	--	--	--

KM 60	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 60	KONSEKVENSS	<i>Liten-middels negativ konsekvens</i>				(-/--)

ALT. STASJON NÆRBØ 2

Alternativet ligg vest for kulturmiljøet. Avstanden til ASK 65719 er 72m. Heile denne lokaliteten hamnar i ytterkarnt av det visuelle territoriet. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 60	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 60	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 60	KONSEKVENSS	<i>Middels negativ konsekvens</i> (--)				

KM 61

Alternativ Nærbø-Opstad 1.1 går i jordkabel i god avstand sør for KM 61

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 1.0

Alternativet går nordaust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 44071, er 200m. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 61	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 61	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 61	KONSEKVENSS	Ubetydeleg konsekvens (0)				

KM 62

ALT. JORDKABEL HÅLAND – NÆRBØ 1.0

Alternativet inneber jordkabel som går i søraustre kant av miljøet, og skjer gjennom sikringssona for ASK 44069 og gjennom ASK 34478. Særleg i høve til ASK 34478 er omfanget stort, truleg direkte inngrep i 3 gravhaugar og ei hustuft.

KM 62	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 62	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 62	KONSEKVENNS	Stor negativ konsekvens				(---)

STASJON NÆRBØ 1

Stasjonen vert plassert i nordre kant av KM 61, 1m frå ASK 53801.

KM 62	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 62	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 62	KONSEKVENNS	Middels negativ konsekvens				(--)

STASJON NÆRBØ 2

Stasjonen vert plassert aust for nordenden av KM 61, 93m frå ASK 53801.

KM 62	VERDI		Liten	Middels	Stor	
KM 62	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 62	KONSEKVENNS	Liten negativ konsekvens				(-)

KM 63

ALT. NÆRBØ – OPSTAD JORDKABEL 1.1

Alternativet inneber jordkabel. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 34479, er 9m (4m til sikringssona). Vurderinga legg då til grunn at det vert teke særskilt omsyn til gravminnet i anleggsfasen, og at tiltaket kan realiserast utan at det vert gjort inngrep innanfor sikringssona til ASK 34479. At funnpotensialet her er høgt er ikkje vektlagt i konsekvensvurderinga.

KM 63	VERDI		Liten	Middels	Stor	
-------	-------	--	-------	---------	------	--

KM 63	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.	
KM 63	KONSEKVENNS	<i>Liten-middels negativ konsekvens</i>					(-/-)

ALT. NÆRBØ – OPSTAD JORDKABEL (HEILE VEGEN)

Alternativet inneber jordkabel. Traseen skjer gjennom ASK 212215, men er i all houndsak lagt til eksisterande vegbane. Lokaliteten omfattar busetjingsspor under markoverflata, men desse er berre påviste på kvar side av vegen. Vurderinga legg til grunn at det vert teke særleg omsyn og at arbeidet vert gjort i samråd med vernestyresmaktene. .

KM 63	VERDI	-----Liten----- -----Middels----- -----Stor-----				
KM 63	OMFANG	-----Stort neg.----- -----Middels neg.----- -----Lite / intet----- -----Middels pos.----- -----Stort pos.-----				
KM 63	KONSEKVENNS	Liten negativ konsekvens (-)				

KM 64**ALT. NÆRBØ – OPSTAD JORDKABEL 1.1**

Alternativet inneber jordkabel. Traséen er plassert i sikringssona til ASK 212216. Tiltaket treng ikkje å ha direkte konsekvens for lokaliteten (dette er ein lokalitet under markoverflata), vurderinga legg då til grunn at det vert teke særskilt omsyn til ASK 212216 i anleggsfasen.

KM 64	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 64	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 64	KONSEKVENNS	Liten negativ konsekvens				

KM 65**ALT. NÆRBØ – OPSTAD JORDKABEL 1.1**

Alternativet inneber jordkabel. Traséen er plassert tett inn til vestsida av kyrkjegarden, 1m frå lokalitetsgrensa. Slik alternativet er utforma synes det vanskeleg å bevare innhegninga intakt.

Forvaltingsansvaret for automatisk freda kyrkjegardar ligg direkte under Riksantikvaren, og alternativet må leggst fram for Riksantikvaren for uttale.

KM 65	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 65	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 65	KONSEKVENSS	Stor negativ konsekvens (---)				

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 1.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 14835 er 120m. Denne hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 65	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 65	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 65	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens (-)				

KM 66

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 2.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 24203, er 118m. Denne og ASK 53846, ASK 53845 og ASK 44095 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 66	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 66	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 66	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens (--)				

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 3.0

Alternativet går nord for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 44098, er 190m. Denne hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 66	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 66	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 66	KONSEKVENSS	Ubetydeleg konsekvens				

KM 67

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 3.0

Alternativet går nord og aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 34490 er 98m. Denne og SEFRAK 11190213015 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet erstattar 50 kV kraftledning som går tett ved kulturmiljøet (men alt. 3.0 kjem både aust og nord for miljøet).

KM 67	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 67	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 67	KONSEKVENSS	Liten-middels negativ konsekvens				

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 3.1 (MED 3.0)

Alternativet går nord og aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 34490 er 107m. Denne og SEFRAK 11190213015 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet erstattar 50 kV kraftledning som går tett ved kulturmiljøet.

KM 67	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 67	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 67	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				

ALT. HOLEN – OPSTAD 1.0

Alternativet går aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 34490 er 150m. Denne hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 67	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 67	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 67	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				

KM 68

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 2.0

Alternativet skjer gjennom sørvestre del av kulturmiljøet, og gjennom nordre ende av ASK 44096. 3/4 av ASK 44096 hamnar i det visuelle territoriet, resten, samt nesten heile ASK 34509 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Alternativet erstattar eksisterande 50 kV kraftledning som går gjennom kulturmiljøet. Vurderinga legg til grunn at mastepunkta vert plassert med omsyn til (ASK 44096).

KM 68	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 68	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 68	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 3.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 34510 er 50m. Heile denne hamnar i det visuelle territoriet. 1/3 av ASK 65741 og 1/3 av ASK 24200 hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Trasélina indikerar eit mastepunkt mellom ASK 34510 og ASK 24200. Alternativet erstattar eksisterande 50 kV kraftledning som går gjennom kulturmiljøet.

KM 68	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 68	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.

KM 68	KONSEKVENSS	<i>Stor negativ konsekvens</i>	(---)
----------	-------------	--------------------------------	-------

ALT. HOLEN – OPSTAD 1.0

Alternativet skjer gjennom kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 24200 er 65m. 1/2 av ASK 24200 hamnar i dominanssone. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet. Trasélinja indikerar eit mastepunkt mellom ASK 34510 og ASK 24200. Alternativet erstattar eksisterande 50 kV kraftledning som går gjennom kulturmiljøet.

KM 68	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 68	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 68	KONSEKVENSS	Stor negativ konsekvens (---)				

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 3.1

Alternativet går nord og aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 24200 er 94m. Nordaustre hjørne av ASK 24200 hamnar i dominanssone. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 68	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 68	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 68	KONSEKVENSS	Liten negativ konsekvens				

ALT. HOLEN – OPSTAD 2.0

Alternativet går nord og aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 24200 er 220m. Ingen kulturminne hamnar i dominanssone. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 68	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 68	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.				
KM 68	KONSEKVENSS	Ubetydeleg konsekvens (0)				

KM 69

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 1.0

Alternativet går sør og vest for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 44097 er 63m. Ein mindre del av ASK 44097 hamnar i det visuelle territoriet, resten hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 69	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 69	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 69	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens				
		(--)				

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 2.0

Alternativet går nord og aust for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 24204, er 200m. Lokaliteten ligg utanfor dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet.

KM 69	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 69	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 69	KONSEKVENSS	Ubetydeleg konsekvens				
		(0)				

KM 70

ALT. HOLEN – OPSTAD 2.0

Alternativet skjer inn i nordvestre del kulturmiljøet. Minste avstand til det verna sentrale fenselsområdet (KM 70-1) er 145m, og delar av dette hamnar innanfor dominanssona. Det same gjer KM 70-3 og delar av 70-2. Alternativet kryssar fleire utomhuselement omfatta av landsverneplanen (steingardar, kanalar). Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet

KM 70	VERDI	Liten Middels Stor				
-------	-------	--	--	--	--	--

KM	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
		-----	-----	-----	-----	-----
70			▲			
KM	KONSEKVENSS	Middels-stor negativ konsekvens				(--/---)
70						

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 2.1

Alternativet skjer inn i nordvestre del kulturmiljøet. Minste avstand til det verna sentrale fengselsområdet (KM 70-1) er 172m, og delar av dette hamnar innanfor dominanssona. Det same gjer KM 70-3 og delar av 70-2. Alternativet kryssar fleire utomhuselement omfatta av landsverneplanen (steingardar, kanalar). Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet

KM 70	VERDI	----- ----- -----				
		Liten		Middels	Stor	
				▲		
KM 70	OMFANG	----- ----- ----- ----- -----				
		Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
			▲			
KM 70	KONSEKVENSS	Middels-stor negativ konsekvens				
		(---/---)				

ALT. NÆRBØ-OPSTAD 1.0/ HOLEN-OPSTAD 1.0

Alternativa skjer gjennom nordvestre hjørne av kulturmiljøet. Traselinene indikerar eit mastepunkt inne i miljøet. Masta vil ha negativ konsekvens for opplevinga av fengselsområdet frå Opstadvegen. Masta vil også komme nær steinmuren langs veggen som er eit freda utomhuselement i miljøet. Alternativet medfører ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet

KM 70	VERDI	----- ----- -----					
		Liten		Middels	Stor		
				▲			
KM 70	OMFANG	----- ----- ----- ----- -----					
		Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.	
			▲				
KM 70	KONSEKVENSS	Middels negativ konsekvens					(--)

ALT. JORDKABEL NÆRBØ-OPSTAD (HEILE VEGEN)

Alternativet inneber jordkabel gjennom nordvestre del av miljøet. I ei lengde på 210m vil jordkabelen ha nærføring (5-10m) til steinmuren langs Opstadvegen som er eit freda utomhuselement i miljøet. Vurderinga legg til grunn at alternativet kan realiserast utan å skade eller demontere muren andre stader enn i gjennomgangane, og at arbeidet her med demontering og reetablering av muren vert gjort i samråd med vernestyresmaktene.

KM 70	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 70	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 70	KONSEKVENNS	Liten negativ konsekvens				

STASJON OPSTAD 1

Stasjonen er plassert inne i kulturmiljøet. Avstanden til næraste bygning i fengselskomplekset er 175m. Stasjonen vil påverke opplevinga av det lukka området Åna fengsel, utanfrå, frå Opstadvegen og Anstaltvegen.

KM 70	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 70	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 70	KONSEKVENNS	Stor negativ konsekvens				

STASJON OPSTAD 2

Stasjonen er plassert vest for Opstadvegen, utanfor KM 70, tett nord for eksisterande stasjon.

KM 70	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 70	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
KM 70	KONSEKVENNS	Ubetydeleg konsekvens				

STASJON OPSTAD 3

Stasjonen er plassert vest for Opstadvegen, utanfor KM 70, tett sør for eksisterande stasjon.

KM 70	VERDI	Liten Middels Stor				
KM 70	OMFANG	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.

KM 70	KONSEKVENNS	<i>Ubetydeleg-liten negativ konsekvens</i>	(0/-)
----------	-------------	--	-------

KM 71

ALT. HOLEN – OPSTAD 2.0

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 53803 er 70m. Heile lokaliteten hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet, men miljøet risikerar å bli innestengt også i vest (grustak i aust).

KM 71	VERDI	Liten Middels Stor
KM 71	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.
KM 71	KONSEKVENNS	<i>Middels negativ konsekvens</i> (--)

ALT. NÆRBØ – OPSTAD 2.1

Alternativet går vest for kulturmiljøet. Avstanden til næraste kulturminne, ASK 53803 er 100m. Heile lokaliteten hamnar i dominanssona. Alternativet medfører ikkje ei barriere som svekkar samanhengane innad i miljøet, men miljøet risikerar å bli innestengt også i vest (grustak i aust).

KM 71	VERDI	Liten Middels Stor
KM 71	OMFANG	Stort neg. Middels neg. Lite / intet Middels pos. Stort pos.
KM 71	KONSEKVENNS	<i>Liten-middels negativ konsekvens</i> (-/--)

9. SAMANSTILLING

STREKNING	ALT.	KULTUR -MILJØ	KONSEKVENNS		SUM KONSEKVENNS	
FAGRAFJ.-HATTELAND	1.0	KM 1	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
FAGRAFJ.-HATTELAND	1.0	KM 5	MIDDELS POSITIV	++		
FAGRAFJ.-HATTELAND	1.0	KM 6	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--		
FAGRAFJ.-HATTELAND	1.0	KM 7	LITEN NEGATIV	-		
FAGRAFJ.-HATTELAND	1.1 (+1.0)	KM 7	MIDDELS NEGATIV	--	(1.1 + 1.0) MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
FAGRAFJ.-HATTELAND	1.2	KM 1	MIDDELS NEGATIV	--	(1.2+1.0) MIDDELS NEGATIV	--
FAGRAFJ.-HATTELAND	1.2	KM 3	UBETYDELEG	0		
FAGRAFJ.-HATTELAND	1.2	KM 4	MIDDELS NEGATIV	--		
FAGRAFJ.-HATTELAND	2.0	KM 6	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---	(2.0+1.0) MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
KALBERG-HATTELAND	1.0	KM 2	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
HATTELAND- KLEPPEMARKA DOBBELTKURS	1.0	KM 8	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--	MIDDELS NEGATIV	--
HATTELAND- KLEPPEMARKA DOBBELTKURS	1.0	KM 9	MIDDELS NEGATIV	--		
HATTELAND- KLEPPEMARKA DOBBELTKURS	1.1	KM 8	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--	(1.1+1.0) MIDDELS NEGATIV	--
HATTELAND- KLEPPEMARKA ENKELTKURS	1.0	KM 8	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
HATTELAND- KLEPPEMARKA ENKELTKURS	1.0	KM 9	MIDDELS NEGATIV	--		
HATTELAND- KLEPPEMARKA ENKELTKURS	1.1	KM 8	MIDDELS NEGATIV	--	(1.1+1.0) MIDDELS NEGATIV	--
HATTELAND- KLEPPEMARKA DOBBELTKURS	2.0	KM 8	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
HATTELAND- KLEPPEMARKA ENKELTKURS	2.0	KM 8	STOR NEGATIV	---	STOR NEGATIV	---
HATTELAND- KLEPPEMARKA DOBBELTKURS	3.0	KM 8	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--	(3.0+1.0) MIDDELS NEGATIV	--
HATTELAND- KLEPPEMARKA DOBBELTKURS	3.0	KM 9	MIDDELS NEGATIV	--		
HATTELAND- KLEPPEMARKA DOBBELTKURS	3.1	KM 8	MIDDELS NEGATIV	--	(3.1+2.0+3.0+1.0) MIDDELS NEGATIV	--
HATTELAND- KLEPPEMARKA ENKELTKURS	3.0	KM 8	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--	(3.0+1.0) MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
HATTELAND- KLEPPEMARKA ENKELTKURS	3.0	KM 9	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---		
HATTELAND- KLEPPEMARKA JORDKABEL		KM 10	MIDDELS POSITIV	++	MIDDELS POSITIV	++
HATTELAND-TJØTTA	1.0	KM 11	STOR NEGATIV	---	STOR NEGATIV	---
HATTELAND-TJØTTA	1.0	KM 13	LITEN NEGATIV	-		
HATTELAND-TJØTTA	1.0	KM 14	LITEN NEGATIV	-		
HATTELAND-TJØTTA	1.0	KM 15	MIDDELS NEGATIV	--		
HATTELAND-TJØTTA	2.0	KM 11	UBETYDELEG	0	STOR NEGATIV	---
HATTELAND-TJØTTA	2.0	KM 12	STOR NEGATIV	---		
HATTELAND-TJØTTA	2.0	KM 13	STOR NEGATIV	---		
HATTELAND-TJØTTA	2.0	KM 15	MIDDELS NEGATIV	--		
HATTELAND-TJØTTA	2.0	KM 16	LITEN NEGATIV	-		
HATTELAND-TJØTTA	2.1	KM 11	LITEN NEGATIV	-	(2.1+2.0) STOR NEGATIV	---
HATTELAND-TJØTTA	2.1	KM 12	UBETYDELEG	0	(2.0 til st. 2) STOR NEGATIV	---
HATTELAND-TJØTTA	2.0 stasj.2	KM 15	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--		
TJØTTA-HÅLAND	1.0	KM 17	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---	STOR NEGATIV	---

TJØTTA-HÅLAND	1.0	KM 18	MIDDELS NEGATIV	--		
TJØTTA-HÅLAND	1.0	KM 19	STOR NEGATIV	---		
TJØTTA-HÅLAND	1.0	KM 37	MIDDELS NEGATIV	--		
TJØTTA-HÅLAND	1 st.4/6	KM 37	MIDDELS NEGATIV	--		
TJØTTA-HÅLAND	1.1	KM 17	STOR NEGATIV	---	(1.0/1.1/1.0) STOR NEGATIV	---
TJØTTA-HÅLAND	1.1	KM 18	LITEN NEGATIV	-		
TJØTTA-HÅLAND	1.1	KM 19	STOR NEGATIV	---		
TJØTTA-HÅLAND	1.2	KM 17	MIDDELS NEGATIV	--	(1.0/1.2/1.0) MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
TJØTTA-HÅLAND	1.2	KM 18	UBETYDELEG	0		
TJØTTA-HÅLAND	1.2	KM 19	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---		
FAGRAFJ.-KALBERG	1.0, stasj.2	KM 20	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
FAGRAFJ.-KALBERG	1.0, stasj.4	KM 20	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
KALBERG-HATTELAND	1.0	KM 2	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
KALBERG-HOLEN	1.0 Sta.3/5	KM 21	MIDDELS NEGATIV	--	STOR NEGATIV	---
KALBERG-HOLEN	1.0	KM 23	STOR NEGATIV	---		
KALBERG-HOLEN	1.0	KM 24	LITEN POSITIV	+		
KALBERG-HOLEN	1.0	KM 25	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--		
KALBERG-HOLEN	1.0	KM 26	LITEN POSITIV	+	(1.1+10) STOR NEGATIV	---
KALBERG-HOLEN	1.1	KM 26	LITEN NEGATIV	-		
KALBERG-HOLEN	2.0 Stas.4	KM 20	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
KALBERG-HOLEN	2.0 Stas.3	KM 21	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---		
KALBERG-HOLEN	2.0 Stas.2	KM 22	LITEN NEGATIV	-		
KALBERG-HOLEN	2.0	KM 23	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---		
KALBERG-HOLEN	3.0 Stas.4	KM 20	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
KALBERG-HOLEN	3.0 Stas.2	KM 22	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---		
KALBERG-HOLEN	3.0	KM 23	MIDDELS POSITIV	++		
KALBERG-HOLEN	3.0	KM 24	LITEN-MIDDELS POSITIV	+ / ++		
HOLEN-HÅLAND	1.0 stasj.1	KM 27	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--
HOLEN-HÅLAND	1.0 stasj. 2	KM 27	STOR NEGATIV	---	STOR NEGATIV	---
HOLEN-HÅLAND	1.0 stasj. 2	KM 28	LITEN POSITIV	+		
HOLEN-HÅLAND	1.0 stasj. 4	KM 36	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--
HOLEN-HÅLAND	1.0 stasj. 6	KM 36	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
HOLEN-HÅLAND	1.1 stasj. 5	KM 36	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
HOLEN-HÅLAND	2.0 stasj. 1	KM 27	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
HOLEN-HÅLAND	2.1 stasj. 1	KM 27	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
HÅLAND-NÆRBØ	1.0 stasj.1	KM 37	LITEN NEGATIV	-	(1.0, til stasjon 1/2) MIDDELS NEGATIV	--
HÅLAND-NÆRBØ	1.0	KM 48	MIDDELS NEGATIV	--		
HÅLAND-NÆRBØ	1.0	KM 49	LITEN NEGATIV	-		
HÅLAND-NÆRBØ	1.0 stasj.4	KM 37	MIDDELS NEGATIV	--	(1.0 til stasjon 4/6) MIDDELS NEGATIV	--
HÅLAND-NÆRBØ	2.0 stas.4/6	KM 38	MIDDELS NEGATIV	--	(2.0) MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
HÅLAND-NÆRBØ	2.0	KM 39	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---		
HÅLAND-NÆRBØ	2.0	KM 40	UBETYDELEG-LITEN NEGATIV	0/-		
HÅLAND-NÆRBØ	2.0	KM 47	MIDDELS NEGATIV	--		
HÅLAND-NÆRBØ	3.0	KM 38	MIDDELS NEGATIV	--	(3.0/2.0) MIDDELS NEGATIV	--
HÅLAND-NÆRBØ	3.0	KM 39	MIDDELS NEGATIV	--		
HÅLAND-NÆRBØ	jord- kabel	KM 62	STOR NEGATIV	---	STOR NEGATIV	---
NÆRBØ-OPSTAD	1.0	KM 59	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
NÆRBØ-OPSTAD	1.0	KM 60	MIDDELS NEGATIV	--		
NÆRBØ-OPSTAD	1.0	KM 61	UBETYDELEG	0		
NÆRBØ-OPSTAD	1.0	KM 65	LITEN NEGATIV	-		
NÆRBØ-OPSTAD	1.0	KM 69	MIDDELS NEGATIV	--		
NÆRBØ-OPSTAD	1.0	KM 70	MIDDELS NEGATIV	--		

NÆRBØ-OPSTAD	2.0	KM 58	MIDDELS NEGATIV	--	(2.0/1.0) MIDDELS NEGATIV	--
NÆRBØ-OPSTAD	2.0	KM 59	MIDDELS NEGATIV	--		
NÆRBØ-OPSTAD	2.0	KM 66	MIDDELS NEGATIV	--		
NÆRBØ-OPSTAD	2.0	KM 68	MIDDELS NEGATIV	--		
NÆRBØ-OPSTAD	2.0	KM 69	UBETYDELEG	0	(2.1/2.0/1.0) MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
NÆRBØ-OPSTAD	2.1	KM 70	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---		
NÆRBØ-OPSTAD	2.1	KM 71	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--		
NÆRBØ-OPSTAD	3.0	KM 56	UBETYDELEG	0		
NÆRBØ-OPSTAD	3.0	KM 57	MIDDELS NEGATIV	--	(3.0/2.0/1.0) STOR NEGATIV	---
NÆRBØ-OPSTAD	3.0	KM 66	UBETYDELEG	0		
NÆRBØ-OPSTAD	3.0	KM 67	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--		
NÆRBØ-OPSTAD	3.0	KM 68	STOR NEGATIV	---		
NÆRBØ-OPSTAD	3.1	KM 67	LITEN NEGATIV	-	(3.1/3.0/2.0/1.0/2.1) MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
NÆRBØ-OPSTAD	3.1	KM 68	LITEN NEGATIV	-		
NÆRBØ-OPSTAD	jord-kabel heile vegen	KM 63	LITEN NEGATIV	-	LITEN NEGATIV	-
NÆRBØ-OPSTAD	jord-kabel heile vegen	KM 70	LITEN NEGATIV	-		
NÆRBØ-OPSTAD	jord-kabel 1.1	KM 63	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--	STOR NEGATIV	---
NÆRBØ-OPSTAD	jord-kabel 1.1	KM 64	LITEN NEGATIV	-		
NÆRBØ-OPSTAD	jord-kabel 1.1	KM 65	STOR NEGATIV	---		
HOLEN-OPSTAD	1.0 stasj.1	KM 27	UBETYDELEG-LITEN NEGATIV	0/-	STOR NEGATIV	---
HOLEN-OPSTAD	1.0 stasj.3	KM 27	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 31	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 33	UBETYDELEG	0		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 35	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 41	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 42	MIDDELS NEGATIV	--		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 46	UBETYDELEG	0		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 50	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 51	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 53	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 54	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 56	MIDDELS NEGATIV	--		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 67	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 68	STOR NEGATIV	---		
HOLEN-OPSTAD	1.0	KM 70	MIDDELS NEGATIV	--		
HOLEN-OPSTAD	2.0 stasj. 1	KM 27	UBETYDELEG	0	STOR NEGATIV	---
HOLEN-OPSTAD	2.0 stasj. 3	KM 27	UBETYDELEG-LITEN NEGATIV	0/-		
HOLEN-OPSTAD	2.0 stasj. 1	KM 29	UBETYDELEG	0		
HOLEN-OPSTAD	2.0 stasj. 3	KM 29	UBETYDELEG	0		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 30	STOR NEGATIV	---		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 31	MIDDELS NEGATIV	--		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 31	UBETYDELEG	0		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 33	UBETYDELEG	0		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 43	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 44	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 45	LITEN NEGATIV	-		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 52	MIDDELS NEGATIV	--		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 55	UBETYDELEG	0		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 68	UBETYDELEG	0		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 69	UBETYDELEG	0		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 70	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---		
HOLEN-OPSTAD	2.0	KM 71	MIDDELS NEGATIV	--		

Figur 217. Samanfattande tabell over konsekvensar for traséalternativa.

STASJON	ALT .	KULTUR-MILJØ	KONSEKVENNS		SUM KONSEKVENNS	
STASJ. HATTELAND	1-5		UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0
STASJ. KLEPPMARKA	1-3		UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0

STASJ. TJØTTA	1		UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0
STASJ. TJØTTA	2	KM 15	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
STASJ. TJØTTA	3	KM 15	UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0
STASJ. TJØTTA	4		UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0
STASJ. KALBERG	1-5		UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0
STASJ. HOLEN	1	KM 27	UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0
STASJ. HOLEN	2	KM 27	STOR NEGATIV	---	STOR NEGATIV	---
STASJ. HOLEN	3	KM 27	STOR NEGATIV	---	STOR NEGATIV	---
STASJ. HOLEN	4	KM 27	UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0
STASJ. HÅLAND	1	KM 37	STOR NEGATIV	---	STOR NEGATIV	---
STASJ. HÅLAND	2	KM 37	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---	MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
STASJ. HÅLAND	3	KM 37	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
STASJ. HÅLAND	4-6		UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0
STASJ. NÆRBØ	1	KM 60	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--	LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--
STASJ. NÆRBØ	1	KM 62	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
STASJ. NÆRBØ	2	KM 60	MIDDELS NEGATIV	--	MIDDELS NEGATIV	--
STASJ. NÆRBØ	2	KM 62	LITEN NEGATIV	-	LITEN NEGATIV	-
STASJ. NÆRBØ	3-4		UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0
STASJ. OPSTAD	1	KM 70	STOR NEGATIV	---	STOR NEGATIV	---
STASJ. OPSTAD	2	KM 70	UBETYDELEG	0	UBETYDELEG	0
STASJ. OPSTAD	3	KM 70	UBETYDELEG-LITEN NEGATIV	0/-	UBETYDELEG-LITEN NEGATIV	0/-

Figur 218. Samanfattande tabell over konsekvensar for traséalternativa.

0-ALTERNATIVET

0-alternativet, framhald av dagens situasjon, er det alternativet som har minst negative konsekvensar for dei definerte kulturmiljøa i plan- og influensområdet.

FAGRAFJELL-HATTELAND OG STASJON HATTELAND

Sjølv om Fylkesrådmannen (Fylkesrådmannen 02.10.16) har rådd frå alternativ 1.2 (tidlegare alt. 3.0), er det vår konklusjon etter ei samla vurdering at eit alternativ som omfattar alternativ 1.2 vil ha minst negative konsekvensar på denne strekninga (alternativ lenger vest er no tekne ut av prosjektet). Hovudårsaka er eksisterande 300kV kraftleidning som fylgjer denne traséen gjennom KM 1. Denne skal ikkje fjernast som del av Jærnettprosjektet. Det er ei generell antikvarisk haldning at parallellføring med eksisterande kraftline gjev mindre negativ konsekvens enn der kraftlina vert lagt i ny korridor (t.d. NIKU 2006: 48). Opplevingsverdiane er allereie reduserte av eksisterande kraftleidning. Vidare er vår vurdering at tyngdepunktet for verdiane i KM 1, ligg i gardsanlegget og gravfelta lenger vest med større mangfald, større opplevingsverdi og større kunnskapsverdi. Dei fire lokalitetane i aust (i influenssona) er reine rydningsrøyslokalitetar (ASK 54607, ASK 15182, ASK 44848, ASK 54606), vest for desse ein lokalitet med eit gardfar i tillegg til rydningsrøysar (ASK 34830). Endeleg kan alternativ 1.2 gjennom KM 1 også seiast å falle saman med eksisterande visuell forstyring med steinbrotet – i større grad enn dei andre alternativa (tidlegare alternativ). Slik alternativ 1.2 no er utforma er det planlagt eit mastepunkt i kanten av ASK 44848 – dette hevar konsekvensen frå liten-middels negativ (i tidlegare versjonar av rapporten) til middels negativ. Alternativ 1.0 kryssar KM 1 lenger aust. Saman med eksisterande 300kV line vil denne dominere eit mykje breiare belte, og alternativet er vurdert å ha større negativ konsekvens enn alternativ 1.2. Alternativ 1.0 sitt vidare løp vestover går parallelt med eksisterande leidning, noko som generelt er å føretrekke.

Statnett har søkt konsesjon på etablering av ny stasjon for sentralnettet på Fagrafjell, samt omlegging av eksisterande leidningar i området. I konsekvensutgreiinga er konsekvensane av tiltaket for kulturminneverdiar på Fagrafjell vurdert til stor og meget stor negativ konsekvens (Statnett 2016: 111f.). Statens vegvesen planlegg ny tverrforbindelse Fv. 505 Foss-Eikeland E 39, Bråstein. Plangrogrammet for kommunedelplan med konsekvensutgreiing omfattar to

alternativ (D og E) sør for Figgjoelva, som begge går gjennom KM 1 (Statens vegvesen 2015: 43f.). Dersom desse planane skulle verte vedtekne og realiserte, og såleis inngå i 0-alternativet, vil dette ha innverknad på vurderingane av konsekvensane av Jærnett. Mest sannsynleg ville då verdien av miljøet verte redusert, omfanget av tiltaket vert redusert, og følgjeleg vert konsekvensen av Fagrafjell-Hatteland 1.0 og 1.2 mindre. Kor mykje avheng av om det er vegalternativ D eller E, og om ny stasjon på Fagrafjell, eller berre omlegging av leidningane, vert realisert.

Ingen av alternativa for Hatteland stasjon har konsekvensar for temaet.

HATTELAND-KLEPPEMARKA, STASJON KLEPPEMARKA

På strekninga Hatteland-Kleppemarka er den største utfordringa passering av KM 8. Vår vurdering her er at det beste er kryssing i dei vekkdyrka partia i midten av det freda veganlegget – eventuelt alternativ som går utanfor. Alle alternativa med luftspenn medfører middels negativ konsekvens for KM 9. Alternativ Hatteland-Kleppemarka jordkabel har samla konsekvens for strekninga middels positiv. Dette er vår tilråding.

Ingen av alternativa for Kleppemarka stasjon har konsekvensar for temaet.

HATTELAND-TJØTTA, TJØTTA STASJON

Dette er eit område med store kulturminneverdiar, og alle alternativ har negative konsekvensar for temaet. Kombinasjonen 2.0/2.1/1.0/2.0/2.0 med sørleg arm til st.2, har etter vårt syn minst negative konsekvensar, vurdert samla til *liten-middels negativ konsekvens*. Med denne kombinasjonen unngår ein dei vesentlege konfliktene knytt til kvart av hovudalternativa nemnde i høyringsuttalen frå Kulturavdelinga (Fylkesrådmannen 02.10.16). Alternativ 2.0 vert brukt for å unngå konflikt med ASK 24453 i KM 11, deretter alternativ 1.0 for å minimere visuell forringing av det viktige Krosshaug-Tinghaug området (KM 13). Konsekvensane vert då liten negativ heilt fram til KM 11. Her går 1.0 og 2.0 over/tett ved kvar sitt gravminne (skada, middels verdi), og dette hevar konsekvensane til *middels negativ* (2.0) eller *middels-stor negativ* (1.0). Alternativ 2.0 med sørleg arm til stasjon 2 gjer det mogleg å passere KM 15 med *liten-middels negativ konsekvens*.

Stasjon Tjøtta 2 og 3 vil forsterke den negative konsekvensen ved KM 15. Her vil stasjon 1 vere å føretrekke. Dersom traséen då vil justerast vekk frå KM 15, inn til stasjon 1, vil den samla konsekvensen for strekninga Hatteland-Tjøtta kunne reduserast til *liten negativ*.

TJØTTA-HÅLAND, STASJON HÅLAND

Dette er eit område med store kulturminneverdiar, og alle alternativ har negative konsekvensar for temaet. Begge hovudalternativa *har store negative konsekvensar*. Denne vurderinga er i tråd med høyringsuttalen frå Kulturavdelinga (Fylkesrådmannen 02.10.16). Kombinasjonen 1.0/1.2/1.0 har etter vårt syn minst negative konsekvensar, men likevel vurdert samla til *middels-stor negativ*. Årsaka til dette er passeringa av det store gardsanlegget ASK 44828 i KM 19.

Stasjonsplasseringa på Håland forsterkar konsekvensane, her ved KM 37. Stasjon Håland 4 og 5 kjem best ut, begge med ubetydeleg konsekvens. Ved val av ein av desse bør det vurderast å justere alternativ 1.2 austover for å dempe konsekvensane ved KM 19. Det bør i tilfelle også

leggast vekt på å justere traséen 1.0/1.2 gjennom eller utanfor KM 17 for å senke konsekvensane her frå middels negativ. Kulturavdelinga reknar potensialet for funn av automatisk freda kulturminne som stort på kulturbeittet aust for ASK 219640. Dersom dette slår til, vert samanhengane i miljøet forsterka, og konsekvensen for alt. 1.0/1.2 gjennom KM 17 vil hevast frå middels til stor negativ. Her bør ein arbeide for å bryte ein av dei svakare samanhengane i miljøet, eller utarbeide ein trasé som går utanom miljøet.

FAGRAFJELL-KALBERG, STASJON KALBERG

Dersom ei kryssing direkte Kalberg-Hatteland kan erstatte alternativa over Fagrafjell, vil dette vere å føretrekke (slik dei no er utforma). Kalberg-Hatteland 1.0 har berre ei konflikt og denne er vurdert til middels negativ. Alternativa over Fagrafjell har minimum to tilfelle av middels negativ konsekvens.

FAGRAFJELL-KALBERG, STASJON KALBERG

For verknader på sjølve Fagrafjell, sjå under strekninga «Fagrafjell-Hatteland» over. Dei to alternativa 1.0 til stasjon 2 og 4, er begge rekna å ha middels-stor negativ konsekvens, begge i høve til KM 20.

KALBERG-HOLEN, STASJON HOLEN

Alle hovudalternativa er vurdert til å ha stor negativ konsekvens for temaet. Me vil rå til kombinasjonen 2.0/2.1/3.0/1.0 som vil ha *middels negativ* konsekvens. Denne vurderinga er i hovudsak i tråd med høyringsuttalen frå Kulturavdelinga (Fylkesrådmannen 02.10.16). Med kombinasjonen 2.0/2.1/3.0 ut frå stasjon Kalberg unngår ein direkte konflikt, og unngår å bryte viktige samanhengar i KM 20-23. Her må det også takast omsyn til at dette vil erstatte eksisterande 50kV leidning som i dag skjer gjennom KM 21 og KM 23, og tett inntil KM 23.

Den eine bygningen i verneklasse B nemnt av Fylkesrådmannen (stabbur, SEFRAK 11210006040), er fjerna. Utfordringa ved passeringa av KM 24 (Njågarden) vert då i høve til våningshuset på Njågarden (SEFRAK 11210006085) og gravrøysa ASK 34837. Våningshuset er delvis skjerna av andre, nyare bygg, medan gravrøysa har eksisterande 50kV rett gjennom. Dersom mastepunkta kan plasserast med større omsyn til ASK 34837 enn eksisterande master, og med omsyn til våningshuset, er vår vurdering at konsekvensen her vert *liten-middels negativ*.

Stasjon Holen 1 eller 4 er rangert øvst, begge med *ubetydeleg* konsekvens.

HOLEN-HÅLAND, STASJON HÅLAND

Me vil rå til anten alternativ 1.0 til Holen stasjon 1, eller alternativ 2.1 i nord, og alternativ 1.0 til stasjon 4 på Håland i sør. Samla konsekvens på strekninga vert då *liten-middels negativ* konsekvens.

Stasjon Håland 1 og 4 har begge ubetydeleg konsekvens. Stasjon Håland 4 er å føretrekke sidan dette høver best med val av trase lenger nord.

HÅLAND-NÆRBØ, STASJON NÆRBØ

Vår tilråding er alternativ 1.0 med stasjon 4 eller 6 på Håland til stasjon 4 på Nærbø. På denne strekninga er konsekvensen vurdert til middels negativ konsekvens. Slik alternativa ligg føre let dette seg ikkje kombinere med jordkabel frå Nærbø til Opstad, som er vår tilråding (sjå nedanfor). Dette ville i tilfelle medføre jordkabel ved KM 62 på Nærbø, og stor negativ konsekvens.

NÆRBØ-OPSTAD, STASJON OPSTAD

Vår tilråding er jordkabel heile vegen frå Nærbø til Opstad, samla vurdert å ha liten negativ konsekvens. På Opstad er stasjon 2 eller 3 å føretrekke, minst konsekvensar har stasjon 2. Denne har *ubetydeleg konsekvens*. Hovudproblemet er her dei tiltaka som kryssar dei freda utomhuselementa i KM 70 (steingarden langs vegen). Vår tilråding er Opstad stasjon 2 eller 3, og om mogleg å late alternativ 1.0 krysse vegen nord for KM 70.

HOLEN-OPSTAD, STASJON OPSTAD

Begge hovudalternativa og kombinasjonar har større negative konsekvensar på denne strekninga.

Alternativ 1.0 er å føretrekke i høve til Åna fengsel i sør (KM 70), men dette alternativet kryssar ei rekkje kulturmiljø med stor verdi lenger nord: KM 42, KM 50, KM 51, KM 56 og KM 68. Særskilt kryssinga av KM 68 er vurdert som problematisk og sett til stor negativ konsekvens.

Alternativ 2.0 har større negative konsekvensar i nord. Desse kan unngåast ved å bruke alternativ 1.0 i nord, krysse over via alternativ 1.1 til 2.0 lenger sør. Lengst sør har alternativ 2.0 likevel middels-stor negativ konsekvens for Åna fengsel (KM 70).

Slikt alternativa ligg føre har alternativ 2.0 (beste kombinasjon) noko mindre negativ konsekvens (middels-stor) enn alternativ 1.0 (stor).

På Opstad er stasjon 2 eller 3 å føretrekke. Desse har *ubetydeleg konsekvens* og *ubetydeleg-liten negativ konsekvens*. Det bør også vurderast om alternativ 1.0 kan justerast slik at det kryssar vegen nord for KM 70. Lyse Elnett har konsesjonssøkt ei lokalisering tilsvarande alternativ 3.0 for ny stasjon på Opstad i tiknytting til ny 132kV forbindelse Brekreim-Opstad (Lyse Elnett Mai 2017).

Beste kombinasjon: VEST (FAGRAFJELL -HATTELAND-OPSTAD)					
1	FAGRAFJELL-HATTELAND	1.2/1.0		MIDDELS NEGATIV	--
	STASJ. HATTELAND	1-5		UBETYDELEG	0
	HATTELAND-KLEPPEMARKA	jordkabel		MIDDELS POSITIV	++
	STASJ. KLEPPEMARKA	1-3		UBETYDELEG	0
	HATTELAND-TJØTTA	2.0/2.1/1.0/2.0/2.0 med sørleg arm til st.2		LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--
	STASJ. TJØTTA	1		UBETYDELEG	0
	TJØTTA-HÅLAND	1.0/1.2/1.0		MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
	STASJ. HÅLAND	4,5		UBETYDELEG	0
	HÅLAND-NÆRBØ	1.0, TIL STASJ.1/2		MIDDELS NEGATIV	--
	STASJ. NÆRBØ	2		MIDDELS NEGATIV	--
	NÆRBØ-OPSTAD	jordkabel heile vegen		LITEN NEGATIV	-
	STASJ. OPSTAD	2		UBETYDELEG	0

Figur 219. Tabellframstilling av beste kombinasjon, vest.

Beste kombinasjon: AUST (FAGRAFJELL -KALBERG-OPSTAD)					
1	KALBERG-HATTELAND	1.0		MIDDELS NEGATIV	--
	STASJ. KALBERG	1-5		UBETYDELEG	0
	KALBERG-HOLEN	2.0/2.1/3.0/1.0		MIDDELS NEGATIV	--
	STASJ. HOLEN	1,4		UBETYDELEG	0
	HOLEN-OPSTAD	1.0/1.1/2.0		MIDDELS-STOR NEGATIV	--/---
	STASJ. OPSTAD	2		UBETYDELEG	0
	HOLEN-HÅLAND	Holen st. 1/1.0/Håland st.4		LITEN-MIDDELS NEGATIV	-/--
	STASJ. HÅLAND	4		UBETYDELEG	0
	HÅLAND-NÆRBØ	1.0, TIL STASJ.1/2		MIDDELS NEGATIV	--
	STASJ. NÆRBØ	2		MIDDELS NEGATIV	--
	NÆRBØ-OPSTAD	jordkabel heile vegen		LITEN NEGATIV	-
	STASJ. OPSTAD	2		UBETYDELEG	0

Figur 220. Tabellframstilling av beste kombinasjon, aust.

10. VURDERING AV POTENSIAL FOR FUNN AV AUTOMATISK FREDA KULTURMINNE

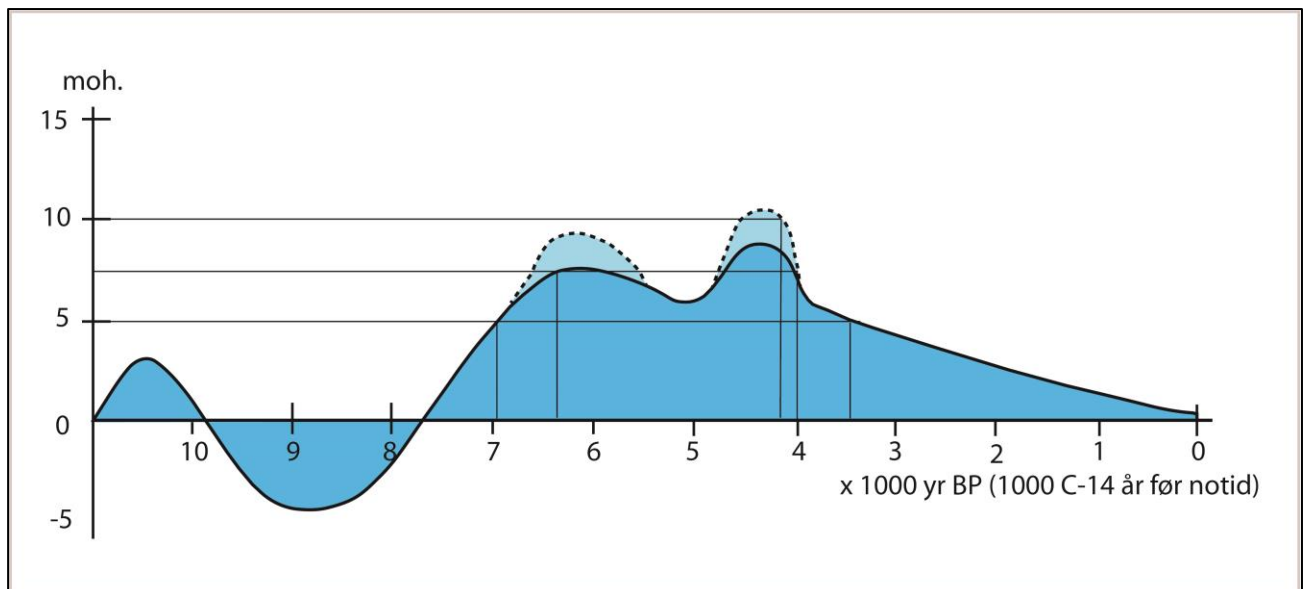
Automatisk freda kulturminne kan i denne samanhengen noko forenkla grupperast i tre kategoriar:

- Strandbundne buplassar/aktivitetsplassar frå fangststeinalder. Typisk vert slike i ei §9 undersøking (registrering) påviste gjennom manuell prøvestikking langs førhistoriske strandnivå (40x40cm hol med spade). For Jæren gjeld at slike også kan finnast oppover langs dei store elvane, til dømes Figgjoelva og Hååna.
- Kulturminne knytt til "utmarksnæringar" i bronse-, jern-, og mellomalder, i dagens utmark, synlege på overflata (kolframstillingsanlegg, jernvinne, hellarar mfl.). Hellarar og holer kan også vere brukt i steinalder, sjølv om dei ikkje er strandbundne. Typisk vert slike i ei §9 undersøking (registrering) påviste gjennom overflaterregistrering, eventuelt i kombinasjon med sonderbor/manuell prøvestikking.
- Spor etter førhistorisk jordbruksbusetjing, typisk lokalisert til historisk innmark (stolpehol, kokegroper, åkerlag mm.). Typisk vert slike i ei §9 undersøking (registrering) påviste gjennom maskinell sjakting med gravemaskin. For Jæren gjeld at slike også kan finnast synlege på overflata på innmarksnære kulturbeite (ved overflaterregistrering)

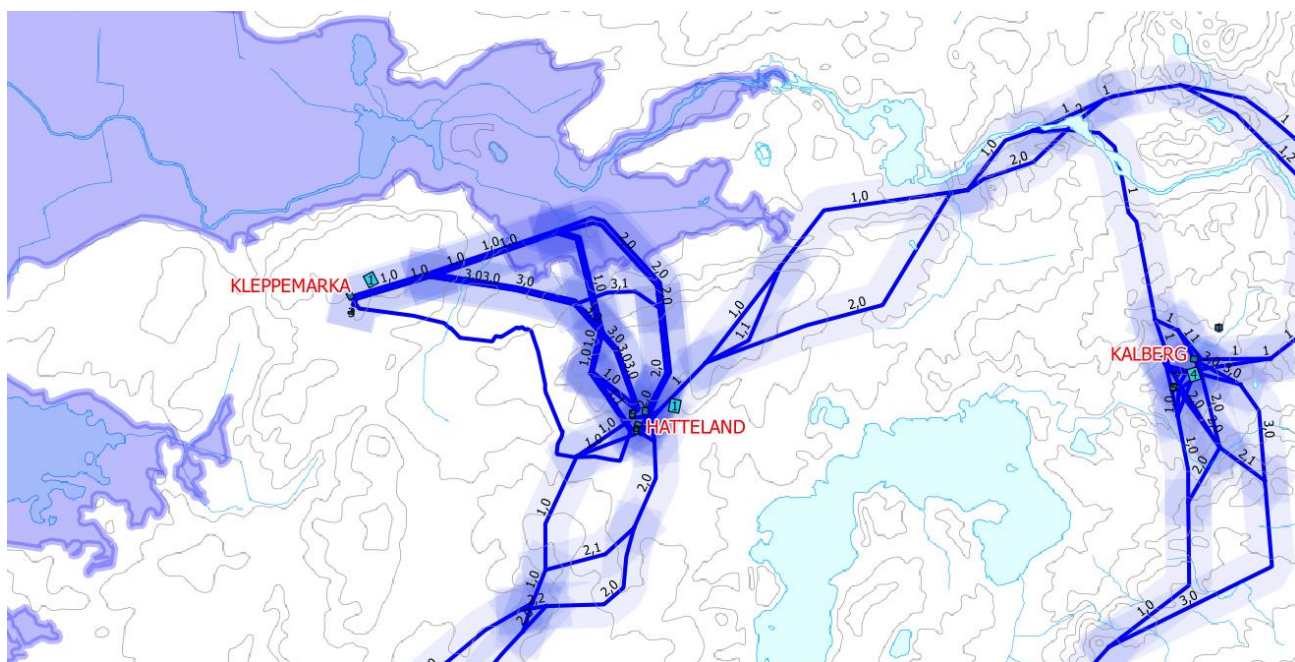
POTENSIAL FOR FUNN FRÅ FANGSTSTEINALDEREN

Ei vurdering av potensiale for funn av automatisk freda kulturminne frå steinalder må vere grunna i ei forståing av endringar i havnivået i steinalderen (jf. Fig. 207). Her vil data og analysar frå granskingane på Hå gamle prestegard, Hå k., ved munninga av Håelva, danne utgangspunkt (Prøsch-Danielsen 2006). Spor etter den eldste fasen i eldre steinalder (*tidlegmesolitikum*) vil ligge under dagens hav. Denne regionen har *to* transgresjonar, det vil seie periodar der havnivået steig, før den endelege regresjonen (senking av havnivået). Desse transgresjonane hadde begge maksimumnivå på mellom 7,5 og 10m.

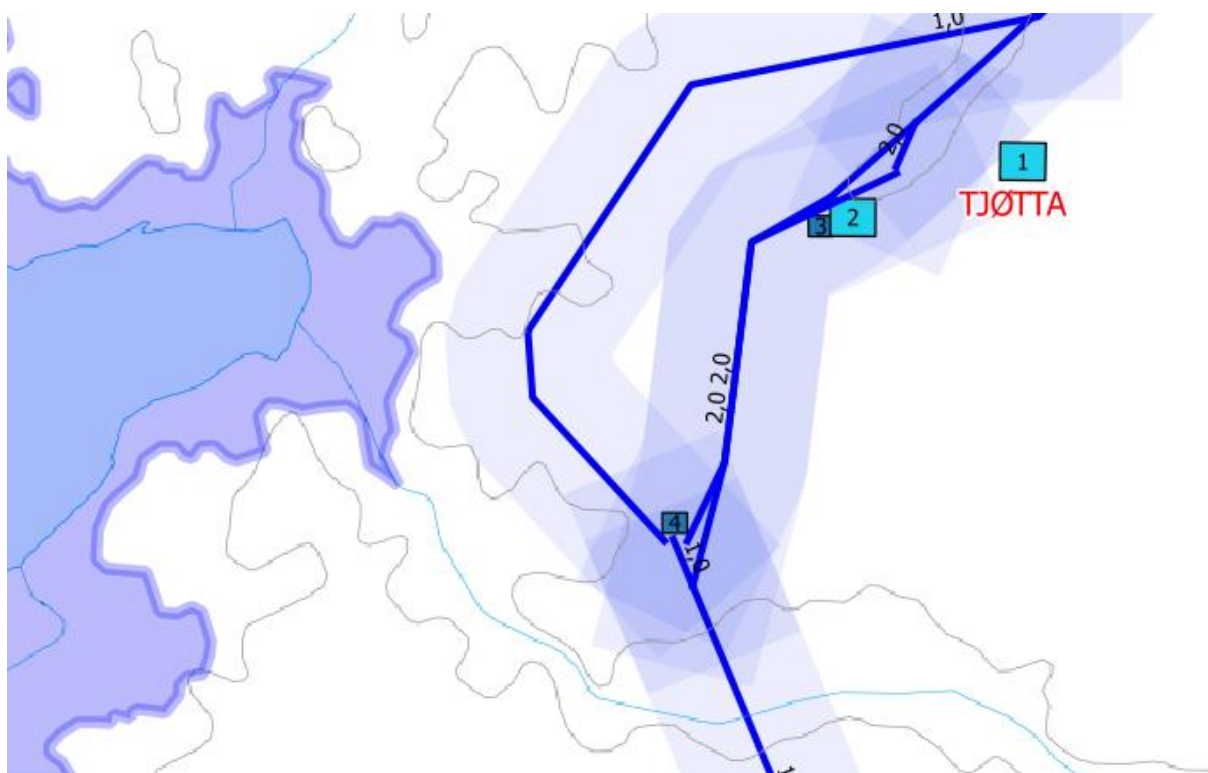
Ved pionerbusetjinga i Noreg for kring 11 000 år sidan, sto havet i denne regionen omtrent som idag, og sakk vidare det første tusenåret ned til 4m under dagens nivå, og byrja så å stige att. I slutten av eldre steinalder nådde nivået ein topp på 7-9 moh, for så å søkke att, for så å stige til ein ny topp midt i yngre steinalder på 9-11m over dagens nivå (jf. Fig. 221).

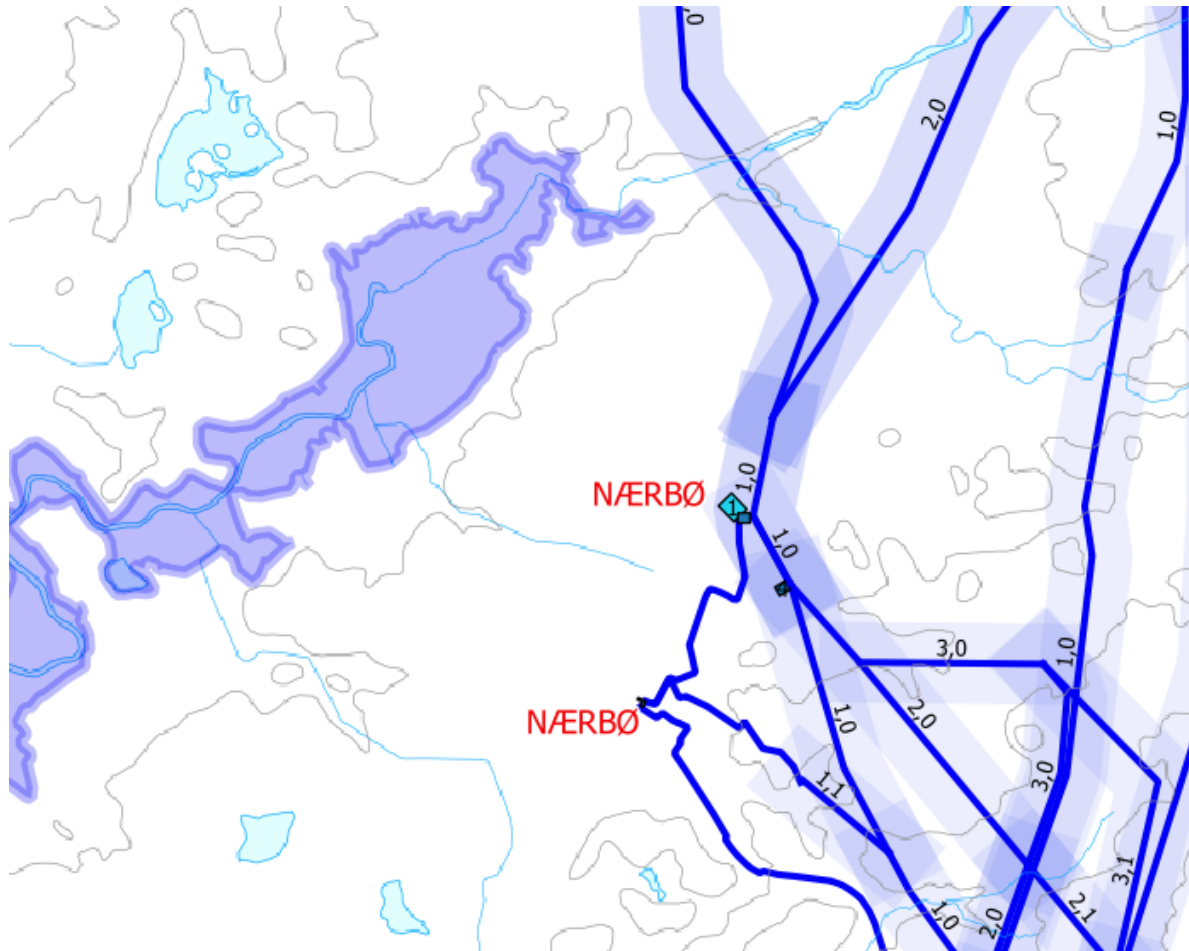
Figur 221. Strandlinediagram for munninga av Håelva. Rådgjevande Arkeologar 2016 (basert på Prøsch-Danielsen 2006: Fig. 70).

Figur 222. Figgjoelva i steinalderen med 10 m (lilla) høgare havnivå. (Rådgjevande Arkeologar 2016).

Figur 223. Horpestadvatnet i steinalderen med 10 m (lilla) høgare havnivå. (Rådgjevande Arkeologar 2016).

Figur 224. Håelva i steinalderen med 10 m (lilla) høgare havnivå. (Rådgjevande Arkeologar 2016).

Potensialet for funn frå fangststeinalder synest størst:

1. på strekninga Vagle-Hatteland-Kleppemarka i parti der traséen kjem nær Figgjoelva.
2. vest for stasjon Tjøtta der traséen kjem nær Horpestadvatnet.
3. strekningane Håland-Nærbø og Holen Opstad der traséane kjem nær Håana

POTENSIAL FOR FUNN FRÅ JORDBRUKANDE TID

Nokre faktorar gjer seg særskilt gjeldande ved vurdering av potensial for funn frå jordbrukande tid:

- Hustuffer, gravminne og gardsanlegg vil gjerne ligge på høgdedrag, og nye slike vil gjerne bli oppdaga under markoverflata i dyrka mark.
- Rydningsrøyser og stakktuffer kan også gjerne finnast meir i utkantane av kjerneområda for tun og dyrking, gjerne perifere område som er bevart som kulturbeite.
- Det er generelt høgt potensial for å finne nye kulturminne kring allereie kjende kulturminne. For kvart kjende synlege kulturminne (t.d. gravhaug) vil det typisk finnast ei mengd ikkje-synlege kulturminne i kring.
- Kulturminne kan påvisast i undergrunnen under dyrka mark. Dersom det er tale om ei nydyrking med store inngrep og planering, typisk av nyare dato, vil slike spor vere

sletta. For å ta omsyn til dette har kartlaget «Jordsmonn-planering» frå Norsk institutt for bioøkonom (NIBIO) vore nytta i vurderinga.

KONKLUSJON

Funnpotensialet kan variere stort innanfor relativt små område. Det er neppe kostnadseffektivt å utarbeide eit finmaska kart over funnpotensial for heile influenssona. Det er såleis avgjerande at potensialkarta vert forstått som generelle og gjennomsnittlege vurderingar, og ikkje som skarpt avgrensa 1:1 tilhøve.

Når det skal vurderast tiltak i grunnen er det også avgjerande at det vert gjort nærare vurderingar av lokalitetar i Askeladden som har uavklart vernestatus, eller som er rekna som så skadde/bortdyrka at dei ikkje har vorte definerte inn i våre kulturmiljø over. Sjølv om dei ikkje kan reknast som verdiar i konsekvensvurderinga, er dei gode indikatorar på funnpotensial.

11. ANLEGGSSFASEN

I heile influenssona/dominanssona må ein pårekne fare for direkte, fysiske øydeleggingar i anleggsfasen (Lindblom & Jerpåsen 2009). Ved vidare detaljplanlegging, prosjektering og i anleggsfasen bør det leggjast vekt på å minimere negative konsekvensar for kulturminneverdiar som er skildra i denne utgreiinga. Rogaland fylkeskommune vil gjennomføre kulturhistoriske registreringar i medhald av §9 Lova om kulturminne, før anleggsfasen kan starte opp. Me understrekar at desse registreringane kan påvise objekt og miljø som kjem i tillegg til dei som er inkludert i denne rapporten. Det er avgjerande at eventuelle nye påviste kulturminne frå §9 undersøkingane vert tekne med når det vert utarbeidd retningslinjer for anleggsfasen.

Oppdragsgjevar bør vurdere å utarbeide ei skildring med detaljkartfesting av særskilt utsette verdiar langs den valde traséen. Om naudsynt bør ein også utarbeide retningslinjer for ferdsle og mellombelse inngrep for anleggsfasen, som alle anleggsleiarar pliktar å gjere alle arbeidarar kjende med. Endeleg bør det utarbeidast ein beredskaps- og varslingsplan til bruk ved eventuelle potensielt automatisk freda funn under markoverflata under anleggsarbeidet.

12. AVBØTANDE TILTAK

Det er viktig at det vert teke størst mogleg omsyn til enkeltminna innanfor dei definerte kulturmiljøa ved detaljplanlegging, det vil seie plassering av mastepunkt, anleggsvegar og riggområde.

FAGRAFJELL-HATTELAND, STASJON HATTELAND

For strekninga Vagle-Hatteland er vår vurdering at alternativ 1.2/1.0 har minst negative konsekvensar for temaet, vurdert samla til *middels negativ*. Den mest negative konsekvensen er i høve til KM 1 og KM 2. Dersom ny trasé vert lagt på nordsida av eksisterande kraftleidning i staden for på sørsida, i høve til KM 2, kan konsekvensen reduserast til *liten negativ* i dette partiet. Dersom alternativ 1.2 kan justerast slik at det kryssar KM 1 i rett line tett ved eksisterande 300kV trase, kan konsekvensen reduserast også her.

HATTELAND-KLEPPEMARKA, STASJON KLEPPEMARKA

Me har ingen forslag til særskilde avbøtande tiltak for det tilrådde alternativet: jordkabel Hatteland-Kleppemarka.

HATTELAND-TJØTTA, TJØTTA STASJON

Kombinasjonen 2.0/2.1/1.0/2.0/2.0 med sørleg arm til st.2, har etter vårt syn minst negative konsekvensar, vurdert samla til *liten-middels negativ konsekvens*. Vidare er stasjon 1 å føretrekke. Dersom traséen då kan justerast vekk frå KM 15, inn til stasjon 1, vil den samla konsekvensen for strekninga Hatteland-Tjøtta kunne reduserast til *liten negativ*.

TJØTTA-HÅLAND, STASJON HÅLAND

Vår tilråding er kombinasjonen 1.0/1.2/1.0 vurdert samla til *middels-stor negativ*. Årsaka til dette er passeringa av det store gardsanlegget ASK 44828 i KM 19. Dersom alternativ 1.2 kan justerast vekk frå KM 19 ved val av stasjon 4/5 på Håland, vil det vere mogleg å senke dei negative konsekvensane for heile strekninga. Det bør i tilfelle også leggjast vekt på å justere traséen 1.0/1.2 gjennom eller utanfor KM 17 for å senke konsekvensane her frå middels negativ. Kulturavdelinga reknar potensialet for funn av automatisk freda kulturminne som stort på kulturbeitet aust for ASK 219640. Dersom dette slår til, vert samanhengane i miljøet forsterka, og konsekvensen for alt. 1.0/1.2 gjennom KM 17 vil hevast frå middels til stor negativ. Her bør ein arbeide for å bryte ein av dei svakare samanhengane i miljøet, eller utarbeide ein trasé som går utanom miljøet.

FAGRAFJELL-KALBERG, STASJON KALBERG

For avbøtande tiltak på sjølve Fagrafjell, sjå under strekninga «Fagrafjell-Hatteland» over. Dei negative konsekvensane er elles knytt til KM 20. Desse kan best reduserast ved å justere traseen nord for å gå klar av miljøet.

KALBERG-HOLEN, STASJON HOLEN

Vår tilråding er kombinasjonen 2.0/2.1/3.0/1.0 med stasjon 1 eller 4 på Holen, som vil ha *middels negativ* konsekvens. Ein føresetnad for dette er at mastepunkt vert plasserte med omsyn til ASK 34826 i KM 20, ASK 34837 i KM 25, og ASK 64514 i KM 26.

NÆRBØ-OPSTAD, STASJON OPSTAD

Vår tilråding er jordkabel heile vegen frå Nærbø til Opstad, samla vurdert å ha liten negativ konsekvens. På Opstad er stasjon 2 eller 3 å føretrekke, minst konsekvensar har stasjon 2 med *ubetydeleg konsekvens*. Hovudproblemet er her dei tiltaka som kryssar dei freda utomhuselementa i KM 70 (steingarden langs vegen). Vår tilråding er Opstad stasjon 2, og om mogleg å late alternativ 1.0 krysse vegen nord for KM 70. Om ikkje er det vesentleg at arbeid tett ved steinmuren her vert gjort i samråd med vernestyresmaktene.

HOLEN-OPSTAD, STASJON OPSTAD

Begge hovudalternativa og kombinasjonar har større negative konsekvensar på denne strekninga. Konsekvensane knytte til alternativ 1.0 kan reduserast særleg ved å justere traseen vekk frå KM 68, og vekk frå KM 70 i sør. Konsekvensane knytte til alternativ 2.0 kan reduserast ved kombinasjon med alternativ 1.0 i nord, og gjennom justering av traseen i sør ved KM 70.

13. KJELDER

SKRIFTLIGE KJELDER

Bang Andersen, S. 2005: Stakketuft. I: Østmo, E. & Hedeager, L. (red), Norsk arkeologisk leksikon. Pax Forlag A/S. Oslo.

Brekke, N.G, Nordhagen, P.J. og Lexau, S.S. 2008: Norsk Arkitekturhistorie. Frå steinalder og bronsealder til det 21.hundreåret. Det norske samlaget.

Brunes, E. 1963: Klepp. Gards- og ættesoga gjennom 400 år, 1519-1900. Klepp kommune.

Brunes, E. 1990 [1964]: Klepp. 1900-1960 (gards- og ættesoge). Klepp kommune.

Bøe, J.B. & Smith-Solbakken, M. 2013-2014: Hå kulturhistorie (band 1-4).

Edland, T. 1971-75: Gards- og ættesoge for Haa (band 1-3).

Fylkesmannen 07.10.2016: Høyringsuttale til melding med forslag til utredningsprogram. Kulturavdelinga.

Hå kommune 2005: Kulturminnevernplan, Hå kommune 2004-2016. Vedteken 17.02.2005.

Justisdepartementet 2010: Landsverneplan for justissektoren. Med kompleksrapport og bygningsrapport for Åna fengsel.

Lillehammer, G. 2005: Konflikter i landskapet. Kulturminnevern og kulturforståelse: Analyse av alvedans og utmarksmiljø i Hå kommune i Rogaland, SV-Norge. AmS NETT nr. 1.

Lindanger, B. 1990: Klepp. Bygdesoge fram til 1837. Band I. Klepp kommune.

Lindanger, B. & Nordås, H. 2005 [1987]: Klepp. Bygdesoge 1837-1987. Band 2. Klepp kommune.

Lindanger, B. & Waula, J. E. 2004-12: Time. Gard og ætt I-VI. Time commune.

Lindblom, I. & Jerpåsen, G. 2009: Visuell innvirkning på kulturminner og kulturmiljø. Vindkraftanlegg og kraftledninger. NVE 2008: 3.

Lyse Elnett 2016a: Avrobsdokument, tilbodskonkurranse.

Lyse Elnett 2016b: Spenningsoppgradering fra 50 kV til 132 kV Vagle – Opstad («Jærnettprosjektet»). Melding med forslag til utredningsprogram. Juni 2016.

Lyse Elnett mai 2017: Ny 132 kV forbindelse Bjerkreim-Opstad samt ny Opstad transformatorstasjon. Konesjonssøknad.

Måseidvåg, T. 2001: Registrering av jærhus i Randaberg, Stavanger, Sola, Sandnes, Klepp Time, Gjesdal, og Hå kommuner.

Måseidvåg, T. 2002: Systematisering av folkekultur: Erfaringer frå Jærhusprosjektet. Stavanger Museums Årbok, Årg. 111(2001): 87-104.

Olsen, S. M. 2004: Bruer – en kulturskatt. Bruer og brubygging i Rogaland. Rogaland forlag.

Olsen, S. 2010: Til Jæderen for å trille tåke. Historien om Opstad tvangsarbeidshus. Scandinavian Academic Press.

Riksantikvaren 2003: Kulturminne og kulturmiljø i konsekvensutgreiingar. Rettleiar. Oslo, 2003.

Riksantikvaren 2010: Kulturminner, kulturmiljøer og landskap. Plan- og bygningsloven. Versjon juni 2010. Veileder. Oslo, 2010.

Riksantikvaren 2013a: Kulturminner i kommunen. Håndbok for lokal registrering. Oslo.

Riksantikvaren 2013b: Kulturminner i kommunen. Kulturminneplan. Oslo.

Riåsen, G.T. (red). 2000. Røde låver- alt under ett tak. NIKU- seminar om enhetslåven, Norges landbrukshøgskole og Norsk landbruksmuseum, 5-6. juni 2000. *NIKU temahefte 024:1-102*.

Statens vegvesen 2014: Konsekvensanalyser – Håndbok V-712.

Statens vegvesen 2015: Planprogram. Kommunedelplan med konsekvensutredning. Tverrforbindelsen Fv. 505 Foss-Eikeland E39, Bråstein.

Statnett 2016: Konsekvensutredning. Ny 420 kV Seldalsheia – Stokkelandsområdet, ny transformatorstasjon og omlegging av 300 kV transmisjonsnett. Utarbeidd av Multiconsult ASA.

Time kommune 2008: Med fortid og nåtid – inn i framtida. Kulturminneplan Time kommune 2008-2019. Vedteken 04.1.2008.

Sandnes kommune 2006: Vel bevart i Sandnes? Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Sandnes 2005-2017. Vedteken 25.04.2006.

Statsbygg 2013: Forvaltningsplan for Åna fengsel 2014-2024.

KJELDER PÅ INTERNETT

Arkeologisk tilvekst: www.unimus.no

Askeladden: <http://askeladden.ra.no>

Temakart Rogaland: <http://prosjekt.fylkesmannen.no/temakart-rogaland/>

NIBIO: http://www.skogoglandskap.no/temaer/jordsmonn_wms

14. VEDLEGG: TEMAKART OG POTENSIALVURDERING